

ԱԶԴԱԳԻՐ

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ»

ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Թողարկողի ֆիրմային անվանումը և կազմակերպատիրական տեսակը

ՀՀ, ք. Երևան, Չարենցի 12, թիվ 53, 1-5,

հեռ. (+374 10) 59 22 59,

էլ. փոստ unibank@unibank.am

ՏԵՂԱԲԱՇԽՈՂ ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ
ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ
ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Արժեթղթերի դասը՝ (տեսակը)	Հաստատագրված տարեկան շահույթաբաժնով Գ դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	Ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	3,846,154 հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	390 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	1,500,000,060 ՀՀ դրամ

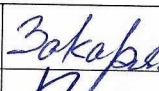
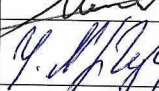
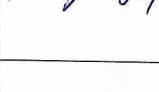
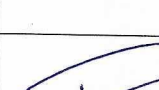
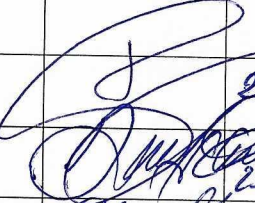
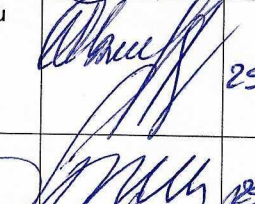
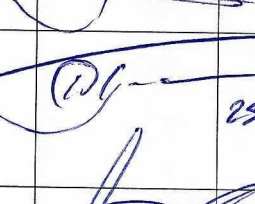
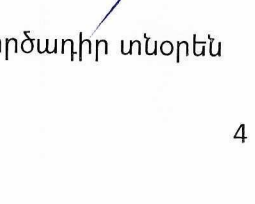
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՔ.....	4
1.1 Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն.....	5
1.2 Թողարկողին և բաժնետոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը.....	5
1.3 Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները.....	5
1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձ.....	
1.5 Թողարկողի կառավարման անդամները, աշխատակիցները և բաժնետերը	
1.7 Թողարկողի կողմից թողարկվող բաժնետոմսերի հիմնական տվյալները.....	15
1.8 Բաժնետոմսերի առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության նկարագիրը	19
1.9 Այլ էական տեղեկություններ ըստ բանկի հայեցողության, որոնք նշված չեն նախորդ կետերում	20
1.10 Թողարկողի ամփոփ ֆինանսական տվյալները.....	20
ԲԱԺԻՆ 2. ԹՈՂԱՐԿՎՈՂ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.....	22
2.1 Ռիսկային Գործոններ.....	22
2.2 Հիմնական Տեղեկատվություն.....	23
2.3 Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման կարգի ամբողջական և մանրամասն նկարագիրը.	35
2.4 Առաջարկի ժամկետը և պայմանները.....	36
2.5 Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը.....	44
2.6 Վաճառող բաժնետերերը.....	44
2.7 Թողարկման և առաջարկի ծախսերը.....	45
2.8 Լրացուցիչ տեղեկատվություն	45
ԲԱԺԻՆ 3. ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	
3.1 Ռիսկային գործոններ	
3.2 Տեղեկատվություն թողարկողի մասին	
3.3 Բիզնեսի նկարագիրը	
3.4 Բանկի կառուցվածքը	
3.5 Բանկի Խմբի կառուցվածքը.....	59
3.6 Բանկի հիմնական միջոցները.....	59
3.7 Բանկի կապիտալ ռեսուրսները (պասիվները).....	59
3.8 Հետազոտական աշխատանքները և զարգացման ուղղությունները.....	62
3.9 Արտոնագրերը և Լիցենզիաները	62
3.10 Զարգացման վերջին միտումները	
3.11 Կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	

3.12 Խոշոր բաժնետերերը և հսկող անձիք.....	
3.13 Էական պայմանագրերը	
3.14 Մասնագիտական կարծիքներ	82
3.15 Լրացուցիչ տեղեկատվություն	82
3.16 Այլ տեղեկատվություն	82
<u>ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. Պատվեր.....</u>	<u>85</u>
<u>ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքը.....</u>	<u>87</u>
<u>ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. Բանկի Խմբի կառուցվածքը.....</u>	<u>88</u>
<u>ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները.....</u>	<u>89</u>

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՔ

«Մենք՝ ստորագրող անձիք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք Ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել Ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձիք

Գագիկ Զաքարյան	Խորհրդի նախագահ		29.07.2025թ
Գեորգի Պիսկով	Խորհրդի անդամ		29.07.2025թ
Հրահատ Արզումանյան	Խորհրդի անդամ		29.07.2025թ
Կարինե Մինասյան	Խորհրդի անդամ		29.07.2025թ
Ֆիլիպ Դելմոտ	Խորհրդի անդամ		29.07.2025թ
Վարդան Աթայան	Խորհրդի անդամ		
Ռուբեն Ինջիկյան	Խորհրդի անդամ		
Մեսրոպ Հակոբյան	Վարչության նախագահ - Գործադիր տնօրեն		29.07.2025թ
Արարատ Ղուկասյան	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ		29.07.2025թ
Օվսաննա Առաքելյան	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ, Իրավական սպասարկման և ժամկետանց պարտավորությունների հետքերման գծով տնօրեն		29.07.2025թ
Գոհար Գրիգորյան	Վարչության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն - Գլխավոր հաշվապահ		29.07.2025թ
Վաղինակ Ստեփանյան	Վարչության անդամ, Վարչության նախագահի տեղակալ նախագծերի և ստանդարտների ներդրման գծով		29.07.2025թ
Գուրգեն Ղուկասյան	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ, Մանրաձայն բիզնեսի և վաճառքների գծով տնօրեն		29.07.2025թ
Դավիթ Պետրոսյան	Վարչության անդամ, Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ, Կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն		29.07.2025թ
Արթուր Ապերյան	Վարչության անդամ, Օպերացիոն սպասարկման և տեղեկատվական համակարգերի տնօրեն		29.07.2025թ
Սերգեյ Քոչարյան	Վարչության անդամ, Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն		29.07.2025թ

Հավաստիացնում եմ, որ ստորագրված է վերոհիշյալ անձանց կողմից

Մեսրոպ Հակոբյան

Վարչության նախագահ - Գործադիր տնօրեն

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂՆ

Ամփոփաթերթը դիտվում է որպես Ազդագրի համառոտ ներածություն: Առաջարկվող բաժնետոմսերում ներդրում կատարելու որոշումը կայացնելիս ներդրողը պետք է ընթերցի ամբողջ Ազդագիրը: Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձինք Ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար քաղաքացիական պատասխանատվություն են կրում միայն այն դեպքում, եթե այն ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում: Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ազդագիրը և Ազդագրին կից ներկայացվող փաստաթղթերը թղթային տարբերակով Բանկի գլխամասային գրասենյակում կամ մասնաճյուղերում, իսկ էլեկտրոնային պատճենը՝ Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.unibank.am:

1.1 Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն

1.1.1 Թողարկողի տվյալները և կապի միջոցները

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ռուսերեն՝ ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО "ЮНИБАНК"

անգլերեն՝ "UNIBANK" OPEN JOINT STOCK COMPANY

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ

ռուսերեն՝ ОАО "ЮНИБАНК"

անգլերեն՝ "UNIBANK" OJSC

Բանկը գտնվում է ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն համայնք, Չարենցի փողոց, 12 շենք, թիվ 53, թիվ 1-5 հասցեում:

Բանկի փոստային հասցեն է՝ 0025, ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն համայնք, Չարենցի փողոց, 12 շենք, թիվ 53, թիվ 1-5:

Կապի միջոցները՝

Հեռախոս՝ + 37410 59 22 59

Ֆաքս՝ + 37410 55 51 40

Էլ. փոստ՝ unibank@unibank.am

Ինտերնետային կայք՝ www.unibank.am,

Բաժնետոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են դիմել Ներդրողների և միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցության զարգացման վարչության պետ Մ. Համբարձումյանին՝ հեռախոսահամարով՝ +374 10 592236 (ներքին հեռ. 301):

1.1.2. Թողարկողի համառոտ նկարագիրը և ռազմավարությունը

«Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն (այսուհետ «Բանկ» կամ «Յունիբանկ») հիմնադրվել է 2001թ.-ի հոկտեմբերին՝ որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: Յունիբանկը, որպես բանկ գրանցվել է 2001թ.-ի

հոկտեմբերի 9-ին (Գրանցման վկայական թիվ 0373 և գրանցման համար թիվ 81՝ հաստատված ՀՀ Կենտրոնական Բանկի Խորհրդի 09.10.2001թ. 260 որոշմամբ: Բանկային գործունեության լիցենզիա 81 տրված 2001թ.-ի հոկտեմբերի 10-ին): Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվել է, և ներկայում Բանկի կազմակերպահրավական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

Յունիբանկը 2003թ. դարձավ «ArCa» վճարահաշվարկային համակարգի անդամ:

2004թ. Յունիբանկը դարձավ Visa International միջազգային համակարգի անդամ:

2005թ. Յունիբանկը սկսեց լայնածավալ վարկավորում հիփոթեքի եւ ավտովարկավորման գծով՝ զբաղեցնելով, համապատասխանաբար, երկրորդ եւ առաջին տեղերը ՀՀ բանկային համակարգում վարկավորման ծավալով: ¹

2006թ. Յունիբանկը դարձավ IFAD-ի գյուղական վայրերում ներդրումների խթանման ծրագրի, ինչպես նաեւ SMEDNC հիմնադրամի փոքր եւ միջին բիզնեսի զարգացման ծրագրի մասնակից:

2007թ. ներդրվեց ABN AMRO բանկի ռիսկերի կառավարման ծրագիրը:

2008թ. Յունիբանկը դարձավ ՀՀ ֆոնդային բորսայի անդամ: Յունիբանկը գործարկեց Blade տեսակի սերվերային խումբ, որով ներդրվեց ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառման միջազգային փորձը:

2009թ. Յունիբանկի մասնաճյուղային ցանցը միացվեց տվյալների գլխավոր բազային: Ներկայում բանկի բոլոր մասնաճյուղերն աշխատում են online ռեժիմում:

2010թ.-ի հունիսի 3-ին Moody's միջազգային վարկանիշային գործակալությունը Յունիբանկին շնորհեց ֆինանսական կայունության E+, արտարժույթով և ազգային դրամով ավանդների Ba3 երկարաժամկետ եւ NP կարճաժամկետ վարկանիշները: Բոլոր վարկանիշներն ունեցել են Կայուն կանխատեսումը:

2011թ. Յունիբանկը Ասիական Զարգացման Բանկի հետ համատեղ իրականացնում է առևտրի ֆինանսավորման ծրագիր, որի շրջանակներում ձեռներեցներին տրամադրվում են ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ:

2012թ. Thomson Reuters Միջազգային Կորպորացիան Յունիբանկին շնորհեց Հայաստանում “Լավագույն դիլինգ բանկ 2012” կոչումը: Յունիբանկն ընդգրկված է Հայաստանի 100 խոշորագույն հարկատուների ցուցակում:

2013թ. Համաշխարհային բանկի Միջազգային ֆինանսական կորպորացիան (IFC), Առևտրի և զարգացման Սևծովյան բանկը (BSTDB) և Յունիբանկը ստորագրեցին համագործակցության պայմանագիր՝ ուղղված ՓՄՁ-ների վարկավորման ծրագրի ընդլայնմանը: Յունիբանկը սկսեց համագործակցություն Հայաստանում Ամերիկայի առևտրի պալատի (AmCham) հետ՝ դառնալով կազմակերպության թղթակից անդամ:

¹ Արմինֆո ռեյտինգային մարքետինգային գործակալության կողմից իրականացված ՀՀ բանկերի ռենքինգ, 2006թ

2014թ. Յունիբանկը սկսեց համագործակցություն Intel Express միջազգային դրամական փոխանցումների համակարգի հետ: Բանկը նաև ներկայացրել է ISO 27001:2013 տեղեկատվության անվտանգության համակարգը, ներդրել է Unibank Prive անհատական ծառայությունները: Յունիբանկը ստացել է նաև «Գերազանց Որակ» մրցանակը (RBI STP Quality Awards) Ավստրիայի Ռայֆայզեն Միջազգային Բանկից SWIFT փոխանցումների ծառայության բարձր որակ ապահովելու համար:

Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվեց, և ներկայում Բանկի կազմակերպարավական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

2015թ. հուլիսի 1-ից Բանկը դարձավ Դեպոզիտար համակարգի հաշվի օպերատոր և կարգավորվող շուկայում հաշվարկային համակարգի անդամ:

2015թ.-ին կայացած “ՄԵՐԿՈՒՐԻ” ամենամյա մրցանակաբաշխությանը “Հայաստանի Ժողովրդական բանկ” անվանակարգում “Յունիբանկ” ԲԲԸ-ն ճանաչվեց լավագույնը:

2016թ.-ին բանկում ներդրվեց ISO 27001:2013 միջազգային ստանդարտների պահանջին համապատասխան տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգը:

Յունիբանկը ստեղծեց corp.unibank.am կայքը՝ հատուկ իր բաժնետերերի և ներդրողների համար: Յունիբանկը գործարկեց Տվյալների մշակման ժամանակակից կենտրոն, որն իրենից ներկայացնում է ունիվերսալ տեղեկատվական ենթակառուցվածք՝ նախատեսված սերվերային, ցանցային և կոմունիկացիոն սարքավորումների տեղաբաշխման և անխափան աշխատանքի ապահովման համար:

Աթենքում կայացած “Ապագայի բանկ 2016” միջազգային համաժողովում Յունիբանկը ճանաչվեց “Տարվա գործընկեր”: Յունիբանկին հանձնվեց PCI DSS 3.2 ստանդարտի պահանջների համապատասխանության հավաստագիրը և Հայաստանում առաջինը հաջողությամբ անցավ SWIFT-ի ատեստավորումը:

2018թ.-ին Յունիբանկը և Հայաստանի արտահանման ապահովագրական գործակալությունը կնքեցին համագործակցության համաձայնագիր: «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն և FMO-ն իրականացրեցին «Կանայք բիզնեսում» նոր վարկավորման ծրագիրը, որի շրջանակներում կին ձեռներեցներին տրամադրվեց 10 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկավորում:

Unibank Prive-ն արժանացավ SPEAR’S Russia Wealth Management Awards 2018 մրցանակի ԱՊՀ երկրներում private banking-ի ոլորտում հաճախորդների լավագույն սպասարկում կազմակերպելու համար:

2019 թվականին Յունիբանկը դարձավ Visa միջազգային վճարային համակարգի մրցանակի հաղթող «Largest Visa Issuance in Armenia» անվանակարգում՝ Հայաստանում Visa քարտերի թողարկման թվով առաջատար դիրքի համար:

2020 թվականի դեկտեմբերին Բանկը մասնաճյուղ բացեց Աստանա Միջազգային Ֆինանսական Կենտրոնում՝ օտարերկրյա ներդրումների ներգրավման նոր հնարավորությունների ձեռքբերման նպատակով: Մասնաճյուղի աշխատանքը նախատեսված է առանց դրամարկղային հանգույցի միայն անկանխիկ միջոցներով գործառնությունների կատարման համար:

25.12.2020թ թվականին Յունիբանկն արժանացել է Visa միջազգային վճարային համակարգի կողմից սահմանված «Sustainability Icon» մրցանակին:

2021 թվականին Raiffeisen Bank International ավստրիական բանկը միջազգային փոխանցումների բարձր որակ ապահովելու համար Յունիբանկին շնորհել է «Որակի գերազանցություն 2020» (STP Quality Award) մրցանակը: STP (Straight-Through Processing)-ը մրցանակը շնորհվում է միջազգային վճարային գործարքների ավտոմատացման և մշակման արագություն ապահովելու համար:

Յունիբանկի տվյալների մշակման կենտրոնն ամբողջությամբ սկսեց սնուցվել արևային էներգիայով: Սա Հայաստանում առաջին բանկային տվյալների կենտրոնն է, որն աշխատում է վերականգնվող էներգիայի աղբյուրով:

2021թ «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն թողարկեց արտոնյալ բաժնետոմսեր, որոնք հնարավորություն են տալիս ստանալու ֆիքսված շահաբաժիններ: Բաժնետոմսերի եկամտաբերությունը կազմում էր 12% տարեկան, թողարկման ծավալը՝ մոտ 1,1 մլրդ ՀՀ դրամ:

2022 թվականին բացվեցին Յունիբանկի «Հայրենիք» և «Տաշիր» նոր մասնաճյուղերը: 2022 թվականի սեպտեմբերին ESG Sustainabilitys ոլորտում առաջատար վերլուծական ընկերության փորձագետները ներկայացրեցին Յունիբանկի «կանաչ» պարտատոմսերի թողարկման հայեցակարգի վերաբերյալ SPO-ն՝ երկրորդ կողմի կարծիքը և հաստատեցին դրա համապատասխանությունը միջազգային չափանիշներին ու Green Bonds Principles 2021-ի պահանջներին: Յունիբանկի ֆինանսավորմամբ Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանում բացվեց թվային բանկինգի լաբորատորիան՝ թվային բանկային համակարգի համար նոր խելացի լուծումներ գեներացնելու և բանկային ոլորտը վերապատրաստման մի շարք ծրագրերով և մասնագիտական կադրերով համալրելու համար: Այս ընթացքում Յունիբանկը և «Մատենա» միջազգային բիզնես դպրոցը դարձան գործընկերներ և համագործակցության շրջանակներում Յունիբանկի կողմից տրամադրվեցին կրթաթոշակներ կրթության, գիտության, մշակույթի և առողջապահության ոլորտի մասնագետներին:

Յունիբանկի private banking-ը՝ Յունիբանկ Պրիվեն, ճանաչվել է լավագույնը Հայաստանում՝ ըստ Euromoney Global Private Banking Awards 2023-ի:

Հանդիսավոր արարողության ժամանակ, որը տեղի ունեցավ մարտի 29-ին Լոնդոնում, Յունիբանկը Best Domestic Private Bank in Armenia անվանակարգի մրցանակակիր դարձավ: 2-րդ եռամսյակի ընթացքում Յունիբանկը դարձավ նաև Ֆրանսիա-Հայաստան առևտրաարդյունաբերական պալատի (Ֆրանսիա-Հայաստան ԱԱՊ) անդամ: Համագործակցության շրջանակում Յունիբանկը մտադիր է իրականացնել նոր նախագծեր՝ ընդլայնելով հարաբերությունները ֆրանսահայ գործարար համայնքի և Հայաստանում ֆրանսիական ընկերությունների հետ:

Visa-ն Յունիբանկին շնորհեց Pinnacle Partnership մրցանակը:

Յունիբանկի հովանավորությամբ հիմնադրվեց նոր սպորտային ակումբ՝ Unisport-ը, որը միավորեց տարբեր մարզաձևերը ներկայացնող պրոֆեսիոնալ մարզիկների: Ակումբի կազմում ընդգրկվեց նաև Unisport ֆուտբոլի թիմը:

2024 թվականի մայիսի 6-ին կայացավ Յունիբանկ ԲԲԸ բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովը, որն ամփոփեց բանկի 2023 թվականի գործունեության արդյունքները: Հաշվետու տարին բանկն ավարտեց 4,5 մլրդ դրամ շահույթով, և բանկի Խորհուրդը Բաժնետերերի ժողովի

հաստատմանը ներկայացրեց շահութաբաժինների վճարման հարցը: Շահութաբաժինների ընդհանուր գումարը կազմեց 4,1 մլրդ դրամ:

Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն միացել է Կենտրոնական և Արևելյան Եվրոպայի երկրների բանկային ասոցիացիային (BACEE), ինչը բանկին հնարավորություն է տալիս մասնակցել BACEE-ի տարբեր միջոցառումներին, այդ թվում՝ համաժողովներին և վերապատրաստման դասընթացներին, ինչպես նաև օգտվել տեղեկատվության և տվյալների եզակի բազայից:

Հաշվի առնելով ֆիզիկական անձանց դրամական փոխանցումների ծավալների աճի էական դինամիկան՝ Յունիբանկը դարձավ «ՅՈՒԲԻՓԵՅ» (UBPAY) դրամական փոխանցումների հայաստանյան միասնական առաջին վճարահաշվարկային համակարգի օպերատոր: Դրամական փոխանցումների «ՅՈՒԲԻՓԵՅ» հայաստանյան համակարգը նախատեսված է ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար: UBPAY փոխանցումները կարելի է ստանալ կանխիկ, բանկային հաշվին կամ քարտին փոխանցելու միջոցով:

Յունիբանկը՝ որպես լիզինգի շուկայի ակտիվ մասնակից, անդամակցեց «ՀՀ Լիզինգատուների Ասոցիացիա»-ին: Համագործակցությունը հնարավորություն կտա բարելավել լիզինգային գործարքի իրականացումը բոլոր կողմերի համար, ստանալ ոլորտային միասնական լուծումներ, որոնք կնպաստեն ճյուղային բարեփոխումներին և ոլորտի կատարելագործմանը:

2024 թվականի AMX ամենամյա մրցանակաբաշխությանը Յունիբանկը լավագույնը ճանաչվեց երկու անվանակարգերում՝

- Բորսայում Բաժնետոմսերի Լավագույն Թողարկող
- Լավագույնը Բաժնետոմսերի Երկրորդային Շուկայում

Յունիբանկը շարունակում է լինել կապիտալի շուկայի ակտիվ մասնակից՝ խթանելով ներդրումային ոլորտի հետագա զարգացումն ու առաջընթացը:

Այսօր Յունիբանկն ունի վերսալ բանկ է, որը հաճախորդներին առաջարկում է ժամանակակից բանկային ծառայությունների լայն տեսականի: 31.03.2025թ. դրությամբ Յունիբանկն ունի ավելի քան 320,000 ակտիվ հաճախորդ:

Հաշվի առնելով Բանկի 2024թ. գործունեության ֆինանսական արդյունքները՝ Բանկի բաժնետերերի ժողովը, քվեարկության հետևյալ արդյունքներով, որոշեց՝ Բանկի կուտակված շահույթից սովորական անվանական բաժնետոմսերով վճարել տարեկան շահութաբաժիններ դրամով՝ 7,777,340,300 ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարի չափով, մեկ բաժնետոմսի մասով 40,66 ՀՀ դրամ հաշվարկով: Տարեկան շահութաբաժինների վճարումն իրականացվել է 01.07.2025թ.-ից մինչև 31.07.2025թ. ընկած ժամանակահատվածում սովորական անվանական բաժնետոմսերի սեփականատերերին, որոնք ընդգրկվել են Բանկի բաժնետերերի ռեեստրում՝ Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ՝ 05.06.2025թ.:

1.1.3. Թողարկողի կանոնադրական կապիտալը

Բանկի կանոնադրական հիմնադրամը կազմում է 23,425,447,230 /քսաներեք միլիարդ չորս հարյուր քսանհինգ միլիոն չորս հարյուր քառասունյոթ հազար երկու հարյուր երեսուն/ ՀՀ դրամ, որը ներառում է տեղաբաշխված 191,254,472 /մեկ հարյուր ինսունմեկ միլիոն երկու հարյուր հիսունչորս հազար չորս հարյուր յոթանասուներկու/ հատ սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 /մեկ

հարյուր/ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, 32,010,000 /երեսուներկու միլիոն տասը հազար/ հատ հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Ա դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 /մեկ հարյուր/ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, 4,778,261 /չորս միլիոն յոթ հարյուր յոթանասունութ հազար երկու հարյուր վաթսունմեկ/ հատ հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Բ դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 230 /երկու հարյուր երեսուն/ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Բանկի լրացուցիչ տեղաբաշխման ենթակա հայտարարված սովորական բաժնետոմսերի քանակը կազմում է 507,742,528 /հինգ հարյուր յոթ միլիոն յոթ հարյուր քառասուներկու հազար հինգ հարյուր քսանութ/ հատ՝ յուրաքանչյուրը 100 /մեկ հարյուր/ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Թողարկողի ռազմավարությունը

Բանկը ներկայում բնութագրվում է որպես պահպանողական գործելաոճով կառավարվող, բայց և նորամուծություններ կիրառող, նախաձեռնողական ու թափանցիկության սկզբունքներով գործող ֆինանսական հաստատություն: Բանկի Խորհրդի մշակած ռազմավարությանը համապատասխան Յունիբանկի գործունեության հիմնական ուղղություններն են՝ մանրածախ բիզնեսը և աջակցությունը փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը: Ի հավելումն վերոնշյալի, հարկ է նշել նաև, որ Բանկը՝ հավատարիմ մնալով իր սկզբունքներին, չի ֆինանսավորում շրջակա միջավայրի պահպանությանը վնասող գործունեությունը, զենքի/քինամթերքի արտադրությամբ և առևտրով, ինչպես նաև խաղատնային և վիճակախաղային գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպություններին: Ավելին, ֆինանսավորում իրականացնելիս հնարավորինս ուսումնասիրում է տվյալ գործունեության ազդեցությունը սոցիալական և շրջակա միջավայրի վրա, ինչպես նաև խթանում է էներգիայի այլընտրանքային աղբյուրների օգտագործումը:

Յունիբանկի կողմից հաստատված ռազմավարության շրջանակներում սահմանվել են 2025թ. զարգացման հետևյալ առանցքային առաջնահերթությունները՝

- Տեխնոլոգիական կատարելագործում, թվային հարթակի վաճառքի զարգացում,
- Վարկավորման բնագավառում արհեստական բանականության տեխնոլոգիաների հետագա զարգացում,
- Հաճախորդահեն մոտեցման զարգացում և հաճախորդների պահանջմունքների խորը վերլուծության հիման վրա՝ սպասարկման և գործիքակազմի ձևավորում նաև նրանց կոնտրազենտների համար

Յունիբանկի ֆինանսական արդյունավետության և դիրքերի բարելավման ապահովում բանկային համակարգում, Բանկի ներդրումային գրավչության բարձրացում:

1.1.4. Թողարկողի Բիզնեսի համառոտ նկարագիրը

Բիզնեսի համառոտ նկարագիրը

Բանկն իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված գործառույթներ, մասնավորապես.

Միջոցների ներգրավում

Բանկը ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ընդունում է ժամկետային և ցպահանջ ավանդներ ՀՀ դրամով և արտարժույթով:

Վարկերի և միջոցների այլ տեղաբաշխումներ

Բանկն իրականացնում է բիզնեսի վարկավորում, փաստաթղթային ակրեդիտիվներ, վարկային գծեր, օվերդրաֆտներ, բանկային երաշխիքներ և ֆակտորինգ: Յունիբանկն առաջարկում է ինչպես նպատակային սպառողական վարկեր, այնպես էլ ընդհանուր սպառողական նպատակի՝ վերանորոգման, բժշկական, ճամփորդական կամ այլ ծախսերը հոգալու կամ էլ ապրանքներ գնելու վարկավորում: Բանկը տրամադրում է նաև հիփոթեքային վարկեր բնակելի անշարժ գույք, բիզնես տարածք գնելու, կառուցապատելու կամ վերանորոգելու համար, ավտովարկեր, ոսկու գրավով վարկեր և այլն:

Բանկային փոխանցումների իրականացում

Բանկը 2003 թվականից սկսած անդամակցում է SWIFT միջազգային համակարգին: Բանկը թղթակցային հաշիվներ ունի տեղական և միջազգային ավելի քան 20 բանկերում, ինչը հնարավորություն է տալիս ապահովել բանկի հաճախորդների վճարահաշվարկային սպասարկումը ցանկացած արժույթով և վճարային գործիքով:

Համաձայն ՀՀ ԿԲ-ի փետրվարի 20, 2024 թվականի թիվ 32 Ա որոշման, «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ին տրամադրվեց «ՅՈՒԲԻՓԵՅ» (UBPAY) դրամական փոխանցումների հայաստանյան վճարահաշվարկային համակարգի ստեղծման և գործունեության թույլտվությունը:

Պլաստիկ քարտերի տրամադրում և սպասարկում

Յունիբանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է տեղական ArCa վճարային համակարգի քարտեր, ինչպես նաև Visa International և Mastercard քարտեր: Յունիբանկը սեփական պրոցեսինգային կենտրոնի միջոցով թողարկում է նաև Visa չիպային քարտեր:

Արտարժույթով և արժեթղթերով գործարքներ և բրոքերային ծառայություններ

Բանկը կատարում է արտարժույթի առք ու վաճառքի և արժեթղթերով գործարքներ, առաջարկում է տարբեր ներդրումային գործիքներ:

Կոմունալ ծառայությունների դիմաց վճարումների ընդունում

Յունիբանկն ունի կոմունալ վճարումների ընդունման համակարգ: Հաճախորդներին անվճար տրամադրվում է UNIPAY կոմունալ վճարումների քարտ, որի վրա նշված է անհրաժեշտ տեղեկատվությունը հաճախորդների համար արագ և հարմարավետ վճարումներ կատարելու համար:

Հանրային ծառայությունների դիմաց վճարների ընդունում

Հաճախորդներին վճարահաշվարկային ծառայությունների համալիր մատուցման նպատակով Բանկը իրականացնում է հարկերի, տուրքերի, էլեկտրաէներգիայի, հեռախոսավարձի և այլ հանրային ծառայությունների դիմաց ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից վճարների ընդունումը: Յունիբանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է հատուկ կառուցված անվտանգ տարածքում տեղակայված անհատական պահատեղեր՝ թանկարժեք իրերն ու փաստաթղթերը պահելու համար:

Հաճախորդների սպասարկման որակի բարձրացման, ինչպես նաև չափազանց կարևոր համարվող մասնաճյուղերի աշխատանքի թեթևացման նպատակով, բանկը մշակեց և շրջանառության մեջ

դրեց սեփական մոբայլ բանկինգ ծառայությունը՝ նախատեսված ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց համար:

Բանկի մասնաճյուղերը և Բանկի խմբի կառուցվածքը

Բանկն ունի Գլխամասային գրասենյակ և 54 մասնաճյուղ, որից 31 մասնաճյուղ Երևանում, 22 մասնաճյուղ Հայաստանի այլ շրջաններում, մեկը՝ Ղազախստանի Հանրապետությունում:

Բանկը դուստր ընկերություններ չունի: ՀՀ ԿԲ-ի 28.04.17թ.-ի թիվ 24 ԾՕՀ Ա որոշման համաձայն, «Յունիբանկ» բաց բաժնետիրական ընկերությունը և «ՌԵԳՈ» ապահովագրական փակ բաժնետիրական ընկերությունը որակվել են /ճանաչվել են/ որպես հայկական բազմապրոֆիլ ցածր ռիսկային ֆինանսական խումբ՝ բանկային ենթախմբով՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿՈՒՊ» անվանմամբ, որի կառուցվածքը ներկայացված է սույն Ազդագրի Հավելված 3-ում:

Ֆինանսական խմբի մասով՝ Յունիփզինգ ՎԿ ընկերության բաժնետերերը որոշում են կայացրել վաճառել ընկերությունը, որի համար ստացել են ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնությունը, իրականացրել են բաժնեմասնակցության վաճառքի գործարք և համապատասխան փոփոխությունները գրանցվել են ՀՀ Կենտրոնական դեպոզիտարիայում:

Իրականացված փոփոխությունների վերջնարդյունքում Յունիփզինգ ՎԿ ընկերությունը այլևս ընդգրկված չի լինի Յունիգրուպ ֆինանսական խմբի կազմում:

1.1.5. Ակտիվների որակը

Ստորև ամփոփվում են Բանկի ակտիվների և եկամտաբեր ակտիվների ամփոփ բնութագիրը.

Հազ. ՀՀ դրամ

հազ.ՀՀդրամ	31.03.2025 (աուդիտ չանցած)	31.12.2024 (աուդիտ անցած)	31.12.2023 (աուդիտ անցած)	31.12.2022 (աուդիտ անցած)
Ակտիվներ, այդ թվում	353,354,193	336,626,868	288,869,984	320,065,792
Եկամտաբեր ակտիվներ	252,152,179	255,630,651	208,739,467	198,568,564
Եկամտաբեր ակտիվների տեսակարար կշիռը	71%	76%	72%	62%

1.1.6. Թողարկողի կազմակերպական կառուցվածքը

Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը ներկայացված է սույն Ազդագրի Հավելված 2-ում:

1.1.7. Ակտիվների որակը

Ակտիվների համարժեքությունը

31.03.2025 թվականի արդյունքներով Բանկի զուտ շահույթը, համաձայն աուդիտի չենթարկված հաշվետվությունների, կազմել է 2.7 մլրդ ՀՀ դրամ, իսկ կապիտալի շահութաբերությունը (զուտ շահույթի հարաբերակցությունը կապիտալի միջին մեծությանը)՝ 23.69%:

Ակտիվների որակը

31.03.2025թ.-ի դրությամբ Բանկի վարկային պորտֆելը կազմել է 213 մլրդ ՀՀ դրամ:

Ակտիվների իրացվելիությունը

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որակյալ և արագ իրացվելի ակտիվների, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և հեշտությամբ բավարարելու համար:

Ստորև ներկայացվում են ՀՀ ԿԲ իրացվելիության նորմատիվները՝

Նորմատիվներ ՀՀ ԿԲ-ի սահմանած թույլատրելի մեծությունը	Փաստացի մեծություն 31.03.2025	Փաստացի մեծություն 2024	Փաստացի մեծություն 2023	Փաստացի մեծություն 2022	Փաստացի մեծություն 2021
Ն21*	25.3%	26.0%	31.2%	44.5%	28.3%
Ն22**	76.6%	79.9%	71.1%	92.6%	98.0%

* Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցություն

** Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցայախանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցություն

1.2 Թողարկողի և բաժնետոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Բանկային ռիսկերի կառավարման գործընթացի փուլերն են՝

- Ռիսկերի բացահայտումը (սահմանումը), ներառյալ ռիսկի գործոնների վերլուծությունը (տարրանջատումը),
- Ռիսկերի գնահատման մեթոդների սահմանումը (ըստ տեսակների) և ռիսկերի գնահատումը (կանխատեսումը):
- Ռիսկերի սահմանափակումը, այն է՝ դիվերսիֆիկացիայի սկզբունքների, ներքին սահմանաչափերի հաստատումը, ինչպես նաև համապատասխան ներքին իրավական ակտերի մշակումը և ընդունումը, որոնցում, մասնավորապես, ներառվում են բազմակի ստուգման, միևնույն գործընթացի իրականացումը տարբեր, միմյանց հետ չփոխկապակցված անձանց վրա դնելու և սխալների բացահայտման սկզբունքները:
- Ռիսկերի գործնական կառավարումը, այն է՝ համապատասխան գործողությունների իրականացումը, իրավիճակային արձագանքումը (խուսափում, նվազեցում/հեջավորում, փոխանցում/ապահովագրություն, ռիսկի ընդունում և այլն):

Ընդ որում ռիսկերին արձագանքման փուլն իրականացվում է ռիսկից խուսափման, ռիսկի նվազեցման, ռիսկի ընդունման կամ ռիսկի փոխանցման տարբերակներով:

Համաձայն ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ ռիսկերի կառավարման քաղաքականության» պահանջների, հաշվի առնելով Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի և GARP-ի (Generally Accepted Risk Principles) ռիսկերի կառավարման սկզբունքները՝ բանկում մշակվել և ներդրվել են հետևյալ հիմնական ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոդելները.

- Վարկային ռիսկ,
- Շուկայական ռիսկ
 - Տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ,
 - Արտարժույթային ռիսկ,
- Գնային ռիսկ,
- Իրացվելիության ռիսկ,
- Գործառնական ռիսկ,
- Համբավի ռիսկ,
- Ռազմավարական ռիսկ,

- Օրենսդրական, նորմատիվային դաշտի փոփոխության ռիսկ,
- Երկրի ռիսկ,
- Արտակարգ դրության ռիսկ (Համավարակի ռիսկ),
- Ռազմաքաղաքական ռիսկ

Գոյություն ունեն մի շարք ռիսկային գործոններ, որոնք հատուկ են սույն Ազդագրի միջոցով առաջարկվող բաժնետոմսերում ներդրումներին: Ներդրողները պետք է որոշում կայացնեն՝ լիովին գիտակցելով ներդրումների բնույթը և դրանից բխող հիմնական ռիսկերը՝ ելնելով իրենց փորձից, նպատակներից, ֆինանսական ռեսուրսներից, ռիսկի նկատմամբ հակվածության աստիճանից և այլ գործոններից:

Անհրաժեշտ է, այնուամենայնիվ, հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ Ազդագրում ներկայացված հնարավոր ռիսկերի ցանկը սպառիչ չէ և հավանական է նաև անկանխատեսելի բնույթի որոշակի այլ ռիսկերի առաջացումը և հետևաբար ներդրողը ներդրման վերաբերյալ որոշում կայացնելիս պետք է լիարժեք գիտակցի ներդրման էությունը և առաջնորդվի նաև իր սեփական փորձով, նպատակներով և սպասումներով:

Ներկայացված ռիսկերից յուրաքանչյուրը կարող է որոշակի բացասական ազդեցություն ունենալ ինչպես Բանկի վիճակի, այնպես էլ շուկայում առկա իրավիճակի վրա՝ արդյունքում հանգեցնելով շուկայում բաժնետոմսերի շրջանառելիության՝ իրացվելիության անկմանը: Բանկի կողմից որպես առավել էական ռիսկեր դիտարկվում են.

ա) **Բաժնետոմսերի իրացվելիության ռիսկը**, որը կարող է առաջանալ շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության կամ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով, որի արդյունքում, բաժնետոմսերը կարող են կորցնել իրենց գրավչությունը՝ հանգեցնելով դրանց գնի անկմանը: Ներդրողը կարող է բաժնետոմսերի ցածր իրացվելիության պատճառով հնարավորություն չունենալ վաճառելու բաժնետոմսերը առանց էական կորուստների կամ ընդհանրապես հնարավորություն չունենա դրանք վաճառելու:

բ) **Արտարժույթային ռիսկը**, որը կարող է առաջանալ փոխարժեքի կտրուկ տատանումների հետևանքով, որոնք կարող են էապես ազդել ինչպես Բանկի, այնպես էլ արժեթղթերի շուկայի վրա: Բաժնետոմսերը գնանշվելու և վճարվելու են ՀՀ դրամով, ուստի, այն ներդրողների համար, որոնց ֆինանսական հոսքերն այլ արժույթով են, տվյալ բաժնետոմսերը պարունակում են զգալի արտարժույթային ռիսկեր:

գ) **Տոկոսադրույքի ռիսկը**, որը կարող է հետևանք լինել շուկայում գործող տոկոսադրույքների կտրուկ փոփոխության, ինչը որպես այլընտրանքային ներդրման ուղղություն, անուղղակիորեն ազդում է բաժնետոմսերի գների վրա:

դ) **Բանկի համբավի ռիսկը** հավանականություն է, որ Բանկի վերաբերյալ հանրության բացասական կարծիքը կհանգեցնի հաճախորդների թվաքանակի նվազմանը, կոնտրագենտների/հաճախորդների հետ իրականացվող գործառնությունների ծավալի կրճատմանը, ծախսատար դատական գործընթացների և եկամտաբերության անկմանը, որը կարող է անմիջական ազդեցություն ունենալ բաժնետոմսերի գրավչության և գնի վրա:

Այս առումով բանկը բարձր է գնահատում իր բարի համբավը և գործադրում է բոլոր հնարավոր ջանքերը՝ Բանկի հեղինակության պահպանման ուղղությամբ:

ե) **Օրենսդրական, նորմատիվային դաշտի փոփոխության ռիսկը** կարող է ոչ բարենպաստ ազդեցություն ունենալ Բանկի գործունեության վրա, խստացնելով կամ բարդացնելով գործընթացները, ներառյալ հարկային դաշտի փոփոխությունը իր երկակի ազդեցությամբ՝ թե՛ Բանկի հաճախորդների, թե՛ Բանկի հարկման ռեժիմի փոփոխության առումով:

զ) **Երկրի ռիսկը** կախված է երկրի սոցիալ տնտեսական զարգացվածության մակարդակից, ինչպես նաև երկրի շուրջ տիրող քաղաքական վիճակից: Ներքաղաքական իրավիճակի վատթարացումը կարող է հանգեցնել այնպիսի բացասական գործոնների, որոնք կարող են բերել տնտեսական ակտիվության նվազմանը և հետևաբար բնակչության եկամուտների նվազմանը: Ինչը բացասաբար կանդրադառնա տնտեսության բոլոր ճյուղերի վրա:

Թողարկվող արժեթղթերին առնչվող ռիսկերի վերաբերյալ առավել մանրամասն ներկայացված է սույն Ազդագրի Բաժին 2-ի («Թողարկվող բաժնետոմսերի մասին տեղեկատվություն») 1-ին կետում («Ռիսկային գործոններ»):

1.3 Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է համաձայն Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված հեռանկարային զարգացման ծրագրի: Բանկի գործունեությունը վերահսկվում է Բանկի Խորհրդի և Վարչության կողմից, որոնք օպերատիվ կերպով արձագանքում են շուկայական իրավիճակի փոփոխություններին՝ մշտապես հաշվի առնելով Բանկի կողմից առաջարկվող ծառայությունների և սակագների համապատասխանեցումը շուկայի պահանջներին:

Բանկի ընդհանուր զարգացման մեջ ամենաէականը մանրաձախ բիզնեսի, փոքր և միջին բիզնեսի զարգացումն է, ինչպես նաև Բանկն ուշադրություն է դարձնում սպասարկման որակի բարձրացմանը, դրա շրջանակների ընդլայնմանը և ռեսուրսների ներգրավմանը: 31.03.2025թ-ի դրությամբ Բանկի կապիտալը կազմել է 46,904,659 հազ. ՀՀ դրամ:

Բանկի ռազմավարական խնդիրներն են՝

- Եկամտաբեր ակտիվների աճի ապահովում՝ վարկային պորտֆելի և արժեթղթերում ներդրումների ընդլայնման միջոցով
- Տեխնոլոգիական կատարելագործումը և թվային հարթակում վաճառքի զարգացումը
- Ռիսկերի կառավարման համակարգի արդյունավետության բարձրացումը
- Բրոքերային բիզնեսի և թղթակցային ցանցի ընդլայնումը
- Անձնակազմի և ղեկավարների որակավորման համակարգի կատարելագործումը

Դատական հայցեր, սպասվող փոփոխություններ

Բանկը ներգրավված չէ դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական իրավական վարույթների մեջ, որոնք կարող են ունենալ կամ վերջերս ունեցել են էական ազդեցություն Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա: Չեն սպասվում նաև կազմակերպական փոփոխություններ:

1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձ

2024թ Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացնող անկախ աուդիտորական կազմակերպության ընտրության արդյունքներով «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն ընտրվել է Բանկի 2022-2024թթ. ֆինանսական գործունեության արտաքին աուդիտն անցկացնող անձ: Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0015, Գրիգոր Լուսավորչի 9, Երևան Պլազա բիզնես կենտրոն

Հեռ.՝ +374 (10) 500 964,

Էլ. հասցե՝ www.grantthornton.am

Տնօրեն Արմեն Հովհաննիսյան

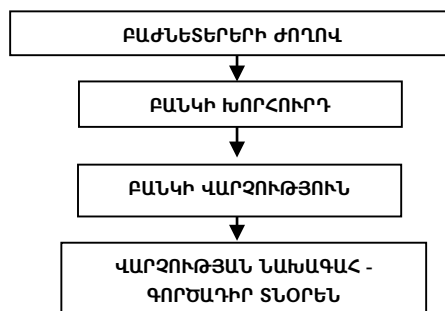
«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ 27.05.2025թ. Խորհրդի որոշմամբ, Բանկի բաժնետերերի Ընդհանուր ժողովի հաստատմանն է ներկայացվել «ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՍՊԸ ն որպես «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ 2025-2026թթ. ֆինանսական գործունեության արտաքին աուդիտն անցկացնող անձ:

1.5 Թողարկողի կառավարման անդամները, աշխատակիցները և բաժնետերերը

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝

- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ՝ «Ժողով»),
- Խորհուրդը,
- Գործադիր մարմինը, այդ թվում՝ կոլեգիալ գործադիր մարմին՝ Վարչությունը (այսուհետ՝ «Վարչություն») և միանձնյա գործադիր մարմին՝ Վարչության նախագահ
- Գործադիր տնօրեն (այսուհետ՝ «Վարչության նախագահ – Գործադիր տնօրեն»):

Բանկի կառավարման մարմինների կառուցվածքը

Բանկի Խորհուրդը կազմված է 7 անդամներից

Գագիկ Զաքարյան - Խորհրդի նախագահ, փորձառությունը՝ 33 տարի:

Գեորգի Պիսկով - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 33 տարի:

Հրահատ Արզումանյան - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 28 տարի:

Վարդան Աթայան - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 32 տարի:

Ֆիլիպ Դելմոտ - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 28 տարի:

Ռուբեն Ինջիկյան - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 33 տարի:

Կարինե Մինասյան - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 35 տարի:

Բանկի Վարչությունը կազմված է 9 անդամներից

Մեսրոպ Հակոբյան՝ Վարչության նախագահ, փորձառությունը՝ 25 տարի:

Արարատ Ղուկասյան՝ Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ, փորձառությունը՝ 33 տարի:

Վաղինակ Ստեփանյան՝ Վարչության անդամ, Վարչության նախագահի տեղակալ նախագծերի և ստանդարտների ներդրման գծով, փորձառությունը՝ 26 տարի:

Գոհար Գրիգորյան՝ Վարչության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն - Գլխավոր հաշվապահ, փորձառությունը՝ 33 տարի:

Օվսաննա Առաքելյան՝ Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ, Իրավական սպասարկման և ժամկետանց պարտավորությունների հետքերման գծով տնօրեն, փորձառությունը՝ 28 տարի:

Դավիթ Պետրոսյան՝ Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ, Կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն, փորձառությունը՝ 24 տարի:

Գուրգեն Ղուկասյան՝ Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ, Մանրածախ բիզնեսի և վաճառքների գծով տնօրեն, փորձառությունը՝ 22 տարի:

Արթուր Ապերյան՝ Վարչության անդամ, Օպերացիոն սպասարկման և տեղեկատվական համակարգերի տնօրեն, փորձառությունը՝ 19 տարի

Սերգեյ Քոչարյան՝ Վարչության անդամ, Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն, փորձառությունը՝ 21 տարի:

Բանկի աշխատակիցների թիվը 31.03.2025 թվականի դրությամբ կազմում է 1032 աշխատակից: Յունիբանկ ԲԲԸ-ի սովորական անվանական բաժնետոմսերի ուղղակի հսկող անձ հանդիսանում է Յունիհոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ Ընկերությունը – 83.7% (հասցեն՝ Կիպրոս, Նիկոսիա, Պատմու 5Բ, Ագլաթզիա, ՓԱ 2103), որը ներառում է 155,532,640 հատ սովորական բաժնետոմսեր և 32,010,000 հատ հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Ա դասի արտոնյալ բաժնետոմսեր, մնացած 16.3% բաժնետոմսերը պատկանում են մինորիտար բաժնետերերին:

1.6 Թողարկողի թողարկած արժեթղթերի վերաբերյալ տվյալներ.

Ստորև ներկայացվում է Բանկի կողմից լրացուցիչ թողարկումների արդյունքում շրջանառվող բաժնետոմսերի վերաբերյալ համապարփակ տեղեկատվությունը՝

10.07.2015

Արժեթղթերի դասը՝	սովորական բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	14,500,000 հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	100 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի տեղաբաշխման արժեքը (արժույթը)՝	230 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	1,450,000,000 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր տեղաբաշխման արժեքը՝	3,335,000,000 ՀՀ դրամ

15.04.2016

Արժեթղթերի դասը՝	սովորական բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	22,704,347 հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	100 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի տեղաբաշխման արժեքը (արժույթը)՝	230 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	2, 270,434,700 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր տեղաբաշխման արժեքը՝	5,222,000,000 ՀՀ դրամ

19.05.2016

Արժեթղթերի դասը՝	սովորական բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	12,173,914 հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	100 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի տեղաբաշխման արժեքը (արժույթը)՝	230 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	1, 217,391,400 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր տեղաբաշխման արժեքը՝	2,800,000,000 ՀՀ դրամ

09.11.2016

Արժեթղթերի դասը՝	սովորական բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	14,376,044 հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	100 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի տեղաբաշխման արժեքը (արժույթը)՝	230 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	1,437,604,400 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր տեղաբաշխման արժեքը՝	3,306,500,000 ՀՀ դրամ

20.10.2021

Արժեթղթերի դասը՝ (տեսակը)	Հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Բ դասի արտոնյալ բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	Ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	4,778,261 հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	230 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	1,099,000,030 ՀՀ դրամ

20.06.2023

Արժեթղթերի դասը՝	սովորական բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	8,367,947 հատ
Արժեթղթերի տեղաբաշխման արժեքը (արժույթը)՝	300 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր տեղաբաշխման արժեքը՝	2,510,384,100 ՀՀ դրամ

07.04.2025

Արժեթղթերի դասը՝	սովորական բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	10,000,000 հատ
Արժեթղթերի տեղաբաշխման արժեքը (արժույթը)՝	390 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր տեղաբաշխման արժեքը՝	3,900,000,000 ՀՀ դրամ

1.7 Թողարկողի կողմից թողարկվող բաժնետոմսերի հիմնական տվյալները

արժեթղթերի տեսակը՝ հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Գ դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմս

արժեթղթերի քանակը՝ 3,846,154 հատ

արժեթղթերի ընդհանուր ծավալը (անվանական և շուկայական արժեքով)՝ 1,500,000,060 ՀՀ դրամ

արժեթղթերի անվանական և շուկայական արժեքը՝ 390 ՀՀ դրամ

արժեթղթերի արժույթը՝ ՀՀ դրամ

արժեթղթերի նպատակը՝ միջոցների ներգրավում

միջոցների օգտագործման նախատեսվող ուղիները՝ Թողարկողի կողմից բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցները հիմնականում ուղղվելու են փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորմանը և սպառողական վարկերի տրամադրմանը:

1.8 Բաժնետոմսերի առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության նկարագիրը

Բաժնետոմսերի առաջարկն ամբողջությամբ իրականացվում է լրացուցիչ թողարկվող բաժնետոմսերի հաշվին՝ Բանկի կանոնադրությամբ ամրագրված հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի շրջանակում:

Հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Գ դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսերի (այսուհետ՝ Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսեր) տեղաբաշխման, շահութաբաժնի վճարման կարգը, պայմանները և լուծարային արժեքը հետևյալն են.

- Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի տարեկան շահութաբաժնի չափը սահմանել տվյալ բաժնետոմսերի անվանական արժեքի նկատմամբ 12% տարեկան տոկոսադրույքով, տարեկան շահութաբաժնի հաշվարկն իրականացնել բաժնետոմսերի ձեռքբերման օրվանից՝ ֆինանսական տարվա ավարտից հետո ոչ ուշ, քան եռամսյա ժամկետում վճարմամբ,
- Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց վճարումը նախատեսել դրամական միջոցներով, թողարկման ժամանակ Խորհրդի կողմից թողարկման մասին որոշմամբ սահմանվող արժեքով,
- Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի լուծարային արժեքը սահմանել անվանական արժեքին համարժեք,
- Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով շահութաբաժինը ենթակա է վճարման միայն Բանկի զուտ շահույթից և /կամ/ դրա հաշվին ձևավորված հիմնադրամներից,

Բանկի լրացուցիչ տեղաբաշխման ենթակա հայտարարված հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Գ դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակը կազմում է 20,000,000

/քսան միլիոն/ հատ՝ յուրաքանչյուրը 390 /երեք հարյուր իննսուն/ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Բաժնետոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնելու է «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն: Առաջարկվող բաժնետոմսերի մասով հայցվելու է առևտրին թույլտվություն «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ում: Առևտրին թույլտվության հայցը կարող է նաև չբավարարվել:

Բաժնետոմսերի հրապարակային առաջարկը սկսվելու է սույն Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ-ում գրանցելուն հաջորդող 3-րդ օրը և տևելու է մինչև 67 աշխատանքային օր: Բաժնետոմսերի տեղաբաշխումը սկսվելու օրը կհրապարակվի տեղաբաշխումը սկսելուց առնվազն 3 օր առաջ՝ Բանկի կայքում www.unibank.am:

Բանկի կողմից բաց բաժանորդագրության միջոցով քվեարկող բաժնետոմսերի տեղաբաշխման դեպքում Բանկի բաժնետերերը չունեն բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունք: Թողարկմանը զուգահեռ Բանկի խոշոր բաժնետիրոջ՝ Յունիհոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ Ընկերության կողմից տնօրինվող բաժնետոմսերի վաճառք չի նախատեսվում:

1.9 Այլ էական տեղեկություններ ըստ բանկի հայեցողության, որոնք նշված չեն նախորդ կետերում

Բանկի կանոնադրական հիմնադրամին, բաժնետերերին, շահույթի բաշխմանը և կառավարման մարմիններին վերաբերող լրացուցիչ տեղեկատվություն կարելի է ստանալ Բանկի կանոնադրության 4-17 գլուխներում:

1.10 Թողարկողի ամփոփ ֆինանսական տվյալները

Բացարձակ արժեքով ներկայացված ցուցանիշներն արտահայտված են հազ. ՀՀ դրամով:

Ցուցանիշի անվանումը	2022թ. (աուդիտ անցած)	2023թ. (աուդիտ անցած)	2024թ. (աուդիտ անցած)	31.03.2025թ. (աուդիտ չանցած)
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	4,397,025	4,454,198	8,227,910	2,661,649
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	33,069,712	38,699,338	43,760,553	45,570,971
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), %	13.3%	11.5%	18.8%	23.7%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	4,397,025	4,454,198	8,227,910	2,661,649
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	284,663,235	304,828,380	313,040,486	344,990,531
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %	1.5%	1.5%	2.6%	3.1%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	4,397,025	4,454,198	8,227,910	2,661,649

Գործառնական եկամուտ	34,517,270	28,256,358	28,394,682	7,494,295
Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	12.7%	15.8%	29.0%	35.5%
Գործառնական եկամուտ	34,517,270	28,256,358	28,394,682	7,494,295
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	284,663,235	304,828,380	313,040,486	344,990,531
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %	12.1%	9.3%	9.1%	8.8%
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	284,663,235	304,828,380	313,040,486	344,990,531
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	33,069,712	38,699,338	43,760,553	45,570,971
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)	8.61	7.88	7.15	7.57
Զուտ տոկոսային եկամուտ	9,915,429	15,943,054	18,293,874	4,730,896
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	171,638,308	203,773,614	227,473,592	253,891,415
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM)	5.8%	7.8%	8.0%	7.6%
Տոկոսային եկամուտ	19,987,743	25,245,475	30,045,102	8,286,648
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	171,638,308	203,773,614	227,473,592	253,891,415
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն	11.6%	12.4%	13.2%	13.2%
Տոկոսային ծախսեր	10,072,314	9,302,421	11,751,228	3,555,752
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	245,308,190	255,300,750	259,444,789	285,247,549
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	4.1%	3.6%	4.5%	5.1%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	4,397,025	4,454,198	8,227,910	2,661,649
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը	209,674,786	213,021,965	218,042,733	218,042,733
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	20.97	20.91	37.74	12.21

Սպրեդ	7.5%	8.7%	8.7%	8.2%
-------	------	------	------	------

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ: ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹՈՒՄ ՊԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ ԼԻՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ (ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆԸ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՄԱՍՈՎ) ԿՐՈՒՄ Է ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ, ԹԵ ԱՅՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ Է ԱԶԴԱԳՐԻ ՄՅՈՒՍ ՄԱՍԵՐԻ ՀԵՏ ԴԻՏԱՐԿԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ:

ԲԱԺԻՆ 2. ԹՈՂԱՐԿՎՈՂ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 Ռիսկային Գործոններ

Բաժնետոմսերի թողարկման սույն առաջարկը նպատակ է հետապնդում ավելացնել Բանկի կանոնադրական կապիտալը՝ բարձրացնելով բանկի, որպես ֆինանսական կառույցի, գործունեության հուսալիությունը և արդյունավետությունը, սուր մրցակցության պայմաններում առկա մարտահրավերներին դիմակայման և մրցունակության բարձրացման հնարավորությունները:

Բաժնետոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի հավանական ռիսկերի հետ, ուստի ներդրում կատարելու վերաբերյալ որոշում ընդունելուց առաջ ներդրողները պետք է մանրակրկիտ ուսումնասիրեն և վերլուծեն ներդրման հետ կապված և Ազդագրում բացահայտված հավանական ռիսկերը, ինչպես նաև ներկայացված այլ տեղեկատվությունը: Անհրաժեշտ է, այնուամենայնիվ, հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ Ազդագրում ներկայացված հնարավոր ռիսկերի ցանկը սպառնիչ չէ և հավանական է նաև անկանխատեսելի բնույթի որոշակի այլ ռիսկերի առաջացումը և հետևաբար ներդրողը ներդրման վերաբերյալ որոշում կայացնելիս պետք է լիարժեք գիտակցի ներդրման էությունը և առաջնորդվի նաև իր սեփական փորձով, նպատակներով և սպասումներով: Բանկը կձեռնարկի բոլոր անհրաժեշտ միջոցառումները, որպեսզի նվազեցնի ստորև նշված ռիսկային գործոնների բացասական ազդեցությունը: Այնուամենայնիվ, քանի որ շատ դեպքերում

նշված ռիսկային գործոնները Բանկի հսկողությունից դուրս են, ապա այս ցուցակով չսահմանափակվող ռիսկերի բացասական ազդեցությունը նվազեցնելու նպատակով ձեռնարկված միջոցառումների արդյունավետությունը չի երաշխավորվում Բանկի կողմից:

Ներկայացված ռիսկերից յուրաքանչյուրը կարող է որոշակի բացասական ազդեցություն ունենալ ինչպես Բանկի վիճակի, այնպես էլ շուկայում առկա իրավիճակի վրա՝ արդյունքում հանգեցնելով շուկայում բաժնետոմսերի շրջանառելիության՝ իրացվելիության անկմանը, Բանկի եկամուտների կրճատմանը և ծախսերի ավելացմանը, ինչն էլ իր հերթին կարող է հանգեցնել բաժնետոմսերի գների իջեցմանը: Բանկի կողմից որպես առավել էական ռիսկեր դիտարկվում են.

- **Իրացվելիության ռիսկ.** բաժնետոմսերի ցածր իրացվելիության ռիսկը պայմանավորված է կապիտալի շուկայի թերզարգացվածությամբ, որի արդյունքում բաժնետոմսերը իրացնելու դեպքում ներդրողը կարող է կրել ֆինանսական կորուստներ:
- **Տոկոսադրույքի ռիսկը,** որը կարող է հետևանք լինել շուկայում գործող տոկոսադրույքների կտրուկ փոփոխության, ինչը որպես այլընտրանքային ներդրման ուղղություն, անուղղակիորեն ազդում է բաժնետոմսերի գների վրա:
- **Արտարժույթային ռիսկը,** որը կարող է առաջանալ փոխարժեքի կտրուկ տատանումների հետևանքով, որոնք կարող են էապես ազդել ինչպես Բանկի, այնպես էլ արժեթղթերի շուկայի վրա: Բաժնետոմսերը գնանշվելու և վճարվելու են ՀՀ դրամով, ուստի, այն ներդրողների համար, որոնց ֆինանսական հոսքերն այլ արժույթով են, տվյալ բաժնետոմսերը պարունակում են զգալի արտարժույթային ռիսկեր:
- **Բանկի հեղինակության ռիսկը,** որը անմիջական ազդեցություն ունի բաժնետոմսերի գրավչության և գնի վրա:
- **Օրենսդրական, նորմատիվային դաշտի փոփոխության ռիսկը** կարող է ոչ բարենպաստ ազդեցություն ունենալ Բանկի գործունեության վրա, խստացնելով կամ բարդացնելով գործընթացները, ներառյալ հարկային դաշտի փոփոխությունը իր երկակի ազդեցությամբ՝ թե՛ Բանկի հաճախորդների, թե՛ Բանկի հարկման ռեժիմի փոփոխության առումով:

2.2 Հիմնական Տեղեկատվություն

Յունիբանկ ԲԲԸ ոչ փաստաթղթային Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված միջոցները ուղղվելու են կարճաժամկետ և երկարաժամկետ վարկերի տրամադրմանն ու ներդրումների իրականացմանը:

Կապիտալիզացիա և պարտավորություններ

«Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի կապիտալիզացիան 31.03.25 թ-ի դրությամբ.	
Կապիտալիզացիա	Գումար, հազ.դրամ
Կանոնադրական կապիտալ	22,425,447
Էմիսիոն եկամուտ	11,279,227
Պահուստներ	2,351,665
Կուտակված շահույթ	10,848,319

Սեփական կապիտալ	46,904,659
«Յունիբանկ» ԲԲԸ պարտավորությունները 31.03.25 թ-ի դրությամբ.	
Պարտավորություններ	Գումար, հազ.դրամ
Երկարաժամկետ պարտավորություններ, որոնք ենթադրում են տոկոսային ծախս	79,898,345
Երաշխավորված պարտավորություններ	67,302,703
չերաշխավորված պարտավորություններ	12,595,642
ապահովված պարտավորություններ	
չապահովված պարտավորություններ	79,898,345
Կարճաժամկետ պարտավորություններ, որոնք ենթադրում են տոկոսային ծախս	206,016,017
Երաշխավորված պարտավորություններ	118,116,361
չերաշխավորված պարտավորություններ	87,899,656
չապահովված պարտավորություններ	206,016,017
Արտահաշվեկշռային և պայմանական պարտավորություններ	9,678,873
Երաշխավորված պարտավորություններ	
չերաշխավորված պարտավորություններ	9,678,873
ապահովված պարտավորություններ	
չապահովված պարտավորություններ	9,678,873

Առաջարկի նպատակը և ներգրավվող միջոցների օգտագործումը

Բանկի աստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի թողարկման նպատակն է Բանկի կապիտալի ավելացումը, ինչը թույլ կտա Բանկին շարունակել իր՝ մանր և միջին ձեռնարկություններին և անհատներին վարկավորելու ուղղությամբ բանկային առաջնային գործունեության զարգացումը:

Հնարավոր ներգրավվող գումարների մեծությունը ենթակա է տեղաբաշխման ըստ օգտագործման հետևյալ նախատեսվող ուղղությունների (ըստ առաջնահերթության).

- փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորում,
- սպառողական վարկեր,
- հիփոթեքային վարկեր,
- պետական արժեթղթեր,
- այլ:

Հնարավոր ներգրավվող գումարները չի նախատեսվում օգտագործվել Բանկի բնականոն գործունեության շրջանակներից դուրս ակտիվների ձեռքբերման համար, այլ բիզնեսներ ձեռքբերելու նպատակով կամ պարտավորությունների գծով հատուցումներ իրականացնելու, պարտավորությունների մարման կամ վերաֆինանսավորման նպատակով:

ա. Արժեթղթերի տեսակը և դասը, ներառյալ արժեթղթի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN) կամ այլ նմանատիպ տարբերակիչ ծածկագիր (առկայության դեպքում).

Սույն Ազդագրի միջոցով առաջարկվող բաժնետոմսերը ոչ փաստաթղթային Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսեր են: Արժեթղթերի տարբերակիչ ծածկագիր դեռևս առկա չէ:

բ. Երկիրը, որի օրենսդրության համաձայն են թողարկվել տվյալ արժեթղթերը,

Բանկի ոչ փաստաթղթային Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերը թողարկվում են ՀՀ օրենսդրության համաձայն, և դրանց շուրջ ծագող վեճերը, այդ թվում դատական, ենթակա են լուծման ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

գ. Արժեթղթերի ձևը (փաստաթղթային կամ ոչ փաստաթղթային): Ոչ փաստաթղթային արժեթղթերի դեպքում պետք է նշել այն իրավաբանական անձի անվանումը, որը վարում է այդ ոչ փաստաթղթային արժեթղթերի ռեեստրը.

Թողարկվում են ոչ փաստաթղթային Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսեր: Ինչպես նախկինում տեղաբաշխված, այնպես էլ առաջարկվող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումը իրականացվելու է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետև՝ ՀԿԴ) կողմից (ՀՀ, 0010, Երևան, Վազգեն Սարգսյան 26/1, հեռ.՝ +(374) 60 61 55 55, +(374) 10 54 33 21:

դ. Մեկ արժեթղթի անվանական արժեքը և քանակը (առկայության դեպքում).

Առաջարկվում (վաճառվում) են Բանկի Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսեր, որոնց քանակը կազմում է 3,846,154 հատ հատ (երեք միլիոն ութ հարյուր քառասունվեց հազար մեկ հարյուր հիսունչորս) հատ: Մեկ հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսի անվանական և տեղաբաշխման արժեքը կազմում է 390 (երեք հարյուր իննսուն) ՀՀ դրամ:

ե. Թողարկման արժույթը

Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամ է:

զ. Արժեթղթերից բխող ներքոհիշյալ իրավունքների նկարագրությունը (ներառյալ՝ իրավունքների սահմանափակումները) և այդ իրավունքների իրականացման գործընթացը, մասնավորապես՝

Շահութաբաժնի ստացման իրավունք

Յուրաքանչյուր բաժնետոմս իր սեփականատիրոջն իրավունք է տալիս ստանալ շահութաբաժին՝ իրեն պատկանող բաժնետոմսերի քանակին համամասնորեն:

Շահութաբաժնային քաղաքականություն իրականացնելիս Բանկը ղեկավարվում է ՀՀ բանկային, բաժնետիրական ընկերությունների գործունեությունը կարգավորող օրենսդրությամբ, ՀՀ

նորմատիվ իրավական այլ ակտերով, Բանկի կանոնադրությամբ, Բանկի շահութաբաժնային քաղաքականությամբ և ներքին իրավական այլ ակտերով:

Բանկն իրավունք ունի որոշում ընդունել (հայտարարել) իր բաժնետերերին եռամսյակային, կիսամյակային կամ տարեկան շահութաբաժինների վճարման վերաբերյալ: Շահութաբաժինները կարող են վճարվել դրամով, ինչպես նաև այլ գույքով, այդ թվում՝ Բանկի բաժնետոմսերով:

Միջանկյալ (եռամսյակային և կիսամյակային) շահութաբաժինների վճարման, շահութաբաժնի չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշումն ընդունում է Խորհուրդը: Տարեկան շահութաբաժինների վճարման, շահութաբաժնի չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշումն ընդունում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ Խորհրդի առաջարկությամբ՝ սահմանելով նաև վճարման ժամկետը:

Բանկի բաժնետերերին շահաբաժիններ բաշխելն արգելվում է, եթե լրիվ չի վճարվել Բանկի հայտարարված կանոնադրական հիմնադրամը, ինչպես նաև եթե տվյալ պահին Բանկի կրած կորուստները (վնասները) հավասար են կամ գերազանցում են Բանկում առկա չբաշխված զուտ շահույթի գումարը:

Վերջինիս համաձայն, տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշումն ընդունվում է Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում՝ Բանկի Խորհրդի առաջարկությամբ: Ընդհանուր ժողովը սահմանում է տարեկան շահութաբաժինների չափը, ինչպես նաև դրանց վճարման կարգն ու պայմանները, որը չի կարող լինել որոշման ընդունման պահից 30 օրվանից ավելի շուտ:

Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի տարեկան շահութաբաժնի չափը սահմանվում է տվյալ բաժնետոմսերի անվանական արժեքի նկատմամբ 12% տարեկան տոկոսադրույքով՝ ֆինանսական տարվա ավարտից հետո ոչ ուշ, քան եռամսյա ժամկետում վճարմամբ: Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց վճարումը նախատեսվում է դրամական միջոցներով, թողարկման ժամանակ Խորհրդի կողմից սահմանվող արժեքով:

Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով շահութաբաժինը ենթակա է վճարման միայն Բանկի զուտ շահույթից և /կամ/ դրա հաշվին ձևավորված հիմնադրամներից: Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով շահութաբաժինը՝ ամբողջությամբ կամ մասամբ, ենթակա չէ վճարման, եթե դա կհանգեցնի Բանկի կողմից ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանված տնտեսական նորմատիվներից որևէ մեկի խախտմանը, ընդ որում՝

ա) ամբողջությամբ կամ մասամբ չվճարված շահութաբաժինը ենթակա չէ հետագայում վճարվելու պայմանով կուտակման,

բ) Բանկի Բ և Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատիրոջ միջև որևէ իրավաբանական փաստաթղթով չի կարող նախատեսվել որևէ սահմանափակում Բանկի համար շահութաբաժնի ամբողջական կամ մասնակի չվճարման դեպքում, ինչպես նաև որևէ իրավաբանական փաստաթղթով չի կարող նախատեսվել այդպիսի սահմանափակումներ նախատեսելու իրավունքի տրամադրում Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատիրոջ, բացառությամբ եթե սահմանափակումը վերաբերում է սովորական բաժնետոմսերի գծով

շահութաբաժնի վճարմանը: Ընդ որում, սովորական բաժնետոմսերի գծով շահութաբաժինների վճարման՝ սույն պարբերությամբ նշված սահմանափակումը կարող է վերաբերել միայն այն ժամանակահատվածին, որի ընթացքում ամբողջությամբ կամ մասամբ չի վճարվել Բ և Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերին հասանելիք շահութաբաժինը: Բանկի ոչ ռեզիդենտ բաժնետերերի կողմից շահութաբաժինների ստացման առանձնահատկություններ սահմանված չեն:

Առաջին հերթին վճարվում են Գ դասի և Բ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց վճարման ենթակա շահութաբաժինը և լուծարային արժեքը, երկրորդ հերթին՝ Ա դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց վճարման ենթակա լուծարային արժեքը, վերջում վճարվում են սովորական բաժնետոմսերի դիմաց վճարման ենթակա շահութաբաժինը և լուծարային արժեքը: շահութաբաժինը և լուծարային արժեքը, վերջում վճարվում են սովորական բաժնետոմսերի դիմաց վճարման ենթակա շահութաբաժինը և լուծարային արժեքը:

Բանկի «Շահութաբաժինների վճարման» կարգը հասանելի է Բանկի գլխամասային գրասենյակում և մասնաճյուղերում, ինչպես նաև Բանկի՝ www.unibank.am ինտերնետային կայքում:

Ձայնի իրավունք

Արտոնյալ բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով՝ օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:

Համաձայն կանոնադրության՝ արտոնյալ բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին, եթե ժողովում քննարկվում են Բանկի վերակազմակերպման կամ լուծարման հարցեր, կամ Բանկի կանոնադրության փոփոխման կամ լրացման հետ կապված այն որոշումները, որոնք սահմանափակում են արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերի իրավունքները, ներառյալ՝ արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց վճարվող շահութաբաժինների և (կամ) լուծարային արժեքի սահմանումը կամ ավելացումը: Սույն ենթակետով սահմանված հարցերով ժողովին մասնակցությունը տեղաբաշխված մեկ արտոնյալ բաժնետոմսի սեփականատիրոջը տալիս է մեկ ձայնի իրավունք:

Անձը կամ փոխկապակցված անձինք Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում կարող են օրենքով սահմանված կարգով նշանակալից (ուղղակի և անուղղակի) և այլ մասնակցություն (ոչ նշանակալից) ձեռք բերել միայն ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնությամբ: Տվյալ անձը պետք է բավարարի օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին:

Նույն դասի բաժնետոմսերի տեղաբաշխման դեպքում նախապատվության իրավունք

Լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման ժամանակ բաժնետերերի կողմից նոր բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունք չի կիրառվի:

Լուծարման դեպքում մնացած գույքից բաժին ստանալու իրավունք

Բանկի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետերն իրավունք ունի Բանկի լուծարման դեպքում ստանալ Բանկի գույքի (միջոցների) իրեն հասանելիք մասը՝ «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված հերթականությանը համապատասխան՝ Բանկի այլ պարտավորությունների մարումից հետո:

Համաձայն «Բանկերի և վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի Հոդված 31-ի՝ սնանկ ճանաչված բանկի լուծարման դեպքում Բանկի պարտավորությունները մարվում են լուծարային միջոցների հաշվին, հետևյալ հերթականությամբ՝

ա) առաջին՝ ադմինիստրացիայի, լուծարային կառավարչի կողմից սույն օրենքով սահմանված լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ և հիմնավորված ծախսերը, այդ թվում՝ աշխատավարձը՝ Կենտրոնական բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված նախահաշվի շրջանակներում:

բ) երկրորդ՝ այն պարտատերերի պահանջները, որոնք բանկին վարկ, փոխառություն են տրամադրել կամ բանկում ավանդ են ներդրել կամ բանկային հաշվին դրամական միջոցներ են մուտքագրել բանկում ադմինիստրացիա նշանակվելուց հետո, բացառությամբ պարտատիրոջ և Կենտրոնական բանկի միջև կնքված պայմանագրով սահմանված դեպքերի:

գ) երրորդ՝ Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա քաղաքացիների, ինչպես նաև քաղաքացիություն չունեցող անձանց Հայաստանի Հանրապետության դրամով բանկային ավանդները և բանկային հաշիվներին առկա մնացորդները՝ մինչև 10 միլիոն դրամի չափով, իսկ արտարժույթային ավանդների (հաշիվների) դեպքում՝ 5 միլիոն դրամին համարժեք չափով: Մեկ անձի՝ բանկում մեկից ավելի ավանդներ (հաշիվներ) ունենալու դեպքում նրա բոլոր ավանդները միավորվում են, և դրանց հանրագումարը համարվում է մեկ ավանդ, իսկ ապահովագրական ընկերությունների լուծարման դեպքում՝ ապահովագրության պայմանագրերից բխող պահանջները, որոնք բավարարվում են սույն հոդվածի 1.1-ին մասով սահմանված հերթականությամբ:

դ) չորրորդ՝ բանկի այլ պարտավորությունները, բացառությամբ երկրորդ հերթում ընդգրկված բանկային ավանդների և բանկային հաշիվների մնացորդների:

ե) հինգերորդ՝ պետական բյուջեի և համայնքների բյուջեների նկատմամբ բանկի պարտավորությունները, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված այլ պարտադիր վճարումները:

ե.1) վեցերորդ՝ ստորադաս փոխառություններից բխող պահանջները: գ) յոթերորդ՝ բանկի մասնակիցների պահանջները:

Բանկի պարտատերերի պահանջների բավարարման հերթականության «գ», «դ» և «ե.1» ենթակետերով սահմանված պարտատերերի թվից բացառություն են կազմում բանկի մասնակիցները և բանկի հետ կապված անձինք, որոնց նկատմամբ բանկի պարտավորությունները բավարարվում են «գ» ենթակետով սահմանված հերթում:

Ընդ որում, առաջին հերթին վճարվում են Բ և Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց վճարման ենթակա շահութաբաժինները և լուծարային արժեքը, երկրորդ հերթին՝ Ա դասի

արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց վճարման ենթակա շահութաբաժինները և լուծարային արժեքը, վերջում վճարվում են սովորական բաժնետոմսերի դիմաց վճարման ենթակա շահութաբաժինը և լուծարային արժեքը:

Հետգնման պահանջի իրավունք

Բանկի բաժնետոմսերի հետգնումը կարգավորվում է Բանկի կանոնադրությամբ և «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով և Բաժնետիրական ընկերությունների մասին ՀՀ օրենքով: Բանկի կողմից բաժնետոմսերի հետգնման համար անհրաժեշտ է ՀՀ Կենտրոնական բանկի Խորհրդի համաձայնությունը: ՀՀ Կենտրոնական բանկը կարող է մերժել այդ համաձայնություն տալը, եթե՝

ա) բաժնետոմսերի հետգնման դեպքում Բանկն ի վիճակի չի լինի լրիվ բավարարելու իր պարտավորությունների պահանջները:

բ) կխախտի հիմնական տնտեսական նորմատիվները:

գ) մասնակցության հետգնումը կհանգեցնի Հայաստանի Հանրապետության բանկային համակարգի ապակայունացմանը:

Ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն Բանկից պահանջել բաժնետոմսերի հետգնման գնի որոշում և իրենց պատկանող բաժնետոմսերի կամ դրանց մի մասի հետգնումը, եթե՝

ա) որոշում է ընդունվել Բանկի վերակազմակերպման, նախապատվության իրավունքի կասեցման կամ խոշոր գործարք կնքելու մասին՝ <Բաժնետիրական ընկերությունների մասին> ՀՀ օրենքի 61-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն, և նշված բաժնետերերը քվեարկել են Բանկի վերակազմակերպման, նախապատվության իրավունքի կասեցման կամ նշված խոշոր գործարք կնքելու դեմ, կամ այդ հարցերով քվեարկությանը չեն մասնակցել:

բ) կանոնադրության մեջ լրացումներ կամ փոփոխություններ են կատարվել, կամ հաստատվել է կանոնադրությունը նոր խմբագրությամբ, որի հետևանքով սահմանափակվել են նշված բաժնետերերի իրավունքները, և նրանք դեմ են քվեարկել կամ քվեարկությանը չեն մասնակցել:

Բանկի կողմից բաժնետոմսերի հետգնումը կատարվում է դրանց շուկայական արժեքով, որը որոշվում է առանց բաժնետոմսի գնահատման և հետգնման պահանջի իրավունք տվող Բանկի գործողությունների հետևանքով առաջացող փոփոխությունները հաշվի առնելու:

Բանկը պարտավոր է տեղեկացնել բաժնետերերին՝ նրանց պատկանող բաժնետոմսերի հետգնման պահանջի իրավունքի և իրականացման կարգի մասին:

Բանկից իրենց պատկանող բաժնետոմսերի հետգնման պահանջի իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմվում է Բանկի բաժնետերերի ռեեստրի տվյալների հիման վրա, այն ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ, որի օրակարգը պարունակում է հարցեր, որոնց ընդունումը կարող է հանգեցնել բաժնետերերի իրավունքների՝ կանոնադրության 5.9. կետում նշված սահմանափակմանը:

Ժողովի մասին ծանուցումը, որի օրակարգում ընդգրկված են հարցեր, որոնց վերաբերյալ քվեարկությունը կարող է սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով հանգեցնել բաժնետոմսերի հետգնման պահանջի իրավունքի առաջացմանը, պետք է պարունակի Բանկի կանոնադրության

5.12. կետում նշված տեղեկությունները: Ծանուցումը պետք է պարունակի նաև տեղեկություններ բաժնետոմսերի հետգնման գնի մասին, եթե վերջինս սահմանված կարգով մինչ այդ որոշված է:

Նշված որոշումների ընդունման պահից՝ 7-օրյա ժամկետում, Բանկը պարտավոր է ծանուցել հետգնման իրավունք ունեցող բաժնետերերին՝ նրանց մոտ Բանկից բաժնետոմսերի հետգնման պահանջի իրավունքի առաջացման և հետգնման կարգի մասին:

Բաժնետիրոջ՝ իրեն պատկանող բաժնետոմսերը հետգնելու մասին գրավոր պահանջը, որը պարունակում է տեղեկություններ հետգնման ներկայացված բաժնետոմսերի քանակի և բաժնետիրոջ բնակության (գտնվելու) վայրի մասին, ներկայացվում է Բանկին՝ Ժողովի կողմից համապատասխան որոշումների ընդունման պահից ոչ ուշ, քան 45 օրվա ընթացքում:

Բանկի Կանոնադրության 5.14. կետում սահմանված ժամկետի ավարտից հետո Բանկը պարտավոր է 30 օրվա ընթացքում հետգնել բաժնետոմսերը՝ հետգնման գրավոր պահանջ ներկայացրած բաժնետերերից:

Բաժնետոմսերի հետգնումն իրականացվում է Բանկի կանոնադրության 5.13. կետի առաջին մասում նշված ծանուցման մեջ սահմանված գնով, իսկ եթե սահմանված չէ նման գին, ապա այն սահմանվում է Բանկի կանոնադրության 5.9. կետում նշված որոշումների ընդունման պահի դրությամբ:

Բաժնետոմսերի հետգնմանն ուղղվող միջոցների գումարը չի կարող գերազանցել Բանկի զուտ ակտիվների արժեքի տաս տոկոսը: Զուտ ակտիվների արժեքը սահմանվում է Բանկի կանոնադրության 5.9. կետում նշված որոշումների ընդունման պահի դրությամբ: Եթե բաժնետերերի պահանջով հետգնման ենթակա բաժնետոմսերի գումարային արժեքը գերազանցում է այն գումարը, որը Բանկը կարող է տրամադրել բաժնետոմսերի հետգնման համար, ապա բաժնետոմսերը հետ են գնվում բաժնետերերի ներկայացված պահանջներին համամասնորեն:

Եթե բաժնետերը համաձայն չէ հետգնման գնի հետ, ապա նա իրավունք ունի բաժնետոմսերի վերագնահատման պահանջով դիմել դատարան՝ Բանկի կողմից բաժնետերերին վճարումը կատարելու սահմանված օրվանից 3 ամսվա ընթացքում:

Բանկի Կանոնադրության 5.9. կետով սահմանված հիմքերով հետգնված բաժնետոմսերն ուղղվում են Բանկի տնօրինությանը: Նշված բաժնետոմսերը չեն տալիս ձայնի իրավունք, հաշվի չեն առնվում ձայների հաշվարկման ժամանակ, և դրանցով շահութաբաժիններ չեն հաշվարկվում: Դրանք ենթակա են տեղաբաշխման մեկ տարվա ընթացքում: Հակառակ դեպքում Ժողովը պարտավոր է որոշում ընդունել նշված արժեթղթերի մարման միջոցով կանոնադրական հիմնադրամի չափի նվազեցման մասին:

Բանկի բաժնետերերն իրավունք ունեն օտարել իրենց պատկանող բաժնետոմսերն առանց Բանկի այլ բաժնետերերի համաձայնության:

Փոխարկման իրավունք

Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերը ենթակա են փոխարկման սովորական բաժնետոմսերի՝ Բանկի Խորհրդի 19.06.2024թ թողարկման մասին որոշմամբ սահմանված պայմաններով: Սահմանվել են Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի փոխարկման հետևյալ կարգը և պայմանները՝

- Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերը ենթակա են փոխարկման սովորական բաժնետոմսերի դրանց սեփականատերերի պահանջով Բանկի կողմից լրացուցիչ սովորական բաժնետոմսերի տեղաբաշխման ճանապարհով՝ ոչ ուշ, քան այդ պահանջը ստանալուց հետո երկու ամսվա

ընթացքում: Բանկի Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերը փոխարկման պահանջ կարող են ներկայացնել յուրաքանչյուր տարի սկսած հուլիսի 1-ից 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Ընդ որում՝ այդ ընթացքում Բանկի միևնույն բաժնետիրոջ կողմից ներկայացված փոխարկման բոլոր հայտերը միավորվում և դիտարկվում են որպես մեկ հայտ: Բանկի Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերը փոխարկվում են սովորական բաժնետոմսերի՝ փոխարկման գործակցով, որը հավասար է փոխարկման պահանջ ներկայացնելու տարվա ապրիլի 1-ից մինչև հունիսի 30-ը ներառյալ ժամանակահատվածում Հայաստանի Հանրապետության Ֆոնդային բորսայում Բանկի սովորական բաժնետոմսի և Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսի միջին գների հարաբերակցությանը:

Փոխարկման գործակցով հաշվարկված բաժնետոմսերի քանակը ոչ ամբողջական թիվ ստացվելու դեպքում կատարվում է բաժնետոմսերի քանակի կլորացում մինչև ամբողջական թիվ հետևյալ եղանակով՝ ստորակետից հետո 5, 6, 7, 8 կամ 9 թվերից մեկը լինելու դեպքում՝ կլորացում հավելուրդով, մեկ միավորով դեպի վերև, իսկ 1, 2, 3 կամ 4 թվերից մեկը լինելու դեպքում՝ կլորացում պակասորդով, դեպի ներքև, նախորդող ամբողջական թիվը թողնելով անփոփոխ:

Այլ իրավունքներ

Բանկի հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Ա, Բ և Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերն իրավունք ունի՝

ա) անձամբ կամ ներկայացուցչի միջոցով մասնակցել Ժողովին՝ իր իրավասությանը պատկանող բոլոր հարցերի նկատմամբ ձայնի իրավունքով, ըստ իր բաժնետոմսերի քանակի՝ ենթարկվելով օրենսդրությամբ և սույն կանոնադրությամբ սահմանված սահմանափակումներին,

բ) ստանալ տարեկան շահաբաժին Ժողովի կողմից որոշված չափով և կարգով,

գ) անձամբ կամ ներկայացուցչի միջոցով մասնակցել Բանկի կառավարմանը,

դ) ստանալ <Բանկերի և բանկային գործունեության մասին> ՀՀ օրենքի 43-րդ հոդվածով նախատեսված ցանկացած տեղեկատվություն, թեկուզև դրանք կազմեն բանկային, առևտրային կամ այլ գաղտնիք,

ե) Բանկի լուծարման դեպքում մնացորդային գույքից ստանալ իր բաժնետոմսի լուծարային արժեքը, որի որոշման կարգը և չափը սահմանում է Ժողովը,

զ) սույն կանոնադրությամբ և օրենքով սահմանված կարգով օտարել կամ այլ ձևով այլ անձանց փոխանցել իր սեփականությունը հանդիսացող բաժնետոմսերը,

է) իրականացնել օրենսդրությամբ իրեն վերապահված այլ լիազորություններ,

Անհրաժեշտ է ընդգծել, որ գնորդի՝ բաժնետոմսի նկատմամբ սեփականության իրավունքը ձագում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայում կամ ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված ցանկացած այլ պահառուի մոտ գնորդի անունով այդ բաժնետոմսի գրանցման պահից: Արժեթղթերից բխող իրավունքները գնորդը կարող է իրացնել տեղաբաշխման

ամբողջ գործընթացի ավարտից ու Բանկի ընդհանուր ժողովի կողմից տեղաբաշխման արդյունքներն ամփոփելուց և լրացուցիչ բաժնետոմսերի թողարկման հետևանքով Բանկի կանոնադրական կապիտալի փոփոխությունն արտացոլող կանոնադրությունը (նոր խմբագրությամբ կանոնադրությունը) ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից գրանցելուց հետո: Բաժնետոմսերը գնորդի հաշվին փոխանցվում են Բանկի կանոնադրական կապիտալի փոփոխությունն արտացոլող կանոնադրությունը (նոր խմբագրությամբ կանոնադրությունը) ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից գրանցելուց հետո առավելագույնը՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Եթե առաջարկվող արժեթղթերը նոր թողարկում են, ապա իրավասու մարմնի որոշման համառոտ բովանդակությունը այդ նոր թողարկման մասին.

14.05.2025թվականի Բանկի բաժնետերերի հեռակա քվերակությամբ արտահերթ ընդհանուր ժողովի որոշման համաձայն թողարկվում են Բանկի հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Գ դասի փոխարկելի լրացուցիչ արտոնյալ բաժնետոմսեր 12% հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով, յուրաքանչյուրը 390 /երեք հարյուր իննսուն/ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով՝ բաց բաժանորդագրության միջոցով տեղաբաշխմամբ: Թողարկվող (վաճառվող) արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակը կազմում է 3,846,154 հատ:

Թողարկվող բաժնետոմսերի վաճառքը (տեղաբաշխումը) իրականացվում է դրանց տեղաբաշխման արժեքով, որը Բանկի 19.06.2025 թվականի Խորհրդի որոշմամբ սահմանվել է 390 (երեք հարյուր իննսուն) ՀՀ դրամ՝ հաշվի առնելով այս պահի դրությամբ ՀՀ Ֆոնդային Բորսայում առկա գնանշումները, արտոնյալ բաժնետոմսերի շուկայական գնի աճի դինամիկան, Բանկի կայունությունը, վերջին տարիների շահութաբերությունը և այլն:

Արժեթղթերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակումների նկարագրությունը

Անձը կամ փոխկապակցված անձիք մեկ կամ մի քանի գործարքների հետևանքով Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում կարող են ուղղակի կամ անուղղակի նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերել (այսինքն՝ ձեռք բերել Բանկի՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 10 և ավելի տոկոսը) միայն ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնությամբ:

Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերելու նախնական համաձայնությունը ստանալու համար Բանկի միջնորդությամբ անձի կամ փոխկապակցված անձանց կողմից ՀՀ Կենտրոնական բանկ ներկայացվող փաստաթղթերի, տեղեկությունների ցանկը, ձևը, դրանց ներկայացման կարգը և պայմանները սահմանված է ՀՀ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով: ՀՀ Կենտրոնական բանկը պահանջվող բոլոր փաստաթղթերն ստանալուց հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, քննում է դրանք:

ՀՀ Կենտրոնական բանկը մերժում է դիմումը՝ 10-օրյա ժամկետում ծանուցելով դիմողին, եթե՝

- անձը դիտավորությամբ կատարված հանցագործություն կատարելու համար դատվածություն ունի.

- անձն օրինական ուժի մեջ մտած վճռով կամ դատավճռով զրկվել է ֆինանսական, բանկային, հարկային, մաքսային, առևտրային, տնտեսական, իրավական ոլորտներում պաշտոններ վարելու իրավունքից.
- անձը սնանկ է ճանաչվել և չմարված (չներված) պարտավորություններ ունի.
- անձի գործողությունները նախկինում հանգեցրել են բանկի կամ այլ անձի սնանկացմանը.
- տվյալ անձը կամ փոխկապակցված անձիք անցյալում կատարել են այնպիսի արարք, որը ՀՀ Կենտրոնական բանկի հաստատած ուղեցույցով հիմնավորված՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կարծիքով հիմք է տալիս կասկածելու, որ տվյալ անձի՝ որպես բանկի բարձրագույն կառավարման մարմնի որոշումների կայացման ժամանակ ձայնի իրավունք ունեցող անդամի, գործողությունները կարող են հանգեցնել բանկի սնանկացման կամ ֆինանսական վիճակի վատթարացման, կամ հեղինակության և գործարար համբավի վարկաբեկման.
- տվյալ գործարքն ուղղված է, կամ հանգեցնում է, կամ կարող է հանգեցնել ազատ տնտեսական մրցակցության սահմանափակմանը.
- տվյալ գործարքի հետևանքով Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերող անձը և նրա հետ փոխկապակցված անձիք Հայաստանի Հանրապետության բանկային շուկայում տվյալ գործարքի հետևանքով ձեռք են բերում գերիշխող դիրք, որն իրենց հնարավորություն է տալիս կանխորոշել «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 34-րդ հոդվածով սահմանված գործառնությունների կամ դրանցից թեկուզ մեկի շուկայական սակագները կամ պայմանները.
- փաստաթղթերը ներկայացվել են ՀՀ Կենտրոնական բանկի սահմանած ձևի և կարգի խախտումներով, կամ ներկայացված փաստաթղթերում կամ տեղեկություններում արտացոլվել են կեղծ կամ անարժանահավատ տեղեկություններ.
- տվյալ գործարքի հետևանքով Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերող մասնակիցը կամ նրա հետ փոխկապակցված անձը ՀՀ Կենտրոնական բանկի հիմնավոր կարծիքով գտնվում է ֆինանսական վատ վիճակում կամ նշանակալից մասնակցի կամ նրա հետ փոխկապակցված անձանց ֆինանսական վիճակի վատթարացումը կարող է պատճառ հանդիսանալ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, կամ Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերող անձանց և (կամ) նրանց հետ փոխկապակցված անձանց գործունեությունը կամ Բանկի հետ նրանց փոխհարաբերությունների բնույթը ՀՀ Կենտրոնական բանկի հիմնավոր կարծիքով կարող է խոչընդոտել ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից արդյունավետ վերահսկողության իրականացմանը կամ թույլ չի տալիս բացահայտելու կամ արդյունավետ կառավարելու Բանկի ռիսկերը.
- անձը չի ներկայացնում իր կողմից ներդրվող միջոցների ծագման օրինականության վերաբերյալ բավարար և ամբողջական հիմնավորումներ (փաստաթղթեր, տեղեկություններ և այլն):

Առանց ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնության, Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցության ձեռքբերման պայմանագիրն առոչինչ է:

Թողարկվող (սույն ազդագրով վաճառքի առաջարկվող) բաժնետոմսերը ֆոնդային բորսայում կարող են շրջանառվել ֆոնդային բորսայում առևտրին թույլտվություն ստանալուց հետո: Արտաբորսայական շուկայում արժեթղթերը կարող են օտարվել մասնավոր գործարքի միջոցով: Շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթերով գործարքների իրականացման վերաբերյալ սահմանափակումները սահմանված են «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 129-ով և ՀՀ Կենտրոնական բանկի 2012թ. թիվ 331Ն որոշմամբ: Մասնավորապես.

Շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթուղթն արգելվում է վաճառել տվյալ շուկայից դուրս, բացառությամբ հետևյալ դեպքերի.

1. մասնավոր գործարքների դեպքում, որոնց կողմերը նախապես հայտնի են.
 - Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից կնքվող գործարքները,
 - Թողարկողի կողմից իր թողարկած արժեթղթերի հետգնման կամ ձեռքբերման գործարքները,
 - Արժեթղթերը հանձնելու առաջարկի շրջանակներում բաժնային արժեթղթերով կատարվող գործարքները:
1. բաժնետոմսերի տեղաբաշխման շրջանակներում տեղաբաշխողների կողմից իրականացվող գործարքների համար.
2. շուկայում առևտրին թույլատրված բաժնետոմսերի այլ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության և վաճառելու դեպքերի համար:

Արժեթղթերը հանձնելու պարտադիր առաջարկ անելու պարտավորության նկարագրությունը, ինչպես նաև այն դեպքերի նկարագրությունը, երբ նման պարտավորությունը բացակայում է.

«Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի 152-րդ հոդվածի համաձայն յուրաքանչյուր անձ, որը թողարկողի բաժնային արժեթղթով մեկ կամ ավելի գործարքի հետևանքով դառնում է տվյալ դասի արժեթղթերի ավելի քան 75 տոկոսի սեփականատեր, պարտավոր է տվյալ դասի բոլոր արժեթղթերն իրեն հանձնելու առաջարկ անել: Պարտադիր առաջարկ անելու պահանջը տարածվում է նաև բաժնետոմսերի՝ կարգավորվող շուկայում առևտրի թույլտվության դադարեցման դեպքի վրա՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված կարգով և պայմաններով: Այս դեպքում արժեթղթերը հանձնելու պարտադիր առաջարկը պետք է ներկայացվի թողարկողի այն բաժնետերերի կողմից, որոնք կողմ են քվեարկել կարգավորվող շուկայում թողարկողի արժեթղթերի առևտրի թույլտվության դադարեցման որոշմանը: Ընդ որում, կարգավորվող շուկայում թողարկողի արժեթղթերի առևտրի թույլտվության դադարեցման որոշմանը կողմ քվեարկած բաժնետերերը ընտրում են ներկայացուցիչ, որը կիրականացնի արժեթղթերը հանձնելու պարտադիր առաջարկն իրենց անունից:

Պարտադիր առաջարկ անելու պահանջը չի տարածվում հետևյալ դեպքերում.

- անձը դարձել է տվյալ դասի արժեթղթերի ավելի քան 75 տոկոսի սեփականատեր Բանկի կանոնադրական կապիտալի նվազեցման արդյունքում.

- անձը դարձել է տվյալ դասի արժեթղթերի ավելի քան 75 տոկոսի սեփականատեր՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի գլուխ 15-ով սահմանված կարգով իր կողմից տվյալ դասի բոլոր արժեթղթերի համար արժեթղթերը հանձնելու ոչ պարտադիր առաջարկի արդյունքում.
- արժեթղթերը ձեռք են բերվել ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձի կողմից տեղաբաշխման նպատակով.
- անձը տվյալ դասի արժեթղթերի 75 տոկոսը գերազանցող մասը դրանց ձեռքբերման օրվանից՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում, օտարում է այն անձին, որը «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի 151-րդ հոդվածի համաձայն չի համարվում համատեղ գործելու համաձայնությամբ հանդես եկող անձ և պայմանով, որ այդ ժամկետի ընթացքում Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողով չի գումարվում:

2.3 Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման կարգի ամբողջական և մանրամասն նկարագիրը.

Գ դասի փոխարկելի անվանական արտոնյալ բաժնետոմսերում ներդրում կատարող անձը եկամուտ կարող է ստանալ հետևյալ դեպքերում՝

- բաժնետոմսերից ստացվող ֆիքսված 12% շահութաբաժաններից,
- բաժնետոմսերի վաճառքի և գնման գների դրական տարբերությունից (իրացված կապիտալի հավելած):

Բաժնետոմսերից ստացվող եկամտի հարկման համար ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված են առանձնահատկություններ շահութահարկի և եկամտային հարկի գծով: Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման կարգի ամբողջական և մանրամասն նկարագիրը. Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտների հարկումը կատարվում է ՀՀ Հարկային օրենսգրքի հոդված 4-ի, հոդված 104-ի, հոդված 105-ի, հոդված 107-ի, հոդված 110-ի և հոդված 123-ի համաձայն: Մասնավորապես. Հարկվող շահույթը որոշելիս համախառն եկամուտը նվազեցվում է հարկատուի ստացած շահաբաժինների գումարի չափով, այսինքն՝ շահաբաժինները (բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտները) չեն հարկվում շահութահարկով:

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց դեպքում հարկումը կատարվում է՝ ՀՀ Հարկային օրենսգրքի հոդված 4-ի, հոդված 104-ի, հոդված 105-ի, հոդված 107-ի, հոդված 109-ի, հոդված 110-ի, հոդված 125-ի, հոդված 126-ի և հոդված 132-ի համաձայն: Մասնավորապես. Այս դեպքում շահաբաժինները (բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտները), բացառությամբ ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից ստացվող շահաբաժինների, ենթակա են շահութահարկով հարկման որպես պասիվ եկամուտներ՝ 5% դրույքաչափով: Հարկումը կատարվում է հարկային գործակալի (բանկի) կողմից՝ եկամտի վճարման աղբյուրի մոտ (ոչ ռեզիդենտին վճարվող եկամտի ընդհանուր գումարից): ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից ստացվող շահաբաժինների (բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտների) մասով ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձիք ազատվում են շահութահարկի վճարումից: Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտների հարկումը

կատարվում է ՀՀ Հարկային օրենսգրքի հոդված 4-ի, հոդված 140-ի, հոդված 141-ի, հոդված 143-ի, հոդված 144-ի, հոդված 147-ի, հոդված 149-ի և հոդված 150-ի համաձայն: Մասնավորապես. Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց վճարվող շահաբաժինները (բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտները), բացառությամբ ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից ստացվող շահաբաժինների, ենթակա են եկամտահարկով հարկման որպես պասիվ եկամուտներ՝ 5% դրույքաչափով: Հարկումը կատարվում է հարկային գործակալի (բանկի) կողմից՝ եկամտի վճարման աղբյուրի մոտ (վճարվող եկամտի ընդհանուր գումարից): ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից ստացվող շահաբաժինները (բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտներ) հարկման բազան որոշելիս նվազեցվում են ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց եկամուտներից: ՀՀ հարկային օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին 2025 թվականի մայիսի 29-ին ընդունված ՀՀ հարկային օրենսգրքի համաձայն - շահութահարկի վճարումից ազատվում են ոչ ռեզիդենտ շահութահարկ վճարողները ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում (կարգավորվող շուկայում) մինչև 2027 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ցուցակված (առևտրին թույլատրված) բաժնետոմսերի մասով մինչև 2027 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ստացված շահաբաժինների, դրանց օտարումից, այլ արժեթղթերով փոխանակումից կամ նման այլ գործարքներից ստացված եկամուտների մասով, - Եկամտային հարկի վճարումից ազատվում են ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում (կարգավորվող շուկայում) մինչև 2027 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ցուցակված (առևտրին թույլատրված) բաժնետոմսերի մասով ստացված շահաբաժինները:

Ծանուցում: Չնայած այն հանգամանքի, որ Թողարկողը, իրականացնելով իր լավագույն ջանքերը եւ առկա գիտելիքները, սույն բաժնում ներկայացնում է արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման մոտեցումները ՀՀ-ում, այնուամենայնիվ Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ ներդրողներն այն չպետք է համարեն հարկային խորհրդատվություն եւ ներդրումներ անելիս հիմնվեն միայն այս բաժնում ներկայացված նյութի վրա: Թողարկողը չի երաշխավորում, որ ներդրողի կողմից Ազդագրի ստացման և ծանոթացման պահին հարկային օրենսդրությունը կհամապատասխանի ներկայացվածին, կամ համարժեքորեն կիրառություն կունենա ՀՀ հարկային մարմինների կողմից և ցանկացած պարագայում խորհուրդ է տալիս օգտվել մասնագիտացված հարկային խորհրդատվական ծառայություններից: Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ սույնով գերծ է մնում ցանկացած ներդրողի հնարավոր պահանջներից կապված հարկային օրենսդրության և հարկման մեխանիզմների կիրառման և/կամ փոփոխության արդյունքում առաջացած ֆինանսական պահանջների նկատմամբ պատասխանատվությունից:

2.4 Առաջարկի ժամկետը և պայմանները

1) Առաջարկի պայմանները, առաջարկի վիճակագրությունը, ակնկալվող ժամանակացույցը և այն գործողությունները, որոնք անհրաժեշտ են առաջարկից օգտվելու համար

ա. Թողարկման և առաջարկի ծավալը

Առաջարկի ծավալն ամբողջությամբ բաղկացած է թողարկվող 3,846,154 հատ Գ դասի բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 390 ՀՀ դրամ տեղաբաշխման արժեքով, որոնց ընդհանուր գումարային ծավալը տեղաբաշխման արժեքով կազմում է 1,500,000,060 ՀՀ դրամ, որն

ամբողջությամբ ենթակա է բաժանորդագրության: Առաջարկն ամբողջությամբ իրականացվում է լրացուցիչ թողարկվող բաժնետոմսերի հաշվին՝ Բանկի կանոնադրությամբ ամրագրված հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի շրջանակում: Բաժնետոմսերի առաջարկվող ծավալն ամբողջությամբ ենթակա է բաց բաժանորդագրության:

Առաջարկի իրականացման սկիզբը և ավարտը

Բաժնետոմսերի տեղաբաշխման սկիզբ է համարվում սույն Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ-ում գրանցելուն հաջորդող 3-րդ օրը, այն տևելու է մինչև 67 աշխատանքային օր: Մինչև նշված ժամկետը բաժնետոմսերի ամբողջ ծավալի բաժանորդագրության դեպքում Բանկը դադարեցնում է բաժանորդագրության գործընթացը:

Առաջարկվող բաժնետոմսերի մասով հայցվելու է առևտրին թույլտվություն: Առևտրին թույլտվության հայցը կարող է նաև չբավարարվել: Ազդագիրը կիրառարակվի տեղաբաշխումից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկի կայքում www.unibank.am: Տեղաբաշխման ժամկետների վերաբերյալ հնարավոր փոփոխությունները կարող են կատարվել Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացի նկարագրությունը

Բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման նպատակով ներդրողը ներկայացնում է բաժանորդագրության պատվեր՝ Բանկի հաստատված տիպային օրինակով «Յունիբանկ» ԲԲԸ ցանկացած մասնաճյուղում պատվերն առձեռն ներկայացնելու միջոցով կամ Բանկի «Հաշվի բացման դիմում-հարցաթերթիկ»-ում նշված ներդրողի էլեկտրոնային հասցեից Բանկի որևէ մասնաճյուղի էլեկտրոնային հասցեին էլեկտրոնային տարբերակով պատվերի ներկայացման միջոցով, եթե ներդրողը հանդիսանում է «Յունիբանկ» ԲԲԸ հաճախորդ և նույնականացվել է Բանկի կողմից սահմանված կարգով, որով հաստատել է ինչպես իր էլեկտրոնային հասցեն, այնպես էլ տվել է համաձայնություն գործարքներ կնքել այդ էլեկտրոնային հասցեի օգտագործման միջոցով (Բանկի մասնաճյուղերի էլեկտրոնային հասցեները նշված են Բանկի պաշտոնական կայքում):

Բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման նպատակով պատվերը պետք է ներկայացվի տեղաբաշխման սահմանված ժամանակահատվածի ընթացքում:

Բաժնետոմսերի ձեռքբերմանը մասնակցել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձիք կարող են ներկայացնել մեկից ավելի պատվերներ:

Պատվերն առնվազն պետք է պարունակի հետևյալ տեղեկությունները.

- Ներդրողի անուն, ազգանունը, անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալները, բնակության վայրը, ստորագրությունը՝ պատվերն առձեռն ներկայացնելու դեպքում, (իրավաբանական անձի դեպքում՝ անվանումը, գտնվելու վայրը, իրավասու (լիազորված) անձի ստորագրությունը),
- ձեռքբերվող բաժնետոմսերի քանակը,
- «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ հաշվի օպերատորի կողմից բացված արժեթղթերի հաշվի համարը:

Պատվերին կից ներկայացվում են.

- ֆիզիկական անձի դեպքում՝ անձը հաստատող փաստաթղթի (առկայության դեպքում սոցիալական քարտի կամ հանրային ծառայության համարանիշ պարունակող

փաստաթղթի) պատճենները (կամ տեղեկանք հանրային ծառայությունների համարանիշ չստանալու վերաբերյալ),

- իրավաբանական անձի դեպքում՝ պետական գրանցման վկայականը (<< պետական ռեգիստրում գրանցված ռեգիդենտ իրավաբանական անձի, ոչ ռեգիդենտ իրավաբանական անձանց <<-ում ստեղծված մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների դեպքում նաև գործող ղեկավարի գրանցման ներդիրը) կամ միասնական պետական գրանցամատյանից տրված քաղվածքը, լիազորված անձի դեպքում նաև լիազորագիրը:

Պատվեր ներկայացրած անձիք գրանցվում են հատուկ այդ նպատակով բացված գրանցամատյանում, իսկ պատվերները հաստատվում են՝ ըստ Ազդագրի պահանջներն ամբողջությամբ բավարարելու ժամկետի հերթականության: Ներդրողը պատվերը ներկայացնելուց առաջ պետք է «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ում բացված 24100523375400 հաշվեհամարին ապահովի բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման համար անհրաժեշտ գումարը (վճարումը կատարվում է << դրամով, վճարման կատարման ընթացքում առաջացող բոլոր միջնորդավճարներն ապահովվում են ներդրողի կողմից)՝, այն

- «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի ցանկացած մասնաճյուղում կանխիկ մուտքագրելու միջոցով, կամ
- անկանխիկ եղանակով փոխանցում կատարելու միջոցով, որի դեպքում նպատակ դաշտում պետք է նշված լինի ներդրողի անուն, ազգանունը/ անվանումը և անձը հաստատող փաստաթղթի/<Վ<< տվյալները, կամ
- «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ում բացված որևէ ընթացիկ հաշվին անհրաժեշտ գումարն ապահովելու և պատվերով այդ գումարի անակցեպտ գանձման վերաբերյալ համաձայնություն տալու միջոցով:

Պատվերը համարվում է հաստատված, իսկ բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման գործարքը կնքված, եթե միաժամանակ առկա են ստորև նշված բոլոր հանգամանքները.

- պատվերը ներկայացվել է Ազդագրում նշված կարգով,
- բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման համար անհրաժեշտ գումարն ապահովվել է Ազդագրում նշված կարգով,

Հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Գ դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսերի հրապարակային տեղաբաշխման շրջանակում ներդրողները կարող են բաժնետոմսերի ազդագիրը ստանալ Բանկի և նրա մասնաճյուղերի գործունեության վայրերից (Գլխ. գրասենյակ - <<, ք. Երևան, Չարենցի փողոց, 12 շենք, թիվ 53, թիվ 1-5) կամ Բանկի ինտերնետային կայքից՝ www.unibank.am:

Այն հանգամանքները, որոնց դեպքում առաջարկը կարող է հետաձգվել կամ չեղյալ հայտարարվել

Առաջարկի հետաձգման կամ չեղյալ հայտարարման դեպքերը կարգավորվում են «Արժեթղթերի շուկայի մասին» << օրենքի հոդված 20-ով և հոդված 21-ով:

1. Եթե տեղաբաշխողը տեղաբաշխման ընթացքում ներկայացնում է ազդագրի լրացում, որը կապված է ազդագրում ներառված տեղեկատվության էական փոփոխության, նոր էական հանգամանքի կամ փաստի ի հայտ գալու հետ, ապա նա ներդրողի պահանջով պարտավոր է չեղյալ համարել ներդրողի տված ակցեպտը և հետ վերադարձնել բաժանորդագրության ընթացքում նրանից ստացված միջոցները կամ հետ գնել մինչև լրացման ներկայացումը

ներդրողին վաճառված արժեթղթերը՝ առնվազն նրա կողմից արժեթղթերի ձեռքբերման գնով:

Հետգնման պահանջը պետք է տեղաբաշխողին ներկայացվի գրավոր: Հետգնման պահանջի ներկայացման ժամկետը սահմանվում է 5 աշխատանքային օր՝ ազդագրի լրացման հրապարակումից հետո: Արժեթղթերի հետգնումը և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցների վերադարձն իրականացվում են պահանջը ներկայացնելուց հետո՝ առավելագույնը 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2. Կենտրոնական բանկն իր որոշմամբ կասեցնում է տեղաբաշխման ընթացքը, եթե՝
 - տեղաբաշխման ընթացքում խախտվել են օրենքի և (կամ) հրապարակային առաջարկը կարգավորող այլ իրավական ակտերի պահանջները.
 - տեղաբաշխման ընթացքում չեն պահպանվել ազդագրում սահմանված հրապարակային առաջարկի պայմանները.
 - ազդագիրը պարունակում է էական սխալներ և ապակողմնորոշիչ տեղեկություններ, կամ նրանում էական փաստ է բաց թողնված կամ խեղաթյուրված:
3. Տեղաբաշխումը կասեցնելու որոշումը պետք է պարունակի հայտնաբերված խախտումները և բացթողումները վերացնելու հանձնարարական և դրա կատարման ժամկետները, որի կատարումից հետո Կենտրոնական բանկի թույլտվությամբ տեղաբաշխումը կարող է շարունակվել:
4. Տեղաբաշխողի նախաձեռնությամբ տեղաբաշխման ընթացքը կարող է կասեցվել միայն Կենտրոնական բանկի համաձայնությամբ՝ առավելագույնը 10 աշխատանքային օրով: Եթե կասեցման ժամկետն ավարտվելու պահից՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, տեղաբաշխումը չի շարունակվում, ապա տեղաբաշխողը պարտավոր է դադարեցնել տեղաբաշխումը և վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցներն արժեթղթերը ձեռք բերած անձանց՝ կասեցման ժամկետի ավարտից 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:
5. Տեղաբաշխողը պարտավոր է տեղաբաշխումը կասեցնելու և շարունակելու, տեղաբաշխումը դադարեցնելու և դրա ընթացքում ստացված միջոցները վերադարձնելու մասին տեղեկատվությունը հրապարակել առնվազն այն միջոցներով, որոնցով հրապարակվել է հրապարակային առաջարկի մասին հայտարարությունը:

Առաջարկի հետաձգման կամ չեղյալ հայտարարման դեպքում գումարների վերադարձն իրականացվում է բաժանորդագրության պատվեր ներկայացրած անձի դիմումի հիման վրա, դիմումում նշված եղանակով՝ կանխիկ կամ անկանխիկ՝ փոխանցելով դիմումում նշված հաշվեհամարին:

Բաժանորդագրության նվազեցման հնարավորությունը, ինչպես նաև այդ պարագայում դիմորդների (պատվեր ներկայացրած ներդրողների) կողմից վճարված գումարները հետ վերադարձնելու եղանակը և ձևը.

Պատվերները հաստատվում են՝ ըստ Ազդագրի պահանջներն ամբողջությամբ բավարարելու ժամկետի հերթականության: Բանկի բաժնետոմսերում ներդրողն իր կողմից ներկայացված Պատվերի հաստատման մասին տեղեկացվում է Պատվերի հաստատման օրը:

Պատվեր ներկայացրած ներդրողների բաժանորդագրության նվազեցումն իրականացվում է հետևյալ կերպ.

- եթե ներկայացված պատվերներում նշված բաժնետոմսերի քանակը գերազանցում է տեղաբաշխման ենթակա բաժնետոմսերի քանակը, ապա առաջնայնությունը տրվում է ավելի վաղ ներկայացված հայտերին:
- տեղաբաշխման ենթակա բաժնետոմսերի քանակին համապատասխան քանակությունը լրացնող վերջին պատվերը կարող է բավարարվել մանակիորեն:

Պատվերի մասնակի բավարարման դեպքում, եթե առկա է լինում ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, ապա տեղաբաշխման ավարտից հետո 2 (երկու) աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված գումարը Թողարկողի կողմից ենթակա է վերադարձման, ինչն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով՝ համապատասխան ներդրողի բանկային հաշվին փոխանցմամբ:

Բաժնետոմսերի ձեռքբերման պատվեր ներկայացնողները պետք է տեղյակ լինեն, որ իրենց պատվերը չբավարարվելու կամ մասնակի բավարարվելու դեպքում բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գումարների՝ հատուկ հաշվի վրա մնալը, մինչև դրանք իրենց վերադարձնելու պահը, միջոցների ապօրինի պահում կամ դրանք վերադարձնելուց խուսափել չի հանդիսանում և դրանց վրա տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Այն նվազագույն և առավելագույն գումարները, որոնք կարող են նշվել ձեռքբերման (բաժանորդագրության) պատվերում:

Բաժնետոմսերի ձեռքբերման (բաժանորդագրության) պատվերում առավելագույն գումարներ նշելու սահմանափակումներ չեն նախատեսվում: Տեղաբաշխման ընթացքում մեկ ներդրողի կողմից բաժնետոմսերի ձեռքբերման նվազագույն քանակը կազմում է 2600 հատ, ծավալը՝ 1,014,000 (մեկ միլիոն տասնչորս հազար) ՀՀ դրամ:

Այն ժամանակաշրջանը, որի ընթացքում պատվերը կարելի է հետ կանչել՝ նախատեսելով, որ ներդրողները կարող են հետ ստանալ բաժանորդագրության վճարները.

Ներդրողների կողմից ներկայացված պատվերները, որոնք ամբողջությամբ բավարարում են Ազդագրով նախատեսված պահանջները, հետ կանչման ենթակա չեն:

Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները (պարբերականությունը, բանկային հաշիվները և այլն) և ժամկետները, ինչպես նաև արժեթղթերը ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը. Բաժնետոմսերի դիմաց վճարում կատարելու կարգը, ինչպես նաև արժեթղթեր ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը նկարագրված են սույն Ազդագրի 2.4 կետում՝ բաժնետոմսերի առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացի նկարագրության մեջ:

Բաժնետոմսերի սեփականության իրավունքը գրանցվում է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ կողմից, իսկ սեփականության իրավունքը հավաստող քաղվածքները տրամադրվում են ներդրողների արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Հաշվի Օպերատորի կողմից հաստատված կարգով և ժամկետներում: Ներդրողը սեփականության իրավունքի գրանցման, ինչպես նաև սեփականության իրավունքը հավաստող քաղվածքի տրամադրման դիմաց վճարում է համաձայն «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ հաշվի օպերատորի կողմից սահմանված սակագների: Գնորդի՝ բաժնետոմսի նկատմամբ սեփականության իրավունքը ծագում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայում կամ ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված ցանկացած այլ պահառուի մոտ գնորդի անունով այդ բաժնետոմսի գրանցման պահից: Արժեթղթերից բխող իրավունքները գնորդը կարող է իրացնել տեղաբաշխման ամբողջ գործընթացի ավարտից ու Բանկի ընդհանուր ժողովի կողմից տեղաբաշխման արդյունքներն ամփոփելուց և լրացուցիչ բաժնետոմսերի թողարկման հետևանքով Բանկի կանոնադրական կապիտալի փոփոխությունն արտացոլող կանոնադրությունը (նոր խմբագրությամբ կանոնադրությունը) ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից գրանցելուց հետո: Բաժնետոմսերը գնորդի հաշվին փոխանցվում են Բանկի կանոնադրական կապիտալի փոփոխությունն արտացոլող կանոնադրությունը (նոր խմբագրությամբ կանոնադրությունը) ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից գրանցելուց հետո առավելագույնը՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Առաջարկի արդյունքների հրապարակման ձևի և ժամկետների ամբողջական նկարագրությունը.

Տեղաբաշխման արդյունքները ենթակա են հրապարակման տեղաբաշխման ավարտից հետո՝ 3 օրվա ընթացքում Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.unibank.am:

Նախապատվության իրավունքից օգտվելու գործընթացի նկարագրությունը

Բաժնետոմսերի տեղաբաշխման ընթացքում գնման նախապատվության իրավունք չի նախատեսվում, իսկ պատվերը հաստատվում է՝ ըստ Ազդագրի պահանջներն ամբողջությամբ բավարարելու ժամկետի հերթականության:

2) Տեղաբաշխման պլանը

Ներդրողների խմբերը, որոնց ուղղված է առաջարկը

Առաջարկն ուղղված է հանրությանը, և հրապարակային առաջարկի շրջանակներում ներդրողների խմբերի հետ կապված սահմանափակումներ չեն նախատեսվում, առաջարկն արվում է ՀՀ-ում՝ չսահմանափակելով նաև օտարերկրյա անձանց մասնակցության հնարավորությունը՝ պահպանելով սույն Ազդագրում նկարագրված բաժնետոմսերի ազատ շրջանառելիության դրույթները: Բանկի բաժնետոմսերի առաջարկն իրականացվելու է բաց բաժանորդագրության և ազատ վաճառքի սկզբունքով՝ «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի միջոցով:

Բանկի բաժնետերերի կամ կառավարման անդամների մասնակցությունը առաջարկին

Բանկի բաժնետերերը և Բանկի կառավարման մարմնի անդամները կարող են բաժանորդագրվել առաջարկին:

Ներդրողների տեղեկացումը պատվերի բավարարման մասին

Բանկի բաժնետոմսերում ներդրողն իր կողմից Տեղաբաշխողին ներկայացված Պատվերի բավարարման մասին տեղեկացվում է Պատվերի ներկայացման պահին:

Որոշակի տրանշ մանր ներդրողների, ինստիտուցիոնալ ներդրողների կամ Բանկի աշխատակիցների համար

Մանր ներդրողների, ինստիտուցիոնալ ներդրողների կամ Բանկի աշխատակիցների համար որոշակի տրանշ նախատեսված չէ:

Բաժանորդագրության պատվերի բավարարումը կամ մերժումը

Բաժանորդագրության ընթացքում ներկայացված ձեռքբերման պատվերները բավարարվում են ըստ Ազդագրի պահանջներն ամբողջությամբ բավարարելու ժամկետի հերթականության: Եթե ներկայացված պատվերում նշված բաժնետոմսերի քանակը գերազանցում է տեղաբաշխման ենթակա բաժնետոմսերի քանակը, ապա առաջնայնությունը տրվում է ավելի վաղ ներկայացված պատվերին:

Տեղաբաշխման ենթակա բաժնետոմսերի քանակին համապատասխան քանակությունը լրացնող վերջին պատվերը կարող է բավարարվել մասնակիորեն: Պատվերը կարող է մերժվել հետևյալ դեպքերում.

- բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար օրենսդրությամբ պահանջվում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնության ստացում և ձեռքբերողը չի ստացել ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնությունը կամ ՀՀ Կենտրոնական բանկը մերժել է նախնական համաձայնության տրամադրումը,
- Բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման նպատակով ներդրողի կողմից ներկայացված փաստաթղթերը թերի են կամ կեղծ,
- տեղաբաշխման ենթակա բաժնետոմսերի քանակը սպառվել է:

Այս դեպքում դիմորդների (պատվեր ներկայացրած ներդրողների) կողմից վճարված գումարների հետ վերադարձման նպատակով Տեղաբաշխողի հաշվից համապատասխան գումարը վճարվում է ներդրողին:

3) Առաջարկի գինը

Այն գինը, որով բաժնետոմսերը առաջարկվելու են

ա. Տեղաբաշխման ենթակա Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման գինը Բանկի Խորհրդի որոշմամբ սահմանվել է 390 ՀՀ դրամ: «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ հաշվի օպերատորի կողմից մատուցվող ծառայությունների դիմաց վճարները գանձվում են համաձայն հաշվի օպերատորի կողմից սահմանված սակագների, որոնց հետ ներդրողը կարող է

ծանոթանալ «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ պաշտոնական ինտերնետային կայքի միջոցով՝ www.amx.am:

բ. Առաջարկի գինը ներդրողին հասանելի է դառնում սույն ազդագրի միջոցով:

Տեղաբաշխումը

ա. Այն անձանց անվանումները և գտնվելու վայրերը, որոնք համաձայնել են իրականացնել երաշխավորված տեղաբաշխում.

Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի երաշխավորված տեղաբաշխում (անդերռայթինգ) չի իրականացվելու:

բ. Այն անձանց անվանումները և գտնվելու վայրերը, որոնք համաձայնել են իրականացնել չերաշխավորված տեղաբաշխում, այդ թվում՝ լավագույն ջանքերի սկզբունքով տեղաբաշխում.

Բաժնետոմսերի չերաշխավորված տեղաբաշխումն իրականացվելու է Յունիբանկ ԲԲԸ-ի կողմից, հասցեն - Յունիբանկ ԲԲԸ, ՀՀ, ք. Երևան, 0025, Չարենցի փողոց, 12 շենք, թիվ 53, թիվ 1-5:

գ. Երաշխավորված և չերաշխավորված տեղաբաշխողների հետ կնքված պայմանագրերի էական պայմանները և տեղաբաշխման համար գանձվող միջնորդավճարները:

Բաժնետոմսերի չերաշխավորված տեղաբաշխումն իրականացվելու է «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի կողմից:

Երբ է կնքվել կամ երբ է նախատեսվում կնքել երաշխավորված տեղաբաշխման (անդերռայթինգի) պայմանագիր.

Թողարկողը և Տեղաբաշխողը նույն իրավաբանական անձն են՝ «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն: Թողարկող/Տեղաբաշխողը այլ տեղաբաշխողների և/կամ խմբի հետ համատեղ տեղաբաշխման պայմանագիր չի կնքել:

Բաժնետոմսերի դիմաց վճարումը և արժեթղթերի հաշվի բացումը

Բաժնետոմսերի բաժանորդագրության դիմաց վճարումները կատարվում են դրամով, Յունիբանկ ԲԲԸ-ում բացված 24100523375400 տարանցիկ հաշվեհամարին միանվագ մուտքագրման կամ փոխանցման կարգով: Առաջարկվող բաժնետոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքների հաշվառումն ու (կամ) գրանցումն (սեփականատերերի ռեեստրի վարում) իրականացվելու է Դեպոզիտարիայի միջոցով, որը հանդես է գալու որպես Գլխավոր պահառու՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության և կազմակերպության գործունեությունը կարգավորող կանոնների: Բաժնետոմսերը կարող են հաշվառվել նաև ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված որևէ պահառուի կողմից (Դեպոզիտարիայի ենթապահառու, որոնց ցանկը և հասցեները տեղադրված են Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ պաշտոնական ինտերնետային կայքում www.amx.am)՝ այդ պահառուի մոտ բաժնետոմսերի սեփականատիրոջ համար արժեթղթերի հաշիվ բացելու և վարելու միջոցով: Դեպոզիտարիայի հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 26/1, Էրեբունի պլազա 5-րդ հարկ, հեռ.՝ +(374) 60 61 55 55, +(374) 10 54 33 21: Բաժնետոմսերի ռեեստրի վարման Հաշվի Օպերատոր հանդիսանում է «Յունիբանկ» ԲԲԸ: Մինչև բաժնետոմսերի ձեռքբերումը ներդրողները պարտավոր են Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշվառման անձնական հաշիվ:

2.5 Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

Առևտրին թույլտվությունը

Առաջարկվող արժեթղթերի մասով հետագայում հայցվելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ում առևտրին թույլտվություն: Առևտրին թույլտվության հայցը կարող է նաև չբավարարվել: Առևտրին թույլտվության հայցը ներկայացվելու է տեղաբաշխման ավարտից հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Այն շուկաների անվանումները, որտեղ առաջարկվող արժեթղթերի նույն դասը արդեն իսկ թույլատրված է առևտրին.

Բանկի հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Ա դասի արտոնյալ բաժնետոմսերը թույլատրված չեն առևտրին «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ում:

Բանկի սովորական բաժնետոմսերը գտնվում են «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ Ազատ շուկայում (C):

Բանկի հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Բ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերը գտնվում են «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ Երկրորդային (B) հարթակում (ցուցակում):

Այն անձանց անվանումները, որոնք ունեն պարտավորություն առաջարկվող արժեթղթերի մասով ապահովել իրացվելություն երկրորդային շուկայում.

Սովորական բաժնետոմսերի գծով, ինչպես նաև հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Բ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով Բանկն արդեն ունի շուկա ստեղծողի ծառայությունների մատուցման պայմանագիր «Արմբրոկ» ԲԲԸ-ի (հասցե՝ ՀՀ, Երևան 0010, Հանրապետության փող. 39, Հեռախոս +374 11 59 00 00, armbrok@armbrok.com) հետ:

Նոր թողարկվող բաժնետոմսերի գծով <Յունիբանկ> ԲԲԸ-ն կնքելու է պայմանագիր շուկա ստեղծողի (մարքեթ մեյքերի) ծառայությունների ապահովման համար: Շուկա ստեղծողի պարտավորության հիմնական պայմանները կսահմանվեն իր հետ կնքվելիք ծառայությունների մատուցման պայմանագրով: Շուկա ստեղծողը Հայաստանի ֆոնդային Բորսայում իրականացնում է բաժնետոմսերի առքի և վաճառքի գնանշումներ:

Գնի կայունացմանն ուղղված միջոցառումներ չեն նախատեսվում:

2.6 Վաճառող բաժնետերերը

Սույն ազդագրի միջոցով իրավաբանական անձ հանդիսացող ներկայիս հիմնական բաժնետիրոջը պատկանող բաժնետոմսերի վաճառքի առաջարկ չի նախատեսվում: Առաջարկը վերաբերում է միայն Բանկի կողմից լրացուցիչ տեղաբաշխվող Բանկի հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Գ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերին: Բանկի խոշոր բաժնետերերը հայտնում է իր ցանկությունը պահպանել իր սեփականություն հանդիսացող բաժնետոմսերի փաթեթը և շարունակել գործել, որպես Բանկի բաժնետոմսերի մեծամասնությունը վերահսկող բաժնետեր:

2.7 Թողարկման և առաջարկի ծախսերը

Հնարավոր ներգրավվող զուտ գումարների մեծությունը հաշվարկվում է որպես հավաքագրված համախառն գումարների և հավաքագրման նպատակով կատարված ծախսերի տարբերություն: Հավաքագրման նպատակով կատարված ծախսերը հետևյալն են՝ ազդագրի գրանցման պետական տուրքը՝ 50,000 դրամ, մարքեթինգային ծախսեր՝ 1,000,000 ՀՀ դրամ:

2.8 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

Սույն Ազդագրի պատրաստման ընթացքում Թողարկողը չի օգտվել այլ խորհրդատուների ծառայություններից: Սույն Բաժնում ներկայացված տեղեկատվությունը չի ենթարկվել աուդիտի անկախ աուդիտորի կողմից:

1. Moody's Investors Service միջազգային գործակալությունը 2025թ.-ի հունիսին հաստատեց «Յունիբանկի» դրամով և արտարժույթով երկարաժամկետ ավանդների B1 վարկանիշը՝ կանխատեսումը փոխելով «կայուն»:
2. Երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվություն՝ առկա չէ:

ԲԱԺԻՆ 3. ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Անկախ աուդիտորներ

Սկսած 2009թ. Բանկի համար աուդիտորական աշխատանքներն իրականացվել են Grant Thornton International-ի հայաստանյան անդամ «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ աուդիտորական ընկերության կողմից:

Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0015, Գրիգոր Լուսավորչի 9, Երևան Պլազա բիզնես կենտրոն

Հեռ.՝ +374 (10) 500 964, Էլ. հասցե՝ www.grantthornton.am, կազմակերպության տնօրենն է Արմեն Հովհաննիսյան: Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի անկախ աուդիտորական եզրակացությունները ներկայացված են Հավելված 4-ում:

3.2 Ռիսկային գործոններ

Ընդհանուր բնութագիրը

Ռիսկերի կառավարումը Յունիբանկի կառավարման համակարգի կարևորագույն մաս է կազմում: Յունիբանկում ռիսկերի կառավարումն իրենից ներկայացնում է Բանկի պոտենցիալ վնասների բացահայտմանը, կանխարգելմանն ու նվազեցմանն ուղղված փոխկապակցված գործողությունների համակողմանի համակարգ: Ռիսկերի կառավարման հիմնական նպատակն այն է, որ Յունիբանկը կարողանա իր ռիսկերի գումարային մեծությունը պահպանել Բանկի ռազմավարական ծրագրով սահմանված ռիսկերի մակարդակի վրա և բարձրացնել Բանկի կապիտալի եկամտաբերությունը:

Ռիսկերի կառավարման սկզբունքները

Յունիբանկում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է Միջազգային հաշվարկների բանկի Բանկային վերահսկողության կոմիտեի (Բանկային վերահսկողության Բազելյան կոմիտե) փաստաթղթերի, Ռիսկերի կառավարման համընդհանուր սկզբունքների (GARP), ՀՀ օրենքների և ՀՀ ԿԲ-ի նորմատիվ ակտերի հիման վրա: Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է ռիսկերի նույնականացման, չափման և մոնիթորինգի շարունակական գործընթացի միջոցով՝ ռիսկերի սահմանաչափերի և հսկողության այլ միջոցների պահպանմամբ: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը ծայրաստիճան կարևոր է Բանկի շահութաբերության պահպանման համար, և Բանկում աշխատող յուրաքանչյուր անձ պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի համար:

Բանկը խրախուսում է ռիսկերի կառավարմանն առնչվող գիտելիքների մակարդակի բարձրացմանը նպաստող մշակույթի ձևավորումը՝ մասնավորապես համապատասխան սեմինարների կազմակերպման միջոցով:

Ռիսկերի կառավարման համակարգը

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ենթարկվում է մի շարք ֆինանսական ռիսկերի, և այդ գործունեությունը ներառում է ռիսկի կամ ռիսկերի համադրության որոշ աստիճանի վերլուծություն, գնահատում, ստանձնում և կառավարում: Բանկը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, իրացվելիության ռիսկի և շուկայական ռիսկի, ընդ որում, վերջինս ենթաբաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային ռիսկերի: Բանկը ենթարկվում է նաև գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի հսկողության անկախ գործընթացը չի ներառում բիզնեսի հետ կապված ռիսկերը, ինչպիսիք են փոփոխվող միջավայրը, տեխնոլոգիան և արդյունաբերությունը: Դրանք հսկվում են Բանկի ռազմավարական պլանավորման գործընթացի միջոցով:

Ռիսկերի կառավարման համակարգն իր նպատակին հասնելու համար առաջնորդվում է համակարգված համալիր մոտեցմամբ, որն ուղղված է հետևյալ խնդիրների լուծմանը՝

- բացահայտել և վերլուծել բանկային գործունեության ընթացքում ծագող բոլոր ռիսկերը,
- սահմանել տարբեր ռիսկերի նկատմամբ վերաբերմունք /ռիսկ ավտորժակ/,
- իրականացնել ռիսկի յուրաքանչյուր տեսակի որակական և/կամ քանակական գնահատումներ,
- կատարել արդեն իսկ իրականացված և պլանավորված գործարքների գծով ռիսկերի մակարդակի ամբողջական և համալիր վերլուծություն՝ բանկային ռիսկերի համընդհանուր/գումարային չափը որոշելու նպատակով, գնահատել համընդհանուր /գումարային ռիսկերի թույլատրելի չափը և հիմնավորվածությունը:

Բանկի «Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը» առաջնորդվում է ՀՀ օրենսդրությամբ, ՀՀ ԿԲ-ի նորմատիվ ակտերով, կանոնակարգերով, Բազելյան կոմիտեի համապատասխան փաստաթղթերով, Ռիսկերի Կառավարման Համընդհանուր Սկզբունքներով /Generally Accepted Risk Principles – GARP/: Հաշվի առնելով բանկի գործունեության բնույթը և ծավալները, բանկում առանձնահատուկ ուշադրության են արժանանում հետևյալ կարևորագույն ռիսկերը.

- ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿ
- ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔԻ ՌԻՍԿ

- ԱՐՏԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՌԻՍԿ
- ԻՐԱՑՎԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՌԻՍԿ
- ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿ
- ՀԱՄԱՎԱՐԱԿԻ ՌԻՍԿ

Վարկային ռիսկ Վարկային ռիսկը վարկի , հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի ամսի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ չկատարման հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացմամբ ,որի արդյունքում բանկը կարող է կորուստներ կրել:

Բանկի վարկառուների կողմից պայմանագրային պարտավորությունների չկատարումը կարող են էապես ազդել բանկի գործունեության վրա, և առաջացնել լրացուցիչ ծախսեր, որոնք բացասական կանդրադառնան բանկի շահույթի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Վարկային ռիսկը Բանկի գործունեության կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով ղեկավարությունը առավել մեծ ուշադրությամբ է վերահսկում այն: Վարկային ռիսկերը հիմնականում ծագում են վարկերի ու փոխատվությունների տրամադրմանն ուղղված վարկավորման գործունեությունից, ինչպես նաև Բանկի ակտիվների պորտֆելում պարտքային և այլ արժեթղթերի ավելացմանը հանգեցնող ներդրումային գործունեությունից: Վարկային ռիսկն առկա է նաև արտահաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են, օրինակ, վարկային պարտավորությունները և դրանց հետ կապված ապահովման (գրավ, երաշխավորություն, երաշխիք և այլն) պայմանագրերից բխող պարտավորությունները: Վարկային ռիսկի կառավարման ու հսկողության գործառնություններն իրականացվում են Բանկի Ռիսկերի կառավարման տնօրինության վարկային ռիսկի կառավարման խմբի և Վարկային ստորաբաժանման կողմից և զեկուցվում են Բանկի Խորհրդին ու Վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները լավագույնս ներկայացնում են առավելագույն ենթարկվածությունը դրանց հետ կապված վարկային ռիսկին, առանց հաշվի առնելու ցանկացած գրավ կամ այլ վարկային ապահովումներ: §30-նիբանկ՝ ԲԲԸ վարկային պորտֆելը բավականին դիվեսիֆիկացված է և իր մեջ չի պարունակում խոշոր կենտրոնացումներ: Վարկավորման գերակա ուղղություններն են հանդիսանում մանրածախ վարկավորումն ու ՓՄՁ վարկերի տրամադրումը: Այնուամենայնիվ բանկի պորտֆելում առկա են չաշխատող ակտիվներ, որոնք և բանկի համար կարող են հանդիսանալ պոտենցիալ կորուստների աղբյուր: Համաձայն բանկի վարկային պորտֆելի ռիսկայնության վերլուծությունների բանկի պորտֆելը ունի հետևյալ կառուցվածքը 31.03.2025 թվականի դրությամբ:

Հազ. ՀՀ դրամ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ		
	Ցածր ռիսկ		Միջին ռիսկ		Բարձր ռիսկ

Վարկեր, այդ թվում՝					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	199,138,716		7,553,554		6,497,826
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	5,306,077		0		244,119
Ընդամենը	204,444,794		7,553,554		6,741,945

Միաժամանակ բանկի վարկային ռիսկը բնութագրող ցուցանիշներն ունեն հետևյալ տեսքը՝

Վարկերի գծով պահուստաֆոնդ/ընդհանուր վարկեր = 2.45%

Չաշխատող վարկեր/ընդհանուր վարկեր = 6.54%

Չաշխատող վարկերի պահուստ/ընդհանուր կապիտալ = 8.33%

Հնարավոր կորուստների հատուկ պահուստ/չաշխատող վարկեր = 40.38%

Շահույթի ծածկման գործակից (զուտ գործառնական եկամուտներ+պահուստի ստեղծման ծախսեր)/վարկերից զուտ կորուստ = 186.11%

Վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տկոսային մարժա = 1.49%

Բանկը կարգավորում է վարկային ռիսկի մակարդակները՝ սահմանելով մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների գծով ընդունելի ռիսկի գումարների սահմանաչափեր։
Վարկային ռիսկի հետ աշխատանքում Բանկին հաջողվել է ստեղծել վաղ կանխարգելման ազդանշանների մշակման, հավաքագրման, վերլուծության և գնահատականի համալիր համակարգ, որի նպատակը հաճախորդի վարկային կայունության վատթարացման հատկանիշների վերհանումը և համապատասխան քայլերի կատարումը։

Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և դրանց կառավարումը ենթակա է վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կտրվածքով։ Ըստ ապրանքատեսակների, տնտեսության ճյուղերի և երկրների վարկային ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում և անհրաժեշտության դեպքում վերանայվում են Բանկի Խորհրդի կողմից։

Վարկային ռիսկը նաև կառավարվում է վարկառուների և պոտենցիալ վարկառուների՝ մայր գումարի և տոկոսների վճարման կարողությունը պարբերաբար վերլուծելով և անհրաժեշտության դեպքում վարկի տրամադրման սահմանաչափերը փոխելով։

Տոկոսադրույքների ռիսկերի նվազեցնելու նպատակով Բանկը նպատակահարմար է գտնում շարունակել աշխատել ֆիքսված տոկոսադրույքներով, ինչը հնարավորություն է տալիս

արդյունավետ կերպով կառավարել ակտիվների և պարտավորությունների գնագոյացման խնդիրը: Միևնույն ժամանակ տոկոսադրույքի ռիսկը կառավարելու համար Բանկը սահմանում է սահմանաչափեր՝ տոկոսադրույքների նկատմամբ զգայուն ակտիվների ու պարտավորությունների ժամկետայնությունների ճեղքվածքների նկատմամբ:

Արտարժույթային ռիսկը զսպվում է՝ արտարժույթային դիրքերի (ինչպես համախառն այնպես էլ զուտ) կառավարումը կապակցելով շուկայի վարքագծի կանխատեսումների վրա: Ռիսկի նվազեցման համար Բանկի կողմից իրականացվում է ակտիվների և պասիվների կառավարման այնպիսի քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս արտարժույթային պարտավորություններն առավելագույնս ապահովել համապատասխան արտարժույթով ակտիվներով: Բանկը, ելնելով շուկայում ստեղծվող որոշակի իրավիճակներից, վերլուծելով ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականությունը, չի բացառում նաև հեջավորման կամ առևտրային նպատակներով ածանցյալ գործառնություններ իրականացնել հնարավորինս քիչ ռիսկային դաշտերում՝ ուսումնասիրելով գործընկերների ֆինանսական վիճակը՝ Բանկի համապատասխան ներքին կանոնակարգերով սահմանված չափանիշներին համապատասխան:

ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔԻ ՌԻՍԿ. Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայում տոկոսադրույքների փոփոխության բացասական ազդեցության հավանականությունն է Բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա: Բանկի գրեթե բոլոր ակտիվներն ու պարտավորությունները ֆիքսված տոկոսադրույքով են: Այնուամենայնիվ այդ դեպքում կարող են առաջանալ ռիսկեր, կապված բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետների անհամապատասխանության հետ: Տոկոսադրույքի ռիսկը գնահատելու համար օգտագործվում են GAP վերլուծությունը և դյուրացիայի մեթոդը: Նշված ռիսկերը զսպելու համար բանկում վարվում է ռիսկերը նվազեցնող գնագոյացման համապատասխան քաղաքականություն:

ԱՐՏԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՌԻՍԿ. Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքների տատան արդյունքում բանկի կորուստներ կրելու հավանականությունն է: Արտարժույթային ռիսկը գնահատելու համար բանկն օգտագործում է VAR /value at risk/ մեթոդը և GAP վերլուծությունը, ինչպես նաև տարբեր սթրես-թեստեր, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատելու արտարժույթային ռիսկի ազդեցությունը բանկի շահութաբերության և տնտեսական նորմատիվների վրա: Վերլուծության համաձայն, բանկում արտարժույթային ռիսկը գնահատվել է ցածր մակարդակի վրա:

ԻՐԱՑՎԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՌԻՍԿ. Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն՝ առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու:

Իրացվելիության ռիսկը առաջանում է բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հոսքի անհամապատասխանությունից և/կամ չնախատեսված դեպքերում /շոկ/ բանկի կողմից անմիջապես և միանվագ կերպով իր պարտավորությունների կատարման անհրաժեշտության արդյունքում:

Իրացվելիության կառավարման համար բանկն առաջնորդվում է հետևյալ սկզբունքներով.

- իրացվելիության կառավարում՝ ամենօրյա և անընդհատության հիմունքներով,

- բանկում իրավունքների, պարտականությունների և պատասխանատվության հստակ տարանջատում ստորաբաժանումների միջև,
- բանկի գործունեության ծավալներին և առանձնահատկություններին համարժեք իրացվելիության մակարդակի սահմանաչափերի սահմանում:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվում սթրես թեստերի կիրառմանը, երբ գնահատվում է բանկի կողմից ներգրավված միջոցների անսպասելի /ժամկետից շուտ/ արտահոսքի ազդեցությունը բանկի իրացվելիության նորմատիվների վրա:

ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿ

Գործառնական ռիսկն արտաքին գործոնների, ներքին գործընթացների, համակարգերի և մարդկային գործոնի արդյունքում առաջացող կորուստների հավանականությունն է, որը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

Բանկը գործառնական ռիսկի կառավարման նպատակներին և խնդիրներին հասնում է հետևյալ մեթոդների և սկզբունքների կիրառմամբ՝

«Պաշտպանական երեք գծերի մոդել»-ն իր մեջ ներառում է հիմնական երեք մակարդակները.

1.աշխատակիցների կողմից իրենց գործունեության ընթացքում անմիջական պատասխանատվություն գործառնական ռիսկի կառավարման համար,

2.ռիսկի կառավարման և վերահսկման գործառույթներ /ռիսկերի կառավարման տնօրինություն, ներքին աուդիտ/,

3.ռիսկերի ռազմավարական վերահսկողություն /Բանկի Խորհուրդ և Վարչություն/:

Գործառնական ռիսկի արդյունավետ կառավարման համար բանկը կիրառում է հետևյալ հիմնական սկզբունքները.

- գործառնական ռիսկի բացահայտման, վերլուծության, դասակարգման և մոնիտորինգի արդյունավետ համակարգի ներդրում,
- սահմանաչափերի ներդրում,
- իրավասությունների և որոշումների կայացման համակարգի ներդրում,
- տեխնոլոգիական համակարգի ներդրում,
- վերահսկման արդյունավետ համակարգի ներդրում:

Բանկի կողմից ստանձնած ԳՌ ռիսկերի մի մասը Բանկը փոխանցում է Բանկի և ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված ապահովագրական կազմակերպությանը (Բանկային ռիսկերի համալիր ապահովագրության պայմանագրով (BBB))

Արտակարգ դրության ռիսկ (Պանդեմիայի ռիսկ), որն իր վրա կարող է կրել թե՛ Բանկը, թե՛ ներդրողը: Տվյալ պարագայում երկրի մակրոտնտեսական վիճակը կարող է ենթարկվել էական փոփոխությունների, որն էլ իր հերթին բացասական ազդեցություն կարող է ունենալ Բանկի շահութաբերության և ընթացիկ գործունեության վրա, իսկ ներդրողն էլ, իր հերթին, որոշակի չափով իր վրա է վերցնում նաև այդ ռիսկը:

3.3 Տեղեկատվություն թողարկողի մասին

Թողարկողի պատմությունը և զարգացումը

«Յունիբանկ» բաց բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ «Յունիբանկ» կամ «Բանկ») հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում (այսուհետ՝ «Հայաստան» կամ ՀՀ) 2001թ. հոկտեմբերի 9-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն (Գրանցման վկայական N. 0373 և Գրանցման համար թիվ 81՝ հաստատված ՀՀ Կենտրոնական Բանկի Խորհրդի 2001թ. հոկտեմբերի 9-ի թիվ 260 որոշմամբ, Բանկային գործունեության լիցենզիա թիվ 81՝ տրված 10 հոկտեմբերի, 2001թ.): Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվել է, և ներկայումս Բանկի կազմակերպատիրական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

Հայերեն՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ռուսերեն՝ ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «ЮНИБАНК»

Անգլերեն՝ “UNIBANK” OPEN JOINT STOCK COMPANY

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

Հայերեն՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Ռուսերեն՝ ОАО «ЮНИБАНК»

Անգլերեն՝ “UNIBANK” OJSC

Բանկը կարգավորվում է Հայաստանի օրենքներով և իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից 2001թ. հոկտեմբերի 10-ին տրված Բանկային գործունեության թիվ 81 լիցենզիայի հիման վրա: Յունիբանկի գլխամասային գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Յունիբանկը կառուցել է լայն սպասարկման ցանց. Բանկն ունի Գլխամասային գրասենյակ և 54 մասնաճյուղ, որից 31 մասնաճյուղ Երևանում, 22 մասնաճյուղ Հայաստանի այլ շրջաններում, մեկը՝ Ղազախստանի Հանրապետությունում:

Բանկի գրանցված գրասենյակի հասցեն է՝ ք. Երևան, Չարենցի փող. 12 շենք, թիվ 53, թիվ 1-5: Հեռախոս՝ (37410) 59-22-59; 59 55 55

Ֆաքս՝ (37410) 55-51-40

Էլեկտրոնային փոստ՝ unibank@unibank.am

Ինտերնետային կայք՝ www.unibank.am

Յունիբանկը հանդիսանում է հետևյալ ապրանքային նշանների գրանցված սեփականատերը Հայաստանում.

Գրանցման ամսաթիվ. 23.05.2020

Գրանցումն ուժի մեջ է մինչև 05.12.2029

Գրանցման համար. 6906

Յունիբանկը հանդիսանում է Հայաստանի բանկային համակարգի անբաժանելի մասը՝ կայուն հեղինակությամբ և հզոր շուկայական դիրքով: Այս տարիների ընթացքում Յունիբանկը Հայաստանում ձևավորել է բարձր հեղինակություն և այժմ հանդիսանում է Հայաստանի առաջատար բանկերից մեկը:

Նշանակալի իրադարձություններ

2003թ. Յունիբանկը դարձավ «ԱրՔա» տեղական վճարային համակարգի անդամ:

2004թ. Յունիբանկը դարձավ Visa International համակարգի անդամ:

2005թ. Յունիբանկը մեկնարկեց հիփոթեքի և ավտովարկերի գծով վարկավորման լայնածավալ ծրագիր, զբաղեցնելով, համապատասխանաբար, երկրորդ և առաջին տեղերը ՀՀ բանկային համակարգում:

2006թ. Յունիբանկը դարձավ IFAD-ի գյուղական վայրերում ներդրումների խթանման ծրագրի, ինչպես նաև SMEDNC հիմնադրամի փոքր եւ միջին բիզնեսի զարգացման ծրագրի մասնակից:

2007թ. Յունիբանկը համալրեց իր կանոնադրական կապիտալը մինչև 5 599 մլն ՀՀ դրամ:

Ներդրվեց ABN AMRO բանկի ռիսկերի կառավարման ծրագիրը:

2008թ. Յունիբանկը դարձավ Հայաստանի ՆԱՄԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ ֆոնդային բորսայի անդամ:

2009թ. Յունիբանկի մասնաճյուղային ցանցը միացվեց տվյալների միասնական բազային: Ներկայումս բանկի բոլոր մասնաճյուղերն աշխատում են online ռեժիմում:

2010թ. հունիսի 3-ին Moody's միջազգային վարկանշային գործակալությունը Յունիբանկին շնորհեց ֆինանսական կայունության E+, արտարժույթով և ազգային դրամով ավանդների Ba3 երկարաժամկետ և NP կարճաժամկետ վարկանիշերը: Բոլոր վարկանիշերն ունեցել են «Կայուն կանխատեսումը»:

2012թ. Thomson Reuters միջազգային կորպորացիան Յունիբանկին շնորհեց Հայաստանում «Լավագույն դիրք բանկ 2012» կոչումը: 2012թ. վերջին Բանկը ավարտին հասցրեց իր սեփական պրոցեսինգային կենտրոնի գործարկման գործընթացը, որը 2013թ. հունվարին հավաստագրվեց Visa International-ի կողմից:

2013թ. Բանկը մասնակցեց ԱՄՆ ՄԶԳ կողմից հիմնված Վարկերի երաշխավորման հիմնադրամի ծրագրի կառավարման համար հայտարարված մրցույթին: Բանկը նաև ստորագրել է համագործակցության պայմանագիր Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի և Առևտրի և զարգացման սևծովյան բանկի հետ, որի շրջանակներում ՄՖԿ-ն Բանկին տրամադրել է երկու վարկ՝ յուրաքանչյուրը 5 մլն ԱՄՆ դոլարի չափով վարկ:

2014թ. Յունիբանկը համագործակցություն սկսեց Intel Express դրամական փոխանցումների միջազգային համակարգի հետ: Այն նաև ներդրեց տեղեկատվության անվտանգության ISO 27001:2013 միջազգային ստանդարտը և հիմնեց իր Unibank Prive անհատական բանկային ծառայությունների համակարգը:

Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվել է, և ներկայումս Բանկի կազմակերպահրավական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

«Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն Գերմանա-հայկական հիմնադրամի և գերմանական KfW բանկի հետ համատեղ սկսել է բիզնես վարկավորման նոր ծրագիր՝ ուղղված ձեռնարկությունների էներգոարդյունավետության բարձրացմանը: Ծրագրի մասնակիցները հնարավորություն ունեն ոչ միայն ստանալ բիզնես վարկեր շահավետ պայմաններով, այլ նաև՝ էապես կրճատել ձեռնարկության էներգոծախսերը:

09.12.2016 դեկտեմբերին Աթենքում կայացավ «Ապագայի բանկ 2016» միջազգային համաժողովը, որում Յունիբանկը ճանաչվեց «Տարվա գործընկեր»:

13.01.2017 2016թ.-ի արդյունքներով Յունիբանկն անցավ PCI DSS (PCI Data Security Standard) ստանդարտի պահանջներին համապատասխանության սերտիֆիկացիոն աուդիտը և ստացավ PCI DSS 3.2 հավաստագիր: PCI DSS-ը տվյալների անվտանգության լավագույն ստանդարտներից է, որը մշակվել է միջազգային վճարային համակարգերի կողմից՝ նպատակ ունենալով կատարելագործել քարտերի միջոցով իրականացվող գործարքների պաշտպանության տեխնոլոգիան:

2017թ.-ի հունվարից «Յունիբանկն» ավտոմատացրեց փոքր բիզնեսին տրամադրվող անգրավ վարկերի հաստատման գործընթացը՝ ներդնելով «Protobase Laboratories» ընկերության մշակած նորագույն CRM համակարգը: CRM համակարգի շահագործումը նպաստեց հաճախորդների սպասարկման որակի և արդյունավետություն բարձրացմանը, էապես արագացրեց բիզնես վարկերի տրամադրման գործընթացը և հնարավորություն տվեց կրճատել բանկի ծախսերը:

Յունիբանկն առաջին բանկն է Հայաստանում, որը հաջողությամբ անցավ SWIFT վճարային համակարգի կողմից մշակված անվտանգության պահանջներին համապատասխանության ատեստավորումը:

2018թ.-ին Յունիբանկը և Հայաստանի արտահանման ապահովագրական գործակալությունը կնքեցին համագործակցության համաձայնագիր: «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն և FMO-ն իրականացրեցին «Կանայք բիզնեսում» նոր վարկավորման ծրագիրը, որի շրջանակներում կին ձեռներեցներին տրամադրվեց 10 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկավորում: Unibank Prive-ն արժանացավ SPEAR'S Russia Wealth Management Awards 2018 մրցանակի ԱՊՀ երկրներում private banking-ի ոլորտում հաճախորդների լավագույն սպասարկում կազմակերպելու համար:

2019 թվականին Յունիբանկը դարձավ Visa միջազգային վճարային համակարգի մրցանակի հաղթող «Largest Visa Issuance in Armenia» անվանակարգում՝ Հայաստանում Visa քարտերի թողարկման թվով առաջատար դիրքի համար:

2020 թվականի դեկտեմբերին Բանկը մասնաճյուղ բացեց Աստանա Միջազգային Ֆինանսական Կենտրոնում՝ օտարերկրյա ներդրումների ներգրավման նոր հնարավորությունների ձեռքբերման նպատակով:

25.12.2020թ թվականին Յունիբանկն արժանացել է Visa միջազգային վճարային համակարգի կողմից սահմանված «Sustainability Icon» մրցանակին: 2021 թվականին Raiffeisen Bank International

ավատրիական բանկը միջազգային փոխանցումների բարձր որակ ապահովելու համար Յունիբանկին շնորհել է «Որակի գերազանցություն 2020» (STP Quality Award) մրցանակը: STP (Straight-Through Processing)-ը մրցանակը շնորհվում է միջազգային վճարային գործարքների ավտոմատացման և մշակման արագություն ապահովելու համար:

Յունիբանկի տվյալների մշակման կենտրոնն ամբողջությամբ սկսեց սնուցվել արևային էներգիայով: Սա Հայաստանում առաջին բանկային տվյալների կենտրոնն է, որն աշխատում է վերականգնվող էներգիայի աղբյուրով: Դեկարբոնացման նպատակով կանաչ էներգիային անցումը Յունիբանկի զարգացման ռազմավարության հիմնական բաղադրիչներից մեկն է:

«Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն թողարկեց արտոնյալ բաժնետոմսեր, որոնք հնարավորություն են տալիս ստանալու ֆիքսված շահաբաժիններ: Բաժնետոմսերի եկամտաբերությունը կազմում էր 12% տարեկան, ձեռքբերման նվազագույն փաթեթը 1 մլն դրամ, իսկ թողարկման ծավալը՝ մոտ 1,1 մլրդ ՀՀ դրամ:

2022 թվականի սեպտեմբերին ESG Sustainalytics ոլորտում առաջատար վերլուծական ընկերության փորձագետները ներկայացրեցին Յունիբանկի «կանաչ» պարտատոմսերի թողարկման հայեցակարգի վերաբերյալ SPO-ն՝ երկրորդ կողմի կարծիքը և հաստատեցին դրա համապատասխանությունը միջազգային չափանիշներին ու Green Bonds Principles 2021-ի պահանջներին:

Յունիբանկի աջակցությամբ/ֆինանսավորմամբ Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանում բացվեց թվային բանկինգի լաբորատորիան՝ թվային բանկային համակարգի համար նոր խելացի լուծումներ գտնելու և բանկային ոլորտը վերապատրաստման մի շարք ծրագրերով և մասնագիտական կադրերով համալրելու համար: Այս ընթացքում Յունիբանկը և «Մատենա» միջազգային բիզնես դպրոցը դարձան գործընկերներ և համագործակցության շրջանակներում Յունիբանկի կողմից տրամադրվեցին կրթաթոշակներ կրթության, գիտության, մշակույթի և առողջապահության ոլորտի մասնագետներին:

Յունիբանկի private banking-ը՝ Յունիբանկ Պրիվեթ, ճանաչվել է լավագույնը Հայաստանում՝ ըստ Euromoney Global Private Banking Awards 2023-ի: Հանդիսավոր արարողության ժամանակ, որը տեղի ունեցավ մարտի 29-ին Լոնդոնում, Յունիբանկը Best Domestic Private Bank in Armenia անվանակարգի մրցանակակիր դարձավ:

Բանկը 2023 թվականի 2-րդ եռամսյակի ընթացքում դարձավ նաև Ֆրանսիա-Հայաստան առևտրաարդյունաբերական պալատի (Ֆրանսիա-Հայաստան ԱԱՊ) անդամ: Համագործակցության շրջանակում Յունիբանկը մտադիր է իրականացնել նոր նախագծեր՝ ընդլայնելով հարաբերությունները ֆրանսահայ գործարար համայնքի և Հայաստանում ֆրանսիական ընկերությունների հետ:

Visa-ն Յունիբանկին շնորհեց Pinnacle Partnership մրցանակը:

Բանկային, ֆինանսական և ներդրումային ոլորտի ամենահեղինակավոր և ազդեցիկ պարբերականներից մեկի՝ Euromoney ամսագրի կողմից բանկի աշխատանքի որակի գնահատումը

հաստատեց Յունիբանկի բարձր մակարդակը պրեմիում բանկային ծառայությունների և կապիտալի կառավարման ոլորտում:

Յունիբանկի հովանավորությամբ հիմնադրվեց նոր սպորտային ակումբ՝ Unisport-ը, որը միավորեց տարբեր մարզաձևերը ներկայացնող պրոֆեսիոնալ մարզիկների: Ակումբի կազմում ընդգրկվեց նաև Unisport ֆուտբոլի թիմը:

2024 թվականի մայիսի 6-ին կայացավ Յունիբանկ ԲԲԸ բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովը, որն ամփոփեց բանկի 2023 թվականի գործունեության արդյունքները: Հաշվետու տարին բանկն ավարտեց 4,5 մլրդ դրամ շահույթով, և բանկի Խորհուրդը Բաժնետերերի ժողովի հաստատմանը ներկայացրեց շահութաբաժինների վճարման հարցը: Շահութաբաժինների ընդհանուր գումարը կազմեց 4,1 մլրդ դրամ: Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն միացել է Կենտրոնական և Արևելյան Եվրոպայի երկրների բանկային ասոցիացիային (BACEE), ինչը բանկին հնարավորություն է տալիս մասնակցել BACEE-ի տարբեր միջոցառումներին, այդ թվում՝ համաժողովներին և վերապատրաստման դասընթացներին, ինչպես նաև օգտվել տեղեկատվության և տվյալների եզակի բազայից: «ՅՈՒԲԻՓԵՅ» (UBPAY) դրամական փոխանցումների հայաստանյան միասնական վճարահաշվարկային համակարգը համագործակցություն սկսեց KWIKPAY արտասահմանյան դրամական փոխանցումների համակարգի հետ: Յունիբանկը՝ որպես լիզինգի շուկայի ակտիվ մասնակից, անդամակցել է «ՀՀ Լիզինգատուների Ասոցիացիա»-ին: Համագործակցությունը հնարավորություն կտա բարելավել լիզինգային գործարքի իրականացումը բոլոր կողմերի համար, ստանալ ոլորտային միասնական լուծումներ, որոնք կնպաստեն ճյուղային բարեփոխումներին և ոլորտի կատարելագործմանը: 2025 թվականի հունիսին Moody's Ratings վարկանիշային գործակալությունը բարձրացրել է Յունիբանկի՝ ազգային արժույթով և արտարժույթով երկարաժամկետ ավանդների B1 վարկանիշը՝ հեռանկարը սահմանելով «կայուն»: Բանկի ավանդների վարկանիշի և հեռանկարի վերանայումը պայմանավորված են վերջին տարիների ընթացքում բանկի կապիտալի համարժեքության, վարկային պորտֆելի որակի և շահութաբերության ցուցանիշների բարելավմամբ:

Հաշվի առնելով Բանկի 2024թ. գործունեության ֆինանսական արդյունքները՝ Բանկի բաժնետերերի ժողովը, քվեարկության հետևյալ արդյունքներով, որոշեց՝ Բանկի կուտակված շահույթից սովորական անվանական բաժնետոմսերով վճարել տարեկան շահութաբաժիններ դրամով՝ 7,777,340,300 ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարի չափով, մեկ բաժնետոմսի մասով 40,66 ՀՀ դրամ հաշվարկով: Տարեկան շահութաբաժինների վճարումն իրականացնել 01.07.2025թ.-ից մինչև 31.07.2025թ. ընկած ժամանակահատվածում սովորական անվանական բաժնետոմսերի սեփականատերերին, որոնք ընդգրկվել են Բանկի բաժնետերերի ռեեստրում՝ Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ՝ 05.06.2025թ.:

Ներդրումները

ա. Էական ներդրումներ

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի ընթացքում և դրանից հետո մինչև Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահը Բանկի կողմից էական ներդրումներ չեն կատարվել:

բ. Ընթացիկ էական ներդրումներ

Ընթացքի մեջ գտնվող էական ներդրումների Բանկի կողմից չեն իրականացվում:

գ. Ապագա էական ներդրումներ

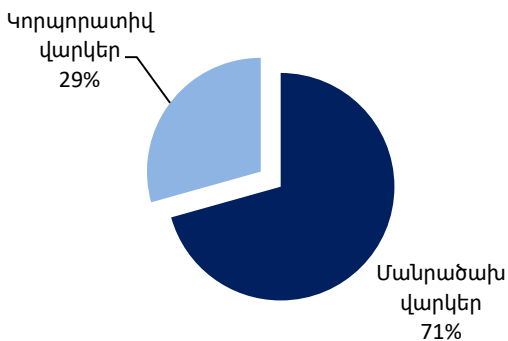
Բանկի կառավարման մարմինները չեն ստանձնել որևէ պարտավորություն ապագայում էական ներդրումներ իրականացնելու վերաբերյալ:

3.4 Բիզնեսի նկարագիրը

Հիմնական գործունեության նկարագիրը

Հավատարիմ մնալով իր վարկային քաղաքականությանը՝ Բանկը շարունակել է դիվերսիֆիկացնել իր վարկային պորտֆելը՝ մեծացնելով մանրածախ վարկերի և ՓՄՁ վարկերի տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում: Խոշոր ձեռնարկություններին վարկավորելիս Բանկը վարել է պահպանողական քաղաքականություն, հիմնականում ակտիվները կարճաժամկետ տեղաբաշխվել են համեմատաբար ցածր ռիսկային ճյուղերում: Այս նպատակով Բանկը պարբերաբար կատարել է տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն, ինչպես նաև ՓՄՁ-ի գծով պլանային ցուցանիշները կատարելու նպատակով իրականացվել են ՓՄՁ վարկավորման գծով սքորինգային մոդելի մշակում, ՓՄՁ վարկային հայտերի հաստատման ավտոմատացում, ՓՄՁ վարկավորման գծով աշխատակիցների որակավորման բարձրացում:

**Վարկային պորտֆելի կառուցվածքը
31.03.25**

Մանրածախ բիզնես

Մանրածախ բիզնեսի զարգացումը Բանկի համար շարունակել է առաջնահերթություն մնալ նաև 2024 թվականին: Երկրում բնակարանաշինության զարգացման հետ մեկտեղ հիփոթեքը դարձավ մանրածախ վարկավորման զարգացման նիշային գործիք: ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ»-ը շարունակել է իր ակտիվ մասնակցությունը Արցախի առանձին շրջաններից բռնի տեղահանված ընտանիքների համար բնակարանային մատչելիության ապահովման պետական աջակցության ծրագրին՝ 500-ից

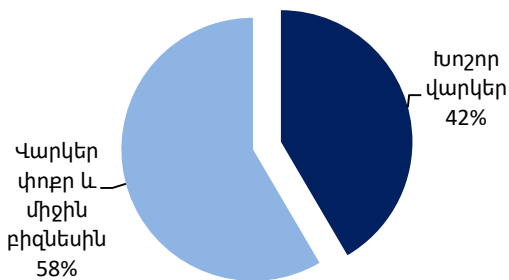
ավելի ընտանիքներին տրամադրելով ավելի քան 6 մլրդ դրամ գումարի չափով հիփոթեքային վարկեր:

Մանրաձախ բիզնեսում Բանկի աշխատանքն ուղղված էր գործիքակազմի կատարելագործմանը, բիզնես գործընթացների օպտիմալացմանը, հաճախորդների հետ հետադարձ կապի ուժեղացման միջոցով սպասարկման որակի բարձրացմանը: Կայուն աճ արձանագրվել է ապրանքների և կենցաղային տեխնիկայի ձեռքբերման համար սպառողական վարկերի, ոսկու գրավով վարկերի գծով:

Կորպորատիվ բիզնես

Հաշվետու ժամանակահատվածում կորպորատիվ ուղղությունը դրսևորել է կայուն դրական դինամիկա. տնտեսության առանցքային ոլորտների հետ ակտիվ աշխատանքի շնորհիվ Բանկն ընդլայնել է հաճախորդների բազան, և 2024թ. վերջին կորպորատիվ վարկային պորտֆելի ծավալն աճել է 35%-ով՝ կազմելով 56.2 մլրդ դրամ: Վարկավորման ծավալների աճին զուգահեռ պահպանվել է կորպորատիվ պորտֆելի բարձր որակը, թարմացվել է գրավով չապահովված միկրովարկավորման սքորինգային մոդելը: Առաջնահերթություններից մեկը շարունակում էր մնալ միկրո, փոքր և միջին բիզնեսին աջակցությունը: Հաշվի առնելով լիզինգային ֆինանսավորման գործիքների նկատմամբ մեծ հետաքրքրությունը՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ»-ը ընդլայնել է համագործակցությունը ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության հետ և, դառնալով լիզինգային շուկայի ակտիվ մասնակից, միացել է «Հայաստանի լիզինգատուների ասոցիացիային»: Բանկը շարունակել է ակտիվորեն աջակցել շրջակա միջավայրի պաշտպանությանը և էներգաարդյունավետ տեխնոլոգիաների ներդրմանը նպաստող նախագծերին:

**Կորպորատիվ վարկերի կառուցվածքը
31.03.25**

Սպասարկման ցանց, հաճախորդային բազա

Ներկայում Յունիբանկի սպասարկման ցանցը ներառում է 54 մասնաճյուղ Հայաստանում և Ղազախստանի Հանրապետությունում, 121 պրոմո կետ, 98 բանկոմատ, 103 վճարային տերմինալ 7 և 250 հատ POS տերմինալ: Բանկը դեռևս 2022 թվականից սկսեց վերափոխել իր մասնաճյուղերը՝ նպատակ ունենալով նորարարական միջավայրում հետաքրքիր տեխնոլոգիական լուծումների

միջոցով հաճախորդներին բարձրակարգ ծառայություններ մատուցել և դրանով իսկ հաճախորդների համար առավել հաճելի դարձնել Բանկ այցելությունը:

Բանկի կողմից մատուցվող ծառայություններից օգտվելու նպատակով Բանկն առաջարկում է հետևյալ հիմնական ուղիները.

Private Banking.

Բանկը ձգտում է դառնալ գործընկեր իր հաճախորդների համար, և ոչ թե լինել պարզապես ֆինանսական հաստատություն: Իր VIP հաճախորդներին Յունիբանկը երաշխավորում է անհատական և ճկուն մոտեցում, ժամանակի խնայողություն, ցանկացած իրավիճակում աջակցություն ցուցաբերելու պատրաստակամություն, մասնավոր կապիտալի կառավարման համաշխարային փորձի կիրառում: Այսպիսով Բանկը նպատակ ունի հաճախորդների համար ստեղծել հարմարավետ պայմաններ և դրանով իսկ անհատական մոտեցում ցուցաբերել յուրաքանչյուրին: Բանկային ծառայությունների համալիր փաթեթից բացի, Unibank Privé-ի հաճախորդները ստանում են նաև մի շարք լրացուցիչ հնարավորություններ և ծառայություններ: Priority Pass քարտը տալիս է մուտքի իրավունք 120 երկրների օդանավակայանների 700 VIP-գոտիներ՝ հաճախորդին հնարավորություն ընձեռելով հարմարավետ սպասելու իր թռիչքին:

Առցանց բանկային ծառայություններ

Բանկն առաջարկում է մի շարք առցանց բանկային ծառայություններ և շարունակաբար քայլեր է ձեռնարկում դրանց ընդլայնման ուղղությամբ:

UNIBANK INVEST՝ Բրոքերային ծառայություններ

Հաշվի առնելով հաճախորդների կողմից ներդրումներ կատարելու նոր հնարավորությունները եւ դրանց ավելի բարձր եկամտաբերությունը Յունիբանկում 2023 թվականից սկսած բրոքերային ծառայությունների ներդրման ուղղությամբ աշխատանքներ սկսվեցին: Այժմ մեր հաճախորդները կարող են ներդրումներ կատարել համաշխարհային բոլոր առաջադեմ բորսաներում, այդ թվում՝

- NASDAQ
- New York Stock Exchange (NYSE)
- Toronto Stock Exchange (TSE)
- London Stock Exchange (LSE)
- Xetra Stock Exchange (XETRA)
- Swiss Exchange (SIX)
- EURONEXT
- Tokyo Stock Exchange (TSE)
- Hong Kong Exchange (HKEX)

Հաճախորդներին հասանելի է նաև Eurex-ը (European Exchange), որն ածանցյալ գործիքների (\$յուլներսներ և օպցիոններ) առևտրի աշխարհի առաջատար հարթակներից մեկն է:

«Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն առաջարկում է բրոքերային ծառայություններ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց համար: Հաճախորդները կարող են բանկում անվճար բացել բրոքերային հաշիվ և գործարքներ կատարել արժեթղթերով մոբայլ հավելվածի կամ WEB տերմինալի միջոցով,

Բաժնետոմսեր

- Պետական և կորպորատիվ պարտատոմսեր
- ETF
- 70 երկրների արժույթային զույգեր

Բանկի հիմնական միջոցներ

Յունիբանկին սեփականության իրավունքով պատկանում է անշարժ գույք, որը գտնվում է ՀՀ, ք.Երևան, Չարենցի 12/5 հասցեում, որի հաշվեկշռային արժեքը 31.03.2025թ. դրությամբ կազմում է 16.64 % Բանկի հիմնական միջոցների ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից:

3.5 Բանկի կառուցվածքը

Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքը ներկայացված է սույն Ազդագրի Հավելված 2-ում:

3.6 Բանկի խմբի կառուցվածքը**1) Եթե բանկը խմբի անդամ է, ապա համառոտ ներկայացնել խմբի կառուցվածքը**

ՀՀ ԿԲ-ի 28.04.17թ.-ի թիվ 24 ԾՕՀ Ա որոշման համաձայն, «Յունիբանկ» բաց բաժնետիրական ընկերությունը և «ՌԵԳՈ» ապահովագրական փակ բաժնետիրական ընկերությունը որակվել են /ճանաչվել են/ որպես հայկական բազմապրոֆիլ ցածր ռիսկային ֆինանսական խումբ՝ բանկային ենթախմբով՝ «ՅՈՒՆԻԳՐՈՒՊ» անվանմամբ, որի կառուցվածքը ներկայացված է սույն Ազդագրի Հավելված 3-ում: Բանկը դուստր ընկերություններ չունի:

3.7 Բանկի հիմնական միջոցները

Առկա չեն բանկի տրամադրության տակ գտնվող և մոտակայքում պլանավորվող էական մեծություն կազմող հիմնական միջոցներ (շենքեր, շինություններ, հողամաս, սարք, սարքավորում և այլն), որոնց արժեքը գերազանցում է թողարկողի հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի 10 և ավելի տոկոսը:

3.8 Բանկի կապիտալ ռեսուրսները (պասիվները)

Բանկի պասիվները 31.03.2025թ. դրությամբ կազմել են 353,354 մլն դրամ, որի 13.27%-ը կամ 46,905 մլն դրամը կազմում է սեփական կապիտալը, իսկ 86.73%-ը կամ 306,450 մլն դրամը՝ ընդամենը պարտավորությունները:

Սեփական կապիտալի կառուցվածքում կանոնադրական կապիտալը կազմում է 33,705 մլն դրամ, գլխավոր պահուստը՝ 904 մլն դրամ, վերագնահատման պահուստները՝ 1,447 մլն դրամ և չբաշխված շահույթը՝ 10,848 մլն դրամ: Պարտավորությունների կառուցվածքում խոշորագույն հոդված են հանդիսանում հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները, որոնք կազմել են ընդամենը պարտավորությունների 81.74%-ը կամ 250,499 մլն դրամ:

Բանկի դրամական հոսքերի հիմնական գումարներն 31.03.2025թ. դրությամբ արտացոլված են ստորև (տեղեկատվությունը կցված ֆայլում է):

Բանկը իր եռամսյակային միջանկյալ և տարեկան հաշվետվությունները հրապարակում է բանկի ինտերնետային կայքի՝ www.unibank.am, «Հաշվետվություններ» բաժնում, որտեղից կարելի է սեփական կապիտալի և ընդամենը պարտավորությունների մասին առավել ընդգրկուն տեղեկատվություն ստանալ:

Բանկի դրամական հոսքերը գոյանում են նրա հիմնական գործունեությունից, այն է վարկերի տրամադրում, ավանդների ներգրավում, արժեթղթերի առք ու վաճառք, արտարժույթի առք ու վաճառք, վճարահաշվարկային ծառայությունների մատուցում, փոխանցումներ և այլն:

Բանկի դրամական հոսքերի հիմնական գումարներն 31.03.2025թ. դրությամբ արտացոլված են ստորև:

դրամ/հազ.

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	31.03.2024	31.03.2025
Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	5,060,044	5,754,631
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից	-3,588,719	-2,600,213
Գործառնական գործունեությունից ստացված /(գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	386,325	2,019,418
Ներդրումային գործունեությունից ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	-621,664	11,225,224
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված/ (գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	2,825,581	1,884,721
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	-1,275,807	821,894
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	1,314,435	15,951,257
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	55,669,030	51,966,052
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	56,983,465	67,917,309

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	31.03.2024	31.03.2025
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր, մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը	5,060,044	5,754,631
Ստացված տոկոսներ	6,050,226	8,111,977
Վճարված տոկոսներ	-2,275,889	-3,510,721
Ստացված կոմիսիոն գումարներ	1,057,962	1,240,158
Վճարված կոմիսիոն գումարներ	-492,834	-332,819
Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)	610,488	633,237
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)	1,515,504	1,530,248
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ	973,500	1,246,122

Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	-1,781,125	-2,146,766
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր	-597,788	-1,016,805
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից	-3,588,719	-2,600,213
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)	-12,168,419	-12,568,638
այդ թվում՝ վարկերի և փոխատվությունների նվազում/ (ավելացում)	-11,735,404	-11,540,248
առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի նվազում (ավելացում)	-40,063	-978,027
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում/ (ավելացում)	-631,004	-411,504
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)	238,052	361,141
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)	8,579,700	9,968,425
այդ թվում՝ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)	9,145,298	8,209,419
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)	-565,598	1,759,006
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը	1,471,325	3,154,418
Վճարված շահութահարկ	-1,085,000	-1,135,000
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	386,325	2,019,418
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	x	x
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների նվազում (ավելացում)	2,046,817	12,948,060
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)	-200,000	
Այլ բանկերում տեղաբաշխված ավանդների նվազում (ավելացում)	-1,868,259	-860,524
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)	-827,964	-46,091
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	-82,503	-153,412
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում	82,365	0
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից	227,880	-662,809
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	-621,664	11,225,224
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	x	x
Վճարված շահաբաժիններ	-71	
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)	-9,286	-69,818
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)	2,236,947	879,076
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում		
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)	597,991	1,075,463

Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից		
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	2,825,581	1,884,721
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	-1,275,807	821,894
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	1,314,435	15,951,257
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	55,669,030	51,966,052
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	56,983,465	67,917,309

Բանկային գործունեությունն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական միջնորդություն՝ միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման իրականացում, ուստի կարելի է ասել, որ ցանկացած պարագայում բանկի համար միջոցների ներգրավումը հանդիսանում է առաջնային և հիմնական խնդիր: Բանկի գործունեության վրա ուղղակի կամ անուղղակի ազդող կապիտալ ռեսուրսների օգտագործման սահմանափակումներ առկա չեն:

3.9 Հետազոտական աշխատանքները և զարգացման ուղղությունները

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի համար բանկի կողմից հետազոտական և զարգացման աշխատանքներին ուղղված քաղաքականությունը առկա չէ:

3.10 Արտոնագրերը և Լիցենզիաները

Բանկը 2001թ.-ի հոկտեմբերի 10-ին ՀՀ ԿԲ-ից ստացել է բանկային գործառնություններ իրականացնելու №1 լիցենզիա, որն անժամկետ է: Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվել է, և ներկայում Բանկի կազմակերպատիրական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

3.11 Զարգացման վերջին միտումները

Բանկի ընդհանուր ակտիվները 2025թ. առաջին եռամսյակում ավելացել են 16.7 մլրդ ՀՀ դրամով և 31.03.2025թ. դրությամբ կազմել 353.4 մլրդ ՀՀ դրամ, որից վարկային պորտֆելը կազմել է 213 մլրդ դրամ, իսկ արժեթղթերի պորտֆելը՝ 23.2 մլրդ ՀՀ դրամ: 2025թ. առաջին եռամսյակի ընթացքում պարտավորությունները ավելացել են 14 մլրդ ՀՀ դրամով: Ժամկետային ավանդները ավելացել են 2.4 մլրդ ՀՀ դրամով 2024թ. տարեվերջի համեմատ: Ցպահանջ ավանդները 2025թ. առաջին եռամսյակի ընթացքում ավելացել են մոտ 577 մլն ՀՀ դրամով:

Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերի պորտֆելը աճել է մոտ 880 մլն ՀՀ դրամով: Դրամավարկային քաղաքականության նախանշված սցենարում 2025 թվականի տնտեսական աճն կանխատեսված է 4%-4.8% միջակայքում, իսկ ՀՀ Պետական բյուջեի ծրագրով՝ 5.1%: ՀՆԱ-ի աճը առաջին եռամսյակի վերջում կազմել է 5.2%:

Առաջին եռամսյակում 12-ամսյա գնաճի փաստացի ցուցանիշը գտնվել է 3% նպատակային ցուցանիշից ավելի ցածր մակարդակում և կազմել 2.5%: Սպասվում է, որ գնաճի ազդեցությունը

մինչև տերեվերջ կուժեղանա, սակայն չի գերազանցի նպատակային ցուցանիշը: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կանխատեսմամբ Հայաստանում գնաճը 2025 թվականին կկազմի 3.2%, մինչև 2025 թվականը կանխատեսվում է 3.5% գնաճ:

Հայաստանում տնտեսական ակտիվությունը 2025 թվականի մարտին աճել է 5.2% -ով: Աճ է արձանագրվել նաև ծառայությունների, շինարարության և առևտրի ոլորտում:

Բանկի զարգացման հիմնական սպառնալիքները կապված են մակրոտնտեսական ռիսկերի հետ. տնտեսության աճի տեմպերի նվազում, տնտեսության որոշ ճյուղերի լճացում, հաճախորդների դեֆոլտների աճ, փոխարժեքների տատանում և այլն: Այս սպառնալիքները պահանջում են, որ Բանկն ավելի լավ աշխատի առկա հաճախորդների բազայի հետ (պահման, խաչաձև վաճառքներ, կարիքների վերլուծություն և այլն), ինչպես նաև որոնի հուսալիության բարձր մակարդակով նոր թիրախային սեգմենտներ: Մինչև 2027թ ավարտը Բանկն իր առջեւ դրել է հետևյալ ռազմավարական նպատակները.

Ցուցանիշ	2024թ.	31.03.2025թ.	2025թ.	2026թ.	2027թ.
	Փաստացի	Փաստացի	Պլանային	Պլանային	Պլանային
Ակտիվներ (հազ. դրամ)	336,626,868	353,354,193	353,294,477	381,707,817	406,450,693
Ակտիվների եկամտաբերություն (ROA)	2.63%	3.13%	3.36%	3.95%	4.32%
Կապիտալի եկամտաբերություն (ROE)	18.80%	23.69%	22.19%	23.61%	23.00%
Զուտ շահույթ (հազ. դրամ)	8,227,910	2,661,649	11,578,800	14,337,600	16,850,600

Յունիբանկի զարգացման ռազմավարության վեկտորն ուղղվել է դեպի ESG-օրակարգ, ինչը ենթադրում է շրջակա միջավայրի նկատմամբ հոգատարություն, աշխատակիցների և հաճախորդների հանդեպ պատասխանատու վերաբերմունք, թափանցիկ գործունեություն, սոցիալական, բնապահպանական նախաձեռնություններին մասնակցություն:

Դեկարբոնիզացիայի նպատակով Յունիբանկի տվյալների մշակման կենտրոնն անցել է արևային էներգիայով սնուցման, ավտոպարկն ամբողջությամբ փոխարինվել է էլեկտրական մեքենաներով: Թվային տեխնոլոգիաների և էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության շնորհիվ զգալիորեն կրճատվել է թղթի սպառումը:

Միջնաժամկետ հեռանկարում Բանկի հիմնական ռազմավարական նախաձեռնությունների շրջանակն ընդգրկում է հետևյալ ոլորտները և կարող է ընդլայնվել ու համալրվել փոփոխվող իրողություններով թելադրված նոր խնդիրներով.

- Մանրաձախ վարկավորման շուկայում Բանկի մասնաբաժնի ավելացում, մասնավորապես հիփոթեքային վարկավորման ծավալների ավելացում,

- Ֆինանսական տեխնոլոգիաների զարգացում (արհեստական բանականության ամբողջական ներդրում անգրավ մանրածախ վարկերի համար, մարքեթփլեյսի հարթակի և էլեկտրոնային առևտրի գործարկում, հեռահար բանկային սպասարկման համակարգերի զարգացում):
- Որպես երկարաժամկետ համաշխարհային միտում ESG ստանդարտների ներդնում Բանկում, որոնք կօգնեն պաշտպանել բանկը եւ դրա հաճախորդներին կլիմայի փոփոխության եւ սոցիալական այլ խնդիրների հետ կապված տարբեր ռիսկերից:
- Թղթակցային ցանցի ընդլայնում. տրանզակցիոն եկամուտների աճի նոր գործիքակազմի մշակում
- Բրոքերային ծառայությունների գործիքակազմի ընդլայնում

3.12 Կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

Յունիբանկը կարևորում է արդյունավետ և թափանցիկ կորպորատիվ կառավարման համակարգի առկայությունը՝ ուղղված լավագույն պրակտիկաների կիրառմանը: Բանկի կորպորատիվ կառավարման քաղաքականությունը նախատեսված է Խորհրդի անկախության, նրա կողմից կառավարման գործունեության արդյունավետ վերահսկման և բաժնետերերի հետ լավ հարաբերությունների ապահովման համար:

Յունիբանկի գլխավոր նպատակը կորպորատիվ կառավարման, բանկային տեխնոլոգիաների կիրառման և սպասարկման միջազգային բարձր չափանիշների հետ համապատասխանության ապահովումն է: Բանկերում Կորպորատիվ կառավարումը կարգավորվում է ՀՀ օրենսդրությամբ, մասնավորապես <Բանկերի և բանկային գործունեության մասին> ՀՀ օրենքով և <Բաժնետիրական ընկերությունների մասին> ՀՀ օրենքով, ինչպես նաև Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին իրավական ակտերով, որոնք կողմնորոշված են դեպի թափանցիկ հաշվետվողականության ապահովումը կառավարման բոլոր մակարդակներում:

Խորհրդի կողմից ընդունվել են Կորպորատիվ կառավարման ուղենիշներ: Ուղենիշների դրույթների հետ համապատասխանությունը սերտորեն վերահսկվում է Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման, ինչպես նաև Խորհրդին և Վարչությանը կից գործող հանձնաժողովների կողմից՝ նրանց համապատասխան իրավասությունների շրջանակներում:

Առողջ թիմային ոգին նույնպես մեր Բանկի կորպորատիվ կառավարման հաջողության կարևոր գրավականն է: Յունիբանկը ձգտում է Բանկում ձևավորել ու զարգացնել կորպորատիվ մշակույթ և թիմային ոգի՝ աշխատակազմի կանոնավոր վերապատրաստման, կորպորատիվ միջոցառումների կազմակերպման և Բանկի ընհանուր նպատակների ու առաքելության պարզաբանումների միջոցով:

Խորհրդի և Վարչության աշխատանքներին օժանդակում են Հանձնաժողովները, որոնք առաջարկություններ են ներկայացնում իրենց իրավասության մեջ մտնող հարցերի վերաբերյալ, մասնավորապես՝ կապված ներքին հսկողության, ռիսկերի, ֆինանսական հաշվետվությունների, վարձատրության և այլ հարցերի հետ: Դա թույլ է տալիս, որ ղեկավարությունը իր ժամանակի ավելի մեծ մասնաբաժինը նվիրի ռազմավարական, հեռանկարային օրակարգային խնդիրներին: Խորհրդին կից հանձնաժողովների կազմի մեջ մտնում են Խորհրդի անդամները, իսկ Վարչությանը

կից հանձնաժողովների կազմի մեջ՝ Վարչության անդամները և Բանկի այլ համապատասխան ղեկավարները: Խորհրդին կից հանձնաժողովները խորհրդակցական մարմիններ են:

2024թ. Բանկը շարունակել է կատարելագործել կորպորատիվ կառավարման մեխանիզմները, այդ թվում՝ միջազգային KPMG ընկերության կողմից անկախ գնահատման շրջանակներում ստացված առաջարկությունների իրականացման միջոցով: Կորպորատիվ ընթացակարգերի մեթոդոլոգիական աջակցության որակը բարելավելու նպատակով ստեղծվել է մասնագիտացված ստորաբաժանում, որը նախաձեռնել է կորպորատիվ փաստաթղթերի և ընթացակարգերի աստիճանական կատարելագործում և արդիականացում՝ կորպորատիվ կառավարման լավագույն փորձին համապատասխան: Կառավարման մարմինների գործունեությանը աջակցելու համար Բանկում ակտիվ գործում են մասնագիտացված հանձնաժողովներ. Խորհրդին կից՝ Աուդիտի հանձնաժողով, Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով, Ներդրումային հանձնաժողով, Անձնակազմի և պարգևատրումների հանձնաժողով, Վարչությանը կից՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման և սակագնային հանձնաժողով, Անձնակազմի գնահատման հանձնաժողով, Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և տեղեկատվական անվտանգության հանձնաժողով, Գույքագրման, գնումների և օտարման հանձնաժողով, Տեղեկատվային հանձնաժողով, Վարկային սքրինգի հանձնաժողովը: Ակտիվորեն գործում են նաև Պահուստների կառավարման հանձնաժողովն ու ենթահանձնաժողովները, Վարկային կոմիտեն: Բանկի մարքեթինգային գործունեության արդյունավետությունը բարելավելու նպատակով Վարչությանը կից ստեղծվել է նոր՝ Մարքեթինգի հանձնաժողով, որը կոչված է ապահովել Բանկի ճիշտ դիրքավորումը և թիրախային լսարանների հետ փոխգործակցության ուղիների նախանշումը:

Բանկի կառավարման մարմինների սխեմատիկ կառուցվածքը ներկայացված է սույն Ազդագրի Ամփոփաթեթի 1.5 կետում:

Կառավարման մարմիններ. Ժողով

Բանկի բարձրագույն կառավարման մարմինը Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն է: Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի իրավասության շրջանակներն ընդգրկում են ռազմավարական նշանակություն ունեցող հարցերի մասով որոշումներ կայացնելը:

Ժողովի իրավասություններն են՝

- Բանկի կանոնադրության հաստատումը, դրա մեջ փոփոխությունների և լրացումների կատարումը,
- Բանկի հայտարարված կանոնադրական հիմնադրամի նվազեցումը, օրենքով սահմանված կարգով:
- Բանկի վերակազմակերպումը և լուծարումը,
- Լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը, միջանկյալ և ամփոփ լուծարային հաշվեկշռի հաստատումը,
- Խորհրդի անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան ժողովներում: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցը Բանկի արտահերթ ժողովում կարող է

- քննարկվել, եթե արտահերթ ժողովը որոշում է ընդունել Խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին,
- հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը,
- բաժնետոմսերի անվանական արժեքի ավելացման ճանապարհով կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքների ամփոփումով Բանկի հայտարարված կանոնադրական հիմնադրամի չափի ավելացումը,
- Բանկի աուդիտն անցկացնող անձի հաստատումը,
- Բանկի տարեկան ֆինանսական և հարկային հաշվետվությունների, հաշվապահական հաշվեկշիռների, շահույթի և վնասի բաշխման հաստատումը, տարեկան շահութաբաժնի վճարման մասին որոշման ընդունումը, տարեկան շահութաբաժնի չափի հաստատումը,
- Ժողովի վարման կարգը և հաշվիչ հանձնաժողովի ձևավորումը,
- բաշխված բաժնետոմսերի անվանական արժեքի փոքրացումը (տարանջատումը) և մեծացումը (համախմբումը),
- օրենքով սահմանված դեպքերում՝ Բանկի գույքի օտարման և ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման համաձայնությունը (Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 50%-ից ավելին),
- Բանկի կողմից տեղաբաշխված բաժնետոմսերի ձեռքբերումը և հետգնումը օրենքով նախատեսված հատուկ դեպքերում,
- Բանկի կողմից թողարկվող բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի փոխարկվող արժեթղթերի տեղաբաշխման ձևի /բաց կամ փակ բաժանորդագրություն/ որոշումը,
- օրենքով և կանոնադրությամբ սահմանված այլ լիազորություններ:

Խորհուրդ

Խորհուրդն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը, բացառությամբ Ժողովի բացառիկ իրավասությունը հանդիսացող հարցերի: Խորհրդի անդամները չեն կարող լինել միմյանց հետ փոխկապակցված անձիք: Խորհրդի անդամները և Վարչության անդամները ևս չեն կարող լինել միմյանց հետ փոխկապակցված անձիք: Խորհրդի կազմը սահմանվում է առավելագույնը 9 անդամ: Խորհրդի անդամներն ընտրվում են Բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովում Բանկի ներկա մասնակիցների կողմից, իսկ Բանկի Խորհրդի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում՝ արտահերթ ընդհանուր ժողովում Բանկի ներկա մասնակիցների կողմից՝ օրենքով և կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

Բանկի Խորհուրդն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը օրենքով Խորհրդին վերապահված իրավասության շրջանակներում: Խորհրդի անդամներն ընտրվում են Բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովի ժամանակ՝ ներկա գտնվող մասնակիցների կողմից: Ընդհանուր ժողովի կողմից որոշվում է Խորհրդի անդամի պաշտոնավարության ժամկետը, որը չի կարող մեկ տարուց պակաս լինել: Խորհրդի իրավասությանն են պատկանում հետևյալ հարցերը.

- Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշում, այդ թվում՝ Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի հաստատում.

- Բանկի տարեկան և արտահերթ ժողովների գումարում, ժողովի օրակարգի հաստատում, ժողովի գումարման և անցկացման հետ կապված կազմակերպչական աշխատանքների իրականացման ապահովում.
- Բանկի գործադիր մարմնի անդամների նշանակում, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցում և վարձատրության պայմանների հաստատում.
- Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտների սահմանում.
- Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ձևավորում, նրա տարեկան աշխատանքային ծրագրի հաստատում, ներքին աուդիտորների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցում և վարձատրության պայմանների հաստատում.
- Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի և կատարողականի հաստատում.
- Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքի և հաստիքացուցակի հաստատում.
- Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի չափի ավելացում, եթե Կանոնադրությամբ կամ Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Խորհրդին նման լիազորություն է վերապահվել.
- Շահաբաժինների վճարման մասին առաջարկությունների ներկայացում Ընդհանուր ժողովին, շահաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման դեպքում՝ շահաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող Բանկի մասնակիցների ցուցակի պատրաստում. ցուցակի մեջ ընդգրկվում են այն մասնակիցները, որոնք մասնակիցների ցուցակի պատրաստման ամսաթվի դրությամբ նշված են Բանկի գրանցամատյանում և ունեն Բանկի տարեկան Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք.
- Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նախնական հաստատում և ներկայացում Ընդհանուր ժողովին.
- Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի ներկայացում Ընդհանուր ժողովի հաստատմանը.
- Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափի որոշում.
- Բանկում անցկացված աուդիտի կամ այլ ստուգումների արդյունքում բացահայտված թերությունների վերացմանն ուղղված միջոցառումների ձեռնարկում.
- Օրենքի համաձայն Բանկի կողմից ֆինանսական գործառնությունների իրականացման կարգը որոշող կանոնակարգերի ընդունում.
- Բանկի և նրա անկախ կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատում, նրանց միջև գործառնության բաշխում.
- Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման մասին որոշումների ընդունում.
- Բանկի պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործում.
- Բանկի մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և գրասենյակների ստեղծում.

- Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության, այսինքն՝ հաշվապահական հաշվառման և ֆինանսական հաշվետվության վարման սկզբունքների, հիմքերի, միջոցների, կանոնների, ձևերի և ընթացակարգերի սահմանում.
- օրենքով սահմանված այլ հարցերով որոշումների ընդունում:

Վերը նշված հարցերը ենթակա են Բանկի Խորհրդի բացառիկ իրավասությանը և չեն կարող լուծման համար փոխանցվել Բանկի այլ կառավարման մարմինների կամ այլ կողմի, բացի օրենքով սահմանված դեպքերից:

Առնվազն տարին մեկ անգամ Խորհուրդը նիստի ժամանակ քննարկում է աուդիտորական հաշվետվությունը (Նամակ ղեկավարությանը), ինչպես նաև քննարկում և, անհրաժեշտության դեպքում, վերանայում է Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունները, ռազմավարությունը, կանոնակարգերը և այլ նորմատիվային փաստաթղթերը:

Վարչություն

Վարչությունը, որպես մշտապես գործող կոլեգիալ գործադիր մարմին, իրականացնում է Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումը: Վարչությունը հաշվետու է Խորհրդին և կազմակերպում է Խորհրդի որոշումների կատարումը: Վարչության նախագահը և անդամները Վարչության կազմում ընտրվում և ազատվում են Խորհրդի կողմից՝ ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Վարչության կազմի մեջ պարտադիր ընդգրկվում են Վարչության նախագահը, նրա տեղակալները և գլխավոր հաշվապահը:

Վարչության իրավասության մեջ են մտնում Բանկի գործունեության ընթացիկ ղեկավարումը, բացառությամբ այն հարցերի, որոնք օրենքով և Բանկի կանոնադրությամբ վերապահված են Բանկի Ժողովի, Խորհրդի և Վարչության նախագահի բացառիկ իրավասությանը:

Վարչությունը լիազորված և իրավասու է՝

- իրականացնել Բանկի Խորհրդի հաստատմանը ներկայացվող բոլոր հարցերի նախնական քննարկումը, դրանց հետ առնչվող բոլոր փաստաթղթերի պատրաստումը,
- Խորհրդի հաստատմանը ներկայացնել առաջարկներ նոր սակագների ներդրման և դրանց չափերի վերաբերյալ,
- քննարկել Բանկի առևտրային գործունեության արդյունքները,
- պատրաստել փաստաթղթեր կապված Բանկի կողմից արժեթղթերի թողարկման հետ,
- հաստատել Բանկի կանոնները, կարգերը, ընթացակարգերը և այլ ներքին փաստաթղթերը, բացառությամբ կանոնադրության 11.24 կետի ը) ենթակետով սահմանված փաստաթղթերի,
- կազմակերպել Բանկի բաժնետերերի, Խորհրդի որոշումների կատարումը և Բանկի տարեկան պլանների իրականացման աշխատանքները,
- Խորհրդի հաստատմանը ներկայացնել Բանկի տարածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունները,
- կոորդինացնել Բանկի կառուցվածքային և տարածքային ստորաբաժանումների աշխատանքները,

- լուծել Բանկի, նրա մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների ընթացիկ, աշխատանքային և այլ խնդիրները, Բանկի կանոնադրությանը համապատասխան, որոշում ընդունել բանկային նոր ծառայությունների ներդրման մասին,
- լուծել ներբանկային հսկողության, հաշվառման և հաշվետվությունների կազմակերպման հարցերը, պարբերաբար տեղեկացնել Խորհրդին Բանկի ֆինանսական դրության, նախընտրելի ծրագրերի իրականացման վերաբերյալ,
- ներկայացնել Խորհրդին Բանկի կիսամյակային և տարեկան աշխատանքային պլանները, տարեկան հաշվետվությունները և հաշվապահական այլ փաստաթղթերը,
- ապահովել անհրաժեշտ տեղեկատվությամբ ներքին աուդիտն իրականացնող անձին,
- սահմանել պատասխանատվություն Խորհրդի որոշումների չկատարման համար, Բանկի քաղաքականության և ռազմավարության իրականացման համար ներքին հսկողության կազմակերպման և իրականացման բնագավառում,
- իրականացնել Բանկի կառուցվածքային ստորաբաժանումների աշխատանքների վերլուծություն և արդյունքների ընդհանրացում,
- սահմանել Բանկի կառուցվածքային ստորաբաժանումների և ծառայողների պարտականությունները ներքին հսկողության կոնկրետ ոլորտներում,
- ստեղծել տեղեկատվության փոխանակման արդյունավետ համակարգեր, որոնք ընդգրկում են Բանկի օպերացիոն քաղաքականությունն ու գործունեության ընթացակարգերը որոշակիացնող բոլոր փաստաթղթերը,
- որոշումներ ընդունել Բանկի ընթացիկ տնտեսական գործունեության վերաբերյալ,
- ստեղծել կոմիտեներ/հանձնաժողովներ Բանկի գործունեության տարբեր ոլորտների հարցերի վերաբերյալ նյութերի մշակման և որոշումների պատրաստման համար,
- Խորհրդի հաստատմանը ներկայացնել Բանկի կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնակարգերը, դրանց վարչակազմակերպական կառուցվածքները, աշխատողների հաստիքացուցակները, աշխատավարձի դրույքաչափերը,
- Իրականացնել կանոնադրությամբ և օրենքով Վարչությանը վերապահված այլ լիազորություններ:

Վարչության նախագահ

Ժողովի և Խորհրդի որոշումների կատարման, ինչպես նաև Բանկի առջև դրված ընթացիկ խնդիրների լուծման նպատակով Բանկում գործում է միանձնյա գործադիր մարմին՝ Վարչության նախագահ: Վարչության նախագահը նշանակվում է Խորհրդի կողմից պաշտոնավարման հինգ տարի ժամկետով: Վարչության նախագահի բացառիկ իրավասությանն են ենթակա Բանկը ՀՀ-ում և օտարերկրյա պետություններում ներկայացնելը, ինչպես նաև Բանկի անունից գործարքներ կնքելը: Վարչության նախագահը Բանկի անունից լիազորված և իրավասու է՝

- իր իրավասության շրջանակներում տնօրինել Բանկի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, կնքել բանկային գործունեություն և ֆինանսական գործառնություններ կատարելու համար անհրաժեշտ գործարքներ, կամ լիազորել դրանց կնքումը այլ անձի,

(գույքի օտարման և ձեռք բերման՝ Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25%-ից մինչև 50% արժեքով գործարքները կնքելով միայն Խորհրդի կամ 50%-ից ավելի Ժողովի նախնական համաձայնության առկայության դեպքում),

- տալ լիազորագրեր, այդ թվում՝ Բանկի մասնաճյուղերի կառավարիչներին,
- նախագահել Վարչության նիստերը և ղեկավարել Վարչության աշխատանքները
- ստորագրել և իրավասու մարմիններին ներկայացնել Բանկի ֆինանսական, վիճակագրական, հարկային հաշվետվությունները, հայցադիմումները և անհրաժեշտ այլ փաստաթղթեր,
- աշխատանքի ընդունել և աշխատանքից ազատել Բանկի աշխատակիցներին, ինչպես նաև նրանց նկատմամբ կիրառել խրախուսման և կարգապահական տույժի միջոցներ,
- սահմանել իր տեղակալների աշխատանքային ոլորտները,
- իր իրավասության սահմաններում և Վարչության որոշումների հիման վրա արձակել հրամաններ, կարգադրություններ, կատարման համար պարտադիր ցուցումներ և վերահսկել դրանց կատարումը,
- Բանկի աշխատակիցների նկատմամբ կիրառել խրախուսման և կարգապահական տույժի միջոցներ,
- իր իրավասության սահմաններում հաստատել ֆինանսական գործառնությունների կատարման հրահանգներ և ներբանկային հսկողությունը կանոնակարգող այլ փաստաթղթեր,
- իր իրավասության սահմաններում և Բանկի իրավասու կառավարման մարմինների որոշումների հիման վրա Բանկի պարտապանների պարտքի նկատմամբ տույժերի հաշվարկի դադարեցման, հաշվարկված տույժերի ու տուգանքների զիջման մասին առաջարկությունները ներկայացնել Վարչության հաստատմանը,
- հսկել Բանկի ծախսերի հիմնավորվածությունը,
- իրականացնել կանոնադրությամբ կամ օրենքով Բանկի Ժողովի կամ Խորհրդի իրավասությունը չհամարվող այլ լիազորություններ:
- Վարչության նախագահի լիազորությունները վաղաժամկետ կարող են դադարեցվել նաև
- լիազորությունների մնացած ժամանակահատվածի, իսկ եթե այդ ժամանակահատվածը մեկ տարուց ավելի է, ապա մեկ տարվա համար սահմանված աշխատավարձը բանկի կողմից նրան փոխհատուցելու պայմանով:

Խորհրդին կից գործող հանձնաժողովներ

Աուդիտի հանձնաժողով

Հանձնաժողովն իրականացնում է հետևյալ գործառնությունները՝

- քննարկել արտաքին աուդիտորական ստուգումներով արձանագրված խախտումների շտկման միջոցառումների ծրագիրը և վերահսկել դրանց իրագործումը, ինչպես նաև արտաքին աուդիտի հետ համատեղ քննարկել Բանկի ֆինանսական հաշվետվողական համակարգի և կառավարման գործիքների ամբողջականության և արդյունավետության հիմնահարցերը,

- գնահատել Ներքին աուդիտի կանոնակարգով սահմանված Ներքին աուդիտի աշխատակիցների գործառույթների և պարտականությունների կատարումը, Ներքին աուդիտի աշխատանքի ընդհանուր կազմակերպումը, Ներքին աուդիտի կողմից կատարված էական բացահայտումները և ղեկավարության պատասխանը:

Ռիսկերի հանձնաժողով

Հանձնաժողովն իրականացնում է հետևյալ գործառույթները՝

- ուսումնասիրել ֆինանսական ռիսկերի զսպման ներքին հսկողության համակարգը և օրենսդրության պահպանմանն ուղղված միջոցառումները՝ հաշվապահական հաշվառման իրականացման և ֆինանսական հաշվեվտոության նախապատրաստման նպատակով,
- գնահատել ներքին վերահսկողության և ռիսկերի կառավարման ընթացակարգերի ընդհանուր արդյունավետությունը,
- Խորհրդին տրամադրել խորհրդատվություն ռիսկերին առնչվող հարցերի վերաբերյալ (ներառյալ՝ Խորհրդին ներկայացվող և ռիսկերին վերաբերող բոլոր հարցերի վերաբերյալ), որոնց մեջ մտնում են ինչպես ֆինանսական ռիսկերը, այնպես էլ ոչ ֆինանսական ռիսկերը,
- դիտարկել ինչպես ներքին, այնպես էլ Կենտրոնական բանկի պահանջով Բանկում իրականացվող սթրես-թեստեր:

Ներդրումային հանձնաժողով

Հանձնաժողովն իրականացնում է հետևյալ գործառույթները՝

- Բանկի պահուստների, ներդրումների կառավարման որոշումների ընդունման և դրանց կատարման վերահսկողություն,
- ներդրումային գործունեության ընթացիկ համակարգմանն առնչվող խնդիրների և ֆինանսական վերլուծությունների, Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրերի քննարկում,
- Բանկի ակտիվային գործարքներում ներդրումների և դրանց սահմանաչափերի նախնական հաստատում և Խորհրդի հաստատմանը ներկայացում:

Անձնակազմի և Պարզևարումների հանձնաժողով

Հանձնաժողովն իրականացնում է հետևյալ գործառույթները՝

- Բանկի մարդկային ռեսուրսների ընդհանուր կառավարման մշակույթի ձևավորումը և զարգացումը, Վարձատրության արդյունավետ համակարգի գործունեությունը
- Աշխատողների առաջխաղացման և մասնագիտական աճի սանդղակի (գրեյդային համակարգի) ձևավորումը և զարգացումը,
- Կորպորատիվ մշակույթի ձևավորումը և զարգացումը, այդ թվում Բանկի ռազմավարությանը համահունչ ստեղծված արժեքների համակարգի պահպանումը:

Վարչությանը կից գործող հանձնաժողովներ

Ակտիվների և Պասիվների կառավարման և Սակագնային հանձնաժողովի գործունեությունը/գործառույթներն են ակտիվների և պասիվների կառավարումը, դրանց վերլուծությունը և կառուցվածքի արդյունավետության մոնիտորինգը, Բանկի իրացվելիության պահանջների բավարարման աղբյուրներն ու օգտագործման ուղիները, Բանկի պարտավորությունների և ակտիվների ցանկալի կամ նպատակային կառուցվածքը և ժամկետայնության սահմանները, իրացվելի միջոցների առաջնային աղբյուրների սպառման դեպքում այլընտրանքային աղբյուրների ընտրության չափանիշները, դրանց հայթայթման ուղիները, ակտիվների և պասիվների կառավարման հետ կապված ներքին լիմիտների և նորմատիվների պահպանման նկատմամբ հսկողությունը, տոկոսային մարժայի նպատակային մակարդակը, մատուցվող ծառայությունների սակագների տեսակների, սակագների և դրույքաչափերի սահմանման և վերանայման սկզբունքների սահմանումը:

SS և տեղեկատվական անվտանգության հանձնաժողովի գործառույթներն են ՏԱԿՎ արդյունավետության բարձրացումը, անվտանգության, ներքին ռեժիմի պահպանության այլ հարցեր, Բանկի SS և տեղեկատվական անվտանգության ապահովման գործընթացի կազմակերպումը, SS և տեղեկատվական ռեսուրսների հիմնական ռիսկերի քննարկումը և այլն:

Գույքագրման, գնումների և օտարումների հանձնաժողովի գործառույթներն են հաստատված ծախսերի նախահաշվի փոփոխությունները, Բանկի կողմից հրապարակային մրցույթների կազմակերպման և անցկացման նպատակով աշխատանքների կորդինացումը, օտարման նպատակով դուրսգրման ենթակա հիմնական միջոցների, փոքրարժեք և արագամաշ առարկաների արժեքների որոշումը և այլն:

Անձնակազմի գնահատման հանձնաժողովի գործառույթներն են Բանկի տարածքային և կառուցվածքային ստորաբաժանումների և աշխատակիցների կողմից կատարվող աշխատանքների ընթացիկ գնահատումը, Բանկի աշխատակիցներին խրախուսելու վերաբերյալ հարցերի քննարկումը, աշխատանքային վեճերի և կոնֆլիկտների ուսումնասիրությունը և այլն:

Բանկում գործում են նաև Տենդերային հանձնաժողով, Վարկային Սքորինգի հանձնաժողով, Որակավորման հանձնաժողովը, Պահուստների կառավարման կոմիտե և Վարկային Կոմիտե: Տենդերային հանձնաժողովը ստեղծվել է Բանկի ընթացիկ գործունեության ապահովման համար, անհրաժեշտ գույքի (տնտեսական, տեխնիկական և այլն) գնումների գործընթացը կոլեգիալության սկզբունքով կազմակերպելու նպատակով՝ հայտարարված մրցույթի/տենդերի կազմակերպման, անցկացման և մրցույթի/տենդերի հաղթողին որոշելու համար: Վարկային սքորինգի հանձնաժողովի գործառույթներն են՝ Բանկի կողմից կիրառվող սքորինգային համակարգի աշխատանքի գնահատումը և ստուգումը, անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարումը: Բանկում առկա է Վարկային Կոմիտե. դրա գործառույթներն են Բանկի վարկավորման կառավարումը և զարգացումը, Վարկային քաղաքականությունը, Բանկի վարկային պորտֆելի նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը նվազագույն եկամտաբերություն ապահովելու նպատակով: Պահուստների կառավարման հանձնաժողովի հիմնական խնդիրներն են՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկի խորհրդի ՀՀ Հայաստանի Հանրապետության

տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգին հավանություն տալու մասին>> որոշման համաձայն հսկվող դասակարգված վարկերի պայմանների վերանայումը և ստանդարտ դասի բերելը, ոչ ստանդարտ և կասկածելի դասակարգված վարկերի առողջացման նպատակով դրանց պայմանների վերանայումը և ստանդարտ դասի բերելը:

Որակավորման հանձնաժողովի նպատակն է՝

- իրականացնել ՀՀ կենտրոնական բանկում գրանցման ենթակա ղեկավարների (բացառությամբ Խորհրդի անդամների) և մասնաճյուղերի կառավարիչների թեկնածուների մասնագիտական որակավորման ստուգում,
- մշակել մոտեցումներ և չափորոշիչներ ղեկավարների մասնագիտական որակավորման և գիտելիքների ստուգման, պահպանման և արդիականացման ուղղությամբ,
- Մշակել և հաստատել Բանկի համար ընդունելի սեմինարների և դասընթացների և/կամ դրանք անցկացնող կազմակերպությունների ցանկը:

Կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները.

Կառավարման մարմնի անդամի անուն ազգանունը	Բնակության վայրը	Զբաղեցրած պաշտոնը	Բանկից դուրս կառավարման անդամի ծավալած գործունեությունը	Մասնագիտությունը (որակավորումը), փորձառությունը	Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում ո՞ր ընկերություններում և ինչպիսի՞ ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել թողարկողի տվյալ կառավարման մարմնի անդամը:
Գագիկ Զաքարյան	ք. Երևան, Աբովյան 9,46 բնակարան	Խորհրդի նախագահ	2008-ից առ այսօր «ՌԵԳՈ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՓԲԸ (ապահովագրական ընկերություն), Հայաստանի Հանրապետություն՝ Տնօրենների Խորհրդի նախագահ	Ինքնաթիռաշինություն, ինժեներ-մեխանիկ պրոֆեսիոնալ թրեյդեր, փորձառությունը՝ 33 տարի	Առկա չէ
Գեորգի Պիսկով	Մեծ Բրիտանիայի և Իռլանդիայի միացյալ թագավորու - թյուն	Խորհրդի անդամ	2014թ-ից առ այսօր՝ «Protobase Laboratories» ՍՊԸ, նախագահ 2014թ-ից առ այսօր՝ «MoneyTO» ՍՊԸ, հիմնադիր	Ինքնաթիռաշինություն, ինժեներ-մեխանիկ, փորձառությունը՝ 33 տարի:	Առկա չէ
Վարդան Աթայան	ք. Երևան, Կոմիտաս 62, բն. 6	Խորհրդի անդամ	Առկա չէ	Ինժեներ-տնտեսագետ, փորձառությունը՝ 32 տարի	Առկա չէ

Ֆիլիպ Դելմոս	3103 Րուֆ դե Կոտինյակ, 83570 Մունֆոդ սյուլ Ադժանս, ք. Փարիզ, Ֆրանսիայի Հանրապետու թյուն	Խորհրդի անդամ	2016թ-ից առ այսօր՝ <POD Consulting> ընկերություն, հիմնադիր և գործադիր տնօրեն 2000 – 2015՝ <Կրեդի Ագրիկոլ Կորպորատիվ և Ներդրումային Բանկ> ԲԸ, գործադիր տնօրեն	Տնտեսագետ, փորձառությունը՝ 28 տարի	<POD Consulting> ընկերություն, հիմնադիր և գործադիր տնօրեն
Հրահայր Արզումանյան	ՌԴ, ք. Մոսկվա, Մեծ Օրդինկա փող., 2.51, բն. 3	Խորհրդի անդամ	2014թ-ից առ այսօր՝ «Տրանսստրոյբանկ» ԲԱԲ ԲԸ, Տնօրենների խորհրդի նախագահ, փոխնախագահ	Տնտեսագետ, փորձառությունը՝ 28 տարի:	Առկա չէ
Ռուբեն Ինջիկյան	Շվեյցարիա, 95Ֆ Ավենյու դ'Աիրե, 1203	Խորհրդի անդամ	2013թ-ից առ այսօր՝ Վեբսթերի համալսարան (Webster University Geneva, մայր համալսարան՝ Webster University, St Louis, Missouri), տնտեսագիտության և կառավարման պրոֆեսոր, 2011թ- ից առ այսօր՝ միջազգային խորհրդատու, սպիկեր, մոդերատոր, ներվորքեր (Շվեյցարիա)	Տնտեսագետ, փորձառությունը՝ 33 տարի:	2013թ-ից առ այսօր՝ Վեբսթերի համալսարան (Webster University Geneva, մայր համալսարան՝ Webster University, St Louis, Missouri), տնտեսագիտության և կառավարման պրոֆեսոր, 2011թ-ից առ այսօր՝ միջազգային խորհրդատու, սպիկեր, մոդերատոր, ներվորքեր (Շվեյցարիա)

Կարինե Մինասյան	ք.Երևան, Գյուլբենկյան 37, բն 6	Խորհրդի անդամ	2021թ-ից առ այսօր՝ «Լիգա Ինշուրանս» ԱՓԲԸ-ի Խորհրդի անդամ, 2020թ-ից առ այսօր՝ Ռուս-Հայկական համալսարանի դասախոս	Տնտեսագետ, փորձառությունը՝ 35 տարի:	2021թ-ից առ այսօր՝ «Լիգա Ինշուրանս» ԱՓԲԸ-ի Խորհրդի անդամ, 2020թ-ից առ այսօր՝ Ռուս-Հայկական համալսարանի դասախոս
Մեսրոպ Հակոբյան	ք.Երևան, Թամանյան 1ա, բն 13	Վարչության նախագահ	03.03.2008- առ այսօր Հայաստանի Բանկերի Միության Խորհրդի անդամ ACRA վարկային գործակալության Խորհրդի անդամ	Ճարտարագետ-տնտեսագետ, փորձառությունը՝ 25 տարի	Առկա չէ
Արարատ Ղուկասյան	Ք. Երևան, Նորք Մարաշ, 6-րդ փողոց, 1-ին նրբանցք, 5-րդ տուն	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ	29.07.2015թ-ից առ այսօր Յունիլիզինգ ՓԲԸ Խորհրդի անդամ	Ֆիզիկոս, Ճարտարագիտության մագիստրոս, փորձառությունը՝ 33 տարի	Առկա չէ
Վաղինակ Սյրեփանյան	ք.Երևան, Ադոնց 4/3 բնակարան 248	Վարչության նախագահի տեղակալ նախագծերի և ստանդարտների ներդրման գծով	Առկա չէ	Տնտեսագետ-Բանկային գործ մասնագիտացմամբ փորձառությունը՝ 26 տարի	ՀՀ կենտրոնական բանկ, Ֆինանսական վերահսկողության վարչության, Բանկերի վերահսկողության ծառայության ղեկավար
Գոհար Գրիգորյան	ք.Երևան Կոմիտաս 35 բն. 26	Ֆինանսական տնօրեն - Գլխավոր հաշվապահ,	03.03.2008թ. առ այսօր՝ “Յունիլիզինգ” ՓԲԸ Խորհրդի անդամ	Ճարտարագետ-հետազոտող, Տեխնիկական գիտությունների թեկնածու, ACCA	Առկա չէ

				անդամ, MBA աստիճան, փորձառությունը՝ 33 տարի	
Օվսաննա Առաքելյան	ՀՀ, ք. Աբովյան, Սևանի փող. 2/4 շ., բն. 15	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ - Իրավական սպաս. և ժամկետանց պարտավորություննե րի հետքերման գծով տնօրեն	«Ռեզո» ԱՓԲԸ Խորհրդի անդամ, «Յունիլիզինգ» ՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի անդամ, «Պոլիգրաֆիա» ՓԲԸ տնօրեն	Իրավաբան MBA աստիճան փորձառությունը՝ 28 տարի	Առկա չէ
Գուրգեն Ղուկասյան	ք. Երևան, Մարգարյան 2-րդ նրբանցք, 13 շենք, բն.6	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ, Մանրածախ բիզնեսի և վաճառքների գծով տնօրեն	23.09.2015թ-ից առ այսօր Յունիլիզինգ ՓԲԸ Գործադիր տնօրեն	Տնտեսագետ, ճարտարագիտու թյան մենեջմենթի մագիստրոս, փորձառությունը՝ 22 տարի	Առկա չէ
Դավիթ Պեպրոսյան	ք. Երևան, Գյուլբենկյան 30/3	Վարչության անդամ, Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ, Կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն	Առկա չէ	Տնտեսագետ, Տնտեսագիտական գիտությունների թեկնածու, MBA աստիճան, փորձառությունը՝ 24 տարի	Առկա չէ

Արթուր Ապերյան	ք. Երևան, Ավան Առինջ 2-րդ միկրոշրջան, 1/13 շենք, 32 բնակարան	Վարչության անդամ, Օպերացիոն սպաս. և տեխ. համակարգերի տնօրեն	Առկա չէ	Տնտեսագետ, փորձառությունը՝ 19 տարի	Առկա չէ
Սերգեյ Քոչարյան	ՀՀ, ք. Երևան, Մարիյա Յակոբսեն փ., 9 շենք, բնակարան 12	Վարչության անդամ, Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն	Դասախոս, ԵՊՀ	Տնտեսագետ, փորձառությունը՝ 21 տարի	Առկա չէ

Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում խարդախության համար Խորհրդի և Վարչության անդամների մոտ դատվածություն առկա չէ:

Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում որեւէ առնչություն չեն ունեցել որեւէ սնանկության, լուծարման կամ սնանկ ճանաչված անձի ակտիվների կառավարման գործընթացների հետ:

Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում պատասխանատվության չեն ենթարկվել պետական որեւէ մարմնի կամ կարգավորող (վերահսկող) մարմնի կողմից եւ վերջիններս դատարանի կողմից չեն զրկվել թողարկողի կառավարման մարմնի անդամի պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքից: Առկա չէ և հնարավոր չէ շահերի բախում Խորհրդի և Վարչության անդամների՝ որպես թողարկողի կառավարման մարմնի անդամ թողարկողի նկատմամբ իրենց պարտականությունների եւ իրենց անձնական շահերի միջեւ: Առկա չէ պայմանավորվածություն խոշոր բաժնետերերի, հաճախորդների, մատակարարների կամ այլ անձանց հետ, համաձայն որի որեւէ անձ ընտրվել կամ նշանակվել է թողարկողի կառավարման մարմնի անդամ:

Բանկի կառավարման անդամները չունեն պայմանագրեր Բանկի կամ նրա դուստր ընկերությունների հետ այն մասին, որ իրենց պաշտոնավարման ժամկետի ավարտից հետո պետք է ստանան պարգևավճար կամ լրավճար: Բանկի կառավարման մարմինների անդամների միջև առկա չէ ազգակցական կապ: 31.03.2025թ. դրությամբ աշխատակազմի ընդհանուր թիվը կազմել է 1032, ներառյալ 7 Խորհրդի և 9 Վարչության անդամներ:

Վարձատրությունները և պարգևավճարները

Անուն Ազգանուն	Պաշտոն	2024թ. ընթացքում ստացած աշխատավարձ և դրան հավասարեցրած այլ վճարումներ
Գագիկ Զաքարյան	Խորհրդի նախագահ	606,363,636.00
Գեորգի Պիսկով	Խորհրդի անդամ	
Հրահատ Արզումանյան	Խորհրդի անդամ	137,619,047.00
Կարինե Մինասյան	Խորհրդի անդամ	6,238,095.00
Ֆիլիպ Դելմոտ	Խորհրդի անդամ	6,335,918.00
Վարդան Աթայան	Խորհրդի անդամ	112,142,857.00
Ռուբեն Ինջիկյան	Խորհրդի անդամ	6,023,810.00
Մեսրոպ Հակոբյան	Վարչության նախագահ - Գործադիր տնօրեն	512,994,402.00
Արարատ Ղուկասյան	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ	162,085,889.00
Օվսաննա Առաքելյան	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ, Իրավական սպասարկման և ժամկետանց պարտավորությունների հետքերման գծով տնօրեն	168,520,294.00
Գոհար Գրիգորյան	Վարչության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն - Գլխավոր հաշվապահ	170,804,489.00
Վաղինակ Ստեփանյան	Վարչության նախագահի տեղակալ նախագծերի և ստանդարտների ներդրման գծով	96,313,482.00
Գուրգեն Ղուկասյան	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ, Մանրածախ բիզնեսի և վաճառքների գծով տնօրեն	201,520,696.00
Դավիթ Պետրոսյան	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ, Կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների գծով տնօրեն	203,327,354.00
Արթուր Ապերյան	Վարչության անդամ, Օպերացիոն սպասարկման և տեղեկատվական համակարգերի տնօրեն	133,196,221.00
Սերգեյ Քոչարյան	Վարչության անդամ, Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն	113,499,585.00

Տարիների ընթացքում Բանկն ակտիվորեն համագործակցում է մի շարք բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների հետ, մասնավորապես՝ ԵՊՀ, ՀՊՏՀ, Հայաստանում ֆրանսիական համալսարանի հիմնադրամ, Ամերիկյան համալսարան և կարիերայի կենտրոններ:

Տեղեկատվություն բանկի կառավարման մարմնի յուրաքանչյուր անդամին անշարժ բանկի բաժնային արժեթղթերի և այդ արժեթղթերի նկատմամբ օպցիոնների առկայության մասին՝ նրանցից յուրաքանչյուրին պատկանող արժեթղթերի դասը, քանակը, տոկոսը ընդհանուրի մեջ և այլն:

Ա.Ա.Հ	Պաշտոն	Մասնակցության չափը Բանկի կանոնադրական կապիտալում (սովորական բաժնետոմս)
Մեսրոպ Հակոբյան	Վարչության նախագահ - Գործադիր տնօրեն	0.025192%
Արարատ Ղուկասյան	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ	0.010059%
Գոհար Գրիգորյան	Վարչության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն - Գլխավոր հաշվապահ	0.002273%
Դավիթ Պետրոսյան	Վարչության անդամ, Վարչության նախագահի տեղակալ, Կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն	0.002493%
Գուրգեն Ղուկասյան	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ, Մանրաձախ բիզնեսի և վաճառքների գծով տնօրեն	0.003756%
Վարդան Աթայան	Խորհրդի անդամ	0.002867%

3.13 Խոշոր բաժնետերերը և հսկող անձինք

Բանկի խոշոր բաժնետերերն է Կիպրոսում գրանցված Յունիհոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ Ընկերությունը – 83.7% (հասցեն՝ Կիպրոս, Նիկոսիա, Պատմու 5Բ, Ագլաթիա, ՓԱ 2103), որը հանդիսանում է 155,532,640 հատ սովորական անվանական բաժնետոմսերի և 32,010,000 հատ հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Ա դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերը: Յունիհոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ Ընկերությանը պատկանող Բանկի սովորական անվանական բաժնետոմսերը տալիս են ձայնի միևնույն իրավունք: Գազիկ Զաքարյանը և Գեորգի Պիսկովը հանդիսանում են Յունիբանկ ԲԲԸ խոշոր բաժնետիրոջ՝ Յունիհոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ Ընկերության վերջնական շահառուները և Գազիկ Զաքարյանը անուղղակի հսկում է Յունիբանկ ԲԲԸ-ի սովորական բաժնետոմսերի 51,1%-ը և հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Ա դասի արտոնյալ

բաժնետոմսերի 17.2%, իսկ Գեորգի Պիսկովը անուղղակի հսկում է Յունիբանկ ԲԲԸ-ի սովորական բաժնետոմսերի 11,2%-ը և հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Ա դասի արտոնալ բաժնետոմսերի 4.2%: Բանկի անուղղակի նշանակալից մասնակիցներ՝ ֆիզիկական անձինք, նախատեսում են իրականացնել Գլորիսքայ Էնջինիրինգ Լիմիթեդ ընկերության կապիտալում փայամասնակցությունների փոփոխություններ, որի համար նախաձեռնել են համապատասխան համաձայնեցումների և գրանցումների գործընթաց:

Փոխկապակցված անձանց հետ գործարքները

Վերջին մեկ տարվա ընթացքում Բանկը փոխկապակցված անձանց հետ չի կնքել այնպիսի գործարքներ, որոնց արժեքը գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 1%: Վերջին մեկ տարվա ընթացքում Բանկը փոխկապակցված անձանց հետ չի կնքել ոչ բնականոն գործունեության շրջանակում այնպիսի գործարքներ, որոնց արժեքը գերազանցում է 10 միլիոն ՀՀ դրամը:

Տեղեկատվություն թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտի և ծախսերի մասին

Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

2022, 2023 և 2024 թվականների Բանկի՝ աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, և անկախ աուդիտորական եզրակացությունների պատճենները, ինչպես նաև 2025թ.-ի 1-ին եռամսյակի հրապարակված ֆինանսական հաշվետվությունների պատճենները կցվում են սույն Ազդագրին որպես Հավելված 4:

Պատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկատվություն

Սույն Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող 12 ամսվա ընթացքում Բանկի ներգրավվածությամբ տեղի չեն ունեցել որևէ դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական վարույթներ (ներառյալ այն վարույթները, որոնք սկսվել կամ սպասվում են և որոնց մասին Բանկը տեղյակ է), որոնք Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա կարող են ունենալ կամ ունեցել են էական ազդեցություն:

Հարկային արտոնությունները

Բանկը չի օգտվում որևէ հարկային արտոնությունից:

3.14 Էական պայմանագրերը

Սույն Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին 2 տարվա ընթացքում Բանկի կողմից բնականոն գործունեության շրջանակներից դուրս չեն կնքվել որևէ պայմանագրեր, որոնց գինը գերազանցում է Բանկի վերջին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում նշված սեփական կապիտալի արժեքի 5 տոկոսը:

Յունիբանկը չունի 5 տոկոսը գերազանցող ուղղակի կամ անուղղակի բաժնեմաս այլ իրավաբանական անձանց կանոնադրական հիմնադրամում:

3.15 Մասնագիտական կարծիքներ

Բացի ֆինանսական աուդիտի ենթարկված և Ազդագրում ներկայացված Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններից, Ազդագրի որևէ մասում չի օգտագործվել հաշվապահի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ ցանկացած այլ փորձագետի մասնագիտական կարծիք:

3.16 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

Թողարկողի բաժնետոմսերի յուրաքանչյուր դասի սեփականատերերի իրավունքների և պարտականությունների նկարագիրը, այդ արժեթղթերի հետ կապված սահմանափակումները, ինչպես նաև հերթական և արտահերթ բաժնետերերի ժողովների հրավիրման և դրանց մասնակցելու կարգը ներկայացված է Բանկի Կանոնադրության մեջ, Գլուխ 4-11:

3.17 Այլ տեղեկատվություն

Բանկի կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, աուդիտորական եզրակացությունները մշտապես հասանելի են հանրությանը էլեկտրոնային տարբերակով: Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են Բանկի պաշտոնական կայքում՝ www.unibank.am հասցեով:

ՆԵՐԴՐՈՂԸ, ԾԱՆՈԹԱՆԱԼՈՎ ՍՈՒՅՆ ԱԶԴԱԳՐԻՆ,ՊԵՏՔ Է ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ ԳՆԱՀԱՏԻ ՏՎՅԱԼ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՍԵՓԱԿԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՌԻՍԿԸ՝ ՄԻՆՉԵՎ ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

Հաճախորդի ծածկանուն BRF

ՊԱՏՎԵՐ N 10092024-01

Պատվերի տրման ժամանակը

25.06.2025 11:30
(րոպե/ժամ/օր/ամիս/տարի)

Հաճախորդի հետ կնքված պայմանագրի համարը և ամսաթիվը UNBNK, թ.

Գնային պայմանները

- Շուկայական հանձնարարական
- Գնման լիմիտային հանձնարարական
- Վաճառքի լիմիտային հանձնարարական
- Գնման ստոպ հանձնարարական
- Վաճառքի ստոպ հանձնարարական
- գնման ստոպ լիմիտային հանձնարարական
- վաճառքի ստոպ լիմիտային հանձնարարական

Ծավալային պայմանները

- Բավարարել լրիվ
- Բավարարել մասնակի
- Հանել մնացորդը

Ժամանակային պայմանները

- Անմիջապես բավարարել կամ հանել
- Պահել հերթում մինչև բավարարումը

N	Թողարկողի անվանումը	Արժեթղթերի դասը	Արժեթղթերի քանակը	Գինը , % (միավոր) ՀՀ դրամ	Ընդհանուր Գումար ՀՀ դրամ	Գործարքի տիպը (կարգ./ չկարգ. շուկա)	Գործարքի տեսակը (առք, վաճառք)	Հաճախորդի կողմից տրված առանձնահատուկ ցուցումներ
1								-

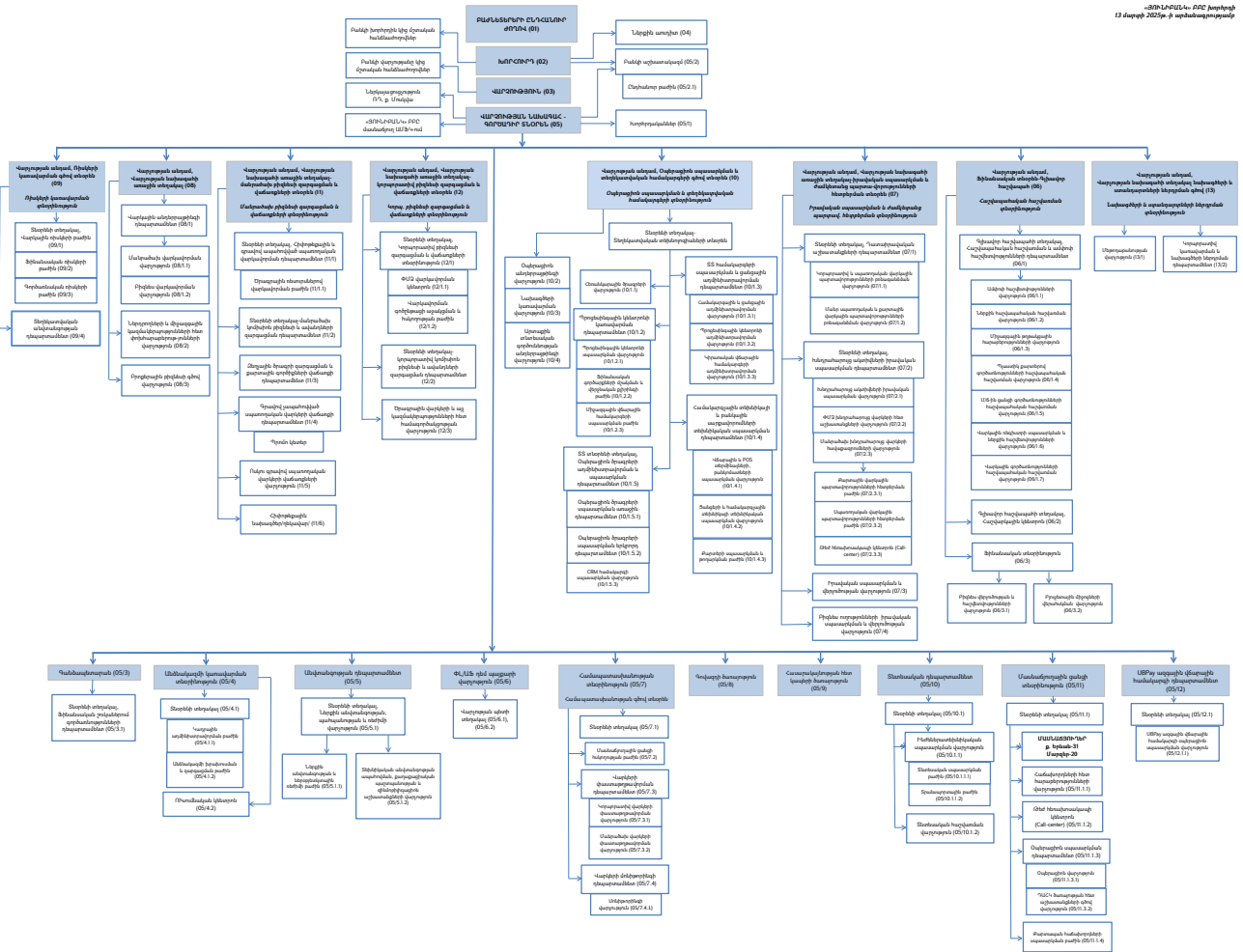
Սույնով հավաստիացնում եմ նաև, որ ծանոթ եմ Ընկերության պատվերների կատարման քաղաքականությանը և տալիս եմ իմ նախնական համաձայնությունն այդ քաղաքականությունն իմ նկատմամբ կիրառելու վերաբերյալ, ինչպես նաև հավաստիացնում եմ, որ Ընկերությունը պատշաճ ձևով ներկայացրել է արժեթղթերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերի վերաբերյալ բավարար տեղեկատվություն և համաձայն եմ կրել սույն պատվերի հետ կապված բոլոր ռիսկերը:

Հաճախորդ՝

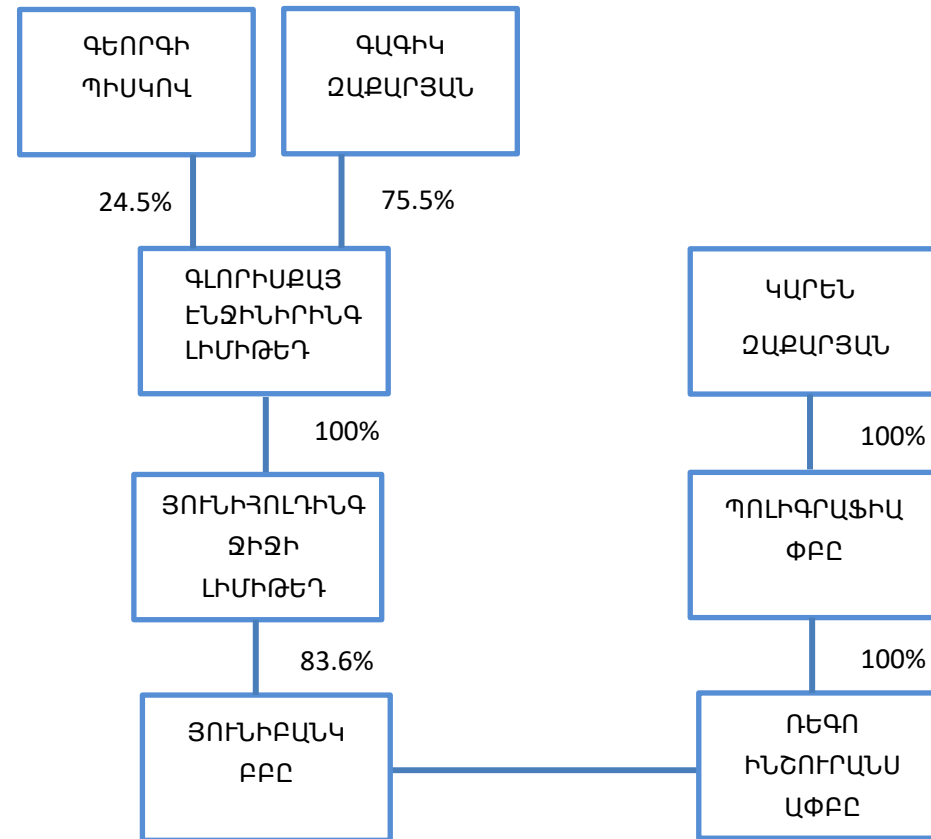
Բրոքեր՝

(անուն, ազգանուն / (ստորագրություն)

(անուն, ազգանուն) (ստորագրություն).

«ՅՈՒՆԻԳՐՈՒՊ» ֆինանսական խմբի կառուցվածքը

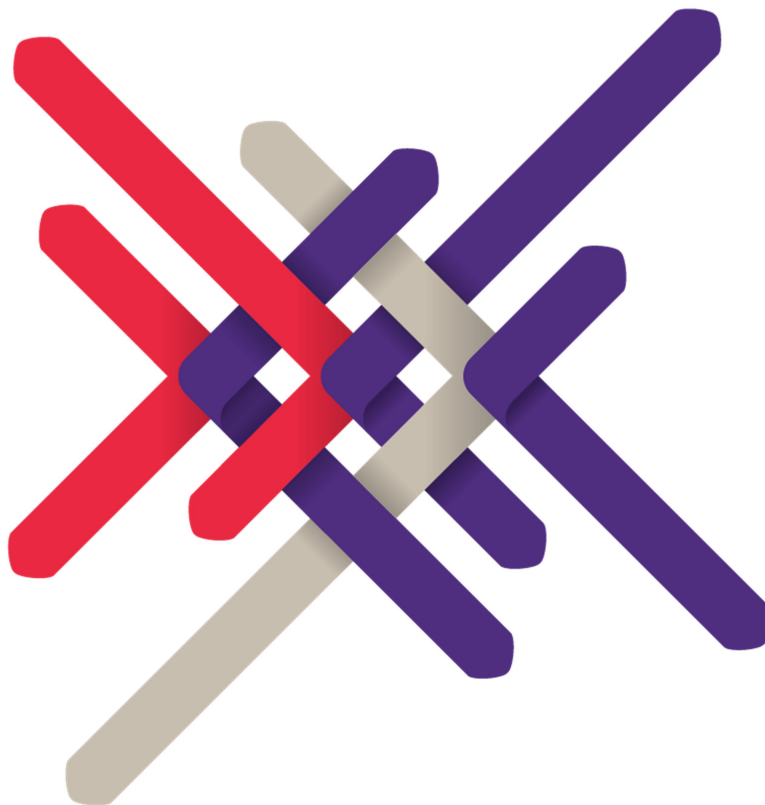
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները

2022, 2023 և 2024 թվականների «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները և անկախ աուդիտորական եզրակացություններ, 2025թ.-ի 1-ին եռամսյակի հրապարակված ֆինանսական հաշվետվությունների պատճենները:

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	12
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	14
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	16

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ

ՀՀ, ք. Երևան 0015
Երևան Պլազա
Բիզնես Կենտրոն
Գրիգոր Լուսավորիչ 9

Հ. + 374 10 500 964
Ֆ. + 374 10 500 961

Grant Thornton CJSC

Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich street
0015 Yerevan, Armenia

T + 374 10 500 964
F + 374 10 500 961

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ բաժնետերերին.

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ (այսուհետ՝ Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Բանկի՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնադրքի» (ՀԷՄՄԽ կանոնադրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք, մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների՝ որպես մեկ ամբողջություն, մեր աուդիտի համատեքստում և

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք այդ հարցերի վերաբերյալ առանձին կարծիք չենք տրամադրում:

- *Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ*

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների նկարագրությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվությունների ծանոթագրություն 4-ում, իսկ պարտքային ռիսկի վերլուծությունը՝ ծանոթագրություն 35.1-ում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ձևավորումը համարվում է աուդիտի առանցքային հարց՝ հաճախորդներին տրված վարկերի նշանակալի լինելու, ինչպես նաև արժեզրկման գնահատման հիմքում ընկած ենթադրությունների սուբյեկտիվության պատճառով: Տարբեր դատողությունների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի գնահատման և ձևավորման էականորեն տարբեր արդյունքների, ինչը կարող է էական ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Դատողությունների առանցքային ոլորտները ներառում են ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ժամանակ արժեզրկման որոշման պահանջների մեկնաբանումը, որը արտացոլվում է Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում, վարկի որակի էական վատթարացման հետ կապված բացահայտումները, նաև ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում օգտագործված ենթադրությունները, ինչպիսիք են երրորդ կողմի ֆինանսական վիճակը, ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերն ու կանխատեսվող մակրոտնտեսական գործոնները և լրացուցիչ միջոցներ կիրառելու անհրաժեշտությունը՝ արտացոլելու ընթացիկ կամ ապագա արտաքին գործոնները, որոնք պատշաճ կերպով հաշվի չեն առնվել ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում:

Արժեզրկման մեթոդոլոգիայի հետ կապված իրականացվել են հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը.

- Ուսումնասիրվել է Բանկի՝ ՖՀՄՍ 9-ի հիման վրա արժեզրկման պահուստի ձևավորման քաղաքականությունը և համեմատվել է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների հետ:
- Գնահատվել է Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի որոշման ժամանակ օգտագործվող տեղեկատվության նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավետությունը՝ ներառյալ վարկի ձևավորման պահին ստացված գործարքային տվյալները, վարկային որակի շարունակական ներքին գնահատումները, ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի տվյալների և ինտերֆեյսի պահպանումը:
- Գնահատվել է ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավետությունը՝ ներառյալ մոդելի կառուցումը և հաստատումը, շարունակական վերահսկումը/հավաստիացումը, մոդելի կառավարումը և թվաբանական ճշգրտությունը:
- Ստուգվել է Բանկի՝ պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման և ռիսկերի հակվածությունը տարբեր փուլերում դասակարգելու հիմնավորվածությունը:
- Ռիսկերի որոշակի ընտրանքի համար ստուգվել է Բանկի փուլավորման ճշտությունը:
- Գնահատվել և թեստավորվել են մոդելավորման էական ենթադրությունները՝ կենտրոնանալով Բանկի կողմից ընդունված մոդելավորման առանցքային ենթադրությունների վրա, և պահուստների զգայունությունը մոդելավորման ենթադրությունների փոփոխությունների նկատմամբ:

- Բանկի ղեկավարության կողմից ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկներում օգտագործված կանխատեսվող ենթադրությունների հետ կապված քննարկումներ են անցկացվել ղեկավարության հետ, որի ընթացքում ենթադրությունները հաստատվել են՝ օգտագործելով հանրամատչելի տեղեկատվությունը:
- Ուսումնասիրվել են ռիսկերի ընտրանքային օրինակներ և իրականացվել ընթացակարգեր՝ վարկային որակի էական վատթարացման ռիսկերի ժամանակին բացահայտելու և անհատապես գնահատված ռիսկերի գծով ակնկալվող կորուստների հաշվարկը գնահատելու նպատակով:
- Ստուգվել է 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի հաշվարկում ընդգրկված վարկերի և փոխատվությունների, արտահաշվեկշռային հոդվածների, ներդրումային արժեթղթերի, տեղաբաշխումների և այլ ֆինանսական ակտիվների ամբողջականությունը: Ստուգվել են կիրառված մոդելների տեսական հիմքերը, և թեստավորվել է դրանց մաթեմատիկական ամբողջականությունը:
- Արտաքին աղբյուրներից ստացվող տվյալների մասով վերանայվել է նման տվյալների ընտրության գործընթացը, Բանկի համար դրա տեղին լինելը և նման տվյալների նկատմամբ վերահսկողության ու կառավարման մեխանիզմները:
- Մեր SS ոլորտի մասնագետները ներգրավվել են հատուկ փորձառություն պահանջող ոլորտներում (օրինակ՝ տվյալների հուսալիություն և այլն):
- Գնահատվել է ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտումների ճշգրտությունը:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը բաղկացած է Բանկի՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար տարեկան հաշվետվության մեջ ներկայացված տեղեկատվությունից, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը մեզ հասանելի կլինի սույն աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք դրանց վերաբերյալ որևէ ձևի հավաստիացման եզրակացություն չենք արտահայտելու:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն հասանելի լինի մեզ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, կամ արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Բանկի գործունեության

անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Բանկը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազմեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական

ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Բանկին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի համապատասխան պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա և, որտեղ կիրառելի է, անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցած հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, աուդիտի առանցքային հարցեր են: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում մենք որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Աուդիտորական առաջադրանքի ղեկավարը, որի արդյունքում ներկայացվում է սույն աուդիտորական եզրակացությունը հանդիսանում է Նաիրա Ուլունց:

Արմեն Հովհաննիսյան
Տնօրեն

Նաիրա Ուլունց

Առաջադրանքի պատասխանատու

6 ապրիլի 2023թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2022	2021
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	6	19,984,152	20,914,648
Այլ տոկոսային եկամուտ	6	3,591	-
Տոկոսային ծախսեր	6	(10,072,314)	(9,956,532)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		9,915,429	10,958,116
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7	11,843,885	3,513,711
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	7	(2,685,090)	(640,647)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ		9,158,795	2,873,064
Զուտ առևտրային եկամուտ	8	14,476,869	3,111,291
Այլ եկամուտներ	9	966,177	565,509
Պարտքային կորուստների գծով ծախս	10	(17,241,935)	(13,073,327)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	11	(5,593,768)	(3,911,514)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	20	(1,203,950)	(1,045,796)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	21	(201,995)	(171,891)
Այլ ծախսեր	12	(4,607,873)	(4,380,314)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը		5,667,749	(5,074,862)
Շահութահարկի գծով (ծախս)/փոխհատուցում	13	(1,270,724)	738,820
Տարվա շահույթ/(վնաս)		4,397,025	(4,336,042)

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

		2022	2021
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
<i>Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Իրական արժեքի պահուստի շարժ (պարտքային գործիքներ)		(83,368)	158,173
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում		(3,034)	(25,231)
Վերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ		15,552	(23,930)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով զուտ օգուտ/(վնաս)		(70,850)	109,012
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ շահութահարկից հետո		(70,850)	109,012
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		4,326,175	(4,227,030)
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ/ (վնաս)	14	0,0197624	(0,0250802)

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է
ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 101-րդ էջերում
ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
<i>Ակտիվներ</i>			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	100,012,097	63,239,222
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	16	-	5,239
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	31,943,460	16,182,224
Հաճախորդներին տրված վարկեր	18	119,828,158	135,413,053
Ներդրումային արժեթղթեր	19	44,730,472	17,394,144
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	19	5,175,583	-
Հիմնական միջոցներ	20	10,896,975	10,767,377
Ոչ նյութական ակտիվներ	21	3,687,879	2,728,749
Հետաձգված հարկային ակտիվ	13	-	480,335
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով		-	310,366
Այլ ակտիվներ	22	3,791,168	6,302,758
Ընդամենը՝ ակտիվներ		320,065,792	252,823,467
<i>Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ</i>			
<i>Պարտավորություններ</i>			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	16,603,170	10,906,695
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	252,805,069	193,643,724
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	16	5,246	10,867
Փոխառություններ	25	4,278,478	3,121,387
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	26	9,147,395	12,168,789
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		311,014	65,120
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	13	281,440	-
Այլ պարտավորություններ	27	2,517,120	2,135,833
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		285,948,932	222,052,415

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ		31 դեկտեմբերի, 2022թ.	31 դեկտեմբերի, 2021թ.
<i>Մեփական կապիտալ</i>			
Բաժնետիրական կապիտալ	28	21,588,653	21,588,653
Էմիսիոն եկամուտ		9,605,638	9,605,638
Գլխավոր պահուստ		641,779	641,779
Այլ պահուստներ		1,484,830	1,732,279
Զբաղիված շահույթ/(կուտակված վնաս)		795,960	(2,797,297)
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		34,116,860	30,771,052
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		320,065,792	252,823,467

Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են 2023թ. ապրիլի 6-ին:

Հակոբյան Մեսրոպ
Վարչության նախագահ

Գոհար Գրիգորյան
Գլխավոր տնտեսական

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 101-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ/ (Կուտակված վնաս)	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	21,588,653	9,605,638	641,779	45,867	1,686,412	(2,797,297)	30,771,052
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	4,397,025	4,397,025
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>							
Հիմնական միջոցների իրացումից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	-	(176,599)	176,599	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	-	(83,368)	-	-	(83,368)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում գուտ փոփոխություններ	-	-	-	(3,034)	-	-	(3,034)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	15,552	-	-	15,552
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(70,850)	(176,599)	4,573,624	4,326,175
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(980,367)	(980,367)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	-	-	-	(980,367)	(980,367)
Հաշվեկշիռը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,588,653	9,605,638	641,779	(24,983)	1,509,813	795,960	34,116,860

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ/ (Կուտակված վնաս)	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	20,489,653	9,605,638	608,510	(63,145)	1,785,780	1,472,646	33,899,082
Տարվա վնաս	-	-	-	-	-	(4,336,042)	(4,336,042)
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>							
Հիմնական միջոցների իրացումից պահուստի ձեռքբերում	-	-	-	-	(99,368)	99,368	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	-	158,173	-	-	158,173
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում գուտ փոփոխություններ	-	-	-	(25,231)	-	-	(25,231)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	(23,930)	-	-	(23,930)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	109,012	(99,368)	(4,236,674)	(4,227,030)
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	1,099,000	-	-	-	-	-	1,099,000
Հատկացում պահուստին	-	-	33,269	-	-	(33,269)	-
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	1,099,000	-	33,269	-	-	(33,269)	1,099,000
Հաշվեկշիռը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,588,653	9,605,638	641,779	45,867	1,686,412	(2,797,297)	30,771,052

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 101-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2022	2021
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը	5,667,749	(5,074,862)
<i>Ճշգրտումներ</i>		
Պարտքային կորուստների գծով ծախս	17,241,935	13,073,327
Այլ ակտիվների իրացումից վնասներ	34,468	-
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	1,405,945	1,217,687
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ վնաս	26,546	87,869
Ստացվելիք տոկոսներ	(19,581)	(19,744)
Վճարվելիք տոկոսներ	108,607	208,716
Ածանցյալ գործիքների վերագնահատում	(382)	(22,688)
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ (օգուտ)/վնաս	(150,124)	802,043
<i>Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները</i>	<u>24,315,163</u>	<u>10,272,348</u>
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական ակտիվներում</i>		
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(19,625,210)	460,850
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(13,790,008)	830,829
Այլ ակտիվներ	3,188,011	(716,485)
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,198,555	3,103,708
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	90,486,543	48,971,949
Այլ պարտավորություններ	275,647	8,272
<i>Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից ստացված մինչև շահութահարկը</i>	<u>97,048,701</u>	<u>62,931,471</u>
Վճարված շահութահարկ	-	(195,967)
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր</i>	<u>97,048,701</u>	<u>62,735,504</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	2022	2021
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Ներդրումային արժեթղթերի առք	(34,939,608)	(1,717,970)
Հիմնական միջոցների առք	(950,260)	(1,180,730)
Հիմնական միջոցների վաճառք	494,620	210,719
Ոչ նյութական ակտիվների առք	(1,161,125)	(598,738)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	(36,556,373)	(3,286,719)
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	-	1,099,000
Շահաբաժինների վճարում	(543,224)	-
Ֆինանս. կազմակերպ. վարկերի մարում	(4,914,832)	(21,092,453)
Պարտքային արժեթղթերի թողարկում/(մարում)	(1,433,631)	3,534,522
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(799,130)	(707,581)
Այլ երկարաժամկետ վարկերի և փոխառությունների ներգրավում/(մարում)	1,518,594	(2,583,135)
Ֆինանսավորման գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	(6,172,223)	(19,749,647)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	54,320,105	39,699,138
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբի դրությամբ	63,239,222	28,450,237
Պարտքային կորուստների պահուստում փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	-	15,497
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(17,547,230)	(4,925,650)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջի դրությամբ (ծանոթ. 15)	100,012,097	63,239,222
Լրացուցիչ տեղեկատվություն՝		
Ստացված տոկոսներ	19,964,571	20,894,904
Վճարված տոկոսներ	(9,963,707)	(9,747,816)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 101-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնադրվել է 2001թ. հոկտեմբերի 9-ին՝ որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2001թ. հոկտեմբերի 10-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N81 արտոնագրային համարով:

2015թ. հունիսի 23-ին համաձայն Բանկի Գրանցման թիվ 0373 վկայականի «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ ՓԲԸ-ն վերակազմավորվեց «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ՝ թողարկելով 14,500,000 հատ բաժնետոմս:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card, Visa International քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, (ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը), ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկն ունի 55 մասնաճյուղ ՀՀ-ում և մեկ ներկայացուցչություն ՌԴ Մոսկվա քաղաքում, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Զարենց 12 շենք թիվ 53, թիվ 1-5:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմում էր 819 (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 780):

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում և Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից:

2022թ. փետրվարից շարունակվող ռուս-ուկրաինական պատերազմը էական ազդեցություն է ունեցել ինչպես հակամարտող երկրների, այնպես էլ համաշխարհային տնտեսության վրա: Շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ հայտարարել են Ռուսաստանի՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, այլ կազմակերպությունների և անհատների դեմ տնտեսական խիստ պատժամիջոցների մասին: Պատերազմը դեռ շարունակվում է, բայց արդեն հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների Ուկրաինայում, Ռուսաստանում և այլ երկրներում:

Ուկրաինան և Ռուսաստանը հանդիսանում են Հայաստանի կարևոր առևտրային գործընկերներ, և Հայաստանի գործարար միջավայրը անմասն չի մնացել այս ազդեցությունից: Հատկանշական է, որ Հայաստանում պատերազմի արդյունքում 2022 թվականին նկատվել է որոշակի տնտեսական ակտիվություն՝ պայմանավորված օտարերկրյա քաղաքացիների մեծ ներհոսքով: Օտարերկրյա քաղաքացիների՝ Հայաստանում բիզնես շահեր ունենալու, հիմնելու կամ տնօրինելու իրավունքի սահմանափակումներ չկան: Բիզնեսի գրանցման ընթացակարգերը հիմնականում պարզ են: Օտարերկրյա քաղաքացիների սպասարկման արդյունքում 2022թ. Հայաստանի բանկերն արձանագրել են միջնորդական գործունեությունից եկամտի զգալի աճ:

Քանի որ ռազմական գործողությունները դեռ չեն դադարել, անհնար է արժանահավատորեն գնահատել դրա վերջնական ազդեցությունը Հայաստանի գործարար միջավայրի վրա:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության դեկլարացիայի գնահատականը: Բանկի դեկլարացիայում, շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի դեկլարացիայի ներկա սպասումներից:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՄ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

3.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով բացառությամբ, հողի, շինությունների և համակարգչային և կապի միջոցների, որոնք ներկայացվել են վերագնահատված գումարով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք կիրառելի են 2022թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որոնք ուժի մեջ են մտել, բայց դեռ կիրառելի չեն:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2022թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- «Մուտքեր նախքան նախատեսված օգտագործումը» (ՀՀՄՄ 16 փոփոխություններ)
- «Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին» (ՀՀՄՄ 3 փոփոխություններ)
- «Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսեր» (ՀՀՄՄ 37 փոփոխություններ)
- 2018-2020թթ. ՀՀՄՄ-ների տարեկան բարեփոխումներ-(ՀՀՄՄ 1, ՀՀՄՄ 9, ՀՀՄՄ 41, ՀՀՄՄ 16 փոփոխություններ):

Որպես ՀՀՄՄ ստանդարտների 2018-2020թթ. ՀՀՄՄ-ների տարեկան բարեփոխումների մաս՝ ՀՀՄՄ-ն հրապարակել է ՀՀՄՄ 9-ի փոփոխություն: Փոփոխությունը պարզաբանում է այն վճարները, որոնք Բանկը ներառում է գնահատելիս, թե արդյոք նոր կամ փոփոխված ֆինանսական պարտավորության պայմանները նշանակալիորեն տարբերվում են սկզբնական ֆինանսական պարտավորության պայմաններից: Այս վճարները ներառում են միայն վարկատուի և վարկատուի միջև վճարված կամ ստացված վճարները, այդ թվում՝ կամ վարկառուի, կամ վարկատուի կողմից մյուսի անունից վճարված կամ ստացված վճարները: Բանկը փոփոխությունը կիրառում է 2022թ-ի ֆինանսական պարտավորությունների նկատմամբ:

3.5 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- ՀՀՄՄ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր»
- Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 17 Ապահովագրական պայմանագրերում (ՀՀՄՄ 17 և ՀՀՄՄ 4 փոփոխություններ),
- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ» (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություններ),
- Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՄ 8 փոփոխություններ),
- Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալությամբ գործարքներում (ՀՀՄՄ 16 փոփոխություններ),
- Կովենանտով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություններ)
- Մեկ գործարքի հետ կապված ակտիվների և պարտավորությունների հետաձգված հարկ:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը

կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները գեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի գույք ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրությունում:

Այլ տոկոսային եկամուտ

Այլ տոկոսային եկամտի հաշվարկում անվանական տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն արժեքի նկատմամբ գծային հիմունքով:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՄ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՄ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՄ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՄ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՄ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Զուտ առևտրային եկամուտ

Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված օգուտը և վնասը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

4.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության գուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	393.57	480.14
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	420.06	542.61
ՀՀ դրամ/1 Ռուբ	5.59	6.42

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան

անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.4 Ֆինանսական գործիքներ

4.4.1 Ճանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխատվությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափում է իր իրական արժեքով՝ գումարած կամ հանած, երբ դա «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվ կամ ֆինանսական պարտավորություն չէ, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

4.4.2 Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և

- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Առևտրային նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր

գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխառվողության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամկետ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածություններ) և
- հատկանիշներ, որոնք փոխում են փողի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

4.4.3 Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (տես նաև ծանոթագրություն 4.4.4) կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն

փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ վնասի տարբերությունը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորդված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կամ բոլոր, կամ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

4.4.4 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տե՛ս 4.4.3 ծանոթագրություն), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրություն), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

4.4.5 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գուման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՄ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

4.4.6 Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները («ECL») հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարկերի տրամադրման պարտավորվածություններ
- փոխատվության հանձնառություններ
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին.

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտազանցման ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,

- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից:

Ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած պարտազանցման ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է 35.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3 և գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված խմբերում, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:
- Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների խումբ - գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվներն սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության, պարտազանցման պահին պարտքի գումարի, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարի գեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականություն (PD): Այն որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD): Այն ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարբերական պարտքի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD): Այն արտահայտում է կորստի գնահատված գումարն, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականությունը պարտազանցման պահին պարտքի գումարը, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարը մանրամասն բացահայտվում են 35.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը (տե՛ս՝ ծանոթ. 4.4.4), և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական

ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտազանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխառվող պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսննկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ,

- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում,
- փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
 - Փոխատվության հանձնառությունների չօգտագործված մասի գծով ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է փոխատվության հանձնառության ամբողջ ժամկետի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
 - Երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և:
 - Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Կրճատումները զեղչվում են ռիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխավորության

պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստներում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

4.5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔԱ վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7 Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորություններ

Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորությունները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով, կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, ապա հետագայում չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված գործարքային ծախսերով: Իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են որպես շահույթում կամ վնասում գուտ առևտրային եկամտի մի մաս:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական

իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

4.8 Հաճախորդներին տրված վարկեր

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.9 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով, դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- պարտքային և բաժնային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով կամ նախորոշվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, իսկ իրական արժեքի փոփոխությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում:

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և հակադարձում
- արտաբժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

4.10 Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են 19 ծանոթագրությունում: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեզրկվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

4.11 Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են նաև ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Զուտ առևտրային եկամուտ» հոդվածում:

4.12 Վարձակալություն

Ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի

համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք գեղջելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Բանկը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

4.13 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից գույտ օգուտ/վնաս հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

4.14 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքերը և համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցները ներկայացված են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է իրական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	80	1.25
Համակարգչային տեխնիկա	5	20
Կապի և հաղորդակցման միջոցներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	7	14.3
Բանկումատներ	10	10
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ այդ ծախսումները բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշներին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից գուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրս գրման դեպքում այդ հիմնական միջոցներին վերաբերվող վերագնահատման պահուստի մնացորդն ամբողջությամբ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.15 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշված օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.16 Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկի քաղաքականությունն է սահմանել՝ արդյոք բռնագանձված ակտիվը կարող է լավագույնս օգտագործվել իր ներքին գործառնությունների համար, թե պետք է վաճառվի: Ներքին գործառնությունների համար օգտագործման ենթակա ակտիվները փոխանցվում են իրենց համապատասխան ակտիվների դաս սկզբնական ապահովված ակտիվի բռնագանձված կամ հաշվեկշռային արժեքի նվազագույնով: Ակտիվները, որոնց համար վաճառքն ավելի լավ տարբերակ է ճանաչվում, ըստ Բանկի քաղաքականության՝ փոխանցվում են վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դաս՝ իրենց իրական արժեքով (ֆինանսական ակտիվների դեպքում), իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվների դեպքում՝ իրական արժեքով՝ հանած բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ վաճառքից ծախսերը:

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

4.17 Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը զեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքերից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

4.18 Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.19 Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

4.20 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխառվողական հանձնառությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է 4.19 ծանոթագրությունում:

4.21 Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է Էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը/վնասը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

4.22 Սեզմենտների ներկայացում

ՖՀՄՍ 8-ի համաձայն՝ Բանկի գործառնությունները առանձնացված չեն գործառնական սեզմենտների և ամբողջական բիզնես միավոր են: Բանկի գործառնությունների վերաբերյալ որոշումներ կայացնող գլխավոր մարմինը որոշումներ է կայացնում համատեղ արդյունքների

հիման վրա, և ոչ մի օպերացիոն սեգմենտ չի հանվում ընդհանուր գործառնություններից: Բանկի ակտիվները հիմնականում կենտրոնացած են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՄ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրություններ, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

5.1 Դատողություններ

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի ընթացքում ակտիվները պահվում են և գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տե՛ս 4.4.2 ծանոթագրությունը):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկմանը վերաբերող չափանիշների սահմանում

Բանկը սահմանում է չափանիշներ որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրությունն և հաստատումը:

5.2 Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը

կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տե՛ս ծանոթագրություն 32):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոնները. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Վարձակալության երկարաձգման հնարավորություններ

Երբ Բանկն ունի վարձակալության երկարաձգման հնարավորություն, ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը՝ որոշելու այդ հնարավորության ողջամտորեն կիրառումը: Ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր փաստերն ու հանգամանքները՝ ներառյալ իրենց նախկին փորձը և ակտիվը փոխելու դեպքում առաջացած ցանկացած ծախս, եթե երկարաձգման հնարավորությունը չի կիրառվում վարձակալության ժամկետը որոշելու համար:

Տինանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տե՛ս ծանոթագրություն 35.1.2), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տե՛ս ծանոթագրություն 4.4.6):

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տե՛ս ծանոթագրություն 30:

6 Զուտ տոկոսային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ

	2022	2021
<i>Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ</i>		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	17,376,277	18,923,773
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	71,638	162,277
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,691,510	1,233,678
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	801,147	558,886
Եկամուտ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերից	408	16,372
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	43,172	19,662
	19,984,152	20,914,648
<i>Այլ տոկոսային եկամուտ</i>		
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	3,591	-
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	19,987,743	20,914,648
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	8,021,034	7,892,686
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	222,286	539,606
Կառավարության վարկեր	97,363	138,629
Ռեպո գործառնություններ	613,632	289,576
Փոխառություններ	223,003	260,174
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	180,991	120,931
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	703,800	714,930
Այլ տոկոսային ծախս	10,205	-
Ընդամենը տոկոսային ծախս	10,072,314	9,956,532
Ընդամենը զուտ տոկոսային եկամուտ	9,915,429	10,958,116

7 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Դրամարկղային գործառնություններ	7,232,521	471,857
Վճարային քարտերով գործառնություններ	3,287,724	730,274
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	17,585	25,119
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	1,059,868	2,105,276
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	246,187	181,185
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	11,843,885	3,513,711
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	493,198	247,366
Վճարային քարտերով գործառնություններ	925,213	334,796
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	1,224,468	10,534
Բորսայական ծառայություններ	31,379	31,006
Այլ ծախսեր	10,832	16,945
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	2,685,090	640,647

8 Զուտ առևտրային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ	15,574,604	1,680,001
Ածանցյալ գործիքներից զուտ օգուտ/(վնաս)	(1,097,735)	1,431,290
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	14,476,869	3,111,291

9 Այլ եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ

	2022	2021
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	736,544	493,424
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ	150,124	-
Այլ ակտիվների վաճառքից զուտ օգուտ	-	13,492
Ֆինանսական երաշխիքների գծով օգուտ	563	4,613
Այլ եկամուտ	78,946	53,980
Ընդամենը այլ եկամուտներ	966,177	565,509

10 Պարտքային կորուստների գծով ծախս/(ծախսի հակադարձում)

Հազար ՀՀ դրամ

					2022
	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը 2022թ.
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	(47,133)	-	-	(47,133)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	18	(63,082)	56,015	17,168,612	17,161,545
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	19	(3,034)	-	-	(3,034)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	19	65,340	-	-	65,340
Այլ ակտիվներ	22	34,498	-	-	34,498
Ֆինանսական երաշխավորություններ	29	30,719	-	-	30,719
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս/(ծախսի հակադարձում)		17,308	56,015	17,168,612	17,241,935

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը 2021թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	(15,497)	-	-	(15,497)
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	(28,638)	-	-	(28,638)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	18	(280,924)	35,323	13,317,581	13,071,980
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	19	(25,231)	-	-	(25,231)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	19	43,576	-	-	43,576
Այլ ակտիվներ	22	633	-	-	633
Ֆինանսական երաշխավորություններ	29	26,504	-	-	26,504
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս/(ծախսի հակադարձում)		<u>(279,577)</u>	<u>35,323</u>	<u>13,317,581</u>	<u>13,073,327</u>

11 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ

2022

2021

Աշխատակիցների հատուցումներ ներառյալ դրանց վերաբերող հարկերը	5,574,196	3,910,350
Անձնակազմի ուսուցման և այլ ծախսեր	19,572	1,164
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	<u>5,593,768</u>	<u>3,911,514</u>

12 Այլ ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ

	2022	2021
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	708,236	627,388
Կարճաժամկետ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ծախսեր	100,978	81,879
Գովազդի ծախսեր	298,146	206,870
Գործուղման ծախսեր	54,311	20,743
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	307,466	236,409
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	950,689	503,406
Այլ ակտիվների իրացումից զուտ վնաս	34,468	-
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս	-	802,043
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	173,886	69,365
Անվտանգության գծով ծախսեր	235,029	220,662
Ներկայացուցչական ծախսեր	264,619	295,693
Գրասենյակային ծախսեր	199,559	161,994
Վճարված տուգանքներ	62,353	30,507
Ավանդների ապահովագրություն	365,846	372,631
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	52,884	51,280
Ինկասացիոն ծառայություններ	89,880	88,405
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ վնաս	26,546	87,869
Թարնկարժեք մետաղներով գործառնություններից ծախսեր	37,509	26,192
Բարեգործական նվիրատվություններ	168,317	144,321
Այլ ծախսեր	477,151	352,657
Ընդամենը այլ ծախսեր	4,607,873	4,380,314

13 Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)

Հազար ՀՀ դրամ

	2022	2021
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	534,753	77,931
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	(41,356)	-
Հետաձգված հարկ	777,327	(816,751)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	1,270,724	(738,820)

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի/(փոխհատուցման) և հաշվապահական շահույթի/(վնասի) միջև փոխկապակցվածությունը:

Հազար ՀՀ դրամ

	2022	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	2021	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը	5,667,749		(5,074,862)	
Շահութահարկ	1,020,195	18	(913,475)	(18)
Զուտ չնվազեցվող ծախսեր	318,907	5	30,287	-
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	(41,356)	(1)	-	-
Արտարժույթի բացասական/ (դրական) փոխարժեքային տարբերություն	(27,022)	-	144,368	3
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	1,270,724	22	(738,820)	(15)

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ:

Հազար ՀՀ դրամ	01 հունվարի 2022		Այլ	31 դեկտեմբերի 2022		
	Զուտ մնացորդ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված		Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավորություն
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	(33,170)	-	(33,170)	-	(33,170)
Ներդրումներ արժեթղթերում	18,983	8,336	15,552	42,871	42,871	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	589,322	(615,700)	-	(26,378)	-	(26,378)
Հիմնական միջոցներ	(343,136)	43,460	-	(299,676)	-	(299,676)
Այլ ակտիվներ	170,909	(170,909)	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	44,257	(9,344)	-	34,913	34,913	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	480,335	(777,327)	15,552	(281,440)	77,784	(359,224)

Հազար ՀՀ դրամ

	01 հունվարի 2021		Այլ	31 դեկտեմբերի 2021		
	Զուտ մնացորդ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված		Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավո- րություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,073	(2,073)	-	-	-	-
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,434	(3,434)	-	-	-	-
Ներդրումներ արժեթղթերում	20,175	22,738	(23,930)	18,983	18,983	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(9,524)	598,846	-	589,322	589,322	-
Հիմնական միջոցներ	(392,000)	48,864	-	(343,136)	-	(343,136)
Այլ ակտիվներ	6,203	164,706	-	170,909	170,909	-
Այլ պարտավորություններ	71,188	(26,931)	-	44,257	44,257	-
Պայմանական պարտավորություններ	(14,035)	14,035	-	-	-	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	(312,486)	816,751	(23,930)	480,335	823,471	(343,136)

14 Մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթ/(վնաս)

Հազար ՀՀ դրամ

	2022	2021
Տարվա շահույթ/(վնաս)	4,397,025	(4,336,042)
Հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	(980,997)	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող զուտ շահույթ/(վնաս)	3,416,028	(4,336,042)
Շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվ (հատ)	172,886,525	172,886,525
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ/(վնաս)	0,0197624	(0,0250802)

15 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	16,728,190	11,243,677
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	71,446,838	40,003,722
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	11,837,069	11,991,823
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	100,012,097	63,239,222

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվարկվել են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային միջոցների 4%-ի չափով և արտարժույթով ներգրավված միջոցների 18%-ի չափով: Բանկերը արտարժույթով ներգրավված միջոցների 12%-ը պահուստավորում են ՀՀ դրամով և 6%-ը՝ արտարժույթով:

ՀՀ դրամով պահվող պահուստները ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Պահուստները 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 37,090,829 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 24,546,192 հազար դրամ):

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 4,541,050 հազար դրամ գումարով (40%) թղթակցային հաշիվները կենտրոնացված են մեկ բանկում, (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 6,605,985 հազար դրամը՝ (55%) մեկ բանկում):

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	-	15,497
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	-	(15,497)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	-

2022թ. ընթացքում իրականացվել է վարկային պարտավորությունների մարում գրավի սեփականության իրավունքի փոխանցման միջոցով 1,269,391 հազար դրամ գումարով (2021թ. 378,210 հազար դրամ):

16 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Արժույթի և տոկոսադրույքի սվոփերը դրամական միջոցների մեկը մյուսով փոխարինման ապահովումներ են: Սվոփերը հանգեցնում են արտարժույթների տնտեսական փոխանակման: Բանկի պարտքային ռիսկը ներկայացնում է սվոփային պայմանագրերի փոխարինման պոտենցիալ ծախս, այն դեպքում, եթե պայմանագրային կողմերը չմարեն իրենց պարտավորությունները:

Առկա ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համախառն պայմանագրային կամ պայմանական գումարները, համաձայն որոնց գործիքները նպաստավոր են կամ ոչ, կարող են ժամանակ առ ժամանակ նշանակալիորեն տատանվել՝ հանգեցնելով ածանցյալ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համախառն իրական արժեքների տատանման:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավորությունների իրական արժեք
<i>Արտարժույթով պայմանագրեր</i>			
Արտաժութային սվոփ պայմանագրեր	1,973,097	-	5,246
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		-	5,246

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավորությունների իրական արժեք
<i>Արտարժույթով պայմանագրեր</i>			
Արտաժութային սվոփ պայմանագրեր	12,413,473	5,239	10,867
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		5,239	10,867

17 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	785,000	311,500
Դեպոնացված միջոցներ այլ բանկերում	2,324,109	773,746
Բանկերում ներդրված ավանդներ	5,131,505	4,026,490
Բանկերին տրամադրված վարկեր	23,535,582	10,717,120
Ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված վարկեր	272,138	505,375
	32,048,334	16,334,231
Պարտքային կորուստների պահուստ	(104,874)	(152,007)
Ընդամենը պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	31,943,460	16,182,224

Դեպոնացված գումարը ՀՀ ԿԲ-ում իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

Դեպոնացված միջոցները բանկերում իրենցից ներկայացնում են Master Card և Visa վճարային համակարգերով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդներ:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի չորս բանկերի տրված վարկեր և ավանդներ, որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 16,305,228 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 14,570,703 հազար դրամ, որը տրամադրվել է երեք բանկերի):

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը հունվարի 1-ի դրությամբ	152,007	180,645
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(47,133)	(28,638)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	104,874	152,007

18 Հաճախորդներին տրված վարկեր

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.			31 դեկտեմբերի 2021թ.		
	Համախառն հաշվեկշռային ն արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	Հաշվեկշռային ն արժեք	Համախառն հաշվեկշռային ն արժեք	Արժեզրկմա ն պահուստ	Հաշվեկշռային ն արժեք
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>						
Հիփոթեքային վարկեր	12,103,050	(120,188)	11,982,862	11,397,422	(136,045)	11,261,377
Սպառողական վարկեր	75,012,752	(3,775,220)	71,237,532	71,515,818	(4,368,803)	67,147,015
	87,115,802	(3,895,408)	83,220,394	82,913,240	(4,504,848)	78,408,392
<i>Առևտրային վարկեր</i>						
Արդյունաբերություն	7,897,064	(2,310,543)	5,586,521	9,364,108	(428,557)	8,935,551
Գյուղատնտեսություն	819,797	(55,603)	764,194	978,159	(7,566)	970,593
Շինարարություն	3,793,590	(108,374)	3,685,216	6,754,839	(763,353)	5,991,486
Տրանսպորտ	6,399,454	(2,751,468)	3,647,986	8,711,622	(369,662)	8,341,960
Առևտուր	7,156,386	(229,219)	6,927,167	9,714,776	(122,322)	9,592,454
Սպասարկում	6,709,463	(316,360)	6,393,103	13,449,414	(4,200,628)	9,248,786
Այլ	10,524,505	(920,928)	9,603,577	14,030,490	(106,659)	13,923,831
	43,300,259	(6,692,495)	36,607,764	63,003,408	(5,998,747)	57,004,661
Ընդամենը	130,416,061	(10,587,903)	119,828,158	145,916,648	(10,503,595)	135,413,053

Վերոնշյալ աղյուսակում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստները ներառում են նաև որոշ փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները (վճարային քարտեր և օվերդրաֆտներ), քանզի Բանկը չի կարող առանձնացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչը ֆինանսական գործիքների բաղադրիչից:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դիմաց ստացած գրավը, այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 1,269,391 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 378,210 հազար դրամ): Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները կարճ ժամանակահատվածում:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երկու փոխառու և կապակցված կողմերի խումբ, որոնց վարկի մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս վարկերի համախառն արժեքը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 10,870,879 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 32,185,863 հազար դրամ, համախառն վարկային պորտֆել, որը տրամադրվել է յոթ փոխառու և կապակցված կողմերի խմբին): Նշված վարկերի գծով պարտքային կորուստների պահուստը կազմում է 3,584,168 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,094,427 հազար դրամ):

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2022			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Մնացորդը հուլիսի 1-ի դրությամբ	71,459,875	1,315,156	10,138,209	82,913,240
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	73,841,074	944,115	3,453,346	78,238,535
Մարված ակտիվներ	(60,433,762)	(896,646)	(5,015,039)	(66,345,447)
- փոխանցում Փուլ 1	959,967	(291,816)	(668,151)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(981,558)	1,067,571	(86,013)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(3,168,742)	(555,621)	3,724,363	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	(3,114,110)	(40,466)	(718,124)	(3,872,700)
Վերականգնում	-	-	2,547,509	2,547,509
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(6,365,335)	(6,365,335)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	78,562,744	1,542,293	7,010,765	87,115,802

Հազար ՀՀ դրամ	2022			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Մնացորդը հուլիսի 1-ի դրությամբ	49,339,112	203,686	13,460,610	63,003,408
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	21,647,960	54,366	62,183	21,764,509
Մարված ակտիվներ	(18,353,970)	(56,601)	(2,668,191)	(21,078,762)
- փոխանցում Փուլ 1	284,643	(50,750)	(233,893)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(128,513)	153,146	(24,633)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(21,618,806)	(119,544)	21,738,350	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	(5,648,280)	(22,981)	(1,458,224)	(7,129,485)
Վերականգնում	-	-	1,090,788	1,090,788
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(14,350,199)	(14,350,199)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	25,522,146	161,322	17,616,791	43,300,259

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Մնացորդը հուվարի 1-ի դրությամբ	74,648,844	3,888,945	13,656,265	92,194,054
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	58,074,018	553,231	3,470,856	62,098,105
Մարված ակտիվներ	(54,332,324)	(1,069,723)	(6,440,178)	(61,842,225)
- փոխանցում Փուլ 1	1,182,359	(930,006)	(252,353)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(1,035,957)	1,035,957	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(5,275,374)	(2,058,559)	7,333,933	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	(1,801,691)	(104,689)	(405,498)	(2,311,878)
Վերականգնում	-	-	5,005,744	5,005,744
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(12,230,560)	(12,230,560)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	71,459,875	1,315,156	10,138,209	82,913,240

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Մնացորդը հուվարի 1-ի դրությամբ	55,329,733	2,095,889	17,238,173	74,663,795
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	18,314,742	451,889	446,774	19,213,405
Մարված ակտիվներ	(19,539,045)	(828,286)	(292,029)	(20,659,360)
- փոխանցում Փուլ 1	427,934	(233,427)	(194,507)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(207,330)	228,476	(21,146)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(1,308,620)	(1,337,199)	2,645,819	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	(3,678,302)	(173,656)	(736,146)	(4,588,104)
Վերականգնում	-	-	316,294	316,294
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(5,942,622)	(5,942,622)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	49,339,112	203,686	13,460,610	63,003,408

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2022			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	944,281	97,683	3,462,884	4,504,848
- փոխանցում Փուլ 1	287,606	(17,433)	(270,173)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(14,926)	51,359	(36,433)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(52,593)	(55,662)	108,255	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(858,854)	(32,131)	2,747,204	1,856,219
Նոր տրամադրված վարկեր	669,318	81,171	601,678	1,352,167
Վերականգնում	-	-	2,547,509	2,547,509
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(6,365,335)	(6,365,335)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	974,832	124,987	2,795,589	3,895,408

Հազար ՀՀ դրամ	2022			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	168,515	3,900	5,826,332	5,998,747
- փոխանցում Փուլ 1	11,337	(1,261)	(10,076)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(261)	261	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(94,194)	(2,480)	96,674	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(3,475)	2,351	13,799,899	13,798,775
Նոր տրամադրված վարկեր	129,929	4,624	19,831	154,384
Վերականգնում	-	-	1,090,788	1,090,788
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(14,350,199)	(14,350,199)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	211,851	7,395	6,473,249	6,692,495

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,212,880	138,644	5,393,842	6,745,366
- փոխանցում Փուլ 1	85,784	(27,497)	(58,287)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(18,889)	18,889	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(94,188)	(66,639)	160,827	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(818,836)	(29,795)	3,593,764	2,745,133
Նոր տրամադրված վարկեր	577,530	64,081	1,597,554	2,239,165
Վերականգնում	-	-	5,005,744	5,005,744
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(12,230,560)	(12,230,560)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	944,281	97,683	3,462,884	4,504,848

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	206,035	5,812	3,325,546	3,537,393
- փոխանցում Փուլ 1	3,568	(307)	(3,261)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(754)	754	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(716)	(3,396)	4,112	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(129,864)	(2,545)	8,114,745	7,982,336
Նոր տրամադրված վարկեր	90,246	3,582	11,518	105,346
Վերականգնում	-	-	316,294	316,294
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(5,942,622)	(5,942,622)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	168,515	3,900	5,826,332	5,998,747

Վարկային պորտֆելի ակնկալվող պարտքային կորուստների աճը պայմանավորված է եղել պորտֆելի համախառն չափի աճով և պարտքային ռիսկի աճի եւ տնտեսական պայմանների վատթարացման հետևանքով փուլերի միջև շարժով: Տնտեսական գործոնների հետագա վերլուծությունը ներկայացված է 35.1.2 ծանոթագրությունում:

2022թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված 890,132 հազար դրամ համախառն գումարով (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 811,758 հազար դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը գրավադրված է ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերի և 1,317,314 հազար դրամ համախառն գումարով (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

1,477,973 հազար դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը՝ ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկերի դիմաց (տես ծանոթագրություն 23, 25):

Ինչպես նշված է 32 ծանոթագրությունում, 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերի գնահատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Հաճախորդներին տրված վարկերի ժամկետային վերլուծությունը ներկայացված է 34 ծանոթագրությունում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային, փոխարժեքային և տոկոսադրույքային վերլուծությունը բացահայտված է 35 ծանոթագրությունում: Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց հետ գործարքների վերաբերյալ բացահայտված է 31 ծանոթագրությունում:

19 Ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
<i>Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր</i>		
Պետական պարտատոմսեր	35,171,110	11,619,814
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	8,712,976	4,267,182
Պարտքային կորուստների պահուստ	(181,791)	(142,366)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր	43,702,295	15,744,630
<i>Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	5,201,498	-
Պարտքային կորուստների պահուստ	(25,915)	-
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	5,175,583	-
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	48,877,878	15,744,360

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2022 Փուլ 1	2021 Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	142,366	98,790
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	65,340	43,576
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	207,706	142,366

Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթերն ըստ եկամտաբերության և մարմանը մնացած ժամկետների.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.		31 դեկտեմբերի 2021թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
Պետական պարտատոմսեր	1.5-11	2023-2025	7.15-11	2022-2026
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	3.75-11.75	2023-2029	5-9.9	2022-2024

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	999,534	1,084,366
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	-	536,505
ՀՀ բաժնային գործիքներ	28,643	28,643
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,028,177	1,649,514

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	8,014	33,245
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	(3,034)	(25,231)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,980	8,014

Վերոնշյալ կորուստների գծով պահուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային գործիքների հաշվեկշռային արժեքը հենց իրենց իրական արժեքն է:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Բանկը տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող (2021թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.		31 դեկտեմբերի 2021թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	11	2028	11	2028
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	-	-	5.95	2022

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերում ներառված բաժնային արժեթղթերը ստորև ներկայացվող չգնանշվող բաժնային արժեթղթերն են.

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Վերահսկվող %		Հազար ՀՀ դրամ	
		2022	2021	2022	2021
ԱրՔա	Հայաստանի				
	Հանրապետություն	1.25	1.25	16,500	16,500
ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ	Հայաստանի				
	Հանրապետություն	2.54	2.54	12,143	12,143
				28,643	28,643

Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ այս գործիքների գնահատված իրական արժեքը մոտարկում է դրանց սկզբնական արժեքին 2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գրավադրված արժեթղթերը այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գրավադրված են հետգնման պայմանագրերով այլ բանկերում, Բանկի պարտազանցման բացակայության դեպքում գործընկերոջ կողմից վաճառելու և կրկին վերագրավադրելու իրավունքով, բայց գործընկերոջ կողմից պայմանագրի ժամկետի ավարտին արժեթղթերը հետ վերադարձնելու պայմանով: Բանկը սահմանել է, որ պահպանում է այդ արժեթղթերի հետ կապված բոլոր հիմնական ռիսկերն ու հատույցները և հետևաբար, չի ապաճանաչում դրանք: Գրավադրված արժեթղթերի դիմաց հաշվառվող պարտավորությունները ներկայացված են 23 ծանոթագրությունում:

20 Հիմնական միջոցներ

	Հոդ և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդր.	Համակարգ- չային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա - միջոցներ	Գրասեն- յակային սարքավո- րումներ	Օգտագործ- ման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Հոդ և շենքեր	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք/վերագնահատված արժեք</i>								
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,926,354	352,035	1,262,144	240,396	4,763,706	1,958,033	14,502,668	
Ավելացում	583,111	83,927	128,412	65,216	320,064	380,348	1,561,078	
Վերաչափում	-	-	-	-	-	263,544	263,544	
Օտարում	(198,000)	-	(26,059)	(70,760)	(128,805)	(298,276)	(721,900)	
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,311,465	435,962	1,364,497	234,852	4,954,965	2,303,649	15,605,390	
Ավելացում	-	23,232	201,443	301,993	423,592	560,769	1,511,029	
Վերաչափում	-	-	-	-	-	343,685	343,685	
Օտարում	(369,853)	(3,246)	(5,984)	(132,615)	(155,838)	(41,859)	(709,395)	
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,941,612	455,948	1,559,956	404,230	5,222,719	3,166,244	16,750,709	
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>								
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,505	54,896	774,693	84,589	2,645,839	653,007	4,215,529	
Տարվա ծախս	78,834	5,211	107,854	23,291	374,860	455,746	1,045,796	
Օտարում	(1,377)	-	(25,467)	(28,539)	(103,746)	(264,183)	(423,312)	
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	79,962	60,107	857,080	79,341	2,916,953	844,570	4,838,013	
Տարվա ծախս	79,068	11,393	154,712	26,925	425,724	506,128	1,203,950	
Օտարում	(8,481)	(3,246)	(5,984)	(76,602)	(52,417)	(41,499)	(188,229)	
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	150,549	68,254	1,005,808	29,664	3,290,260	1,309,199	5,853,734	
<i>Հաշվեկշիռային արժեք</i>								
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,231,503	375,855	507,417	155,511	2,038,012	1,459,079	10,767,377	
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,791,063	387,694	554,148	374,566	1,932,459	1,857,045	10,896,975	

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկի հոդը և շենքերը, համակարգչային տեխնիկան և կապի միջոցները ներկայացված են վերագնահատված արժեքով: Հողի և շենքերի վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2020թ. դեկտեմբերին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշռային արժեքի գուտ աճ 408,411 հազար դրամ գումարով: Հողի և շենքերի իրական արժեքի գնահատման համար ղեկավարությունը հիմք է ընդունում անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Եթե հոդը և շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեր՝ 5,028,264 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 5,670,356 հազար դրամ):

Համակարգչային տեխնիկայի և կապի միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2018թ. դեկտեմբերին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշռային արժեքի գուտ աճ 32,831 հազար դրամ գումարով:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Վարձակալության գծով պարտավորությունները ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության այլ պարտավորություններ տողում (տե՛ս ծանոթագրություն 27): Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ:

Ընդհանուր առմամբ յուրաքանչյուր վարձակալություն պարունակում է սահմանափակում, ըստ որի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործել միայն Բանկը, քանի դեռ առկա չէ ակտիվը այլ կողմի տրամադրելու պայմանագրային իրավունք: Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն: Բանկին արգելված է վաճառել կամ գրավադրել վարձակալված հիմքում ընկած ակտիվները: Բանկը պետք է այդ գույքերը պահպանի բարեկարգ վիճակում (վերանորոգված) և վարձակալության ավարտին գույքը վերադարձնի իր սկզբնական վիճակով:

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 1,247,459 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,140,741 հազար դրամ):

Ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցների գումարը կազմում է 580,965 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 778,027 հազար դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

Պայմանագրային պարտավորություններ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցներում ներդրումներ կատարելու նպատակով (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

21 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Արտոնագրեր	Համակարգ- չային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>				
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	993,933	2,127,860	101,021	3,222,814
Ավելացում	70,119	528,619	-	598,738
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,064,052	2,656,479	101,021	3,821,552
Ավելացում	28,660	1,132,465	-	1,161,125
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,092,712	3,788,944	101,021	4,982,677
<i>Կուտակված ամորտիզացիա</i>				
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	456,258	393,189	71,465	920,912
Մասհանումներ	60,397	109,097	2,397	171,891
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	516,655	502,286	73,862	1,092,803
Մասհանումներ	62,344	137,254	2,397	201,995
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	578,999	639,540	76,259	1,294,798
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>				
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	547,397	2,154,193	27,159	2,728,749
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	513,713	3,149,404	24,762	3,687,879

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ ոչ նյութական ակտիվներում ներդրումների գծով (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2022թ. -ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա ոչ նյութական ակտիվների (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համակարգչային ծրագրերում ներառված է 2,042,864 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով ProtoCRM վարկավորման ավտոմատացված ծրագիրը (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,128,807 հազար դրամ):

2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվներում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 35,098 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 17,509 հազար դրամ):

22 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Ստացվելիք գումարներ	319,867	174,848
Պարտքային կորուստների պահուստ	(35,462)	(5,799)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	284,405	169,049
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	1,040,858	1,569,817
Բռնագանձված ակտիվներ	1,751,007	3,566,611
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	-	207,921
Պահեստ	171,284	129,646
Թանկարժեք մետաղներ	117,232	139,789
Այլ ակտիվներ	426,382	519,925
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	3,506,763	6,133,709
Ընդամենը այլ ակտիվներ	3,791,168	6,302,758

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2022 Փուլ 1	2021 Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	5,799	6,883
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	34,498	633
Զուտ դուրսգրում	(4,835)	(1,717)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	35,462	5,799

Բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարած վարկային պարտավորության հաշվեկշռային արժեքից և գրավի իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել այդ ակտիվների իրացմանը պատշաճ կերպով և սեղմ ժամկետներում: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ կանխիկ գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսումները նվազագույնով:

23 Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	9,083,003	1,014,016
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	440,992	1,986,012
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	1,746,361	6,832,340
Ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	302,242	1,074,327
Վարկեր բանկերից ռեպո համաձայնագրերով	5,030,572	-
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16,603,170	10,906,695

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 890,132 հազար դրամ համախառն գումարով (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 811,758 հազար դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (տես ծանոթագրություն 18):

2022թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ բանկից ներգրաված ռեպո համաձայնագրերով վարկեր, որոնք ապահովված են Բանկի կողմից գրավադրված 5,201,498 հազար ՀՀ դրամ համախառն գումարով ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերով (տես ծանոթագրություն 19):

2022թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մեկ բանկի թղթակցային հաշիվների մնացորդը գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը, որը կազմում է 3,507,682 հազար ՀՀ դրամ:

Ֆինանսական կազմակերպություններից ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ: Ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերն ունեն հաստատուն և փոփոխական տոկոսադրույքներ:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2021թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

24 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
<i>Իրավաբանական անձինք</i>		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	51,174,850	61,361,016
Ժամկետային ավանդներ	11,437,986	13,109,039
	<u>62,612,836</u>	<u>74,470,055</u>
<i>Ֆիզիկական անձինք</i>		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	86,364,521	13,712,144
Ժամկետային ավանդներ	103,827,712	105,461,525
	<u>190,192,233</u>	<u>119,173,669</u>
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	<u>252,805,069</u>	<u>193,643,724</u>

Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ընթացիկ և ժամկետային ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածություն տրամադրված վարկերի, երաշխիքների գծով 10,427,371 հազար դրամ գումարով (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 5,509,282 հազար դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ամենամեծ իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող երկու հաճախորդների, այդ թվում Բանկի հետ կապված անձի և նրա հետ կապակցված անձանց (ծանոթագրություն 31), հաշիվների և ավանդների մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այդ ավանդների և հաշվարկային հաշիվների ընդհանուր գումարը կազմում է 12,063,623 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 26,245,473 հազար դրամ, յոթ հաճախորդների):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2021թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

25 Փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Ստորադաս փոխառություն ոչ ֆինանսական կազմակերպություններից	1,574,797	1,921,192
Վարկեր ՀՀ կառավարությունից	1,451,236	1,185,747
Այլ փոխառություն	1,252,445	14,448
Ընդամենը փոխառություններ	<u>4,278,478</u>	<u>3,121,387</u>

ՀՀ կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են վարկեր ստացված EIB-ի «Փոքր, Միջին Բիզնեսի Զարգացման», KFW-ի «Վերականգնվող էներգիայի աջակցություն», KFW-ի «Մանր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների (ՄՓՄՁ) էներգաարդյունավետության

աջակցության» վարկային ծրագրի շրջանակներում իրականացվող ֆինանսավորման նպատակով: Վարկերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2022թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ կառավարությունից վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 1,317,314 հազար դրամ համախառն գումարով (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,477,973 հազար դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (տես ծանոթագրություն 18):

Բանկը ներգրավել է ստորադաս երկարաժամկետ փոխառություն Բանկի հետ կապակցված Կազմակերպությունից (տես ծանոթագրություն 31):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2021թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

26 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը թողարկել է տոկոսային պարտատոմսեր հետևյալ պայմաններով:

Թողարկման ամսաթիվ	Արժույթ	Մեկ պարտատոմսի արժեքը			Պարտատոմսի մարման ժամկետ	Ընդամենը անվանական արժեք
		Քանակ		%		
01.09.2020	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	5.25	01.09.2023	5,000,000
05.02.2021	ԱՄՆ դոլար	100	33,478	5.30	05.02.2024	3,347,800
20.05.2021	ԱՄՆ դոլար	100	40,000	5.25	20.05.2024	4,000,000
26.11.2021	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	4.80	26.11.2024	5,000,000
20.05.2021	ՀՀ դրամ	10,000	100,000	11.00	20.08.2023	1,000,000,000
05.02.2021	ՀՀ դրամ	10,000	100,000	10.50	05.05.2023	1,000,000,000
26.11.2021	ՀՀ դրամ	10,000	25,000	9.80	26.02.2024	250,000,000

Բանկի պարտատոմսերը ցուցակված են «ՆԱՄԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ֆոնդային բորսայում:

Տարվա ընթացքում Բանկը հետ չի գնել իր կողմից թողարկված որևէ պարտատոմս (2021թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2021թ. ընթացքում՝ նույնպես):

27 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Վճարվելիք գումարներ	171,560	189,439
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,648,614	1,362,299
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	218,605	296,457
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,038,779	1,848,195
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	355,658	191,872
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	53,830	57,632
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ ֆինանսական երաշխիքների գծով	68,853	38,134
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	478,341	287,638
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	2,517,120	2,135,833

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի տարածքների համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրածեք ակտիվների վարձակալությունների (տե՛ս ծանոթագրություն 12)՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տե՛ս ծանոթագրություն 20):

Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,362,299	1,305,057
Ավելացում	560,769	380,348
Վերաչափում	343,685	263,544
Տոկոսի կուտակում	180,991	120,931
Վճարումներ	(799,130)	(707,581)
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,648,614	1,362,299

2022թ. ՖՀՄՄ 16-ի համաձայն ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների նկատմամբ կիրառված միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 10.5% (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 10%):

Վարձակալության գծով պարտավորությունները ապահովագրված են համապատասխան հիմքում ընկած ակտիվներով: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարձակալության գծով չգեղչված պարտավորությունների ժամկետային վերլուծությունը արտացոլված է ծանոթագրություն 35.3-ում:

28 Մեփական կապիտալ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 21,588,653 հազար ՀՀ դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 172,886,525 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և թվով 36,788,261 արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմսերից 32,010,000-ը՝ 100 ՀՀ դրամ և 4,778,261-ը՝ 230 ՀՀ դրամ անվանական արժեքներով:

2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.		31 դեկտեմբերի 2021թ.	
	Վճարված բաժնետիրա- կան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %	Վճարված բաժնետիրա- կան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %
Յունիհոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ	17,981,523	83.3	17,981,523	83.3
Մֆիկարո Բնվեսթմենթս Լիմիթեդ	1,350,900	6.3	1,350,900	6.3
Առուվա Էնթերփրայզիս Լիմիթեդ	776,701	3.6	776,701	3.6
Այլ	1,479,529	6.8	1,479,529	6.8
	<u>21,588,653</u>	<u>100</u>	<u>21,588,653</u>	<u>100</u>

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2021թ. Բանկը ավելացրել է բաժնետիրական կապիտալը 1,099,000 հազար ՀՀ դրամ գումարով:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում: Արտոնյալ բաժնետոմսերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք միայն Բանկի վերակազմակերպման կամ լուծարման և կանոնադրության մեջ արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերի իրավունքները սահմանափակող որոշումների իրականացման հարցերում և ունեն երաշխավորված տարեկան շահաբաժին:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում 2022թ. հայտարարված շահաբաժինների գումարը կազմում է 980,367 հազար ՀՀ դրամ, որից 464,367 հազար դրամը տրվել էր կանխավճարի տեսքով 2021թ.-ին:

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և

ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով:

29 Փոխափոխության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Վարկերի և վարկային գծերի չօգտագործված մաս	4,184,146	2,748,371
Տրամադրված երաշխիքներ	373,246	463,191
Ընդամենը պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	4,557,392	3,211,562

Փոխափոխության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի պահուստներում (տե՛ս ծանոթագրություն 18-ում):

Ֆինանսական երաշխիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
<i>Ֆինանսական երաշխիքներ</i>		
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	38,134	11,630
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	30,719	26,504
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	68,853	38,134

Երաշխիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են «Այլ պարտավորություններում» (տե՛ս ծանոթագրություն 27-ում) :

30 Պայմանականություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր

մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

31 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի նշանակալից բաժնետերեր են հանդիսանում ՌԴ գործարարներ Գ. Զաքարյանը և Գ. Պիսկովը՝ հավասարաչափ բաժնեմասերով, որոնց անուղղակի պատկանում է ձայների իրավունք տվող բաժնետոմսերի 83.3%-ը:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2022		2021	
	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակց- ված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակց- ված կողմեր
<i>Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն</i>				
<i>Հաճախորդներին տրված վարկեր</i>				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	11,791,629	3,351,868	12,801,117	2,289,663
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	20,708	134,564	-	1,121,804
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(5,515,324)	(2,378,563)	(1,009,488)	(59,599)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ, համախառն	6,297,013	1,107,869	11,791,629	3,351,868
Պարտքային կորուստների պահուստ	(2,733,831)	(4,947)	(17,893)	(45,365)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,563,182	1,102,922	11,773,736	3,306,503
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց հմարժեքներ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	293,798	-	258,520	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված	585,182,409	-	23,130,947	-
Տարվա ընթացքում մարված	(584,603,047)	-	(23,095,669)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	873,160	-	293,798	-
<i>Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,615,586	-	1,018,821	-
Տարվա ընթացքում ստացված	198,370,979	-	50,914,282	-
Տարվա ընթացքում վճարված	(196,529,426)	-	(50,317,517)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,457,139	-	1,615,586	-
<i>Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	671,440	115,301	1,739,454	153,554
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	7,945,608	2,720,737	11,777,474	2,259,086
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(2,740,150)	(2,489,639)	(12,845,488)	(2,297,339)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,876,898	346,399	671,440	115,301

Հազար ՀՀ դրամ	2022		2021	
	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակց- ված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակց- ված կողմեր
Ստորադաս փոխառություններ	1,574,280	-	1,921,191	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	58,232	-	71,034
Ոչ նյութական ակտիվների առք	995,760	-	229,107	-
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն				
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	177,587	62,019	323,128	51,362
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	(176,644)	(8,335)	(264,742)	(5,358)
Պարտքային կորուստների (ծախս)/հակադարձում	(2,715,938)	40,418	9,452	361
Ապահովագրության գծով ծախսեր	(63,772)	-	(57,687)	-

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	1,557,216	909,773
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	1,557,216	909,773

32 Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված)։

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող)։

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ)։

32.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	100,012,097	-	100,012,097	100,012,097
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	31,943,460	-	31,943,460	31,943,460
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	118,522,313	-	118,522,313	119,828,158
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,175,430	46,055,065	-	48,230,495	48,877,878
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	284,405	-	284,405	284,405
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	16,603,170	-	16,603,170	16,603,170
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	251,565,031	-	251,565,031	252,805,069
Փոխառություններ	-	4,247,607	-	4,247,607	4,278,478
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	9,153,166	-	9,153,166	9,147,395
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	2,038,779	-	2,038,779	2,038,779

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	63,239,222	-	63,239,222	63,239,222
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	16,182,224	-	16,182,224	16,182,224
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	132,510,367	-	132,510,367	135,413,053
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	945,128	14,490,250	-	15,435,378	15,744,630
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	169,049	-	169,049	169,049

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	10,906,695	-	10,906,695	10,906,695
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	191,221,265	-	191,221,265	193,643,724
Փոխառություններ	-	2,994,164	-	2,994,164	3,121,387
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	12,365,469	-	12,365,469	12,168,789
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	1,848,195	-	1,848,195	1,848,195

Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքները կախված են վարկառուի պարտքային ռիսկից և տատանվում են 5% մինչև 24% տարեկան (2021թ. 5% մինչև 24% տարեկան):

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումների իրական արժեքը հիմնված է շուկայում գործող տոկոսադրույքների վրա: Այն արժեթղթերի իրական արժեքը, որոնց վերաբերյալ բացակայում են գնանշումները, հիմնված են ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկի վրա, որոնք զեղչվում են տարվա վերջին շուկայում գործող տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Փոխառություններ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների նկատմամբ

Ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների ավանդների իրական արժեքը գնահատվում է օգտագործելով զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող ավանդների համար առաջարկվող դրույքաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք ավանդների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերի գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

32.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	1,028,177	-	1,028,177
Ընդամենը	-	1,028,177	-	1,028,177
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	5,246	-	5,246
Ընդամենը	-	5,246	-	5,246
Զուտ իրական արժեք	-	1,022,931	-	1,022,931

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	1,649,514	-	1,649,514
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	5,239	-	5,239
Ընդամենը	-	1,654,753	-	1,654,753

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	10,867	-	10,867
Ընդամենը	-	10,867	-	10,867
Զուտ իրական արժեք	-	1,643,886	-	1,643,886

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Չգնանշվող պարտքային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշվող պարտքային արժեթղթերի իրական արժեքը չափվում է գնահատման մեթոդների միջոցով՝ կիրառելով տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքները ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը գեղջելու նպատակով:

Չգնանշվող բաժնային գործիքներ

Բանկը չգնանշվող բաժնային գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար օգտագործում է շուկայական և եկամտային մոտեցումների համադրությունը: Շուկայական և եկամտային մոտեցումները ոչ հրապարակային բաժնային գործիքների գնահատմանը բնորոշ մեթոդներ են: Շուկայական մոտեցման համաձայն՝ Բանկն օգտագործում է գները և նույնական կամ համադրելի արժեթղթերով շուկայական գործարքներից հավաքված այլ համապատասխան տեղեկատվություն: Եկամտային մոտեցման ներքո ապագա գումարները վերափոխվում են մեկ ներկա գումարի (օրինակ՝ գեղջված դրամական հոսքերի մոդել): Շուկայական մոտեցումը համարվում է նախընտրելի, քանի որ հիմնական օգտագործվող տեղեկատվությունը, որպես կանոն, դիտարկելի է:

Ածանցյալներ

Երբ ածանցյալները շրջանառվում են կա՛մ բորսայում, կա՛մ բորսայից դուրս, Բանկը օգտագործում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փակման գինը:

Երբ ածանցյալները շրջանառվում են կա՛մ բորսայում, կա՛մ բորսայից դուրս, Բանկը օգտագործում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փակման գինը: Այս պայմանագրերի իրական արժեքները գնահատվում են՝ օգտագործելով այն գնահատման մեխանիզմը, որը առավելագույնս մեծացնում է դիտարկելի շուկայի գործիքների օգտագործումը: Բանկի կողմից ներդրվող ածանցյալների մեծամասնությունը ներառված է 2-րդ մակարդակում և բաղկացած է արտարժույթային ֆորվարդային պայմանագրերից:

32.3 Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են տնօրենների խորհրդի կողմից յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Գնահատումը իրականացվել է կիրառելով համեմատական վաճառքների մոտեցումը, որն արտացոլում է նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում է

վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը և ներկայիս օգտագործումը և այլն:

Հողը և շենքերը վերագնահատվել են 2020 թվականի դեկտեմբերին:

Նշանակալի չդիտարկվող ներդրումը՝ վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումն է: Այս ճշգրտումների ծավալն ու ուղղությունը կախված է դիտարկվող շուկայում նմանատիպ գույքի գործարքների քանակից և բնույթից, որոնք կիրառվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած նրան, որ այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողություն է, ղեկավարությունը գտնում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները նյութապես ազդեցություն չեն ունենա ընդհանուր գնահատման վրա:

33 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

Հազար ՀՀ դրամ

			31 դեկտեմբերի 2022թ.			
Հանաչված ֆինանսական պարտավորությունների ամսվա աւար	Հանաչված ֆինանսական ակտիվների/ Պարտավորությունների համախառն գումար	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել			
			Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված ոչ դրամական ապահովում	Զուտ	
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Վարկեր բանկերից ռեպո համաձայնագրերով (ծանոթ. 19,23)	5,030,572	-	5,030,572	(5,175,583)	-	(145,011)
Ընդամենը	5,030,572	-	5,030,572	(5,175,583)	-	(145,011)

34 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 35.3-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.							
Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահան-րագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահան-րագումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	100,012,097	-	-	100,012,097	-	-	100,012,097
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,877,864	9,679,291	9,287,370	28,844,525	3,098,935	-	31,943,460
Հաճախորդներին տրված վարկեր	18,856,305	4,945,199	25,439,357	49,240,861	42,222,683	28,364,614	119,828,158
Ներդրումային արժեթղթեր							
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	-	-	-	28,643	999,534	1,028,177
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	8,566,325	10,386,113	18,952,438	27,589,523	2,335,917	48,877,878
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	284,405	-	-	284,405	-	-	284,405
	129,030,671	23,190,815	45,112,840	197,334,326	72,939,784	31,700,065	301,974,175
<i>Պարտավորություններ</i>							
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14,556,539	84,192	1,132,455	15,773,186	374,050	455,934	16,603,170
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	147,803,335	18,928,229	67,628,555	234,360,119	18,400,873	44,077	252,805,069
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	5,246	-	-	5,246	-	-	5,246
Փոխառություններ	8,811	-	894,312	903,123	2,180,258	1,195,097	4,278,478
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	69,822	3,967,850	4,037,672	5,109,723	-	9,147,395
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	38,739	77,476	311,100	427,315	999,097	222,202	1,648,614
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	171,560	218,605	-	390,165	-	-	390,165
	162,584,230	19,378,324	73,934,272	255,896,826	27,064,001	1,917,310	284,878,137
Զուտ Դիրք	(33,553,559)	3,812,491	(28,821,432)	(58,562,500)	45,875,783	29,782,755	17,096,038
Կուտակված ճեղքվածք	(33,553,559)	(29,741,068)	(58,562,500)	(12,686,717)	17,096,038		

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահան- րագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահան- րագումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	63,239,222	-	-	63,239,222	-	-	-	63,239,222
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,106,121	1,418,300	12,191,168	14,715,589	1,466,635	-	1,466,635	16,182,224
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	5,239	-	-	5,239	-	-	-	5,239
Հաճախորդներին տրված վարկեր	22,055,515	7,961,679	27,406,877	57,424,071	42,248,856	35,740,126	77,988,982	135,413,053
Ներդրումային արժեթղթեր								
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	536,505	-	536,505	28,643	1,084,366	1,113,009	1,649,514
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	802,440	120,654	922,104	1,845,198	13,899,432	-	13,899,432	15,744,630
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	169,049	-	-	169,049	-	-	-	169,049
	87,377,586	10,037,138	40,520,149	137,934,873	57,643,566	36,824,492	94,468,058	232,402,931
<i>Պարտավորություններ</i>								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,841,673	467,726	636,090	7,945,489	2,631,225	329,981	2,961,206	10,906,695
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	84,413,737	10,124,463	57,834,808	152,373,008	41,226,769	43,947	41,270,716	193,643,724
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	10,867	-	-	10,867	-	-	-	10,867
Փոխառություններ	8,963	-	82,458	91,421	1,065,905	1,964,061	3,029,966	3,121,387
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	609,276	480,140	1,089,416	11,079,373	-	11,079,373	12,168,789
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	32,921	65,842	261,839	360,602	895,753	105,944	1,001,697	1,362,299
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	189,439	296,457	-	485,896	-	-	-	485,896
	91,497,600	11,563,764	59,295,335	162,356,699	56,899,025	2,443,933	59,342,958	221,699,657
Զուտ Դիրք	(4,120,014)	(1,526,626)	(18,775,186)	(24,421,826)	744,541	34,380,559	35,125,100	10,703,274
Կուտակված ձեռքվածք	(4,120,014)	(5,646,640)	(24,421,826)		(23,677,285)	10,703,274		

35 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանությունը և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Բանկի Վարչություն

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կառավարման տնօրինություն

Ռիսկերի կառավարման տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի գործընթացների իրականացման և կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար, ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքագրումը:

Բանկի Ֆինանսական տնօրինություն

Բանկի ֆինանսական տնօրինությունը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման համար: Ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկը նաև մոդելավորում է «վատագույն դեպքերը», որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, ակցիաների արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

35.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Պարտքային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները:

35.1.1 Վարկային որակի վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ֆինանսական գործիքների ենթարկվածության վերլուծությունը, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ է ճանաչվում: Ստորև բերված ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է Բանկի՝ այդ ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ հաշվի չառնելով որևէ ապահովվածություն կամ այլ բարելավումներ: Ստանձնված հանձնառությունների կամ երաշխիքների գումարները ներկայացնում են փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի գումարները:

Ներքին վարկանիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է ծանոթագրություն 35.1.2-ում:

Ներքին վարկանիշներ	31 դեկտեմբերի 2022թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (բացառությամբ կանխիկի)</i>				
Ստանդարտ	83,283,907	-	-	83,283,907
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	83,283,907	-	-	83,283,907
Պարտքային կորուստների պահուստ	-	-	-	-
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	83,283,907	-	-	83,283,907
<i>Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Ստանդարտ	32,048,334	-	-	32,048,334
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	32,048,334	-	-	32,048,334
Պարտքային կորուստների պահուստ	(104,874)	-	-	(104,874)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	31,943,460	-	-	31,943,460
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Բարձր	77,743,525	-	-	77,743,525
Ստանդարտ	819,219	665,186	-	1,484,405
Ցածր	-	877,107	-	877,107
Զաշխատող	-	-	7,010,765	7,010,765
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	78,562,744	1,542,293	7,010,765	87,115,802
Պարտքային կորուստների պահուստ	(974,832)	(124,987)	(2,795,589)	(3,895,408)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	77,587,912	1,417,306	4,215,176	83,220,394
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Բարձր	25,405,990	-	-	25,405,990
Ստանդարտ	116,156	128,991	-	245,147
Ցածր	-	32,331	-	32,331
Զաշխատող	-	-	17,616,791	17,616,791
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	25,522,146	161,322	17,616,791	43,300,259
Պարտքային կորուստների պահուստ	(211,851)	(7,395)	(6,473,249)	(6,692,495)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	25,310,295	153,927	11,143,542	36,607,764

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

Ներքին վարկանիշեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրվածները

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Բարձր	15,416,113	-	-	15,416,113
Ստանդարտ	33,669,471	-	-	33,669,471
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	49,085,584	-	-	49,085,584
Պարտքային կորուստների պահուստ	(207,706)	-	-	(207,706)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	48,877,878	-	-	48,877,878

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Ստանդարտ վարկանիշ	1,028,177	-	-	1,028,177
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	1,028,177	-	-	1,028,177
Պարտքային կորուստների պահուստ	(4,980)	-	-	(4,980)

Այլ ֆինանսական ակտիվներ

Ստանդարտ	319,867	-	-	319,867
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	319,867	-	-	319,867
Պարտքային կորուստների պահուստ	(35,462)	-	-	(35,462)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	284,405	-	-	284,405

Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ

Ստանդարտ	4,557,392	-	-	4,557,392
Պարտքային կորուստների պահուստ*	(68,853)	-	-	(68,853)

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

Ներքին վարկանիշեր

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (բացառությամբ կանխիկի)

Ստանդարտ	51,995,545	-	-	51,995,545
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	51,995,545	-	-	51,995,545
Պարտքային կորուստների պահուստ	-	-	-	-
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	51,995,545	-	-	51,995,545

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

Ներքին վարկանիշեր

Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ստանդարտ	16,334,231	-	-	16,334,231
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	16,334,231	-	-	16,334,231
Պարտքային կորուստների պահուստ	(152,007)	-	-	(152,007)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	16,182,224	-	-	16,182,224

Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր

Բարձր	70,705,230	-	-	70,705,230
Ստանդարտ	754,645	718,581	-	1,473,226
Ցածր	-	596,575	-	596,575
Զաշխատող	-	-	10,138,209	10,138,209
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	71,459,875	1,315,156	10,138,209	82,913,240
Պարտքային կորուստների պահուստ	(944,281)	(97,683)	(3,462,884)	(4,504,848)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	70,515,594	1,217,473	6,675,325	78,408,392

Առևտրային վարկեր

Բարձր	49,208,228	-	-	49,208,228
Ստանդարտ	130,884	128,278	-	259,162
Ցածր	-	75,408	-	75,408
Զաշխատող	-	-	13,460,610	13,460,610
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	49,339,112	203,686	13,460,610	63,003,408
Պարտքային կորուստների պահուստ	(168,515)	(3,900)	(5,826,332)	(5,998,747)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	49,170,597	199,786	7,634,278	57,004,661

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ

Ստանդարտ	15,886,996	-	-	15,886,996
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	15,886,996	-	-	15,886,996
Պարտքային կորուստների պահուստ	(142,366)	-	-	(142,366)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	15,744,630	-	-	15,744,630

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Ստանդարտ վարկանիշ	1,649,514	-	-	1,649,514
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	1,649,514	-	-	1,649,514
Պարտքային կորուստների պահուստ	(8,014)	-	-	(8,014)

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.			
Ներքին վարկանիշեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Այլ ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Ստանդարտ	174,848	-	-	174,848
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	174,848	-	-	174,848
Պարտքային կորուստների պահուստ	(5,799)	-	-	(5,799)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	169,049	-	-	169,049
<i>Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ</i>				
Ստանդարտ	3,211,562	-	-	3,211,562
	3,211,562	-	-	3,211,562
Պարտքային կորուստների պահուստ*	(38,134)	-	-	(38,134)

* Պարտքային կորուստների պահուստը ներկայացնում է ֆինանսական երաշխիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստները: Փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի պահուստներում:

Ածանցյալ գործարքների հետևանքով առաջացող պարտքային ռիսկը բացահայտվում է 16 ծանոթագրությունում:

35.1.2 Արժեզրկման գնահատում

Ստորև բերված հղումները ցույց են տալիս, թե տվյալ հաշվետվության որ ծանոթագրություններում են բացահայտվում Բանկի՝ արժեզրկման գնահատման և չափման մոտեցումները: Այն պետք է ընթերցվի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ միասին (տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրությունը):

Պարտքային ռիսկի էական աճ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք էական է աճել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո: Գնահատում կատարելիս, Բանկը օգտագործում է ֆինանսական գործիքի մարման ակնկալվող ժամկետի ընթացքում պարտագանցում տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունները, այլ ոչ թե ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարի փոփոխությունները:

Պարտքային ռիսկի էական աճը որոշելու համար, Բանկը հաշվի է առնում ապագային միտված ինչպես քանակական, այնպես էլ ապագային միտված որակական չափանիշներ:

Այնուամենայնիվ, եթե ապագային միտված տեղեկատվությունը (ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային կերպով) հասանելի չէ առանց չարդարացված ծախսերի կամ ջանքերի, Բանկը օգտագործում է ժամկետանց օրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը որոշելու համար, թե արդյոք առկա է պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչման պահից հետո:

Հաճախորդներին տրված վարկերի չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխառությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքից, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես դեֆոլտային, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:
- Փորձաշրջանում գտվող վարկեր. գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ վերանայման պահին աշխատող կամ վերանայման պահին չաշխատող, այն վարկերի համար, որոնք գտնվում են փորձաշրջանում (առողջացման ժամանակաշրջանից հետո ընկած ժամանակաշրջան): Միաժամանակ այդ վարկերը չպետք է ունենան 30 օրից ավել ժամկետանց օր կամ քիչ հավանական վճարման որևէ չափանիշ:

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների չափանիշներ

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները ներկայացված են հետևյալ պարագրաֆներում: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխառությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- 7 և ավել ժամկետանց օրեր հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար - Հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար 7 և ավել ժամկետանց օրերը վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում կորպորատիվ վարկանիշը: Վարկանիշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's և Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած BB մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը

չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ դեֆոլտի վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:

- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքի, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես դեֆոլտային, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:

Ներդրումային արժեթղթերի չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են արժեթղթերի պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները, որոնք բոլորն էլ որոշման մեջ ունեն հավասար կշիռ.

- 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն - 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում երկրի (սուվերեն) վարկանիշը: Վարկանշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's և Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած B2 մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և Բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ պարտազանցման վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:

Էական վատթարացման կարգավիճակից դուրս գալու չափանիշներ

Եթե առկա չէ Բանկի կողմից պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշներից որևիցե մեկը, ապա տեղի է ունենում փուլ 2-ից անցում փուլ 1-ին, բացառությամբ վերանայված պարտքերի, որոնց համար կիրառվում է փորձաշրջան:

Պարտքային ռիսկի մակարդակներ

Բանկը առանձնացնում է պարտքային ռիսկի մակարդակները տարբեր տվյալների հիման վրա, որոնք կանխատեսում են պարտազանցում տեղի ունենալու ռիսկը և հիմնվում են վարկային փորձված դատողության վրա: Պարտքային ռիսկի մակարդակները սահմանվում են որակական և քանակական (հիմնականում ժամկետանց օրերով պայմանավորված՝ ոչ ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները սահմանվում են որպես բարձր վարկանիշ ունեցող, մինչև 30 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ ստանդարտ վարկանիշ ունեցող, ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ ոչ ստանդարտ կամ ցածր և ավելի քան 90 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ չաշխատող վարկանիշ ունեցող) գործոններով, որոնք մատնանշում են պատազանցում տեղի ունենալու ռիսկը: Այս գործոնները տարբերվում են կախված ռիսկի բնույթից և փոխառուի տեսակից:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի գնահատման համակարգի քարտեզագրումը և գործընկերների արտաքին վարկանիշները.

Միջազգային արտաքին վարկանիշային գործակալության (S&P) վարկանիշ	Վարկանիշ	2022	2021
		12-ամսյա PD	12-ամսյա PD
AAA -ից A-	Բարձր	0.001-0.026%	0.001-0.025%
BBB+ -ից B-	Ստանդարտ	0.045-3.231%	0.043-3.472%
CCC+ to CC	Ոչ ստանդարտ	5.519-27.516%	6.003-31.025%
D	Չաշխատող	100%	100%

Խմբային կամ անհատական գնահատում

Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է անհատական կամ խմբային հիմունքներով: Ակտիվների դասերը, որտեղ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկները կատարվում են անհատական հիմունքներով, ներառում են.

- փուլ 3-ում գտնվող անհատապես նշանակալից վարկեր՝ ֆինանսական ակտիվների դասից անկախ,
- խոշոր և առանձնահատուկ վարկեր
- զանձապետական, առևտրային և միջբանկային հարաբերություններ, ինչպիսիք են բանկերում պահվող միջոցները, հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը և ամորտիզացված արժեքով/իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքները,
- Մնացորդներ, որոնք դասակարգվել են որպես գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, եթե սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է, իսկ նոր վարկը ճանաչվել է պարտքի վերակազմավորման արդյունքում:

Բանկը խմբավորում է ակտիվները, որոնց ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն հաշվարկվում անհատական հիմունքներով, ըստ համանման պարտքային ռիսկով առանձին դասերի՝ հիմնվելով վարկերի բնութագրերի վրա, ինչպես օրինակ՝

- վարկի տեսակը (կորպորատիվ, հիփոթեք, վարկային քարտ, սպառողական վարկ և այլն)
- հաճախորդի տեսակը (օրինակ՝ ֆիզիկական անձ կամ իրավաբանական անձ կամ ըստ տնտեսության ճյուղի),
- գրավի տեսակը (օրինակ՝ գույք, ստացվելիք գումարներ և այլն),
- արժույթ
- այլ բնորոշ հատկանիշներ:

Պարտագանցման սահմանում և «առողջացում»

Բանկը համարում է ֆինանսական գործիքը պարտագանցման ենթարկված, և, հետևաբար, Փուլ 3-ում դասակարգված (արժեզրկված)՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պայմանագրային վճարումները 90 օր ժամկետանց են:

Բանկը միջբանկային հաշիվները համարում է պարտագանցման ենթարկված և անհապաղ գործողություններ է կատարում, երբ պահանջվող վճարումները չեն կատարվում մինչև աշխատանքային օրվա ավարտը, ինչպես նշված է անհատական պայմանագրերով:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ պարտագանցման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- դատավարություն, պարտքի հավաքագրման համար իրավական գործողությունների կատարում կամ հարկադիր կատարում,
- պարտապանի լիցենզիայի կասեցում,
- վարկառուն համարվում է համավարկառու, երբ հիմնական վարկառուն պարտագանցման ենթարկված է,
- նույն մնացորդի բազմակի վերաձևակերպում,
- կան հիմնավոր մտավախություններ վարկառուի ապագա ունակության վերաբերյալ՝ կայուն և բավարար դրամական հոսքերի ստեղծման հետ կապված,
- վարկառուի վարկերի օգտագործման մակարդակը՝ վարկային լծակը, զգալիորեն ավելացել է կամ առկա են վարկային լծակի նման փոփոխության համար արդարացված սպասումներ. հաշվետու ժամանակահատվածում կապիտալը 50%-ով կրճատվել է վնասների պատճառով,
- պարտքերի ծածկման գործակիցը ցույց է տալիս, որ պարտքը կայուն չէ,
- հիմնական հաճախորդի կամ վարձակալի կորուստ,
- փոխկապակցված և կարևոր հաճախորդ դիմել է սնանկ ճանաչվելու համար,
- վերաձևակերպում՝ վարկի զգալի մասի զիջմամբ,
- վարկային կազմակերպությունը սնանկության գործառույթ է սկսում փոխառուի նկատմամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «առողջացած», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն երեք անընդմեջ ամիսների ընթացքում պարտագանցման սահմանված չափանիշներից որևէ մեկը բացակայել է: Ակտիվի՝ առողջանալուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է առողջացման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է պարտքային ռիսկի զգալի աճ: Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների «առողջացման» չափանիշն ավելի մեղմ է, քան վերանայված և չաշխատող պարտքերի վերաբերյալ 12-ամսյա պահանջը:

Վերանայված և փոփոխված վարկեր

Բանկը երբեմն զիջումներ կամ փոփոխություններ է կատարում վարկի սկզբնական պայմաններում՝ արձագանքելով վարկառուի ֆինանսական դժվարություններին՝ գրավը սեփականություն վերցնելու կամ այլ կերպ այն հավաքագրելու փոխարեն: Բանկը համարում է վարկը վերանայված այն ժամանակ, երբ կատարում է զիջումներ կամ փոփոխություններ՝ ելնելով վարկառուի ներկա կամ ապագային առնչվող ֆինանսական դժվարություններից, և դրանք չէր կատարի, եթե վարկառուն ֆինանսապես առողջ լիներ: Ֆինանսական դժվարությունների

ցուցիչներ են ֆինանսական ցուցանիշների ձախողումները կամ պարտքային ռիսկերի բաժնի կողմից բարձրացված էական մտահոգությունները: Վերանայման միջոցառումները կարող են ընդգրկել վճարման պայմանավորվածությունների երկարաձգում և վարկավորման նոր պայմանների համաձայնեցում: Պայմանների վերանայումից հետո ցանկացած արժեզրկում չափվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի կիրառմամբ, որը հաշվարկվում է պայմանների փոփոխությունից առաջ: Դա Բանկի՝ վերանայված վարկերի վերահսկման քաղաքականությունն է, ինչը կօգնի ապահովել ապագա վճարումների հավանականությունը:

Ապաճանաչման վերաբերյալ որոշումները և Փուլ 2-ի ու Փուլ 3-ի միջև դասակարգումը կատարվում է դեպք առ դեպք:

Բանկը «առողջացման» ժամանակաշրջան է սահմանում վերանայումից հետո ընկած 12-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է միայն վերանայված և չափաստող պարտքերի համար (բացառելով արտոնյալ ժամանակահատվածը): Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ վերանայումից անմիջապես հետո հնարավոր չէ որոշել ֆինանսական դժվարությունների առկայությունը՝ անհրաժեշտ է օգտագործել «առողջացման» ժամանակաշրջանը՝ որոշելու համար արդյոք պարտքն արդյունավետ է «առողջացել»: Այսպիսով, բոլոր վերանայված և չափաստող պարտքերը վերանայումից հետո՝ «առողջացման» ժամանակաշրջանում, պետք է մնան 3-րդ փուլում, անկախ պարտավորության դրական դրսևորումից (ժամկետանց օրերի բացակայություն և այլն):

Բանկը փորձաշրջան է համարում «առողջացման» ժամանակաշրջանից հետո ընկած 24-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է վերանայված և աշխատող պարտքերի համար: Ակտիվը՝ որպես վերանայված և աշխատող պարտքեր դասակարգվելուց հետո շարունակում է մնալ առնվազն 24-ամսյա փորձաշրջանում որպես վերանայված:

Որպեսզի վարկը չդասակարգվի վերանայված կատեգորիայում, հաճախորդը պետք է համապատասխանի բոլոր հետևյալ չափանիշներին.

- իր բոլոր պարտքերը պետք է դիտարկվեն աշխատող,
- երկու տարվա փորձաշրջանն ավարտվում է այն օրը, երբ վերանայման պայմանագիրը համարվում է աշխատող,
- փորձաշրջանի ժամկետի առնվազն կեսի ընթացքում ոչ էական համարվող մայր գումարի կամ տոկոսագումարի կանոնավոր վճարումներ,
- հաճախորդը չունի որևէ պայմանագիր, որը ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Եթե փոփոխությունները զգալի են, վարկը ապաճանաչվում է, ինչպես բացատրվում է 4.4.3 ծանոթագրությունում:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված են Փուլ 2-ում և Փուլ 3-ում ներառված ակտիվները, որոնք փոփոխվել են, և, հետևաբար, հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում համարվում են վերանայված՝ Բանկի կողմից փոփոխությունների գծով կրած կորուստների հետ միասին:

Հազար ՀՀ դրամ

	2022	2021
Հաշվետու ժամանակաշրջանում փոփոխված ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեք	885,713	352,861
Փոփոխությունից զուտ վնաս	(302,330)	(60,222)

Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականություն (PD)

PD- ն ներկայացնում է վարկառուի կողմից իր ֆինանսական պարտավորությունները կա՛մ առաջիկա 12 ամիսների (12mECL), կա՛մ պարտավորության գործողության ամբողջ ժամկետի (LTECL) ընթացքում չկատարելու հավանականությունը:

Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքի PD հաշվարկվում է կիրառելով ժամկետայնության կառուցվածքը 12-ամսյա PD-ի վրա: Ժամկետայնության կառուցվածքը ցույց է տալիս, թե ինչպես է փոխվում պորտֆելի պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունը՝ սկզբնական ճանաչման պահից սկսած՝ վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում: Ժամկետայնության կառուցվածքը հիմնված է պատմականորեն դիտարկված տվյալների վրա և ենթադրվում է, որ նույնն է պորտֆելի և վարկային դասի խմբի բոլոր ակտիվների համար: Սա հաստատվում է պատմական վերլուծությունների հիման վրա:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD)

LGD- ն որոշվում է այն գործոնների հիման վրա, որոնք ազդում են դեֆոլտից հետո իրականացվող վերականգնումների վրա: Դրանք տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- ապահովված ֆինանսական գործիքների համար սա առաջին հերթին հիմնված է գրավի տեսակի և դրա կանխատեսվող արժեքների, պարտադիր վաճառքների դեպքում շուկայական/հաշվեկշռային արժեքների պատմական գեղչերի, բռնագանձման ժամանակահատվածի և դիտարկվող փոխհատուցման ծախսերի վրա:
- Չապահովված ֆինանսական գործիքների դեպքում LGD- ն սովորաբար սահմանվում է ըստ գործիքի տեսակի՝ տարբեր փոխառուների վերականգնման սահմանափակ տարբերակման պատճառով: LGD-ի վրա ազդում է հավաքագրման ռազմավարությունը՝ ներառյալ պայմանագրային պարտքերի վաճառքը և գինը:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD)

12-ամսյա և գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում EAD- ները որոշվում են ակնկալվող վճարումների հիման վրա, որը տարբերվում է ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- Պայմանագրային ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքների դեպքում դա հիմնված է փոխառուի կողմից 12 ամսվա կամ ամբողջ ժամկետի ընթացքում իրականացվելիք պայմանագրային մարումների վրա: Սա նաև ճշգրտվում է փոխառուի կողմից կատարվելիք ակնկալվող գերավճարներով: Հաշվարկի մեջ ներառվում են նաև վաղաժամկետ մարման/վերաֆինանսավորման հետ կապված ենթադրությունները:
- Վերականգնվող ֆինանսական գործիքի համար պարտազանցման տեղի ունենալու ռիսկին ենթարկվածությունը կանխորոշվում է՝ ընթացիկ մնացորդային հաշվեկշռին գումարելով «վարկի շրջանառելիության գործակիցը», ինչը հաշվի է առնում պարտազանցման տեղի ունենալու պահին մնացած սահմանաչափի ակնկալվող օգտագործումը: Այս ենթադրությունները տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի և ընթացիկ սահմանաչափերի օգտագործման՝ հիմնվելով Բանկի պարտազանցումների վերջին տվյալների վերլուծության վրա:

Ապագայամետ տեղեկատվություն

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոտեցումը ներկայացվում է 4.4.6 ծանոթագրության գնահատումներում ու ենթադրություններում: Ամբողջականության և ճշգրտության ապահովման նպատակով Բանկը օգտագործում է տեղեկատվություն երրորդ կողմի աղբյուրներից (ՀԲ, ԿԲ, ՀՀ Կառավարություն և այլն): Մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցության գնահատման նպատակով Բանկը որոշում է ընտրված մակրոտնտեսական գործոնների և կանխատեսված տարբեր սցենարների (բազային, լավատեսական և վատատեսական) կշիռները, ներառյալ.

- ՀՆԱ-ի աճ/նվազում
- ՀՆԱ (արտահայտված ՀՀ դրամով)
- Զուտ ընթացիկ արտասահմանյան տրանսֆերտներ
- Գործազրկության մակարդակ

- Բանկի չաշխատող վարկերի մասնաբաժինն ընդհանուր տրված վարկերում (%)
- Առևտուր (աճի տեմպ %)
- Արդյունաբերություն (աճի տեմպ %)
- Շինարարություն (աճի տեմպ %)
- Գյուղատնտեսություն (աճի տեմպ %)
- Արտարժույթի պաշտոնական փոխարժեք
- Գնաձ
- Անշարժ գույքի գները (միջին գինը Երևանում)

35.1.3 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեզմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեզմենտների:

Հազար ՀՀ դրամ

	ՀՀ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	ՏՀԶԿ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	85,129,933	12,167,207	2,714,957	100,012,097
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	21,345,368	8,403,610	2,194,482	31,943,460
Հաճախորդներին տրված վարկեր	111,440,776	8,385,217	2,165	119,828,158
Ներդրումային արժեթղթեր	31,245,590	-	18,660,465	49,906,055
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	124,019	-	160,386	284,405
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	249,285,686	28,956,034	23,732,455	301,974,175
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	198,852,663	26,734,003	6,816,265	232,402,931

Ակտիվները դասակարգվում են՝ հիմք ընդունելով այն երկիրը, որտեղ գործընկեր կողմը գրանցված է:

Արդյունաբերության ճյուղեր

2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի պարտքային ռիսկերը դասակարգված ըստ տնտեսության ճյուղերի կենտրոնացած են ֆինանսական հատվածում, բացառությամբ վարկերի: Տնտեսության ճյուղայնության բաշխումը վարկերի համար տե՝ս ծանոթագրություն 18-ը:

35.1.4 Գրավ և վարկային ապահովման այլ միջոցներ

Պահանջվող գրավի գումարը և տեսակը կախված են փոխառուի պարտքային ռիսկի գնահատումից: Գոյություն ունեն գրավադրման յուրաքանչյուր տեսակի ընդունելիության և գնահատման վերաբերյալ ուղեցույցեր:

Ստացված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են.

- արժեթղթերի փոխառության և հակադարձ հետգնման գործարքների դեպքում՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր,

- առևտրային վարկերի դեպքում՝ անշարժ և շարժական գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր, իսկ հատուկ հանգամանքներում՝ պետական երաշխիքներ,
- գրավադրմամբ սպառողական վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք
- հիփոթեքային վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք:

Բանկը նաև երաշխիքներ է ստանում մայր ընկերություններից իրենց դուստր ընկերությունների վարկերի համար: Ղեկավարությունը վերահսկում է գրավի շուկայական արժեքը և անհրաժեշտության դեպքում՝ ըստ հիմնական համաձայնագրի՝ պահանջում լրացուցիչ գրավ:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրամադրված 790,819 հազար դրամ ընդհանուր գումարով արժեզրկված վարկերի համար արժեզրկման ակնկալվող կորուստների գծով պահուստ չի ձևավորվել գրավների առկայության պատճառով (2021թ. 6,208,053 հազար դրամ):

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են գրավով, ֆիզիկական անձանց գծով վերականգնվող վարկային գծերը հիմնականում ապահովված չեն: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Հիմնականում ֆինանսական հաստատություններին, հատկապես բանկերին, վարկեր և կանխավճարներ տրամադրելու համար գրավներ չեն պահանջվում: Բացառություն են կազմում այն գրավները, որոնք ձեռք են բերվել ըստ հետգնման պայմանագրերի և արժեթղթերի փոխառության գործարքներից: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Անշարժ գույք	51,442,051	72,177,081
Շարժական գույք	5,816,178	12,011,735
Շրջանառու միջոցներ	1,729,510	1,549,248
Կազմակերպությունների երաշխիքներ	2,489,248	2,404,359
Դրամական միջոցներ	10,200,400	4,853,088
Կենցաղային տեխնիկա	30,259,528	25,672,345
Ապահովվածություն չունեցող	28,479,146	27,248,792
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր (համախառն)	130,416,061	145,916,648

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

35.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելներին: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

35.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամուտի վրա՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լոդացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով եկամտաբերության կորի ենթադրվող փոփոխությունները:

Հազար ՀՀ դրամ		2022	2021
	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Կապիտալի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն
Արտարժույթ			
ՀՀ դրամ	+1	(44,782)	(44,793)
ՀՀ դրամ	-1	37,300	47,411

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

Հազար ՀՀ դրամ

	2022			2021		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլլար	Այլ արտարժույթ
<i>Տոկոսաբեր ակտիվներ</i>						
Բանկերին տրամադրված վարկեր	-	3.4	4.3	-	5.0	2.5
Բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդներ	-	4.4	2.3	-	5.0	2.3
Առևտրային վարկեր	11.16	10.89	5.67	13.35	10.43	4.17
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր	20.04	12.37	8.36	19.82	12.81	7.87
Ներդրումային արժեթղթեր	9.3	4.5	2.4	8.5	5.1	5.48
<i>Տոկոսաբեր պարտավորություններ</i>						
Վարկեր բանկերից ռեպո համաձայնագրերով	11.15	-	-	-	-	-
Վարկեր և ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	6.86	5.6	-	8.1	2.8	-
Ավանդներ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից	9.4	3.8	3.0	9.8	3.0	3.0
Վարկեր ՀՀ Կառավարությունից	6.5	-	-	6.0	-	-
Ստորադաս փոխառություն	-	12.6	-	-	12.6	-
Թողարկված արժեթղթեր	6,5	-	-	6.5	-	-
Փոխառություններ այլ կազմակերպություններից	-	12,6	12,6	-	-	-

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ): Աղյուսակում

հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.		31 դեկտեմբերի 2021թ.	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
Արտարժույթ				
ԱՄՆ դոլար	+5	(2,036)	+5	(101,009)
Եվրո	+5	(12,090)	+5	36,976
ԱՄՆ դոլար	(5)	2,036	(5)	101,009
Եվրո	(5)	12,090	(5)	(36,976)

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.			
	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16,957,972	76,978,502	6,075,623	100,012,097
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	784,666	22,125,299	9,033,495	31,943,460
Հաճախորդներին տրված վարկեր	87,443,610	31,442,443	942,105	119,828,158
Ներդրումային արժեթղթեր	9,197,228	40,708,827	-	49,906,055
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	158,993	125,412	-	284,405
	114,542,469	171,380,483	16,051,223	301,974,175
<i>Պարտավորություններ</i>				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,753,661	7,996,323	1,853,186	16,603,170
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	82,129,544	156,546,849	14,128,676	252,805,069
Փոխառություններ	1,451,236	2,827,242	-	4,278,478
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,281,567	6,865,828	-	9,147,395
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,038,032	747	-	2,038,779
Ընդամենը	94,654,040	174,236,989	15,981,862	284,872,891
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	(1,973,097)	1,967,851	-	(5,246)
Զուտ դիրք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	17,915,332	(888,655)	69,361	17,096,038

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին	2,131,300	2,426,092	-	4,557,392
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	96,582,622	131,801,475	4,013,595	232,397,692
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	88,378,615	117,209,247	16,100,928	221,688,790
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	-	(12,413,474)	12,407,846	(5,628)
Զուտ դիրք 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,204,007	2,178,754	320,513	10,703,274
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին	1,413,422	1,798,140	-	3,211,562

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

35.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 4%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 18%-ի չափով պահուստավորման գումար (տե՛ս ծանոթագրություն 15-ը): Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները

կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.

	Աուդիտի չենթարկված	
	2022, %	2021, %
Ն21- Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ Ընդհանուր ակտիվներ)	44.47	28.30
Ն22- Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	92.62	97.97

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չգեղջված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից միջև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տե՛ս ծանոթագրություն 34-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական միջոցների հոսքերը, ինչպես նշված է Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմության մեջ:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	3 - 12 ամիս		5 տարուց ավելի		Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվե- կշռային արժեք
		1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի		
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>							
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14,562,688	84,533	1,181,186	445,492	669,017	16,942,916	16,603,170
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	147,834,525	19,159,404	70,246,249	20,268,262	74,215	257,582,655	252,805,069
Փոխառություններ	8,811	-	938,418	2,903,798	2,027,890	5,878,917	4,278,478
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	147,438	4,304,126	5,307,683	-	9,759,247	9,147,395
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	44,552	89,104	372,098	1,165,421	463,746	2,134,921	1,648,614
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	171,560	218,605	-	-	-	390,165	390,165
Ընդամենը չգեղջված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	162,622,136	19,699,084	77,042,077	30,090,656	3,234,868	292,688,821	284,872,891

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	3 - 12		5 տարուց		Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվե- կշռային արժեք
		1 - 3 ամիս	ամիս	1-5 տարի	ավելի		
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
Արտարժույթի սվոպ պայմանագրեր							
Ներհոսք	1,967,851	-	-	-	-	1,967,851	
Արտահոսք	(1,973,097)	-	-	-	-	(1,973,097)	(5,246)
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	291,376	284,345	1,053,672	2,166,850	761,149	4,557,392	4,557,392

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռային արժեք
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպություններ ի նկատմամբ	6,841,990	475,229	679,883	2,947,731	435,763	11,380,596	10,906,695
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	84,430,876	10,235,363	60,647,588	45,865,025	78,930	201,257,782	193,643,724
Փոխառություններ	8,963	-	84,691	1,344,799	3,447,092	4,885,545	3,121,387
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	717,186	1,538,515	11,327,728	-	13,583,429	12,168,789
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	43,984	87,969	347,524	1,306,285	150,772	1,936,534	1,362,299
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	189,439	296,457	-	-	-	485,896	485,896
Ընդամենը չզեղչված աչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
	91,515,252	11,812,204	63,298,201	62,791,568	4,112,557	233,529,782	221,688,790

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռային արժեք
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
Արտաթույլի սվոպ պայմանագրեր							
Ներհոսք	4,073,002	-	-	-	-	4,073,002	-
Արտահոսք	(4,083,869)	-	-	-	-	(4,083,869)	(10,867)
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ							
	233,140	334,305	663,762	1,980,355	-	3,211,562	3,211,562

Բանկի մոտ առկա է էական բացասական կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք մինչև մեկ տարվա կտրվածքով: Տես ծանոթագրություն 34-ը: Դա այն բանի հետևանք է, որ 2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հիմնական ֆինանսավորման աղբյուր են հանդիսանում մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները: Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ չնայած մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները էական կշիռ են կազմում, վերջին տարիներին ձևավորված փորձը ցույց է տալիս, որ նշված ավանդները հանդիսանում են կայուն և երկարատև ֆինանսավորման աղբյուր:

35.4 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Բանկի ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Ռիսկերի կառավարման վարչությունը, Խորհուրդը, Գործադիր մարմինը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,

- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Բանկի ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

36 Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

Բանկի պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ

2022

	Պարտավորու- թյուններ ֆինանսական կազմակեր- պությունների նկատմամբ	Փոխառու- թյուններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Վարձակալու- թյան գծով պարտավո- րություններ	Ընդամենը
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	7,906,667	3,121,387	12,168,789	1,362,299	24,559,142
Դրամային հոսքերից	(4,914,832)	1,518,594	(1,433,631)	(799,130)	(5,628,999)
Վճարումներ	(6,437,324)	(2,366,739)	(1,433,631)	(799,130)	(11,036,824)
Ստացված գումար	1,522,492	3,885,333	-	-	5,407,825
Ոչ դրամային հոսքերից	(943,232)	(361,503)	(1,587,763)	1,085,445	(1,807,053)
Վարձակալության գծով պարտավորության ճշգրտում	-	-	-	904,454	904,454
Փոխարժեքային տարբերություն	(943,232)	(361,503)	(1,587,763)	-	(2,892,498)
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-	-	180,991	180,991
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,048,603	4,278,478	9,147,395	1,648,614	17,123,090

	Պարտավորու- թյուններ ֆինանսական կազմակեր- պությունների նկատմամբ	Փոխառու- թյուններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Վարձակալու- թյան գծով պարտավո- րություններ	Ընդամենը
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	29,573,686	5,905,308	9,498,202	1,305,057	46,282,253
Դրամային հոսքերից	(21,092,453)	(2,583,135)	3,534,522	(707,581)	(20,848,647)
Վճարումներ	(208,320,146)	(3,243,700)	(10,195,439)	(707,581)	(222,466,866)
Ստացված գումար	187,227,693	660,565	13,729,961	-	201,618,219
Ոչ դրամային հոսքերից	(574,566)	(200,786)	(863,935)	764,823	(874,464)
Վարձակալության գծով պարտավորության ճշգրտում	-	-	-	643,892	643,892
Փոխարժեքային տարբերություն	(574,566)	(200,786)	(882,821)	-	(1,658,173)
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-	18,886	120,931	139,817
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,906,667	3,121,387	12,168,789	1,362,299	24,559,142

37 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը/վնասը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները և ստորադաս փոխառությունը:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2022 և 2021 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Աուդիտի չենթարկված	
	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Հիմնական կապիտալ	28,608,121	27,996,805
Լրացուցիչ կապիտալ	2,786,875	3,045,944
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	31,394,996	31,042,749
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	196,540,404	234,048,336
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	15.97%	13.26%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվել է ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազար ՀՀ դրամ:

38 Վերլուծություն ըստ սեգմենտների

Բանկի գործառնությունները բավականին ինտեգրացված են և կազմում են մեկ գործարար սեգմենտ ըստ ՖՀՄՄ 8՝ Գործառնական սեգմենտներ՝ ստանդարտի պահանջների:

Արտաքին հաճախորդներից ստացվող եկամտի մեծ մասը վերաբերում է Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտներին: Բանկը չունի առանձին հաճախորդ, որից ստանում է իր հասույթի 10%-ը կամ ավելին:

Բանկի ոչ ընթացիկ ակտիվները հիմնականում գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում:

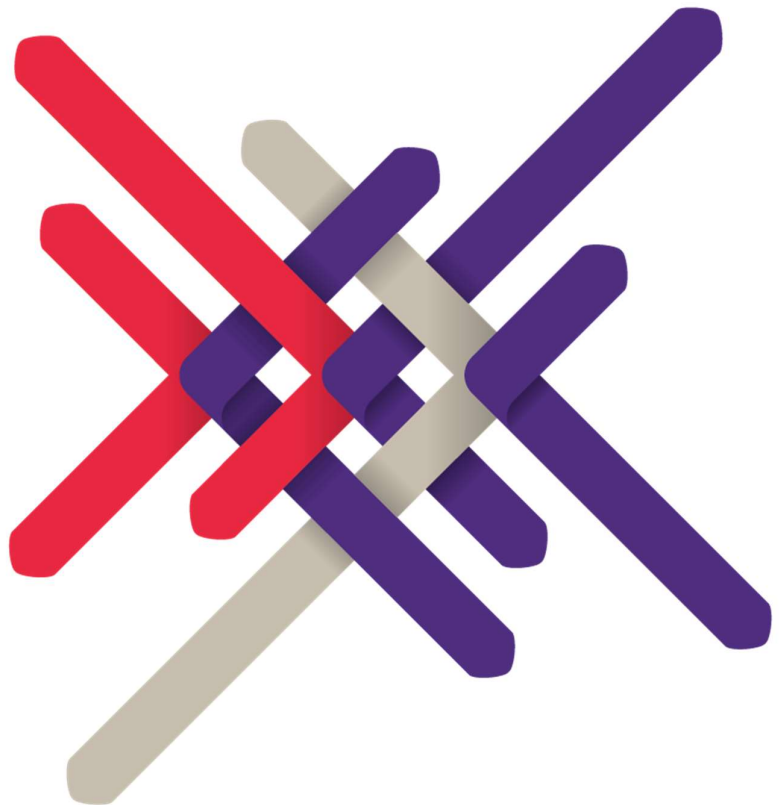
39 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած իրադարձություններ

- 2023թ մարտի 2-ին Առուլովա Էնթերփրայզիս լիմիթեդը 776,701 հազար դրամ անվանական արժեքով սովորական բաժնետոմսերը վաճառել է Յունիհոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդին:
- 2023թ-ի մարտի 31-ի Բանկի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը կյոդարկի լրացուցիչ 15,000,000 հատ՝ յուրաքանչյուրը 100 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով սովորական բաժնետոմսեր՝ բաց բաժանորդագրության միջոցով 300 ՀՀ դրամ շուկայական արժեքով:

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

31 դեկտեմբերի 2023թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	12
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	14
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	16

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ

ՀՀ, ք. Երևան 0015

Երևան Պլազա

Բիզնես Կենտրոն

Գրիգոր Լուսավորիչ 9

Հ. + 374 10 500 964

Ֆ. + 374 10 500 961

Grant Thornton CJSC

Yerevan Plaza Business Center

9 Grigor Lusavorich street

0015 Yerevan, Armenia

T + 374 10 500 964

F + 374 10 500 961

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ Բաժնետերերին.

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ (այսուհետ՝ Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Բանկի՝ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՀՀՄՄ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՄ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնադրքի» (ՀՀՄՄ կանոնադրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք, մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների՝ որպես մեկ ամբողջություն, մեր աուդիտի համատեքստում և

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք այդ հարցերի վերաբերյալ առանձին կարծիք չենք տրամադրում:

- *Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ*

Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականությունների նկարագրությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվությունների ծանոթագրություն 4.4.6-ում, իսկ պարտքային ռիսկի վերլուծությունը՝ ծանոթագրություն 36.1-ում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ձևավորումը համարվում է աուդիտի առանցքային հարց՝ հաճախորդներին տրված վարկերի նշանակալի լինելու, ինչպես նաև արժեզրկման գնահատման հիմքում ընկած ենթադրությունների սուբյեկտիվության պատճառով: Տարբեր դատողությունների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի գնահատման և ձևավորման էականորեն տարբեր արդյունքների, ինչը կարող է էական ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Դատողությունների առանցքային ոլորտները ներառում են ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ժամանակ արժեզրկման որոշման պահանջների մեկնաբանումը, որը արտացոլվում է Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում, վարկի որակի էական վատթարացման հետ կապված բացահայտումները, նաև ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում օգտագործված ենթադրությունները, ինչպիսիք են երրորդ կողմի ֆինանսական վիճակը, ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերն ու կանխատեսվող մակրոտնտեսական գործոնները և լրացուցիչ միջոցներ կիրառելու անհրաժեշտությունը՝ արտացոլելու ընթացիկ կամ ապագա արտաքին գործոնները, որոնք պատշաճ կերպով հաշվի չեն առնվել ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում:

Արժեզրկման մեթոդոլոգիայի հետ կապված իրականացվել են հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը.

- Ուսումնասիրվել է Բանկի՝ ՖՀՄՍ 9-ի հիման վրա արժեզրկման պահուստի ձևավորման քաղաքականությունը և համեմատվել է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների հետ:
- Գնահատվել է Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի որոշման ժամանակ օգտագործվող տեղեկատվության նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավետությունը՝ ներառյալ վարկի ձևավորման պահին ստացված գործարքային տվյալները, վարկային որակի շարունակական ներքին գնահատումները, ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի տվյալների և ինտերֆեյսի պահպանումը:
- Գնահատվել է ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավետությունը՝ ներառյալ մոդելի կառուցումը և հաստատումը, շարունակական վերահսկումը/հավաստիացումը, մոդելի կառավարումը և թվաբանական ճշգրտությունը:
- Ստուգվել է Բանկի՝ պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման և ռիսկերի հակվածությունը տարբեր փուլերում դասակարգելու հիմնավորվածությունը:
- Ռիսկերի որոշակի ընտրանքի համար ստուգվել է Բանկի փուլավորման ճշտությունը:
- Գնահատվել և թեստավորվել են մոդելավորման էական ենթադրությունները՝ կենտրոնանալով Բանկի կողմից ընդունված մոդելավորման առանցքային ենթադրությունների վրա, և պահուստների զգայունությունը մոդելավորման ենթադրությունների փոփոխությունների նկատմամբ:

- Բանկի ղեկավարության կողմից ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկներում օգտագործված կանխատեսվող ենթադրությունների հետ կապված քննարկումներ են անցկացվել ղեկավարության հետ, որի ընթացքում ենթադրությունները հաստատվել են՝ օգտագործելով հանրամատչելի տեղեկատվությունը:
- Ուսումնասիրվել են ռիսկերի ընտրանքային օրինակներ և իրականացվել ընթացակարգեր՝ վարկային որակի էական վատթարացման ռիսկերի ժամանակին բացահայտելու և անհատապես գնահատված ռիսկերի գծով ակնկալվող կորուստների հաշվարկը գնահատելու նպատակով:
- Ստուգվել է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի հաշվարկում ընդգրկված վարկերի և փոխատվությունների, արտահաշվեկշռային հոդվածների, ներդրումային արժեթղթերի, տեղաբաշխումների և այլ ֆինանսական ակտիվների ամբողջականությունը: Ստուգվել են կիրառված մոդելների տեսական հիմքերը, և թեստավորվել է դրանց մաթեմատիկական ամբողջականությունը:
- Արտաքին աղբյուրներից ստացվող տվյալների մասով վերանայվել է նման տվյալների ընտրության գործընթացը, Բանկի համար դրա տեղին լինելը և նման տվյալների նկատմամբ վերահսկողության ու կառավարման մեխանիզմները:
- Մեր SS ոլորտի մասնագետները ներգրավվել են հատուկ փորձառություն պահանջող ոլորտներում (օրինակ՝ տվյալների հուսալիություն և այլն):
- Գնահատվել է ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտումների ճշգրտությունը:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը բաղկացած է Բանկի՝ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար տարեկան հաշվետվության մեջ ներկայացված տեղեկատվությունից, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը մեզ հասանելի կլինի սույն աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք դրանց վերաբերյալ որևէ ձևի հավաստիացման եզրակացություն չենք արտահայտելու:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն հասանելի լինի մեզ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, կամ արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Բանկի գործունեության

անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Բանկը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական

ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Բանկին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի համապատասխան պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա և, որտեղ կիրառելի է, անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցած հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, աուդիտի առանցքային հարցեր են: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում մենք որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

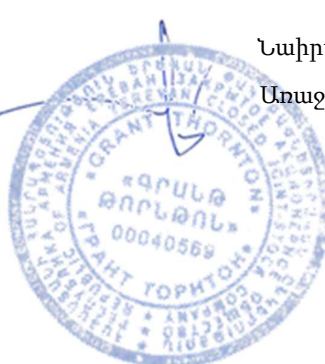
Աուդիտորական առաջադրանքի ղեկավարը, որի արդյունքում ներկայացվում է սույն աուդիտորական եզրակացությունը հանդիսանում է Նաիրա Ուլունցը:

Արմեն Հովհաննիսյան
Տնօրեն

Նաիրա Ուլունց

Առաջադրանքի պատասխանատու

25 ապրիլի 2024թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2023	2022
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	6	25,242,783	19,984,152
Այլ տոկոսային եկամուտ	6	2,692	3,591
Տոկոսային ծախսեր	6	(9,413,673)	(10,072,314)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		15,831,802	9,915,429
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7	5,665,379	11,843,885
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	7	(1,924,180)	(2,685,090)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ		3,741,199	9,158,795
Զուտ առևտրային եկամուտ	8	7,852,943	14,476,869
Այլ եկամուտներ	9	830,414	966,177
Պարտքային կորուստների գծով ծախս	10	(3,216,147)	(17,241,935)
Վնաս պարտքի զիջումից	11	(2,407,241)	-
Ներդրումային արժեթղթերի սկզբնական ճանաչումից վնաս	20	(303,964)	-
Անձնակազմի գծով ծախսեր	12	(7,479,231)	(5,593,768)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	21	(1,450,435)	(1,203,950)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	22	(679,425)	(201,995)
Այլ ծախսեր	13	(6,331,998)	(4,607,873)
Շահույթ մինչև հարկումը		6,387,917	5,667,749
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(1,933,719)	(1,270,724)
Տարվա շահույթ		4,454,198	4,397,025

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ		2023	2022
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
<i>Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Իրական արժեքի պահուստի շարժ (պարտքային գործիքներ)		47,342	(83,368)
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում		(4,980)	(3,034)
Վերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ		(6,935)	15,552
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով զուտ օգուտ/(վնաս)		35,427	(70,850)
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ շահութահարկից հետո		35,427	(70,850)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		4,489,625	4,326,175
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ	15	0,0217275	0,0197624

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 105-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
<i>Ակտիվներ</i>			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16	55,669,030	100,012,097
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	17	11,236	-
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	18	26,183,579	31,943,460
Հաճախորդներին տրված վարկեր	19	149,364,985	119,828,158
Ներդրումային արժեթղթեր	20	27,074,022	44,730,472
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	20	9,387,266	5,175,583
Հիմնական միջոցներ	21	10,285,957	10,896,975
Ոչ նյութական ակտիվներ	22	3,355,572	3,687,879
Այլ ակտիվներ	23	7,538,337	3,791,168
Ընդամենը՝ ակտիվներ		288,869,984	320,065,792
<i>Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ</i>			
<i>Պարտավորություններ</i>			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	24	18,720,835	16,603,170
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	25	211,193,170	252,805,069
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	17	1,055	5,246
Փոխառություններ	26	4,914,586	4,278,478
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	27	9,347,121	9,147,395
Շահութահարկի գծով ընթացիկ պարտավորություն		726,560	311,014
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	14	539,849	281,440
Այլ պարտավորություններ	28	2,825,940	2,517,120
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		248,269,116	285,948,932

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

		31 դեկտեմբերի, 2023թ.	31 դեկտեմբերի, 2022թ.
<i>Սեփական կապիտալ</i>			
Բաժնետիրական կապիտալ	29	22,425,447	21,588,653
Էմիսիոն եկամուտ		11,279,227	9,605,638
Գլխավոր պահուստ		686,316	641,779
Այլ պահուստներ		1,440,850	1,484,830
Զբաղիված շահույթ		4,769,028	795,960
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		40,600,868	34,116,860
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		288,869,984	320,065,792

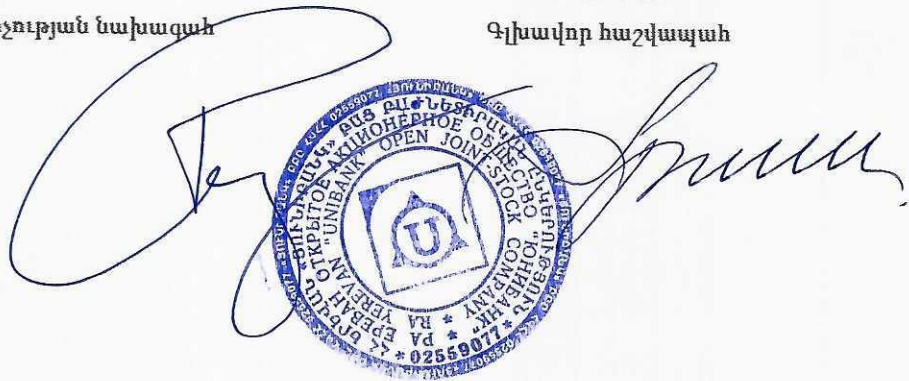
Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են 2024թ. ապրիլի 4-ին:

Հակոբյան Մեսրոպ

Վարչության նախագահ

Գոհար Գրիգորյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 105-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	21,588,653	9,605,638	641,779	(24,983)	1,509,813	795,960	34,116,860
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	4,454,198	4,454,198
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>							
Հիմնական միջոցների իրացումից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	-	(79,407)	79,407	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	-	47,342	-	-	47,342
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում գուտ փոփոխություններ	-	-	-	(4,980)	-	-	(4,980)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	(6,935)	-	-	(6,935)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	35,427	(79,407)	4,533,605	4,489,625
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	836,794	1,673,589	-	-	-	-	2,510,383
Հատկացում պահուստին	-	-	44,537	-	-	(44,537)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(516,000)	(516,000)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	836,794	1,673,589	44,537	-	-	(560,537)	1,994,383
Հաշվեկշիռը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,425,447	11,279,227	686,316	10,444	1,430,406	4,769,028	40,600,868

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	21,588,653	9,605,638	641,779	45,867	1,686,412	(2,797,297)	30,771,052
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	4,397,025	4,397,025
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>							
Հիմնական միջոցների իրացումից պահուստի ձգքում	-	-	-	-	(176,599)	176,599	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	-	(83,368)	-	-	(83,368)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում գուտ փոփոխություններ	-	-	-	(3,034)	-	-	(3,034)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	15,552	-	-	15,552
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(70,850)	(176,599)	4,573,624	4,326,175
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(980,367)	(980,367)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	-	-	-	(980,367)	(980,367)
Հաշվեկշիռը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,588,653	9,605,638	641,779	(24,983)	1,509,813	795,960	34,116,860

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 105-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2023	2022
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Շահույթ մինչև հարկումը	6,387,917	5,667,749
<i>Ճշգրտումներ</i>		
Պարտքային կորուստների գծով ծախս	3,216,146	17,241,935
Այլ ակտիվների իրացումից վնասներ	489,531	34,468
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	2,129,860	1,405,945
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ վնաս	366,872	26,546
Վնաս պարտքի զիջումից	2,407,241	-
Ներդրումային արժեթղթերի սկզբնական ճանաչումից վնաս	303,964	-
Մտացվելիք տոկոսներ	(14,098)	(19,581)
Վճարվելիք տոկոսներ	81,318	108,607
Ածանցյալ գործիքների վերագնահատում	(15,427)	(382)
Այլ հաշվեգրումներ	91,639	-
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ (օգուտ)/վնաս	169,905	(150,124)
<i>Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները</i>	<u>15,614,868</u>	<u>24,315,163</u>
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական ակտիվներում</i>		
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,864,598	(19,625,210)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(31,132,594)	(13,790,008)
Այլ ակտիվներ	(7,209,847)	3,188,011
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(1,224,663)	12,198,555
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(43,880,609)	90,486,543
Այլ պարտավորություններ	616,834	275,647
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) մինչև շահութահարկը	<u>(62,351,413)</u>	<u>97,048,701</u>
Վճարված շահութահարկ	(1,266,699)	-
Գործառնական գործունեությունից ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	<u>(63,618,112)</u>	<u>97,048,701</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Ներդրումային արժեթղթերի (առք)/վաճառք	14,414,725	(34,939,608)
Հիմնական միջոցների առք	(1,201,041)	(950,260)
Հիմնական միջոցների վաճառք	549,616	494,620
Ոչ նյութական ակտիվների առք	(356,870)	(1,161,125)
Ներդրումային գործունեությունից ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	13,406,430	(36,556,373)
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	2,510,383	-
Շահաբաժինների վճարում	(516,000)	(543,224)
Ֆինանս. կազմակերպ. վարկերի ներգրավում/(մարում)	3,609,202	(4,914,832)
Պարտքային արժեթղթերի մարում	-	(1,433,631)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(898,617)	(799,130)
Այլ երկարաժամկետ վարկերի և փոխառությունների ներգրավում	627,092	1,518,594
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	5,332,060	(6,172,223)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	(44,879,622)	54,320,105
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբի դրությամբ	100,012,097	63,239,222
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	536,555	(17,547,230)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջի դրությամբ (ծանոթ. 16)	55,669,030	100,012,097
Լրացուցիչ տեղեկատվություն՝		
Ստացված տոկոսներ	25,228,685	19,964,571
Վճարված տոկոսներ	(9,332,355)	(9,963,707)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 105-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնադրվել է 2001թ. հոկտեմբերի 9-ին՝ որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2001թ. հոկտեմբերի 10-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N81 արտոնագրային համարով:

2015թ. հունիսի 23-ին համաձայն Բանկի Գրանցման թիվ 0373 վկայականի «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն վերակազմավորվեց «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ՝ թողարկելով 14,500,000 հատ բաժնետոմս:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card, Visa International քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, (ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը), ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկն ունի 46 մասնաճյուղ ՀՀ-ում և մեկ ներկայացուցչություն ՌԴ Մոսկվա քաղաքում, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Չարենց 12 շենք թիվ 53, թիվ 1-5:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմում էր 821 (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 819):

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում և Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից:

2022թ. փետրվարից շարունակվող ռուս-ուկրաինական պատերազմը էական ազդեցություն է ունեցել ինչպես հակամարտող երկրների, այնպես էլ համաշխարհային տնտեսության վրա: Շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ հայտարարել են Ռուսաստանի՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, այլ կազմակերպությունների և անհատների դեմ տնտեսական խիստ պատժամիջոցների մասին: Պատերազմը դեռ շարունակվում է, բայց արդեն հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների Ուկրաինայում, Ռուսաստանում և այլ երկրներում:

Չնայած դժվարին մարտահրավերներին՝ Հայաստանի տնտեսությունը դրսևորել և շարունակում է դրսևորել բավականին բարձր դիմադրողականություն շնորհիվ ՀՀ կառավարության և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից շարունակաբար իրականացվող արդյունավետ մակրոտնտեսական քաղաքականությունների և համարժեք գործողությունների: Տնտեսական աճի և ակտիվության տեմպերը շարունակում են բարձր մնալ՝ պայմանավորված նաև օտարերկրյա քաղաքացիների մեծ ներհոսքով: Օտարերկրյա քաղաքացիների՝ Հայաստանում բիզնես շահեր ունենալու, հիմնելու կամ տնօրինելու իրավունքի սահմանափակումներ չկան:

Բիզնեսի գրանցման ընթացակարգերը հիմնականում պարզ են: Օտարերկրյա քաղաքացիների սպասարկման արդյունքում 2022-2023թթ. Հայաստանի բանկերն արձանագրել են միջնորդական գործունեությունից եկամտի զգալի աճ:

2023 թվականի օգոստոսի 25-ին Standard & Poor's-ը բարձրացրել է Հայաստանի վարկային վարկանիշը մինչև «BB-»՝ կայուն կանխատեսմամբ: Moody's-ի Հայաստանի վարկային վարկանիշը վերջին անգամ սահմանվել է «Ba3» մակարդակում՝ կայուն կանխատեսմամբ 2023 թվականի հունիսի 22-ին: Fitch Ratings-ի կողմից Հայաստանի թողարկողի դեֆոլտի վարկանիշը 2023թ-ի հուլիսին «B+»-ից դարձել է «BB-»՝ կայուն կանխատեսմամբ: Միջազգային վարկանիշային գործակալությունների կողմից տրված վարկանիշի բարձրացումն արտացոլում է տնտեսական աճի ուժեղ հեռանկարները, պետական պարտքի կայունացումը միջինից ցածր մակարդակներում, կայուն հարկաբյուջետային կատարողականի հեռանկարը և արտաքին հաշվեկշռի բարելավումը:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության դեկավարության գնահատականը: Բանկի դեկավարությունը, շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի դեկավարության ներկա սպասումներից:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության հիմունքներով, քանի որ դեկավարությունը գտնում է, որ Բանկն ունի համապատասխան ռեսուրսներ տեսանելի ապագայում անընդհատ գործունեություն իրականացնելու համար: Այս գնահատումը կատարելիս դեկավարությունը հաշվի է առել տեղեկատվության լայն շրջանակ, ներառյալ շահութաբերության կանխատեսումը, նորմատիվային կապիտալի պահանջները և ֆինանսավորման կարիքները: Գնահատումը ներառում է նաև ողջամտորեն հնարավոր անկումային տնտեսական սցենարների և դրանց հնարավոր ազդեցությունների դիտարկումը Բանկի շահութաբերության, կապիտալի և իրացվելիության վրա:

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

3.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով բացառությամբ, հողի, շինությունների և համակարգչային և կապի միջոցների, որոնք ներկայացվել են վերագնահատված գումարով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականության փոփոխություններ

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2023թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՄՄ 17 Ապահովագրության պայմանագրեր և ՖՀՄՄ 17 Ապահովագրության պայմանագրերի փոփոխություններ

- *Մեկ գործարքի հետ կապված ակտիվների և պարտավորությունների հետաձգված հարկ (ՀՀՄՄ 12 փոփոխություններ)*
- *Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում (ՀՀՄՄ 1-ի և ՖՀՄՄ վերաբերյալ գործնական առաջարկներ 2-ի փոփոխություններ)*
- *Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՄ 8 փոփոխություններ),*
- *Միջազգային հարկային բարեփոխումների օրինակելի կանոններ – երկրորդ բաղադրիչ (ՀՀՄՄ 16 փոփոխություններ)*

3.5 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- *«Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ» (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություններ),*
- *Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալությամբ գործարքներում (ՖՀՄՄ 16 փոփոխություններ),*
- *Մատակարարման շղթայի ֆինանսավորման մեխանիզմներ (ՀՀՄՄ 7 և ՖՀՄՄ 7 փոփոխություններ),*
- *Կովենանտով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություններ)*
- *Փոխանակելիության բացակայություն (ՀՀՄՄ 21 փոփոխություններ)*

- *ՖՀՄՄ S1-ընդհանուր պահանջներ կայունության հետ կապված ֆինանսական տեղեկատվության բացահայտման համար և ՖՀՄՄ S2- կլիմայի հետ կապված բացահայտումներ:*

4 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի գուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրությունում:

Այլ տոկոսային եկամուտ

Այլ տոկոսային եկամտի հաշվարկում անվանական տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն արժեքի նկատմամբ գծային հիմունքով:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Ջուտ առևտրային եկամուտ

Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված օգուտը և վնասը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև

արտարժույթի առք ու վաճառքից գուտ եկամուտը կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

4.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության գուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության գուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	404.79	393.57
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	447.90	420.06
ՀՀ դրամ/1 Ռուբ	4.50	5.59

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն

հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի ձեռքբերման ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.4 Ֆինանսական գործիքներ

4.4.1 Ծանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխառությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափում է իր իրական արժեքով՝ գումարած կամ հանած, երբ դա «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվ կամ ֆինանսական պարտավորություն չէ, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

4.4.2 Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Առևտրային նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,

- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխառության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամկետ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածություններ) և
- հատկանիշներ, որոնք փոխում են փողի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

4.4.3 Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (տես նաև ծանոթագրություն 4.4.4) կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ վնասի տարբերությունը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կա մ բոլոր, կա մ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կա մ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

4.4.4 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տե՛ս 4.4.3 ծանոթագրություն), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրություն), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

4.4.5 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գտման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՄ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

4.4.6 Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները («ECL») հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարկերի տրամադրման պարտավորվածություններ
- փոխատվության հանձնառություններ
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին:

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտագանցման ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման դեպքերից:

Ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտագանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած պարտագանցման ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է 36.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3 և գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված խմբերում, ինչպես նկարագրված է ստորև:

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:
- Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների խումբ - գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվներն սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության, պարտազանցման պահին պարտքի գումարի, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարի գեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականություն (PD): Այն որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD): Այն ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառությունը ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD): Այն արտահայտում է կորստի գնահատված գումարն, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականությունը պարտազանցման պահին պարտքի գումարը, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարը մանրամասն բացահայտվում են 36.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը (տե՛ս՝ ծանոթ. 4.4.4), և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ գեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական

ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանջությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխառվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսննկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում,
- փոխառվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
 - Փոխառվության հանձնառությունների չօգտագործված մասի գծով ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է փոխառվության հանձնառության ամբողջ ժամկետի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակտնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
 - Երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխառվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից:

Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և:

- Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Կրճատումները գեղջվում են ռիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստներում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

4.5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7 Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորություններ

Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորությունները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով, կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, ապա հետագայում չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված գործարքային ծախսերով: Իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են որպես շահույթում կամ վնասում գուտ առևտրային եկամտի մի մաս:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

4.8 Հաճախորդներին տրված վարկեր

Վարկերը և փոխառությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխառությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.9 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և հակադարձում
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեքադրժնը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

4.10 Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են 20 ծանոթագրությունում: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեզրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

4.11 Վարձակալություն

Ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,

- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք գեղջեղով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Բանկը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տոդում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

4.12 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից գույտ օգուտ/վնաս հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

4.13 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքերը և համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցները ներկայացված են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է իրական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույթաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույթ (%)
Շենքեր	25	4
Համակարգչային տեխնիկա	5	20
Կապի և հաղորդակցման միջոցներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	10	10
Բանկոմատներ	10	10
Այլ հիմնական միջոցներ	8	12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ այդ ծախսումները բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշներին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից գուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրս գրման դեպքում այդ հիմնական միջոցներին վերաբերվող վերագնահատման պահուստի մնացորդն ամբողջությամբ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.14 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշված օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.15 Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկի քաղաքականությունն է սահմանել՝ արդյոք բռնագանձված ակտիվը կարող է լավագույնս օգտագործվել իր ներքին գործառնությունների համար, թե պետք է վաճառվի: Ներքին գործառնությունների համար օգտագործման ենթակա ակտիվները փոխանցվում են իրենց համապատասխան ակտիվների դաս սկզբնական ապահովված ակտիվի բռնագանձված կամ հաշվեկշռային արժեքի նվազագույնով: Ակտիվները, որոնց համար վաճառքն ավելի լավ տարբերակ է ճանաչվում, ըստ Բանկի քաղաքականության՝ փոխանցվում են վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դաս՝ իրենց իրական արժեքով (ֆինանսական ակտիվների դեպքում), իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվների դեպքում՝ իրական արժեքով՝ հանած բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ վաճառքից ծախսերը:

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

4.16 Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը զեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքերից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

4.17 Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.18 Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Բանկի թողարկված ոչ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը համապատասխանում են փոխատվության հանձնառության սահմանմանը և կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

4.19 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխավորությունների և

վիճարարության հանձնառությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է 4.19 ծանոթագրությունում:

4.20 Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է Էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

4.21 Սեզմենտների ներկայացում

ՖՀՄՄ 8-ի համաձայն՝ Բանկի գործառնությունները առանձնացված չեն գործառնական սեզմենտների և ամբողջական բիզնես միավոր են: Բանկի գործառնությունների վերաբերյալ որոշումներ կայացնող գլխավոր մարմինը որոշումներ է կայացնում համատեղ արդյունքների հիման վրա, և ոչ մի օպերացիոն սեզմենտ չի հանվում ընդհանուր գործառնություններից: Բանկի ակտիվները հիմնականում կենտրոնացած են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՄ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

5.1 Դատողություններ

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի ընթացքում ակտիվները պահվում են և գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տե՛ս 4.4.2 ծանոթագրությունը):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկմանը վերաբերող չափանիշների սահմանում

Բանկը սահմանում է չափանիշներ որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրությունն և հաստատումը:

5.2 Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տե՛ս Ծանոթագրություն 33):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոնները. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Վարձակալության երկարաձգման հնարավորություններ

Երբ Բանկն ունի վարձակալության երկարաձգման հնարավորություն, ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը՝ որոշելու այդ հնարավորության ողջամտորեն կիրառումը: Ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր փաստերն ու հանգամանքները՝ ներառյալ իրենց նախկին փորձը և ակտիվը փոխելու դեպքում առաջացած ցանկացած ծախս, եթե երկարաձգման հնարավորությունը չի կիրառվում վարձակալության ժամկետը որոշելու համար:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տե՛ս ծանոթագրություն 36.1.2), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տե՛ս ծանոթագրություն 4.4.6):

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տե՛ս ծանոթագրություն 31:

6 Զուտ տոկոսային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ

	2023	2022
<i>Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ</i>		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	20,910,808	17,376,277
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	82,146	71,638
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,984,250	1,691,510
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,263,760	801,147
Եկամուտ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերից	-	408
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	1,819	43,172
	25,242,783	19,984,152

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
<i>Այլ տոկոսային եկամուտ</i>		
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	2,692	3,591
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	25,245,475	19,987,743
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	7,296,056	8,021,034
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	234,039	222,286
Կառավարության վարկեր	79,302	97,363
Ռեպո գործառնություններ	810,458	613,632
Փոխառություններ	168,746	223,003
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	177,668	180,991
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	536,152	703,800
Ածանցյալ գործիքներ	111,252	-
Այլ տոկոսային ծախս	-	10,205
Ընդամենը տոկոսային ծախս	9,413,673	10,072,314
Ընդամենը զուտ տոկոսային եկամուտ	15,831,802	9,915,429

7 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
Դրամարկղային գործառնություններ	1,316,796	7,232,521
Վճարային քարտերով գործառնություններ	2,652,646	3,287,724
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	26,396	17,585
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	1,377,121	1,059,868
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	292,420	246,187
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	5,665,379	11,843,885

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	376,502	493,198
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,187,677	925,213
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	42,691	1,224,468
Բորսայական ծառայություններ	50,077	31,379
Հաճախորդների ներգրավման գծով ծախսեր	249,894	-
Այլ ծախսեր	17,339	10,832
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	1,924,180	2,685,090

8 Զուտ առևտրային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
Արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ	7,850,398	15,574,604
Ածանցյալ գործիքներից զուտ օգուտ/(վնաս)	2,545	(1,097,735)
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	7,852,943	14,476,869

9 Այլ եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	758,709	736,544
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթային փոխարկումից զուտ օգուտ	-	150,124
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից եկամուտներ	20,435	-
Ֆինանսական երաշխիքների գծով օգուտ	-	563
Այլ եկամուտ	51,270	78,946
Ընդամենը այլ եկամուտներ	830,414	966,177

10 Պարտքային կորուստների գծով ծախս/(ծախսի հակադարձում)

Հազար ՀՀ դրամ

					2023
	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը 2022թ.
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	18	(10,656)	-	-	(10,656)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	19	80,591	(589,241)	3,283,592	2,774,942
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	20	(2,140)	-	-	(2,140)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	20	(106,276)	-	-	(106,276)
Այլ ակտիվներ	23	616,667	-	-	616,667
Ֆինանսական երաշխավորություններ	30	(56,390)	-	-	(56,390)
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս/(ծախսի հակադարձում)		<u>521,796</u>	<u>(589,241)</u>	<u>3,283,592</u>	<u>3,216,147</u>

Հազար ՀՀ դրամ

					2022
	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը 2021թ.
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	18	(47,133)	-	-	(47,133)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	19	(63,082)	56,015	17,168,612	17,161,545
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	20	(3,034)	-	-	(3,034)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	20	65,340	-	-	65,340
Այլ ակտիվներ	23	34,498	-	-	34,498
Ֆինանսական երաշխավորություններ	30	30,719	-	-	30,719
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս/(ծախսի հակադարձում)		<u>17,308</u>	<u>56,015</u>	<u>17,168,612</u>	<u>17,241,935</u>

11 Վնաս պարտքի զիջումից

2023թ սեպտեմբերի 19-ին Ադրբեջանի կողմից վերսկսվեց ռազմական գործողություններն Լեռնային Ղարաբաղի տարածքում, ինչի հետևանքով Լեռնային Ղարաբաղի բնակչությունը տեղահանվեց իր բնակության տարածքներից և Լեռնային Ղարաբաղի նախագահը ստորագրեց հրամանագիր՝ մինչև 2024 թվականի հունվարի 1-ը գերատեսչական ենթակայության բոլոր պետական հիմնարկների և կազմակերպությունների լուծարման մասին:

Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ֆինանսական կազմակերպությունները՝ այդ թվում «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն, ունեին ստորև նշված ներդրումները.

- Լեռնային Ղարաբաղի կառավարության և նրա հիմնադրամների կողմից թողարկված արժեթղթերում ներդրումներ,

- ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր:

Հաշվի առնելով տուժած ֆինանսական կազմակերպությունների կրած կորուստների վերականգնման կարևորությունը տնտեսության զարգացման վրա՝ 2023թ. դեկտեմբերին Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը սկսեց իրականացնել միջոցառումներ զինված հակամարտության հետևանքով տուժած ֆինանսական կազմակերպություններին աջակցման նպատակով:

2023թ. դեկտեմբերին ՀՀ կառավարությունը կայացրեց որոշում, համաձայն որի Կառավարությունը թողարկում է 9.6% արժեկտրոնային եկամտաբերությամբ պետական գանձապետական երկարաժամկետ պարտատոմսեր՝ Լեռնային Ղարաբաղի կառավարության և նրա կողմից ստեղծված հիմնադրամների և ֆիզիկական անձանց նկատմամբ ՀՀ ֆինանսական կազմակերպությունների դրամական պահանջների զիջման դիմաց տեղաբաշխելու համար:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ՀՀ կառավարությանն է զիջել 7,876,602 հազ. ՀՀ դրամ հաշվեկշռային արժեքով Լեռնային Ղարաբաղի կառավարության և նրա հիմնադրամների կողմից թողարկված արժեթղթերում ներդրումների և 147,537 հազ. ՀՀ դրամ ֆիզիկական անձանց վարկերի նկատմամբ (Ծանոթագրություն 19, 20) պահանջի իրավունքը, որի դիմաց ստացել է ՀՀ կառավարության կողմից թողարկված պետական պարտատոմսեր ընդհանուր 5,616,898 հազ. ՀՀ դրամ նոմինալ արժեքով: Փոխարինելու պահին ստացված պարտատոմսերի անվանական արժեքը համապատասխանում էր զիջված պահանջի իրավունքի գումարի 70%-ին, որի արդյունքում Բանկը կրել է 2,407,241 հազ. ՀՀ դրամ գումարի չափով վնաս պարտքի զիջումից գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

12 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
Աշխատակիցների հատուցումներ ներառյալ դրանց վերաբերող հարկերը	7,411,376	5,574,196
Անձնակազմի ուսուցման և այլ ծախսեր	67,855	19,572
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	7,479,231	5,593,768

13 Այլ ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	553,024	708,236
Կարճաժամկետ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ծախսեր	191,951	100,978
Գովազդի ծախսեր	438,901	298,146
Գործուղման ծախսեր	76,618	54,311
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	431,553	307,466
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	633,287	950,689

Հազար ՀՀ դրամ

	2023	2022
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթային փոխարկումից զուտ վնաս	169,905	-
Այլ ակտիվների իրացումից զուտ վնաս	489,531	34,468
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	183,989	173,886
Անվտանգության գծով ծախսեր	207,961	235,029
Ներկայացուցչական ծախսեր	240,645	264,619
Գրասենյակային ծախսեր	169,555	199,559
Վճարված տուգանքներ	120,000	62,353
Ավանդների ապահովագրություն	490,704	365,846
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	692,891	52,884
Ինկասացիոն ծառայություններ	98,143	89,880
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ վնաս	366,872	26,546
Թարնկարժեք մետաղներով գործառնություններից ծախսեր	4,931	37,509
Բարեգործական նվիրատվություններ	180,826	168,317
Այլ ծախսեր	590,711	477,151
Ընդամենը այլ ծախսեր	6,331,998	4,607,873

14 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ

	2023	2022
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	1,682,245	534,753
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	-	(41,356)
Հետաձգված հարկ	251,474	777,327
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	1,933,719	1,270,724

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունավետ դրույքաչափ		Արդյունավետ դրույքաչափ	
	2023	(%)	2022	(%)
Շահույթ մինչև հարկումը	6,387,917		5,667,749	-
Շահութահարկ	1,149,825	18	1,020,195	18
Զուտ չնվազեցվող ծախսեր	753,311	12	318,907	5
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	-	-	(41,356)	-
Արտարժույթի բացասական/ (դրական) փոխարժեքային տարբերություն	30,583	-	(27,022)	-
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	1,933,719	30	1,270,724	23

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	01 հունվարի 2023		Այլ	31 դեկտեմբերի 2023		
	Զուտ մնացորդ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված		Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավո- րություն
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(33,170)	8,929	-	(24,241)	-	(24,241)
Ներդրումներ արժեթղթերում	42,871	36,095	(6,935)	72,031	72,031	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(26,378)	(353,391)	-	(379,769)	-	(379,769)
Հիմնական միջոցներ	(299,676)	33,647	-	(266,029)	-	(266,029)
Այլ պարտավորություններ	34,913	23,246	-	58,159	58,159	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	(281,440)	(251,474)	(6,935)	(539,849)	130,190	(670,039)

Հազար ՀՀ դրամ

	01 հունվարի 2022		Այլ	31 դեկտեմբերի 2022		
	Զուտ մնացորդ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված		Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավո- րություն
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	(33,170)	-	(33,170)	-	(33,170)
Ներդրումներ արժեթղթերում	18,983	8,336	15,552	42,871	42,871	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	589,322	(615,700)	-	(26,378)	-	(26,378)
Հիմնական միջոցներ	(343,136)	43,460	-	(299,676)	-	(299,676)
Այլ ակտիվներ	170,909	(170,909)	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	44,257	(9,344)	-	34,913	34,913	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	480,335	(777,327)	15,552	(281,440)	77,784	(359,224)

15 Մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթ

Հազար ՀՀ դրամ

	2023	2022
Տարվա շահույթ	4,454,198	4,397,653
Հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	(516,000)	(980,997)
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող զուտ շահույթ	3,938,198	3,416,656
Շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվ (հատ)	181,254,472	172,886,525
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0,0217275	0,0197624

16 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	16,113,644	16,728,190
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	36,948,806	71,446,838
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	2,606,580	11,837,069
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	55,669,030	100,012,097

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվարկվել են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային միջոցների 4%-ի չափով և արտարժույթով ներգրավված միջոցների 18%-ի չափով: Բանկերը արտարժույթով ներգրավված միջոցների 12%-ը պահուստավորում են ՀՀ դրամով և 6%-ը՝ արտարժույթով:

ՀՀ դրամով պահվող պահուստները ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Պահուստները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 28,051,811 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 37,090,829 հազար դրամ):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,062,122 հազար դրամ գումարով (41%) թղթակցային հաշիվները կենտրոնացված են երկու բանկում, (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,541,050 հազար դրամ՝ (40%) մեկ բանկում):

2023թ. ընթացքում իրականացվել է վարկային պարտավորությունների մարում գրավի սեփականության իրավունքի փոխանցման միջոցով 1,069,605 հազար դրամ գումարով (2022թ.՝ 1,269,391 հազար դրամ):

17 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Արժույթի և տոկոսադրույքի սվոփերը դրամական միջոցների մեկը մյուսով փոխարինման ապահովումներ են: Սվոփերը հանգեցնում են արտարժույթների տնտեսական փոխանակման: Բանկի պարտքային ռիսկը ներկայացնում է սվոփային պայմանագրերի փոխարինման պոտենցիալ ծախս, այն դեպքում, եթե պայմանագրային կողմերը չմարեն իրենց պարտավորությունները:

Առկա ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համախառն պայմանագրային կամ պայմանական գումարները, համաձայն որոնց գործիքները նպաստավոր են կամ ոչ, կարող են ժամանակ առ ժամանակ նշանակալիորեն տատանվել՝ հանգեցնելով ածանցյալ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համախառն իրական արժեքների տատանման:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավոր- ությունների իրական արժեք
<i>Արտարժույթով պայմանագրեր</i>			
Արտաժութային սվոփ պայմանագրեր	2,013,980	11,025	1,055
Արտարժութային ֆորվարդ պայմանագիր	268,529	211	-
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		11,236	1,055

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավո- րությունների իրական արժեք
<i>Արտարժույթով պայմանագրեր</i>			
Արտաժութային սվոփ պայմանագրեր	1,973,097	-	5,246
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		-	5,246

18 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի
2023թ.

31 դեկտեմբերի
2022թ.

Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	790,000	785,000
Դեպոնացված միջոցներ այլ բանկերում	2,480,385	2,324,109
Բանկերում ներդրված ավանդներ	3,331,913	5,131,505
Բանկերին տրամադրված վարկեր	17,094,524	23,535,582
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված վարկեր	2,580,975	272,138
	26,277,797	32,048,334
Պարտքային կորուստների պահուստ	(94,218)	(104,874)
Ընդամենը պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	26,183,579	31,943,460

Դեպոնացված գումարը ՀՀ ԿԲ-ում իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

Դեպոնացված միջոցները բանկերում իրենցից ներկայացնում են Master Card և Visa վճարային համակարգերով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդներ:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երեք բանկերի տրված վարկեր և ավանդներ, որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 14,092,730 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 16,305,228 հազար դրամ, որը տրամադրվել է չորս բանկերի):

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը հունվարի 1-ի դրությամբ	104,874	152,007
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(10,656)	(47,133)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	94,218	104,874

19 Հաճախորդներին տրված վարկեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.			31 դեկտեմբերի 2022թ.		
	Համախառն հաշվե- կշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	Հաշվե- կշռային արժեք	Համախառն հաշվե- կշռային արժեք	Արժեզրկման պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>						
Հիփոթեքային վարկեր	32,367,317	(230,792)	32,136,525	12,103,050	(120,188)	11,982,862
Սպառողական վարկեր	79,520,227	(3,505,704)	76,014,523	75,012,752	(3,775,220)	71,237,532
	111,887,544	(3,736,496)	108,151,048	87,115,802	(3,895,408)	83,220,394
<i>Առևտրային վարկեր</i>						
Արդյունաբերություն	7,405,037	(1,186,776)	6,218,261	7,897,064	(2,310,543)	5,586,521
Գյուղատնտեսություն	2,897,358	(54,365)	2,842,993	819,797	(55,603)	764,194
Շինարարություն	7,815,868	(138,931)	7,676,937	3,793,590	(108,374)	3,685,216
Տրանսպորտ	581,118	(13,141)	567,977	6,399,454	(2,751,468)	3,647,986
Առևտուր	7,946,239	(233,823)	7,712,416	7,156,386	(229,219)	6,927,167
Սպասարկում	8,654,049	(158,443)	8,495,606	6,709,463	(316,360)	6,393,103
Այլ	7,904,942	(205,195)	7,699,747	10,524,505	(920,928)	9,603,577
	43,204,611	(1,990,674)	41,213,937	43,300,259	(6,692,495)	36,607,764
Ընդամենը	155,092,155	(5,727,170)	149,364,985	130,416,061	(10,587,903)	119,828,158

Վերոնշյալ աղյուսակում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստները ներառում են նաև որոշ փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները (վճարային քարտեր և օվերդրաֆտներ), քանզի Բանկը չի կարող առանձնացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչը ֆինանսական գործիքների բաղադրիչից:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դիմաց ստացած գրավը, այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 1,069,605 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,269,391 հազար դրամ): Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները կարճ ժամանակահատվածում:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ փոխառու և կապակցված կողմերի խումբ, որոնց վարկի մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս վարկերի համախառն արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 4,384,708 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 10,870,879 հազար դրամ, համախառն վարկային պորտֆել, որը տրամադրվել է երկու փոխառու և կապակցված կողմերի խմբին): Նշված վարկերի գծով պարտքային կորուստների պահուստը կազմում է 21,051 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,584,168 հազար դրամ):

2023թ. դեկտեմբերի ՀՀ կառավարության որոշման հիման վրա Բանկը ՀՀ կառավարությանն է զիջել 147,537 հազար ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերի պահանջի իրավունքը, որի դիմաց ստացել է ՀՀ կառավարության կողմից թողարկված պետական պարտատոմսեր 103,276 նոմինալ արժեքով (տես ծանոթագրություն 11):

Ղեկավարության գնահատմամբ մոտ էր վարկերի իրական արժեքին: Վարկերի զիջումից վնասը կազմել է 44,261 հազար դրամ:

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Մնացորդը հուվարի 1-ի դրությամբ	78,562,744	1,542,293	7,010,765	87,115,802
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	75,266,721	664,282	1,804,647	77,735,650
Մարված ակտիվներ	(46,759,247)	(819,395)	(4,410,343)	(51,988,985)
- փոխանցում Փուլ 1	878,632	(216,144)	(662,488)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(1,039,289)	1,100,082	(60,793)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(3,324,858)	(880,149)	4,205,007	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	526,899	8,595	60,309	595,803
Վերականգնում	-	-	3,044,882	3,044,882
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(4,615,608)	(4,615,608)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	104,111,602	1,399,564	6,376,378	111,887,544

Հազար ՀՀ դրամ

2023

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Մնացորդը հուվարի 1-ի դրությամբ	25,522,146	161,322	17,616,791	43,300,259
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	33,750,194	-	48,496	33,798,690
Մարված ակտիվներ	(21,647,153)	(51,523)	(6,667,559)	(28,366,235)
- փոխանցում Փուլ 1	132,614	(18,245)	(114,369)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(446,371)	3,074,868	(2,628,497)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(1,917,098)	(115,579)	2,032,677	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	398,318	1,989	136,539	536,846
Վերականգնում	-	-	1,533,823	1,533,823
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(7,598,772)	(7,598,772)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	35,792,650	3,052,832	4,359,129	43,204,611

Հազար ՀՀ դրամ

2022

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Մնացորդը հուվարի 1-ի դրությամբ	71,459,875	1,315,156	10,138,209	82,913,240
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	73,841,074	944,115	3,453,346	78,238,535
Մարված ակտիվներ	(60,433,762)	(896,646)	(5,015,039)	(66,345,447)
- փոխանցում Փուլ 1	959,967	(291,816)	(668,151)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(981,558)	1,067,571	(86,013)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(3,168,742)	(555,621)	3,724,363	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	(3,114,110)	(40,466)	(718,124)	(3,872,700)
Վերականգնում	-	-	2,547,509	2,547,509
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(6,365,335)	(6,365,335)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	78,562,744	1,542,293	7,010,765	87,115,802

Հազար ՀՀ դրամ

2022

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	49,339,112	203,686	13,460,610	63,003,408
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	21,647,960	54,366	62,183	21,764,509
Մարված ակտիվներ	(18,353,970)	(56,601)	(2,668,191)	(21,078,762)
- փոխանցում Փուլ 1	284,643	(50,750)	(233,893)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(128,513)	153,146	(24,633)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(21,618,806)	(119,544)	21,738,350	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	(5,648,280)	(22,981)	(1,458,224)	(7,129,485)
Վերականգնում	-	-	1,090,788	1,090,788
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(14,350,199)	(14,350,199)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	25,522,146	161,322	17,616,791	43,300,259

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

2023

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	974,832	124,987	2,795,589	3,895,408
- փոխանցում Փուլ 1	257,192	(15,080)	(242,112)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(17,969)	40,279	(22,310)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(56,017)	(86,026)	142,043	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(792,564)	(24,988)	787,058	(30,494)
Նոր տրամադրված վարկեր	749,972	70,161	622,175	1,442,308
Վերականգնում	-	-	3,044,882	3,044,882
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(4,615,608)	(4,615,608)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,115,446	109,333	2,511,717	3,736,496

Հազար ՀՀ դրամ

2023

Առևտրային վարկեր

Ակնկալվող պարտքային
կորուստների պահուստ հունվարի
1-ի դրությամբ

211,851 7,395 6,473,249 6,692,495

- փոխանցում Փուլ 1 35,138 (453) (34,685) -

- փոխանցում Փուլ 2 (1,439) 1,035,628 (1,034,189) -

- փոխանցում Փուլ 3 (17,454) (6,653) 24,107 -

Կորուստների գծով պահուստների
զուտ վերաչափում

(103,271) (634,414) 1,861,917 1,124,232

Նոր տրամադրված վարկեր

226,454 - 12,442 238,896

Վերականգնում

- - 1,533,823 1,533,823

Դուրսգրում տարվա ընթացքում

- - (7,598,772) (7,598,772)

Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի
դրությամբ

351,279 401,503 1,237,892 1,990,674

Հազար ՀՀ դրամ

2022

*Հիփոթեքային և սպառողական
վարկեր*

Ակնկալվող պարտքային
կորուստների պահուստ հունվարի
1-ի դրությամբ

944,281 97,683 3,462,884 4,504,848

- փոխանցում Փուլ 1 287,606 (17,433) (270,173) -

- փոխանցում Փուլ 2 (14,926) 51,359 (36,433) -

- փոխանցում Փուլ 3 (52,593) (55,662) 108,255

Կորուստների գծով պահուստների
զուտ վերաչափում

(858,854) (32,131) 2,747,204 1,856,219

Նոր տրամադրված վարկեր

669,318 81,171 601,678 1,352,167

Վերականգնում

- - 2,547,509 2,547,509

Դուրսգրում տարվա ընթացքում

- - (6,365,335) (6,365,335)

Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի
դրությամբ

974,832 124,987 2,795,589 3,895,408

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	168,515	3,900	5,826,332	5,998,747
- փոխանցում Փուլ 1	11,337	(1,261)	(10,076)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(261)	261	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(94,194)	(2,480)	96,674	-
Կորուստների գծով պահուստների գույտ վերաչափում	(3,475)	2,351	13,799,899	13,798,775
Նոր տրամադրված վարկեր	129,929	4,624	19,831	154,384
Վերականգնում	-	-	1,090,788	1,090,788
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(14,350,199)	(14,350,199)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	211,851	7,395	6,473,249	6,692,495

Վարկային պորտֆելի ակնկալվող պարտքային կորուստների աճը պայմանավորված է եղել համախառն պորտֆելի աճով և պարտքային ռիսկի աճի եւ տնտեսական պայմանների վատթարացման հետևանքով փուլերի միջև շարժով: Տնտեսական գործոնների հետագա վերլուծությունը ներկայացված է 36.1.2 ծանոթագրությունում:

2023թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված 4,914,274 հազար դրամ համախառն գումարով (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 890,132 հազար դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը գրավադրված է ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերի և 745,480 հազար դրամ համախառն գումարով (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,317,314 հազար դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը՝ ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկերի դիմաց (տես ծանոթագրություն 24, 26):

Ինչպես նշված է 33 ծանոթագրությունում, 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերի գնահատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Հաճախորդներին տրված վարկերի ժամկետային վերլուծությունը ներկայացված է 35 ծանոթագրությունում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային, փոխարժեքային և տոկոսադրույքային վերլուծությունը բացահայտված է 36 ծանոթագրությունում: Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց հետ գործարքների վերաբերյալ բացահայտված է 32 ծանոթագրությունում:

20 Ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
<i>Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր</i>		
Պետական պարտատոմսեր	22,783,607	35,171,110
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	2,793,618	8,712,976
Պարտքային կորուստների պահուստ	(75,816)	(181,791)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր	25,501,409	43,702,295
<i>Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	9,412,880	5,201,498
Պարտքային կորուստների պահուստ	(25,614)	(25,915)
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9,387,266	5,175,583
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	34,888,675	48,877,878

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ՀՀ կառավարությանն է գիջել Լեռնային Ղարաբաղի և նրա հիմնադրամների կողմից թողարկված արժեթղթերում ներդրումների (Ծանոթագրություն 11) պահանջի իրավունքը 7,876,602 հազար ՀՀ դրամ, որի դիմաց ստացել է ՀՀ կառավարության կողմից թողարկված պետական պարտատոմսեր 5,513,622 հազար ՀՀ դրամ նումինալ արժեքով: Արժեթղթերից զիջումից վնասը կազմել է 2,362,980 հազար դրամ:

Ստացված արժեթղթերը դասակարգվել են, որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր: Արժեթղթերի սկզբնական արժեքի ճշտման արդյունքում Բանկը կրել է 303,964 հազար ՀՀ դրամ գումարով վնաս, գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	207,706	142,366
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	(106,276)	65,340
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	101,430	207,706

Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթերն ըստ եկամտաբերության և մարմանը մնացած ժամկետների.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.		31 դեկտեմբերի 2022թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
Պետական պարտատոմսեր	6.25-11	2024-2033	1.50-11	2023-2025
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	3.75-5	2024-2025	3.75-11.75	2023-2029

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	1,043,802	999,534
ՀՀ բաժնային գործիքներ	528,811	28,643
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,572,613	1,028,177

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	4,980	8,014
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(2,140)	(3,034)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,840	4,980

Վերոնշյալ կորուստների գծով պահուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային գործիքների հաշվեկշռային արժեքը հենց իրենց իրական արժեքն է:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Բանկը տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող (2022թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.		31 դեկտեմբերի 2022թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	11	2028	11	2028

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերում ներառված բաժնային արժեթղթերը ստորև ներկայացվող չգնանշվող բաժնային արժեթղթերն են.

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Վերահսկվող %		Հազար ՀՀ դրամ	
		2023	2022	2023	2022
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	1.25	1.25	16,500	16,500
ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ	Հայաստանի Հանրապետություն	2.54	2.54	12,143	12,143
				28,643	28,643

Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ այս գործիքների գնահատված իրական արժեքը մոտարկում է դրանց սկզբնական արժեքին 2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գրավադրված արժեթղթերը այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գրավադրված են հետգնման պայմանագրերով այլ բանկերում, Բանկի պարտազանցման բացակայության դեպքում գործընկերոջ կողմից վաճառելու և կրկին վերագրավադրելու իրավունքով, բայց գործընկերոջ կողմից պայմանագրի ժամկետի ավարտին արժեթղթերը հետ վերադարձնելու պայմանով: Բանկը սահմանել է, որ պահպանում է այդ արժեթղթերի հետ կապված բոլոր հիմնական ռիսկերն ու հատույցները և հետևաբար, չի ապաճանաչում դրանք: Գրավադրված արժեթղթերի դիմաց հաշվառվող պարտավորությունները ներկայացված են 24 ծանոթագրությունում:

21 Հիմնական միջոցներ

	Հոդ և շենքեր	Վարձակ ալ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդր.	Համակարգ-չային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա - միջոցներ	Գրասեն-յալային սարքավորումներ	Օգտագործ-ման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Հոդ և շենքեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք /վերագնահատված արժեք								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	6,311,465	435,962	1,364,497	234,852	4,954,965	2,303,649	15,605,390	
Ավելացում	-	23,232	201,443	301,993	423,592	560,769	1,511,029	
Վերաչափում	-	-	-	-	-	343,685	343,685	
Օտարում	(369,853)	(3,246)	(5,984)	(132,615)	(155,838)	(41,859)	(709,395)	
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,941,612	455,948	1,559,956	404,230	5,222,719	3,166,244	16,750,709	

	Հոդ և շենքեր	Վարձակ ալ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդր.	Համակարգ- չային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա - միջոցներ	Գրասեն- յակային սարքավո- րումներ	Օգտագործ- ման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Ավելացում	670,779	5,268	169,524	90,251	265,219	554,863	1,755,904
Վերաչափում	-	-	-	-	-	309,247	309,247
Օտարում	(1,130,846)	(14,867)	(43,870)	(31,653)	(138,859)	(155,416)	(1,515,511)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,481,545	446,349	1,685,610	462,828	5,349,079	3,874,938	17,300,349
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>							
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	79,962	60,107	857,080	79,341	2,916,953	844,570	4,838,013
Տարվա ծախս	79,068	11,393	154,712	26,925	425,724	506,128	1,203,950
Օտարում	(8,481)	(3,246)	(5,984)	(76,602)	(52,417)	(41,499)	(188,229)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	150,549	68,254	1,005,808	29,664	3,290,260	1,309,199	5,853,734
Տարվա ծախս	307,670	9,623	133,838	42,586	429,815	526,903	1,450,435
Օտարում	(70,297)	(7,719)	(42,244)	(11,573)	(94,592)	(63,352)	(289,777)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	387,922	70,158	1,097,402	60,677	3,625,483	1,772,750	7,014,392
<i>Հաշվեկշիռային արժեք</i>							
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,791,063	387,694	554,148	374,566	1,932,459	1,857,045	10,896,975
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,093,623	376,191	588,208	402,151	1,723,596	2,102,188	10,285,957

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկի հոդը և շենքերը, համակարգչային տեխնիկան և կապի միջոցները ներկայացված են վերագնահատված արժեքով: Հոդի և շենքերի վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2020թ. դեկտեմբերին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշիռային արժեքի գույտ աճ 408,411 հազար դրամ գումարով: Հոդի և շենքերի իրական արժեքի գնահատման համար ղեկավարությունը հիմք է ընդունում անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Եթե վերագնահատված հիմնական միջոցները ներկայացվեին սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, հաշվեկշիռային արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեր՝ 4,293,225 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 5,028,264 հազար դրամ):

Համակարգչային տեխնիկայի և կապի միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2018թ. դեկտեմբերին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշռային արժեքի գույք աճ 32,831 հազար դրամ գումարով:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Վարձակալության գծով պարտավորությունները ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության այլ պարտավորություններ տողում (տե՛ս ծանոթագրություն 28): Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ:

Ընդհանուր առմամբ յուրաքանչյուր վարձակալություն պարունակում է սահմանափակում, ըստ որի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործել միայն Բանկը, քանի դեռ առկա չէ ակտիվը այլ կողմի տրամադրելու պայմանագրային իրավունք: Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն: Բանկին արգելված է վաճառել կամ գրավադրել վարձակալված հիմքում ընկած ակտիվները: Բանկը պետք է այդ գույքերը պահպանի բարեկարգ վիճակում (վերանորոգված) և վարձակալության ավարտին գույքը վերադարձնի իր սկզբնական վիճակով:

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 1,350,908 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,247,459 հազար դրամ):

Ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցների գումարը կազմում է 658,142 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 580,965 հազար դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

Պայմանագրային պարտավորություններ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցներում ներդրումներ կատարելու նպատակով (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

22 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Արտոնագրեր	Համակարգ- չային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>				
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,064,052	2,656,479	101,021	3,821,552
Ավելացում	28,660	1,132,465	-	1,161,125
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,092,712	3,788,944	101,021	4,982,677
Ավելացում	88,600	268,270	-	356,870
Օտարում	(46,354)	(87,945)	-	(134,299)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,134,958	3,969,269	101,021	5,205,248
<i>Կուտակված ամորտիզացիա</i>				
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	516,655	502,286	73,862	1,092,803
Մասհանումներ	62,344	137,254	2,397	201,995
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	578,999	639,540	76,259	1,294,798
Օտարում	(36,602)	(87,945)	-	(124,547)
Մասհանումներ	220,229	450,440	8,756	679,425
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	762,626	1,002,035	85,015	1,849,676
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>				
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	513,713	3,149,404	24,762	3,687,879
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	372,332	2,967,234	16,006	3,355,572

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ ոչ նյութական ակտիվներում ներդրումների գծով (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2023թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա ոչ նյութական ակտիվների (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2023թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համակարգչային ծրագրերում ներառված է 1,983,225 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով ProtoCRM վարկավորման ավտոմատացված ծրագիրը (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2,042,864 հազար դրամ):

2023թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվներում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 202,294 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 35,098 հազար դրամ):

23 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Ստացվելիք գումարներ	1,402,286	319,867
Պարտքային կորուստների պահուստ	(151,799)	(35,462)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,250,487	284,405
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	1,717,646	1,040,858
Բռնագանձված ակտիվներ	4,022,113	1,751,007
Պահեստ	128,403	171,284
Թանկարժեք մետաղներ	145,658	117,232
Այլ ակտիվներ	274,030	426,382
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	6,287,850	3,506,763
Ընդամենը այլ ակտիվներ	7,538,337	3,791,168

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2023 Փուլ 1	2022 Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	35,462	5,799
Կորուստների գծով պահուստների գույտ վերաչափում	616,667	34,498
Զուտ դուրսգրում	(500,330)	(4,835)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	151,799	35,462

Բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարած վարկային պարտավորության հաշվեկշռային արժեքից և գրավի իրացման գույտ արժեքից նվազագույնով:

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել այդ ակտիվների իրացմանը պատշաճ կերպով և սեղմ ժամկետներում: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ կանխիկ գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսումները նվազագույնով:

24 Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	3,018,649	9,083,003
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	1,146,549	440,992
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	4,667,439	1,746,361
Ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	876,109	302,242
Վարկեր բանկերից ռեպո համաձայնագրերով	9,012,089	5,030,572
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	18,720,835	16,603,170

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 4,914,274 հազար դրամ համախառն գումարով (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 890,132 հազար դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (տես ծանոթագրություն 19):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ բանկից ներգրավված ռեպո համաձայնագրերով վարկեր, որոնք ապահովված են Բանկի կողմից գրավադրված 9,412,880 հազար ՀՀ դրամ համախառն գումարով (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 5,201,498 հազար ՀՀ դրամ) ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերով (տես ծանոթագրություն 20):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մեկ բանկից ներգրավված միջոցների մնացորդը գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը, որը կազմում է 7,000,340 հազար ՀՀ դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,507,682 հազար ՀՀ դրամ, մեկ բանկ):

Ֆինանսական կազմակերպություններից ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ: Ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերն ունեն հաստատուն և փոփոխական տոկոսադրույքներ:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2022թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

25 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
<i>Իրավաբանական անձինք</i>		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	34,274,763	51,174,850
Ժամկետային ավանդներ	4,740,434	11,437,986
	39,015,197	62,612,836
<i>Ֆիզիկական անձինք</i>		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	84,434,229	86,364,521
Ժամկետային ավանդներ	87,743,744	103,827,712
	172,177,973	190,192,233
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	211,193,170	252,805,069

Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ընթացիկ և ժամկետային ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածություն տրամադրված վարկերի, երաշխիքների գծով 2,968,212 հազար դրամ գումարով (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 10,427,371 հազար դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի ունեցել իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող հաճախորդներ, այդ թվում Բանկի հետ կապված անձի և նրա հետ կապակցված անձանց (ծանոթագրություն 32), հաշիվների և ավանդների մնացորդներ, որոնք գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 12,063,623 հազար դրամ, երկու հաճախորդների):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2022թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

26 Փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Ստորադաս փոխառություն ոչ ֆինանսական կազմակերպություններից	1,619,470	1,574,797
Վարկեր ՀՀ կառավարությունից	844,143	1,451,236
Այլ փոխառություն	2,450,973	1,252,445
Ընդամենը փոխառություններ	4,914,586	4,278,478

ՀՀ կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են վարկեր ստացված EIB-ի «Փոքր, Միջին Բիզնեսի Զարգացման», KFW-ի «Վերականգնվող էներգիայի աջակցություն», KFW-ի «Մանր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների (ՄՓՄՁ) էներգաարդյունավետության աջակցության» վարկային ծրագրի շրջանակներում իրականացվող ֆինանսավորման նպատակով: Վարկերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2023թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ կառավարությունից վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 745,480 հազար դրամ համախառն գումարով (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,317,314 հազար դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (տես ծանոթագրություն 19):

Բանկը ներգրավել է ստորադաս երկարաժամկետ փոխառություն Բանկի հետ կապակցված Կազմակերպությունից (տես ծանոթագրություն 32):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2022թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

27 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը թողարկել է տոկոսային պարտատոմսեր հետևյալ պայմաններով.

Թողարկման ամսաթիվ	Արժույթ	Մեկ պարտատոմսի արժեքը	Քանակ	%	Պարտատոմսի մարման ժամկետ	Ընդամենը անվանական արժեք
05.02.2021	ԱՄՆ դոլար	100	33,478	5.30	05.02.2024	3,347,800
20.05.2021	ԱՄՆ դոլար	100	40,000	5.25	20.05.2024	4,000,000
26.11.2021	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	4.80	26.11.2024	5,000,000
05.09.2023	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	5.00	05.09.2026	5,000,000
26.11.2021	ՀՀ դրամ	10,000	25,000	9.80	26.02.2024	250,000,000
05.09.2023	ՀՀ դրամ	10,000	100,000	11.00	05.09.2026	1,000,000,000
02.10.2023	ՀՀ դրամ	10,000	100,000	10.75	02.10.2026	1,000,000,000

Բանկի պարտատոմսերը ցուցակված են «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ֆոնդային բորսայում:

Տարվա ընթացքում Բանկը հետ չի գնել իր կողմից թողարկված որևէ պարտատոմս (2022թ. -ի ընթացքում՝ նույնպես):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2022թ. ընթացքում՝ նույնպես):

28 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Վճարվելիք գումարներ	370,804	171,560
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,710,224	1,648,614
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	310,243	218,605
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,391,271	2,038,779
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	351,754	355,658
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	70,452	53,830
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ ֆինանսական երաշխիքների գծով	12,463	68,853
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	434,669	478,341
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	2,825,940	2,517,120

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի տարածքների համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների (տե՛ս ծանոթագրություն 13)՝ յուրաքանչյուր

վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տե՛ս ծանոթագրություն 21):

Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,648,614	1,362,299
Ավելացում	554,863	560,769
Դադարեցում	(81,551)	-
Վերաչափում	309,247	343,685
Տոկոսի կուտակում	177,668	180,991
Վճարումներ	(898,617)	(799,130)
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,710,224	1,648,614

2023թ. ՖՀՄՍ 16-ի համաձայն ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների նկատմամբ կիրառված միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 10% (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 10.5%):

Վարձակալության գծով պարտավորությունները ապահովագրված են համապատասխան հիմքում ընկած ակտիվներով: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարձակալության գծով չգեղջված պարտավորությունների ժամկետային վերլուծությունը արտացոլված է ծանոթագրություն 36.3-ում:

29 Մեփական կապիտալ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 22,425,447 հազար ՀՀ դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 181,254,472 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և թվով 36,788,261 արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմսերից 32,010,000-ը՝ 100 ՀՀ դրամ և 4,778,261-ը՝ 230 ՀՀ դրամ անվանական արժեքներով:

2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2023թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Վճարված բաժնետիրա- կան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %	Վճարված բաժնետիրա- կան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %
Յունիհոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ	18,758,224	83.7	17,981,523	83.3
Սֆիկարո Ինվեսթմենթս Լիմիթեդ	1,211,900	5.4	1,350,900	6.3
Առուլովա Էնթերփրայզիս լիմիթեդ	-	-	776,701	3.6
Կարապետյան Վահե	745,890	3.3	745,890	3.4
Զաքարյան Գագիկ	255,951	1.1	-	-
Այլ	1,453,482	6.5	733,639	3.4
	22,425,447	100	21,588,653	100

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2023թ. Բանկը համալրել է կանոնադրական կապիտալը՝ թողարկելով 836,794 հազ. ՀՀ դրամի սովորական բաժնետոմսեր, որոնց տեղաբաշխման արդյունքում ստացել է 1,673,589 հազ. ՀՀ դրամի էմիսիոն եկամուտ:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում: Արտոնյալ բաժնետոմսերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք միայն Բանկի վերակազմակերպման կամ լուծարման և կանոնադրության մեջ արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերի իրավունքները սահմանափակող որոշումների իրականացման հարցերում և ունեն երաշխավորված տարեկան շահաբաժին:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում 2023թ. հայտարարված և վճարված շահաբաժինների գումարը կազմում է 516,000 հազար դրամ (2022թ. հայտարարված շահաբաժինների գումարը կազմում է 980,367 հազար ՀՀ դրամ, որից 464,367 հազար դրամը տրվել էր կանխավճարի տեսքով 2021թ.-ին):

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով:

30 Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն

պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Վարկերի և վարկային գծերի չօգտագործված մաս	15,608,585	4,184,146
Տրամադրված երաշխիքներ	600,823	373,246
Ընդամենը պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	16,209,408	4,557,392

Փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի պահուստներում (տե՛ս ծանոթագրություն 19-ում):

Ֆինանսական երաշխիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1

Ֆինանսական երաշխիքներ

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	68,853	38,134
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	(56,390)	30,719
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,463	68,853

Երաշխիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են «Այլ պարտավորություններում» (տե՛ս ծանոթագրություն 28-ում) :

31 Պայմանականություններ

Երավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Դեկավարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների

մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

32 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի նշանակալից բաժնետերեր են հանդիսանում ՌԴ գործարարներ Գ. Զաքարյանը և Գ. Պիսկովը, որոնց անուղղակի պատկանում է ձայների իրավունք տվող բաժնետոմսերի 84.8%:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023		2022	
	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակց- ված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակց- ված կողմեր
<i>Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն</i>				
<i>Հաճախորդներին տրված վարկեր</i>				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	6,297,013	1,107,869	11,791,629	3,351,868
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	51,977	357,819	20,708	134,564
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(6,152,989)	(826,719)	(5,515,324)	(2,378,563)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ, համախառն	196,001	638,969	6,297,013	1,107,869
Պարտքային կորուստների պահուստ	(67,951)	(1,261)	(2,733,831)	(4,947)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	128,050	637,708	3,563,182	1,102,922
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	873,160	-	293,798	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված	145,852,257	-	585,182,409	-
Տարվա ընթացքում մարված	(145,621,110)	-	(584,603,047)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,104,307	-	873,160	-
<i>Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	3,457,139	-	1,615,586	-
Տարվա ընթացքում ստացված	75,293,613	-	198,370,979	-
Տարվա ընթացքում վճարված	(76,539,749)	-	(196,529,426)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,211,003	-	3,457,139	-

Հազար ՀՀ դրամ

	2023		2022	
	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակց- ված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակց- ված կողմեր
<i>Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	5,876,898	346,399	671,440	115,301
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	68,818,876	12,542,137	7,945,608	2,720,737
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(72,350,688)	(12,747,996)	(2,740,150)	(2,489,639)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>2,345,086</u>	<u>140,540</u>	<u>5,876,898</u>	<u>346,399</u>
<i>Ստորադաս փոխառություններ</i>				
	<u>1,619,470</u>	-	<u>1,574,797</u>	-
<i>Թողարկված պարտքային արժեթղթեր</i>				
	-	69,063	-	58,232
<i>Ոչ նյութական ակտիվների առք</i>				
	<u>205,920</u>	-	<u>995,760</u>	-
<i>Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն</i>				
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	14,889	46,296	177,587	62,019
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	(108,462)	(58,082)	(176,644)	(8,335)
Պարտքային կորուստների (ծախս)/հակադարձում	2,669,535	3,686	(2,715,938)	40,418
Ապահովագրության գծով ծախսեր	(82,699)	-	(63,772)	-
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկման ծախսեր	643,920	-	-	-

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023	2022
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	1,929,187	1,557,216
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	<u>1,929,187</u>	<u>1,557,216</u>

33 Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

33.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2023թ.

				Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3		
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	55,669,030	-	55,669,030	55,669,030
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	26,183,579	-	26,183,579	26,183,579
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	148,206,576	-	148,206,576	149,364,985
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր (ներառյալ գրավադրվածները)	2,660,185	32,204,122	-	34,864,307	34,888,675
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	1,250,487	-	1,250,487	1,250,487
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	18,720,835	-	18,720,835	18,720,835
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	211,188,579	-	211,188,579	211,193,170
Փոխառություններ	-	4,812,074	-	4,812,074	4,914,586
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	9,326,016	-	9,326,016	9,347,121
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	2,391,272	-	2,391,272	2,391,272

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	100,012,097	-	100,012,097	100,012,097
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	31,943,460	-	31,943,460	31,943,460
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	118,522,313	-	118,522,313	119,828,158
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր (ներառյալ գրավադրվածները)	2,175,430	46,055,065	-	48,230,495	48,877,878
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	284,405	-	284,405	284,405
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	16,603,170	-	16,603,170	16,603,170
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	251,565,031	-	251,565,031	252,805,069
Փոխառություններ	-	4,247,607	-	4,247,607	4,278,478
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	9,153,166	-	9,153,166	9,147,395
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	2,038,779	-	2,038,779	2,038,779

Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից ելնելով և գեղջվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղջվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքները կախված են վարկառուի պարտքային ռիսկից և տատանվում են 11% մինչև 24% տարեկան (2022թ. 5% մինչև 24% տարեկան):

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է

անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումների իրական արժեքը հիմնված է շուկայում գործող տոկոսադրույքների վրա: Այն արժեթղթերի իրական արժեքը, որոնց վերաբերյալ բացակայում են գնանշումները, հիմնված են ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկի վրա, որոնք գեղչվում են տարվա վերջին շուկայում գործող տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Փոխառություններ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղչվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների նկատմամբ

Ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների ավանդների իրական արժեքը գնահատվում է օգտագործելով գեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող ավանդների համար առաջարկվող դրույքաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք ավանդների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերի գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղչվում են տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

33.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	1,572,613	-	1,572,613
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	11,236	-	11,236
Ընդամենը	-	1,583,849	-	1,583,849
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	1,055	-	1,055
Ընդամենը	-	1,055	-	1,055
Զուտ իրական արժեք	-	1,582,794	-	1,582,794

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2023թ.

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

Ֆինանսական ակտիվներ

Իրական արժեքով՝ այլ
համապարփակ ֆինանսական
արդյունքի միջոցով չափվող
ներդրումային արժեթղթեր

- 1,028,177 - 1,028,177

Ընդամենը

- 1,028,177 - 1,028,177

*Ֆինանսական
պարտավորություններ*

Ածանցյալ ֆինանսական
պարտավորություններ

- 5,246 - 5,246

Ընդամենը

- 5,246 - 5,246

Զուտ իրական արժեք

- 1,022,931 - 1,022,931

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Զգնանշվող պարտքային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշվող պարտքային արժեթղթերի իրական արժեքը չափվում է գնահատման մեթոդների միջոցով՝ կիրառելով տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույթները ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը գեղջելու նպատակով:

Զգնանշվող բաժնային գործիքներ

Բանկը չգնանշվող բաժնային գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար օգտագործում է շուկայական և եկամտային մոտեցումների համադրությունը: Շուկայական և եկամտային մոտեցումները ոչ հրապարակային բաժնային գործիքների գնահատմանը բնորոշ մեթոդներ են: Շուկայական մոտեցման համաձայն՝ Բանկն օգտագործում է գները և նույնական կամ համադրելի արժեթղթերով շուկայական գործարքներից հավաքված այլ համապատասխան տեղեկատվություն: Եկամտային մոտեցման ներքո ապագա գումարները վերափոխվում են մեկ ներկա գումարի (օրինակ՝ գեղջված դրամական հոսքերի մոդել): Շուկայական մոտեցումը համարվում է նախընտրելի, քանի որ հիմնական օգտագործվող տեղեկատվությունը, որպես կանոն, դիտարկելի է:

Ածանցյալներ

Երբ ածանցյալները շրջանառվում են կա՛մ բորսայում, կա՛մ բորսայից դուրս, Բանկը օգտագործում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փական գինը:

Երբ ածանցյալները շրջանառվում են կա՛մ բորսայում, կա՛մ բորսայից դուրս, Բանկը օգտագործում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փական գինը: Այս պայմանագրերի իրական արժեքները գնահատվում են՝ օգտագործելով այն գնահատման մեխանիզմը, որը առավելագույնս մեծացնում է դիտարկելի շուկայի գործիքների օգտագործումը: Բանկի կողմից ներդրվող

ածանցյալների մեծամասնությունը ներառված է 2-րդ մակարդակում և բաղկացած է արտարժությալին ֆորվարդային պայմանագրերից:

33.3 Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են տնօրենների խորհրդի կողմից յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Գնահատումը իրականացվել է կիրառելով համեմատական վաճառքների մոտեցումը, որն արտացոլում է նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում է վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը և ներկայիս օգտագործումը և այլն:

Հողը և շենքերը վերագնահատվել են 2020 թվականի դեկտեմբերին:

Նշանակալի չդիտարկվող ներդրումը՝ վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումն է: Այս ճշգրտումների ծավալն ու ուղղությունը կախված է դիտարկվող շուկայում նմանատիպ գույքի գործարքների քանակից և բնույթից, որոնք կիրառվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած նրան, որ այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողություն է, ղեկավարությունը գտնում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները նյութապես ազդեցություն չեն ունենա ընդհանուր գնահատման վրա:

34 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

Հազար ՀՀ դրամ

			31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	Հանաչված ֆինանսական ակտիվների/ Պարտավորու- թյունների համախառն գումար՝	Հանաչված ֆինանսական ակտիվների/ Պարտավորու- թյունների հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվութ- յունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորու- թյունների գուտ՝ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվութ- յունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել	
				Ֆինանսա- կան գործիքներ	Ստացված ոչ դրամական ապահովում Զուտ
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Վարկեր բանկերից ռեպո համաձայնագրերով (ծանոթ. 20,24)	9,012,089	-	9,012,089	(9,387,266)	- (375,177)
Ընդամենը	9,012,089	-	9,012,089	(9,387,266)	- (375,177)

Հազար ՀՀ դրամ

			31 դեկտեմբերի 2022թ.		
	Հանաչված ֆինանսական ակտիվների/ Պարտավորու- թյունների համախառն գումար՝	Հանաչված ֆինանսական ակտիվների/ Պարտավորու- թյունների հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվութ- յունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորու- թյունների գուտ՝ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվութ- յունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել	
				Ֆինանսա- կան գործիքներ	Ստացված ոչ դրամական ապահովում Զուտ
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Վարկեր բանկերից ռեպո համաձայնագրերով (ծանոթ. 20,24)	5,030,572	-	5,030,572	(5,175,583)	- (145,011)
Ընդամենը	5,030,572	-	5,030,572	(5,175,583)	- (145,011)

35 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 36.3-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահան- րագումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	55,669,030	-	-	55,669,030	-	-	-	55,669,030
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,895,678	-	9,673,472	19,569,150	6,614,429	-	6,614,429	26,183,579
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	11,236	-	-	11,236	-	-	-	11,236
Հաճախորդներին տրված վարկեր	13,246,111	5,067,876	24,185,978	42,499,965	52,448,885	54,416,135	106,865,020	149,364,985
Ներդրումային արժեթղթեր								
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	-	-	-	528,811	1,043,802	1,572,613	1,572,613
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	951,612	361,244	1,151,599	2,464,455	27,122,151	5,302,069	32,424,220	34,888,675
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,250,487	-	-	1,250,487	-	-	-	1,250,487
	81,024,154	5,429,120	35,011,049	121,464,323	86,714,276	61,762,006	147,476,282	268,940,605

	Ցյախանց ն մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահան- րագումար	Ընդամենը
<i>Պարտավորություններ</i>								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,323,450	91,444	629,286	14,044,180	368,968	4,307,687	4,676,655	18,720,835
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	128,763,420	16,646,224	55,623,877	201,033,521	10,113,257	46,392	10,159,649	211,193,170
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	1,055	-	-	1,055	-	-	-	1,055
Փոխառություններ	9,345	-	2,490,847	2,500,192	789,352	1,625,042	2,414,394	4,914,586
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	74,905	1,605,156	3,643,110	5,323,171	4,023,950	-	4,023,950	9,347,121
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	35,139	70,279	305,728	411,146	982,828	316,250	1,299,078	1,710,224
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	370,804	310,243	-	681,047	-	-	-	681,047
	<u>142,578,114</u>	<u>18,723,346</u>	<u>62,692,848</u>	<u>223,994,312</u>	<u>16,278,355</u>	<u>6,295,371</u>	<u>22,573,726</u>	<u>246,568,038</u>
Զուտ Դիրք	<u>(61,553,965)</u>	<u>(13,294,226)</u>	<u>(27,681,799)</u>	<u>(102,529,990)</u>	<u>70,435,921</u>	<u>54,466,635</u>	<u>124,902,556</u>	<u>22,372,566</u>
Կուտակված ճեղքվածք	<u>(61,553,965)</u>	<u>(74,848,191)</u>	<u>(102,529,990)</u>		<u>(32,094,069)</u>	<u>22,372,566</u>		

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.							
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահան- րագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահան- րագումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	100,012,097	-	-	100,012,097	-	-	-	100,012,097
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,877,864	9,679,291	9,287,370	28,844,525	3,098,935	-	3,098,935	31,943,460
Հաճախորդներին տրված վարկեր	18,856,305	4,945,199	25,439,357	49,240,861	42,222,683	28,364,614	70,587,297	119,828,158
Ներդրումային արժեթղթեր								
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	-	-	-	28,643	999,534	1,028,177	1,028,177
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	8,566,325	10,386,113	18,952,438	27,589,523	2,335,917	29,925,440	48,877,878
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	284,405	-	-	284,405	-	-	-	284,405
	129,030,671	23,190,815	45,112,840	197,334,326	72,939,784	31,700,065	104,639,849	301,974,175
<i>Պարտավորություններ</i>								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14,556,539	84,192	1,132,455	15,773,186	374,050	455,934	829,984	16,603,170
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	147,803,335	18,928,229	67,628,555	234,360,119	18,400,873	44,077	18,444,950	252,805,069
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	5,246	-	-	5,246	-	-	-	5,246
Փոխառություններ	8,811	-	894,312	903,123	2,180,258	1,195,097	3,375,355	4,278,478
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	69,822	3,967,850	4,037,672	5,109,723	-	5,109,723	9,147,395
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	38,739	77,476	311,100	427,315	999,097	222,202	1,221,299	1,648,614
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	171,560	218,605	-	390,165	-	-	-	390,165
	162,584,230	19,378,324	73,934,272	255,896,826	27,064,001	1,917,310	28,981,311	284,878,137
Զուտ Դիրք	(33,553,559)	3,812,491	(28,821,432)	(58,562,500)	45,875,783	29,782,755	75,658,538	17,096,038
Կուտակված ձեռքվածք	(33,553,559)	(29,741,068)	(58,562,500)		(12,686,717)	17,096,038		

36 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանությունը և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Բանկի Վարչություն

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կառավարման տնօրինություն

Ռիսկերի կառավարման տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի գործընթացների իրականացման և կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար, ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքագրումը:

Բանկի Ֆինանսական տնօրինություն

Բանկի ֆինանսական տնօրինությունը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման համար: Ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկը նաև մոդելավորում է «վատագույն դեպքերը», որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, ակցիաների արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

36.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Պարտքային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները:

36.1.1 Վարկային որակի վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ֆինանսական գործիքների ենթարկվածության վերլուծությունը, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ է ճանաչվում: Ստորև բերված ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է Բանկի՝ այդ ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ հաշվի չառնելով որևէ ապահովվածություն կամ այլ բարելավումներ: Ստանձնված հանձնառությունների կամ երաշխիքների գումարները ներկայացնում են փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի գումարները:

Ներքին վարկանիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է ծանոթագրություն 36.1.2-ում:

Ներքին վարկանիշներ	31 դեկտեմբերի 2023թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (բացառությամբ կանխիկի)</i>				
Ստանդարտ	39,555,386	-	-	39,555,386
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	39,555,386	-	-	39,555,386
Պարտքային կորուստների պահուստ	-	-	-	-
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	39,555,386	-	-	39,555,386
<i>Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Ստանդարտ	26,277,797	-	-	26,277,797
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	26,277,797	-	-	26,277,797
Պարտքային կորուստների պահուստ	(94,218)	-	-	(94,218)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	26,183,579	-	-	26,183,579
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Բարձր	103,011,031	-	-	103,011,031
Ստանդարտ	1,100,571	666,499	-	1,767,070
Ցածր	-	733,065	-	733,065
Զաշխատող	-	-	6,376,378	6,376,378
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	104,111,602	1,399,564	6,376,378	111,887,544
Պարտքային կորուստների պահուստ	(1,115,446)	(109,333)	(2,511,717)	(3,736,496)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	102,996,156	1,290,231	3,864,661	108,151,048
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Բարձր	35,777,108	-	-	35,777,108
Ստանդարտ	15,542	2,974,250	-	2,989,792
Ցածր	-	78,582	-	78,582
Զաշխատող	-	-	4,359,129	4,359,129
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	35,792,650	3,052,832	4,359,129	43,204,611
Պարտքային կորուստների պահուստ	(351,279)	(401,503)	(1,237,892)	(1,990,674)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	35,441,371	2,651,329	3,121,237	41,213,937

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2023թ.

Ներքին վարկանիշեր

*Ամորտիզացված արժեքով չափվող
ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ
հետգնման պայմանագրերով
գրավադրվածները*

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Բարձր	1,312,856	-	-	1,312,856
Ստանդարտ	33,677,249	-	-	33,677,249
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	34,990,105	-	-	34,990,105
Պարտքային կորուստների պահուստ	(101,430)	-	-	(101,430)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	34,888,675	-	-	34,888,675

*Իրական արժեքով՝ այլ
համապարփակ ֆինանսական
արդյունքի միջոցով չափվող
պարտքային գործիքներ*

Ստանդարտ վարկանիշ	1,572,613	-	-	1,572,613
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	1,572,613	-	-	1,572,613
Պարտքային կորուստների պահուստ	(2,840)	-	-	(2,840)

Այլ ֆինանսական ակտիվներ

Ստանդարտ	1,402,286	-	-	1,402,286
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	1,402,286	-	-	1,402,286
Պարտքային կորուստների պահուստ	(151,799)	-	-	(151,799)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	1,250,487	-	-	1,250,487

*Փոխատվության հանձնառություններ
և ֆինանսական
երաշխավորություններ*

Ստանդարտ	16,209,408	-	-	16,209,408
		-	-	
Պարտքային կորուստների պահուստ	(12,463)	-	-	(12,463)

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.			
Ներքին վարկանիշեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (բացառությամբ կանխիկի)</i>				
Ստանդարտ	83,283,907	-	-	83,283,907
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	83,283,907	-	-	83,283,907
Պարտքային կորուստների պահուստ	-	-	-	-
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	83,283,907	-	-	83,283,907
<i>Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Ստանդարտ	32,048,334	-	-	32,048,334
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	32,048,334	-	-	32,048,334
Պարտքային կորուստների պահուստ	(104,874)	-	-	(104,874)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	31,943,460	-	-	31,943,460
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Բարձր	77,743,525	-	-	77,743,525
Ստանդարտ	819,219	665,186	-	1,484,405
Ցածր	-	877,107	-	877,107
Չաշխատող	-	-	7,010,765	7,010,765
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	78,562,744	1,542,293	7,010,765	87,115,802
Պարտքային կորուստների պահուստ	(974,832)	(124,987)	(2,795,589)	(3,895,408)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	77,587,912	1,417,306	4,215,176	83,220,394
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Բարձր	25,405,990	-	-	25,405,990
Ստանդարտ	116,156	128,991	-	245,147
Ցածր	-	32,331	-	32,331
Չաշխատող	-	-	17,616,791	17,616,791
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	25,522,146	161,322	17,616,791	43,300,259
Պարտքային կորուստների պահուստ	(211,851)	(7,395)	(6,473,249)	(6,692,495)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	25,310,295	153,927	11,143,542	36,607,764

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

Ներքին վարկանիշեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրվածները

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Բարձր	15,416,113	-	-	15,416,113
Ստանդարտ	33,669,471	-	-	33,669,471
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	49,085,584	-	-	49,085,584
Պարտքային կորուստների պահուստ	(207,706)	-	-	(207,706)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	48,877,878	-	-	48,877,878

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Ստանդարտ վարկանիշ	1,028,177	-	-	1,028,177
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	1,028,177	-	-	1,028,177
Պարտքային կորուստների պահուստ	(4,980)	-	-	(4,980)

Այլ ֆինանսական ակտիվներ

Ստանդարտ	319,867	-	-	319,867
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	319,867	-	-	319,867
Պարտքային կորուստների պահուստ	(35,462)	-	-	(35,462)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	284,405	-	-	284,405

Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ

Ստանդարտ	4,557,392	-	-	4,557,392
	4,557,392	-	-	4,557,392
Պարտքային կորուստների պահուստ*	(68,853)	-	-	(68,853)

* Պարտքային կորուստների պահուստը ներկայացնում է ֆինանսական երաշխիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստները: Փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի պահուստներում:

Ածանցյալ գործարքների հետևանքով առաջացող պարտքային ռիսկը բացահայտվում է 17 ծանոթագրությունում:

36.1.2 Արժեզրկման գնահատում

Ստորև բերված հղումները ցույց են տալիս, թե տվյալ հաշվետվության որ ծանոթագրություններում են բացահայտվում Բանկի՝ արժեզրկման գնահատման և չափման մոտեցումները: Այն պետք է ընթերցվի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ միասին (տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրությունը):

Պարտքային ռիսկի էական աճ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք էական է աճել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո: Գնահատում կատարելիս, Բանկը օգտագործում է ֆինանսական գործիքի մարման ակնկալվող ժամկետի ընթացքում պարտագանցում տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունները, այլ ոչ թե ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարի փոփոխությունները:

Պարտքային ռիսկի էական աճը որոշելու համար, Բանկը հաշվի է առնում ապագային միտված ինչպես քանակական, այնպես էլ ապագային միտված որակական չափանիշներ:

Այնուամենայնիվ, եթե ապագային միտված տեղեկատվությունը (ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային կերպով) հասանելի չէ առանց չարդարացված ծախսերի կամ ջանքերի, Բանկը օգտագործում է ժամկետանց օրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը որոշելու համար, թե արդյոք առկա է պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչման պահից հետո:

Հաճախորդներին տրված վարկերի չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխառությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտագանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքից, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես դեֆոլտային, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:
- Փորձաշրջանում գտնող վարկեր. գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ վերանայման պահին աշխատող կամ վերանայման պահին չաշխատող, այն վարկերի համար, որոնք գտնվում են փորձաշրջանում (առողջացման ժամանակաշրջանից հետո ընկած ժամանակաշրջան): Միաժամանակ այդ վարկերը չպետք է ունենան 30 օրից ավել ժամկետանց օր կամ քիչ հավանական վճարման որևէ չափանիշ:

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների չափանիշներ

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները ներկայացված են հետևյալ պարագրաֆներում: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխառությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- 7 և ավել ժամկետանց օրեր հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար - Հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար 7 և ավել ժամկետանց օրերը վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում կորպորատիվ վարկանիշը: Վարկանիշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's և Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած BB մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և Բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ դեֆոլտի վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքի, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես դեֆոլտային, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:

Ներդրումային արժեթղթերի չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են արժեթղթերի պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները, որոնք բոլորն էլ որոշման մեջ ունեն հավասար կշիռ.

- 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն - 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:

- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում երկրի (սուվերեն) վարկանիշը: Վարկանիշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's և Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած B2 մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ պարտազանցման վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:

Էական վատթարացման կարգավիճակից դուրս գալու չափանիշներ

Եթե առկա չէ Բանկի կողմից պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշներից որևիցե մեկը, ապա տեղի է ունենում փուլ 2-ից անցում փուլ 1-ին, բացառությամբ վերանայված պարտքերի, որոնց համար կիրառվում է փորձաշրջան:

Պարտքային ռիսկի մակարդակներ

Բանկը առանձնացնում է պարտքային ռիսկի մակարդակները տարբեր տվյալների հիման վրա, որոնք կանխատեսում են պարտազանցում տեղի ունենալու ռիսկը և հիմնվում են վարկային փորձված դատողության վրա: Պարտքային ռիսկի մակարդակները սահմանվում են որակական և քանակական (հիմնականում ժամկետանց օրերով պայմանավորված՝ ոչ ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները սահմանվում են որպես բարձր վարկանիշ ունեցող, մինչև 30 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ ստանդարտ վարկանիշ ունեցող, ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ ոչ ստանդարտ կամ ցածր և ավելի քան 90 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ չաշխատող վարկանիշ ունեցող) գործոններով, որոնք մատնանշում են պատազանցում տեղի ունենալու ռիսկը: Այս գործոնները տարբերվում են կախված ռիսկի բնույթից և փոխառուի տեսակից:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի գնահատման համակարգի քարտեզագրումը և գործընկերների արտաքին վարկանիշները.

Միջազգային արտաքին վարկանիշային գործակալության (S&P) վարկանիշ	Վարկանիշ	2023	2022
		12-ամսյա PD	12-ամսյա PD
AAA -ից A-	Բարձր	0.001-0.028%	0.001-0.026%
BBB+ -ից B-	Ստանդարտ	0.047-2.813%	0.045-3.231%
CCC+ to CC	Ոչ ստանդարտ	4.695-21.841%	5.519-27.516%
D	Չաշխատող	100%	100%

Խմբային կամ անհատական գնահատում

Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է անհատական կամ խմբային հիմունքներով: Ակտիվների դասերը, որտեղ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկները կատարվում են անհատական հիմունքներով, ներառում են.

- փուլ 3-ում գտնվող անհատապես նշանակալից վարկեր՝ ֆինանսական ակտիվների դասից անկախ,
- խոշոր և առանձնահատուկ վարկեր
- գանձապետական, առևտրային և միջբանկային հարաբերություններ, ինչպիսիք են բանկերում պահվող միջոցները, հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը և

ամորտիզացված արժեքով/իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքները,

- Մնացորդներ, որոնք դասակարգվել են որպես գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, եթե սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է, իսկ նոր վարկը ճանաչվել է պարտքի վերակազմավորման արդյունքում:

Բանկը խմբավորում է ակտիվները, որոնց ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն հաշվարկվում անհատական հիմունքներով, ըստ համանման պարտքային ռիսկով առանձին դասերի՝ հիմնվելով վարկերի բնութագրերի վրա, ինչպես օրինակ՝

- վարկի տեսակը (կորպորատիվ, հիփոթեք, վարկային քարտ, սպառողական վարկ և այլն)
- հաճախորդի տեսակը (օրինակ՝ ֆիզիկական անձ կամ իրավաբանական անձ կամ ըստ տնտեսության ճյուղի),
- գրավի տեսակը (օրինակ՝ գույք, ստացվելիք գումարներ և այլն),
- արժույթ
- այլ բնորոշ հատկանիշներ:

Պարտագանցման սահմանում և «առողջացում»

Բանկը համարում է ֆինանսական գործիքը պարտագանցման ենթարկված, և, հետևաբար, Փուլ 3-ում դասակարգված (արժեզրկված)՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պայմանագրային վճարումները 90 օր ժամկետանց են:

Բանկը միջբանկային հաշիվները համարում է պարտագանցման ենթարկված և անհապաղ գործողություններ է կատարում, երբ պահանջվող վճարումները չեն կատարվում մինչև աշխատանքային օրվա ավարտը, ինչպես նշված է անհատական պայմանագրերով:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ պարտագանցման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- դատավարություն, պարտքի հավաքագրման համար իրավական գործողությունների կատարում կամ հարկադիր կատարում,
- պարտապանի լիցենզիայի կասեցում,
- վարկառուն համարվում է համավարկառու, երբ հիմնական վարկառուն պարտագանցման ենթարկված է,
- նույն մնացորդի բազմակի վերաձևակերպում,
- կան հիմնավոր մտավախություններ վարկառուի ապագա ունակության վերաբերյալ՝ կայուն և բավարար դրամական հոսքերի ստեղծման հետ կապված,
- վարկառուի վարկերի օգտագործման մակարդակը՝ վարկային լծակը, զգալիորեն ավելացել է կամ առկա են վարկային լծակի նման փոփոխության համար արդարացված սպասումներ. հաշվետու ժամանակահատվածում կապիտալը 50%-ով կրճատվել է վնասների պատճառով,
- պարտքերի ծածկման գործակիցը ցույց է տալիս, որ պարտքը կայուն չէ,
- հիմնական հաճախորդի կամ վարձակալի կորուստ,
- փոխկապակցված և կարևոր հաճախորդ դիմել է սնանկ ճանաչվելու համար,
- վերաձևակերպում՝ վարկի զգալի մասի զիջմամբ,
- վարկային կազմակերպությունը սնանկության գործառույթ է սկսում փոխառուի նկատմամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «առողջացած», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն երեք անընդմեջ ամիսների ընթացքում պարտագանգման սահմանված չափանիշներից որևէ մեկը բացակայել է: Ակտիվի՝ առողջանալուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է առողջացման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է պարտքային ռիսկի զգալի աճ: Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների «առողջացման» չափանիշն ավելի մեղմ է, քան վերանայված և չաշխատող պարտքերի վերաբերյալ 12-ամսյա պահանջը:

Վերանայված և փոփոխված վարկեր

Բանկը երբեմն զիջումներ կամ փոփոխություններ է կատարում վարկի սկզբնական պայմաններում՝ արձագանքելով վարկառուի ֆինանսական դժվարություններին՝ գրավը սեփականություն վերցնելու կամ այլ կերպ այն հավաքագրելու փոխարեն: Բանկը համարում է վարկը վերանայված այն ժամանակ, երբ կատարում է զիջումներ կամ փոփոխություններ՝ ելնելով վարկառուի ներկա կամ ապագային առնչվող ֆինանսական դժվարություններից, և դրանք չէր կատարի, եթե վարկառուն ֆինանսապես առողջ լիներ: Ֆինանսական դժվարությունների ցուցիչներ են ֆինանսական ցուցանիշների ձախողումները կամ պարտքային ռիսկերի բաժնի կողմից բարձրացված էական մտահոգությունները: Վերանայման միջոցառումները կարող են ընդգրկել վճարման պայմանավորվածությունների երկարաձգում և վարկավորման նոր պայմանների համաձայնեցում: Պայմանների վերանայումից հետո ցանկացած արժեզրկում չափվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի կիրառմամբ, որը հաշվարկվում է պայմանների փոփոխությունից առաջ: Դա Բանկի՝ վերանայված վարկերի վերահսկման քաղաքականությունն է, ինչը կօգնի ապահովել ապագա վճարումների հավանականությունը:

Ապաճանաչման վերաբերյալ որոշումները և Փուլ 2-ի ու Փուլ 3-ի միջև դասակարգումը կատարվում է դեպք առ դեպք:

Բանկը «առողջացման» ժամանակաշրջան է սահմանում վերանայումից հետո ընկած 12-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է միայն վերանայված և չաշխատող պարտքերի համար (բացառելով արտոնյալ ժամանակահատվածը): Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ վերանայումից անմիջապես հետո հնարավոր չէ որոշել ֆինանսական դժվարությունների առկայությունը՝ անհրաժեշտ է օգտագործել «առողջացման» ժամանակաշրջանը՝ որոշելու համար արդյոք պարտքն արդյունավետ է «առողջացել»: Այսպիսով, բոլոր վերանայված և չաշխատող պարտքերը վերանայումից հետո՝ «առողջացման» ժամանակաշրջանում, պետք է մնան 3-րդ փուլում, անկախ պարտավորության դրական դրսևորումից (ժամկետանց օրերի բացակայություն և այլն):

Բանկը փորձաշրջան է համարում «առողջացման» ժամանակաշրջանից հետո ընկած 24-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է վերանայված և աշխատող պարտքերի համար: Ակտիվը՝ որպես վերանայված և աշխատող պարտքեր դասակարգվելուց հետո շարունակում է մնալ առնվազն 24-ամսյա փորձաշրջանում որպես վերանայված:

Որպեսզի վարկը չդասակարգվի վերանայված կատեգորիայում, հաճախորդը պետք է համապատասխանի բոլոր հետևյալ չափանիշներին.

- իր բոլոր պարտքերը պետք է դիտարկվեն աշխատող,
- երկու տարվա փորձաշրջանն ավարտվում է այն օրը, երբ վերանայման պայմանագիրը համարվում է աշխատող,
- փորձաշրջանի ժամկետի առնվազն կեսի ընթացքում ոչ էական համարվող մայր գումարի կամ տոկոսագումարի կանոնավոր վճարումներ,
- հաճախորդը չունի որևէ պայմանագիր, որը ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Եթե փոփոխությունները զգալի են, վարկը ապաճանաչվում է, ինչպես բացատրվում է 4.4.3 ծանոթագրությունում:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված են Փուլ 2-ում և Փուլ 3-ում ներառված ակտիվները, որոնք փոփոխվել են, և, հետևաբար, հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում համարվում են վերանայված՝ Բանկի կողմից փոփոխությունների գծով կրած կորուստների հետ միասին:

Հազար ՀՀ դրամ

	2023	2022
Հաշվետու ժամանակաշրջանում փոփոխված ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեք	3,452,253	885,713
Փոփոխությունից զուտ օգուտ/(վնաս)	928,965	(302,330)

Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականություն (PD)

PD- ն ներկայացնում է վարկառուի կողմից իր ֆինանսական պարտավորությունները կա՛մ առաջիկա 12 ամիսների (12mECL), կա՛մ պարտավորության գործողության ամբողջ ժամկետի (LTECL) ընթացքում չկատարելու հավանականությունը:

Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքի PD հաշվարկվում է կիրառելով ժամկետայնության կառուցվածքը 12-ամսյա PD-ի վրա: Ժամկետայնության կառուցվածքը ցույց է տալիս, թե ինչպես է փոխվում պորտֆելի պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականությունը՝ սկզբնական ճանաչման պահից սկսած՝ վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում: Ժամկետայնության կառուցվածքը հիմնված է պատմականորեն դիտարկված տվյալների վրա և ենթադրվում է, որ նույնն է պորտֆելի և վարկային դասի խմբի բոլոր ակտիվների համար: Սա հաստատվում է պատմական վերլուծությունների հիման վրա:

Կորուստը պարտագանցման դեպքում (LGD)

LGD- ն որոշվում է այն գործոնների հիման վրա, որոնք ազդում են դեֆոլտից հետո իրականացվող վերականգնումների վրա: Դրանք տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- ապահովված ֆինանսական գործիքների համար սա առաջին հերթին հիմնված է գրավի տեսակի և դրա կանխատեսվող արժեքների, պարտադիր վաճառքների դեպքում շուկայական/հաշվեկշռային արժեքների պատմական գեղչերի, բռնագանձման ժամանակահատվածի և դիտարկվող փոխհատուցման ծախսերի վրա:
- Չապահովված ֆինանսական գործիքների դեպքում LGD- ն սովորաբար սահմանվում է ըստ գործիքի տեսակի՝ տարբեր փոխառուների վերականգնման սահմանափակ տարբերակման պատճառով: LGD-ի վրա ազդում է հավաքագրման ռազմավարությունը՝ ներառյալ պայմանագրային պարտքերի վաճառքը և գինը:

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին (EAD)

12-ամսյա և գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում EAD- ները որոշվում են ակնկալվող վճարումների հիման վրա, որը տարբերվում է ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- Պայմանագրային ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքների դեպքում դա հիմնված է փոխառուի կողմից 12 ամսվա կամ ամբողջ ժամկետի ընթացքում իրականացվելիք պայմանագրային մարումների վրա: Սա նաև ճշգրտվում է փոխառուի կողմից կատարվելիք ակնկալվող գերավճարներով: Հաշվարկի մեջ ներառվում են նաև վաղաժամկետ մարման/վերաֆինանսավորման հետ կապված ենթադրությունները:
- Վերականգնվող ֆինանսական գործիքի համար պարտագանցման տեղի ունենալու ռիսկին ենթարկվածությունը կանխորոշվում է՝ ընթացիկ մնացորդային հաշվեկշռին գումարելով «վարկի շրջանառելիության գործակիցը», ինչը հաշվի է առնում պարտագանցման տեղի ունենալու պահին մնացած սահմանափակ ակնկալվող օգտագործումը: Այս ենթադրությունները տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի և ընթացիկ սահմանափակների օգտագործման՝ հիմնվելով Բանկի պարտագանցումների վերջին տվյալների վերլուծության վրա:

Ապագայամետ տեղեկատվություն

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոտեցումը ներկայացվում է 4.4.6 ծանոթագրության գնահատումներում ու ենթադրություններում: Ամբողջականության և ճշգրտության ապահովման նպատակով Բանկը օգտագործում է տեղեկատվություն երրորդ կողմի աղբյուրներից (ՀԲ, ԿԲ, ՀՀ Կառավարություն և այլն): Մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցության գնահատման նպատակով Բանկը որոշում է ընտրված մակրոտնտեսական գործոնների և կանխատեսված տարբեր սցենարների (բազային, լավատեսական և վատատեսական) կշիռները, ներառյալ.

- ՀՆԱ-ի աճ/նվազում
- ՀՆԱ (արտահայտված ՀՀ դրամով)
- Զուտ ընթացիկ արտասահմանյան տրանսֆերտներ
- Գործազրկության մակարդակ
- Բանկի չաշխատող վարկերի մասնաբաժինն ընդհանուր տրված վարկերում (%)
- Առևտուր (աճի տեմպ %)
- Արդյունաբերություն (աճի տեմպ %)
- Շինարարություն (աճի տեմպ %)
- Գյուղատնտեսություն (աճի տեմպ %)
- Արտարժույթի պաշտոնական փոխարժեք
- Գնաձ
- Անշարժ գույքի գները (միջին գինը Երևանում)

36.1.3 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեզմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեզմենտների:

Հազար ՀՀ դրամ

	ՀՀ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	ՏՀԶԿ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	53,176,822	346,685	2,145,523	55,669,030
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17,211,264	215,404	8,756,911	26,183,579
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	11,236	-	-	11,236
Հաճախորդներին տրված վարկեր	149,115,883	247,727	1,375	149,364,985
Ներդրումային արժեթղթեր	34,703,300	-	1,757,988	36,461,288
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	952,431	150,154	147,902	1,250,487
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	255,170,936	12,809,699	959,970	268,940,605
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	249,285,686	28,956,034	23,732,455	301,974,175

Ակտիվները դասակարգվում են՝ հիմք ընդունելով այն երկիրը, որտեղ գործընկեր կողմը գրանցված է:

Արդյունաբերության ճյուղեր

2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի պարտքային ռիսկերը դասակարգված ըստ տնտեսության ճյուղերի կենտրոնացած են ֆինանսական հատվածում, բացառությամբ վարկերի: Տնտեսության ճյուղայնության բաշխումը վարկերի համար տե՛ս ծանոթագրություն 19-ը:

36.1.4 Գրավ և վարկային ապահովման այլ միջոցներ

Պահանջվող գրավի գումարը և տեսակը կախված են փոխառուի պարտքային ռիսկի գնահատումից: Գոյություն ունեն գրավադրման յուրաքանչյուր տեսակի ընդունելիության և գնահատման վերաբերյալ ուղեցույցեր:

Ստացված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են.

- արժեթղթերի փոխառության և հակադարձ հետգնման գործարքների դեպքում՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր,
- առևտրային վարկերի դեպքում՝ անշարժ և շարժական գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր, իսկ հատուկ հանգամանքներում՝ պետական երաշխիքներ,
- գրավադրմամբ սպառողական վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք
- հիփոթեքային վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք:

Բանկը նաև երաշխիքներ է ստանում մայր ընկերություններից իրենց դուստր ընկերությունների վարկերի համար: Ղեկավարությունը վերահսկում է գրավի շուկայական արժեքը և անհրաժեշտության դեպքում՝ ըստ հիմնական համաձայնագրի՝ պահանջում լրացուցիչ գրավ:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա չեն արժեզրկված վարկեր, որոնց համար արժեզրկման ակնկալվող կորուստների գծով պահուստ չի ձևավորվել գրավների առկայության պատճառով (2022թ.՝ 790,819 հազար դրամ):

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են գրավով, ֆիզիկական անձանց գծով վերականգնվող վարկային գծերը հիմնականում ապահովված չեն: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Հիմնականում ֆինանսական հաստատություններին, հատկապես բանկերին, վարկեր և կանխավճարներ տրամադրելու համար գրավներ չեն պահանջվում: Բացառություն են կազմում այն գրավները, որոնք ձեռք են բերվել ըստ հետգնման պայմանագրերի և արժեթղթերի փոխառության գործարքներից: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Անշարժ գույք	87,317,290	51,442,051
Շարժական գույք	3,470,884	5,816,178
Շրջանառու միջոցներ	612,851	1,729,510
Կազմակերպությունների երաշխիքներ	2,932,513	2,489,248
Դրամական միջոցներ	1,392,727	10,200,400
Կենցաղային տեխնիկա	29,556,893	30,259,528
Ապահովվածություն չունեցող	29,808,997	28,479,146
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր (համախառն)	155,092,155	130,416,061

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

36.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելներին: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

36.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսադրույթի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի գուտ տոկոսային եկամուտի վրա՝ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լոյալացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով եկամտաբերության կորի ենթադրվող փոփոխությունները:

Հազար ՀՀ դրամ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	2023	2022
		Կապիտալի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն
Արտարժույթ			
ՀՀ դրամ	+1	(31,795)	(44,782)
ՀՀ դրամ	-1	33,122	37,300

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

Հազար ՀՀ դրամ	2023			2022		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	Այլ			Այլ		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլլար	արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլլար	արտարժույթ
<i>Տոկոսաբեր ակտիվներ</i>						
Բանկերին տրամադրված վարկեր	-	-	8	-	3.4	4.3
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններին	-	-	5.5	-	-	-
Բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդներ	-	5.0	2.3	-	4.4	2.3
Առևտրային վարկեր	15.42	10.04	6.17	11.16	10.89	5.67
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր	18.65	12.04	7.07	20.04	12.37	8.36
Ներդրումային արժեթղթեր	9.6	6.6	2.3	9.3	4.5	2.4

Հազար ՀՀ դրամ

	2023			2022		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլլար	Այլ արտարժույթ
<i>Տոկոսաբեր պարտավորություններ</i>						
Վարկեր բանկերից ռեպո համաձայնագրերով	9.5	-	-	11.15	-	-
Վարկեր և ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	7.23	-	-	6.86	5.6	-
Ավանդներ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից	9.7	0.6	2.2	9.4	3.8	3.0
Վարկեր ՀՀ Կառավարությունից	6.5	-	-	6.5	-	-
Ստորադաս փոխառություն	-	12.6	-	-	12.6	-
Թողարկված արժեթղթեր	6.4	-	-	6.5	-	-
Փոխառություններ այլ կազմակերպություններից	-	11.1	10.9	-	12.6	12.6

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ

Արտարժույթ	31 դեկտեմբերի 2023թ.		31 դեկտեմբերի 2022թ.	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
ԱՄՆ դոլար	+5	80,682	+5	(2,036)
Եվրո	+5	(15,922)	+5	(12,090)
ԱՄՆ դոլար	(5)	(80,682)	(5)	2,036
Եվրո	(5)	15,922	(5)	12,090

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2023թ.			
	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15,200,279	38,487,740	1,981,011	55,669,030
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	906,630	16,720,571	8,556,378	26,183,579
Հաճախորդներին տրված վարկեր	108,466,771	40,630,132	268,082	149,364,985
Ներդրումային արժեթղթեր	8,850,792	27,610,496	-	36,461,288
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	966,508	283,979	-	1,250,487
	134,390,980	123,732,918	10,805,471	268,929,369
<i>Պարտավորություններ</i>				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15,233,325	1,564,992	1,922,518	18,720,835
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	88,636,688	113,735,085	8,821,397	211,193,170
Փոխառություններ	844,143	4,070,443	-	4,914,586
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,286,929	7,060,192	-	9,347,121
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,390,459	812	-	2,391,271
Ընդամենը	109,391,544	126,431,524	10,743,915	246,566,983
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	(2,282,509)	2,023,950	268,740	10,181
Զուտ դիրք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,716,927	(674,656)	330,296	22,372,567
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին	4,750,268	11,459,140	-	16,209,408

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	114,542,469	171,380,483	16,051,223	301,974,175
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	94,654,040	174,236,989	15,981,862	284,872,891
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	(1,973,097)	1,967,851	-	(5,246)
Զուտ դիրք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	17,915,332	(888,655)	69,361	17,096,038
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին	2,131,300	2,426,092	-	4,557,392

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև SՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

36.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 4%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 18%-ի չափով պահուստավորման գումար (տե՛ս ծանոթագրություն 16-ը): Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.

	Աուդիտի չենթարկված	
	2023, %	2022, %
Ն21- Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ Ընդհանուր ակտիվներ)	31.23	44.47
Ն22- Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	71.06	92.62

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չգեղջված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տե՛ս ծանոթագրություն 35-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական միջոցների հոսքերը, ինչպես նշված է Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմության մեջ:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվե- կշռային արժեք
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,331,193	92,269	667,015	425,894	6,700,693	21,217,064	18,720,835
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	128,796,761	16,827,385	57,867,132	11,165,368	73,332	214,729,978	211,193,170
Փոխառություններ	9,344	-	2,557,695	944,232	2,462,817	5,974,088	4,914,586
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	26,875	1,727,575	3,976,247	4,608,546	-	10,339,243	9,347,121
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	43,621	87,241	377,387	1,158,676	652,073	2,318,998	1,710,224
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	370,804	310,243	-	-	-	681,047	681,047
Ընդամենը չգեղջված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	142,578,598	19,044,713	65,445,476	18,302,716	9,888,915	255,260,418	246,566,983

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվե- կշռային արժեք
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
Արտարժույթի սվոպ պայմանագրեր							
Ներհոսք	2,023,950	-	-	-	-	2,023,950	9,970
Արտահոսք	(2,013,980)	-	-	-	-	(2,013,980)	
Արտարժույթի փոխանակման ֆորվարդային պայմանագրեր							
Ներհոսք	268,740	-	-	-	-	268,740	211
Արտահոսք	(268,529)	-	-	-	-	(268,529)	
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	78,829	204,496	1,933,921	6,377,445	7,614,717	16,209,408	16,209,408

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռային արժեք
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14,562,688	84,533	1,181,186	445,492	669,017	16,942,916	16,603,170
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	147,834,525	19,159,404	70,246,249	20,268,262	74,215	257,582,655	252,805,069
Փոխառություններ	8,811	-	938,418	2,903,798	2,027,890	5,878,917	4,278,478
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	147,438	4,304,126	5,307,683	-	9,759,247	9,147,395
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	44,552	89,104	372,098	1,165,421	463,746	2,134,921	1,648,614
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	171,560	218,605	-	-	-	390,165	390,165
Ընդամենը չզեղչված աչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	162,622,136	19,699,084	77,042,077	30,090,656	3,234,868	292,688,821	284,872,891

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	3 - 12 ամիս		5 տարուց ավելի		Համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռային արժեք
		1 - 3 ամիս	1-5 տարի				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
Արտարժույթի ավույ պայմանագրեր							
Ներհոսք	1,967,851	-	-	-	-	1,967,851	
Արտահոսք	(1,973,097)	-	-	-	-	(1,973,097)	(5,246)
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	291,376	284,345	1,053,672	2,166,850	761,149	4,557,392	4,557,392

Բանկի մոտ առկա է էական բացասական կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք մինչև մեկ տարվա կտրվածքով: Տես ծանոթագրություն 35-ը: Դա այն բանի հետևանք է, որ 2023թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հիմնական ֆինանսավորման աղբյուր են հանդիսանում մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները: Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ չնայած մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները էական կշիռ են կազմում, վերջին տարիներին ձևավորված փորձը ցույց է տալիս, որ նշված ավանդները հանդիսանում են կայուն և երկարատև ֆինանսավորման աղբյուր:

36.4 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Բանկի ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Ռիսկերի կառավարման վարչությունը, Խորհուրդը, Գործադիր մարմինը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,

- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Բանկի ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

36.5 Կլիմայի հետ կապված ռիսկեր

Բանկը և նրա հաճախորդները ապագայում կարող են բախվել կլիմայի հետ կապված զգալի ռիսկերի: Այս ռիսկերը ներառում են ֆինանսական կորստի սպառնալիքը և անբարենպաստ ոչ ֆինանսական ազդեցությունները, որոնք ներառում են կլիմայի փոփոխության քաղաքական, տնտեսական և բնապահպանական արձագանքները: Կլիմայական ռիսկերի հիմնական աղբյուրները սահմանվել են որպես ֆիզիկական և անցումային ռիսկեր:

Ֆիզիկական ռիսկերն առաջանում են եղանակային կտրուկ իրադարձությունների հետևանքով, ինչպիսիք են փոթորիկները, ջրհեղեղները և անտառային հրդեհները, ինչպես նաև կլիմայական պայմանների երկարաժամկետ փոփոխությունները, ինչպիսիք են կայուն բարձր ջերմաստիճանը, ջերմային ալիքները, երաշտը և ծովի մակարդակի բարձրացումը և վտանգները:

Անցումային ռիսկերը կարող են առաջանալ զրոյական արտանետումներով տնտեսության անցնելու հետևանքով, ինչպիսիք են օրենքների և կանոնակարգերի փոփոխությունները, դատավարությունները, որոնք կապված են չեզոքացման կամ հարմարվելու ձախողման հետ, և որոշակի ապրանքների, արտադրանքների և ծառայությունների առաջարկի և պահանջարկի փոփոխությունների հետևանքով՝ կապված սպառողների վարքագծի և ներդրողների պահանջարկի փոփոխության հետ:

Այս ռիսկերը ստանում են աճող կարգավորիչ, քաղաքական և հասարակական վերահսկողություն ինչպես երկրի ներսում, այնպես էլ միջազգային մակարդակով: Թեև որոշ ֆիզիկական ռիսկեր կարող են կանխատեսելի լինել, կան զգալի անորոշություններ դրանց դրսևորման չափի և ժամանակի վերաբերյալ: Անցումային ռիսկերի առումով անորոշությունը պահպանվում է առաջիկա կարգավորող և քաղաքական փոփոխությունների, սպառողների պահանջարկի և մատակարարման շղթաների փոփոխությունների հետ կապված:

Բանկը զգալի առաջընթաց է գրանցել կլիմայական ռիսկը իր ռիսկերի շրջանակում ներառելու հարցում, ներառյալ ռիսկերի համապատասխան չափումների մշակումը և Կլիմայական ռիսկերի կոմիտեի ստեղծումը, որը պատասխանատու է ամբողջ խմբի քաղաքականության, գործընթացների և վերահսկողության մշակման համար՝ կլիմայական ռիսկերը հիմնական ռիսկերի կատեգորիաների կառավարման մեջ ինտեգրելու նպատակով:

Բացի այդ, Բանկը վերագնահատել է իր մոդելները՝ հաշվի առնելով կլիմայական ռիսկերը և դրանց ազդեցությունը վարկառուի պարտքային ռիսկի վրա: Այս տարի Բանկը նաև կատարելագործել է տվյալների հավաքագրման իր համակարգերը՝ կլիմային առնչվող իր նպատակներին հասնելու համար: Օրինակ, Բանկը ներդրել է մեխանիզմներ՝ հաճախորդների անցումային և ֆիզիկական ռիսկերի ենթարկվածության հետ կապված տեղեկատվության հավաքագրման և այդպիսի ազդեցության գնահատման համար՝ հասկանալու համար կլիմայական ռիսկերի ազդեցությունը կորպորատիվ հաճախորդների վրա ազդեցության ենթարկված հատվածներում: Բանկը նաև զգալի առաջընթաց է գրանցել կլիմայական ռիսկի սցենարների մշակման գործում, որոնք կօգտագործվեն կանխատեսվող տեղեկատվության վրա կլիմայի ռիսկի ազդեցությունը գնահատելու համար. և բարելավելու իր աշխատակիցների

գիտելիքներն ու կարողությունները կլիմայական ռիսկի հետ կապված հարցերի վերաբերյալ: Թեև առաջընթաց է գրանցվել, Բանկը գիտակցում է հետագա ջանքերի անհրաժեշտությունը՝ կլիմայական գործոնները Բանկի ռիսկերի կառավարման գնահատականներում և արձանագրություններում ամբողջությամբ ինտեգրելու գործում:

37 Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

Բանկի պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ

2023

	Ավանդներ և վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	Փոխառություններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,048,603	4,278,478	9,147,395	1,648,614	17,123,090
Վճարումներ	(1,667,049)	(8,123,212)	-	(898,617)	(10,688,878)
Ստացված գումար	5,276,251	8,750,304	-	-	14,026,555
Վարձակալության գծով պարտավորության ճշգրտում	-	-	-	782,559	782,559
Փոխարժեքային տարբերություն	(114,257)	9,016	195,627	-	90,386
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-	4,099	177,668	181,767
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,543,548	4,914,586	9,347,121	1,710,224	21,515,479

Հազար ՀՀ դրամ

2022

	Պարտավորության Ավանդներ և վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	Փոխառություններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ընդամենը
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	7,906,667	3,121,387	12,168,789	1,362,299	24,559,142
Վճարումներ	(6,437,324)	(2,366,739)	(1,433,631)	(799,130)	(11,036,824)
Ստացված գումար	1,522,492	3,885,333	-	-	5,407,825
Վարձակալության գծով պարտավորության ճշգրտում	-	-	-	904,454	904,454
Փոխարժեքային տարբերություն	(943,232)	(361,503)	(1,587,763)	-	(2,892,498)
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-	-	180,991	180,991
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,048,603	4,278,478	9,147,395	1,648,614	17,123,090

38 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը/վնասը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները և ստորադաս փոխառությունը:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Աուդիտի չենթարկված	
	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Առաջին մակարդակի կապիտալ (2022թ՝ հիմնական կապիտալ)	29,657,134	28,608,121
Երկրորդ մակարդակի կապիտալ (2022թ՝ լրացուցիչ կապիտալ)	4,300,000	2,786,875
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	33,957,134	31,394,996
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	260,037,478	196,540,404
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	13.06%	15.97%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվել է ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազար ՀՀ դրամ:

38 Վերլուծություն ըստ սեգմենտների

Բանկի գործառնությունները բավականին ինտեգրացված են և կազմում են մեկ գործարար սեգմենտ ըստ ՖՀՄՄ 8՝ Գործառնական սեգմենտներ՝ ստանդարտի պահանջների:

Արտաքին հաճախորդներից ստացվող եկամտի մեծ մասը վերաբերում է Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտներին: Բանկը չունի առանձին հաճախորդ, որից ստանում է իր հասույթի 10%-ը կամ ավելին:

Բանկի ոչ ընթացիկ ակտիվները հիմնականում գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում:

**Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն**

**«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

31 դեկտեմբերի 2024թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	Error! Bookmark not defined.
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	4
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	11

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2024թ.	2023թ.
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	5	29,925,162	25,234,749
Այլ տոկոսային եկամուտ	5	119,940	10,726
Տոկոսային ծախսեր	5	(11,751,228)	(9,302,421)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		18,293,874	15,943,054
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	6	4,534,247	5,665,379
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	6	(1,767,737)	(1,924,180)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ		2,766,510	3,741,199
Զուտ առևտրային եկամուտ	7	6,187,082	7,741,691
Այլ եկամուտներ	8	1,147,216	830,414
Պարտքային կորուստների գծով (ծախս) ծախսի հակադարձում	9	1,161,107	(3,216,147)
Վնաս պարտքի զիջումից	10	-	(2,407,241)
Ներդրումային արժեթղթերի սկզբնական ճանաչումից վնաս	18	-	(303,964)
Զուտ գործառնական եկամուտ		29,555,789	22,329,006
Անձնակազմի գծով ծախսեր	11	(9,570,021)	(7,479,231)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	20	(1,448,400)	(1,450,435)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	21	(559,402)	(679,425)
Այլ ծախսեր	12	(6,955,525)	(6,331,998)
Շահույթ մինչև հարկումը		11,022,441	6,387,917
Շահութահարկի գծով ծախս	13	(2,794,531)	(1,933,719)
Տարվա շահույթ		8,227,910	4,454,198

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2024թ.	2023թ.
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հեղադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		32,699	47,342
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում		(2,840)	(4,980)
Վերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ		(5,376)	(6,935)
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս		24,483	35,427
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ շահութահարկից հետո		24,483	35,427
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		8,252,393	4,489,625
Մեկ բաժնետոմսերին բաժին ընկնող շահույթ	14	0.0425476	0.0217275

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 15-ից մինչև 98-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	51,966,052	55,669,030
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	16	349	11,236
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	18,488,095	26,183,579
Իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով չափվող արժեթղթեր		119,991	-
Ներդրումային արժեթղթեր	18	32,975,200	27,074,022
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	18	3,466,932	9,387,266
Հաճախորդներին տրված վարկեր	19	203,540,544	149,364,985
Հիմնական միջոցներ	20	10,883,232	10,285,957
Ոչ նյութական ակտիվներ	21	3,750,700	3,355,572
Հետաձգված հարկային ակտիվ	13	302,403	-
Բռնագանձնված ակտիվներ	22	6,546,969	4,022,113
Այլ ակտիվներ	23	4,586,401	3,516,224
Ընդամենը՝ ակտիվներ		336,626,868	288,869,984
Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	24	23,306,704	18,720,835
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	25	247,536,201	211,193,170
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	16	-	1,055
Փոխառություններ	26	2,482,883	4,914,586
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	27	15,085,027	9,347,121
Շահութահարկի գծով ընթացիկ պարտավորություն		578,673	726,560
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	13	-	539,849
Այլ պարտավորություններ	28	3,400,097	2,825,940
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		292,389,585	248,269,116

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ		31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
	Ծանոթ.		
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	29	22,425,447	22,425,447
Էմիսիոն եկամուտ		11,279,227	11,279,227
Գլխավոր պահուստ		904,203	686,316
Այլ պահուստներ		1,441,732	1,440,850
Զբաղիված շահույթ		8,186,674	4,769,028
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		44,237,283	40,600,868
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ			
		336,626,868	288,869,984

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2025թ. ապրիլի 29-ին:

Հակոբյան Մեսրոպ	Գոհար Գրիգորյան
Վարչության նախագահ	Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 15-ից մինչև 98-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	22,425,447	11,279,227	686,316	10,444	1,430,406	4,769,028	40,600,868
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	8,227,910	8,227,910
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Հիմնական միջոցների իրացումից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	-	(23,601)	23,601	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-		32,699	-	-	32,699
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում զուտ փոփոխություններ	-	-	-	(2,840)	-	-	(2,840)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	(5,376)	-	-	(5,376)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	24,483	(23,601)	8,251,511	8,252,393
Հատկացում պահուստին	-	-	217,887	-	-	(217,887)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(4,615,978)	(4,615,978)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	217,887	-	-	(4,833,865)	(4,615,978)
Հաշվեկշիռը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,425,447	11,279,227	904,203	34,927	1,406,805	8,186,674	44,237,283

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

Հազար ՀՀ դրամ				Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ					
Հաշվեկշիռը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	21,588,653	9,605,638	641,779	(24,983)	1,509,813	795,960	34,116,860
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	4,454,198	4,454,198
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Հիմնական միջոցների իրացումից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	-	(79,407)	79,407	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	47,342	-	-	47,342
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում զուտ փոփոխություններ	-	-	-	(4,980)	-	-	(4,980)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	(6,935)	-	-	(6,935)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	35,427	(79,407)	4,533,605	4,489,625
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	836,794	1,673,589	-	-	-	-	2,510,383
Հատկացում պահուստին	-	-	44,537	-	-	(44,537)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(516,000)	(516,000)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	836,794	1,673,589	44,537	-	-	(560,537)	1,994,383
Հաշվեկշիռը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,425,447	11,279,227	686,316	10,444	1,430,406	4,769,028	40,600,868

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 15-ից մինչև 98-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2024թ.	2023թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Շահույթ մինչև հարկումը	11,022,441	6,387,917
Ճշգրտումներ		
Պարտքային կորուստների գծով ծախս (ծախսի հակադարձում)	(1,161,107)	3,216,147
Այլ ակտիվների արժեզրկումից վնաս	1,593,844	489,531
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	2,007,802	2,129,860
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ վնաս	-	366,872
Վնաս պարտքի գիշումից	-	2,407,241
Ներդրումային արժեթղթերի սկզբնական ճանաչումից վնաս	-	303,964
Ստացվելիք տոկոսներ	(544,991)	(14,098)
Վճարվելիք տոկոսներ	836,143	81,318
Ածանցյալ գործիքների վերագնահատում	9,832	(15,427)
Այլ հաշվեգրումներ	-	91,638
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս	46,956	169,905
Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	13,810,920	15,614,868
(Ավելացում) նվազում գործառնական ակտիվներում		
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,018,112	4,864,598
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(58,372,466)	(31,132,594)
Բռնագանձված ակտիվներ	131,181	-
Այլ ակտիվներ	(1,746,027)	(7,209,847)
Ավելացում (նվազում) գործառնական պարտավորություններում		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,134,057	(1,224,663)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	40,626,263	(43,880,609)
Այլ պարտավորություններ	473,199	616,834
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից ստացված (գործունեության համար օգտագործված) մինչև շահութահարկը	5,075,239	(62,351,413)
Վճարված շահութահարկ	(3,790,047)	(1,266,699)
Գործառնական գործունեությունից ստացված (գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	1,285,192	(63,618,112)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	2024թ.	2023թ.
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ներդրումային արժեթղթերի (առք) վաճառք	(504,658)	14,414,725
Հիմնական միջոցների առք	(947,415)	(1,201,041)
Հիմնական միջոցների վաճառք	308,457	549,616
Ոչ նյութական ակտիվների առք	(954,530)	(356,870)
Ներդրումային գործունեությունից ստացված (գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	(2,098,146)	13,406,430
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	-	2,510,383
Շահաբաժինների վճարում	(4,615,978)	(516,000)
Ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերի և ավանդների ստացում	1,318,811	3,609,202
Պարտքային արժեթղթերի թողարկում	5,785,034	-
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(1,294,721)	(898,617)
Փոխառությունների ստացում (մարում)	(2,338,082)	627,092
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված (գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	(1,144,936)	5,332,060
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում	(1,957,890)	(44,879,622)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբի դրությամբ	55,669,030	100,012,097
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(1,745,088)	536,555
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջի դրությամբ (Ծանոթագրություն 15)	51,966,052	55,669,030
Լրացուցիչ տեղեկատվություն՝		
Ստացված տոկոսներ	29,380,571	25,228,685
Վճարված տոկոսներ	(10,915,085)	(9,332,355)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 15-ից մինչև 98-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված
հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի
գումարի)

1 Գործառնությունների բնույթը

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, (<<-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը), ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

2 Ընդհանուր տեղեկատվություն, ՖՀՄՍ-ներին համապատասխանության հավաստում և անընդհատության ենթադրություն

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ («Բանկ») հիմնադրվել է 2001թ. Հոկտեմբերի 9-ին՝ որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2001թ. հոկտեմբերի 10-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ) կողմից N 81 արտոնագրային համարով:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card, Visa International քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

«Մուդիս Ինվեսթորս Սերվիս» միջազգային ռեյտինգային գործակալությունը 2024թ. հունիսի 27-ին վերահաստատել է Բանկի՝ ազգային արժույթով և արտարժույթով երկարաժամկետ ավանդների B2 վարկանիշը՝ բարելավելով սահմանելով այն «դրական» նախկին կայունի փոխարեն:

«Մուդիս Ինվեսթորս Սերվիս» միջազգային ռեյտինգային գործակալությունը նաև հաստատել է Բանկի վարկունակության բազային գնահատականի (BCA) և ճշգրտված ՎԲԳ-ի b3 մակարդակը, NP ազգային և արտարժույթով կարճաժամկետ ավանդների վարկանիշները, կոնտրագենտի երկարաժամկետ և կարճաժամկետ ռիսկի (CRRs) վարկանիշի B2/NP և Կոնտրագենտի երկարաժամկետ և կարճաժամկետ ռիսկի (CR) գնահատականի B2(cr)//NP (cr) մակարդակները:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, իսկ թվով 51 մասնաճյուղեր գտնվում են Երևանում և ՀՀ տարբեր մարզերում և մեկ մասնաճյուղ Աստանա քաղաքում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Չարենց 12 շենք թիվ 53, թիվ 1-5:

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2024թ. կազմել է 898 մարդ (2023թ.՝ 823 մարդ):

Գործարար միջավայր

Հայաստանի գործարար միջավայրը բախվում է մարտահրավերների՝ կապված աշխարհաքաղաքական լարվածության, մասնավորապես՝ Ադրբեջանի կողմից շարունակվող ագրեսիայի և տարածաշրջանային անկայունության հետ: Ուկրաինայի պատերազմն էլ ավելի է բարդացրել իրավիճակը՝ առաջացնելով առևտրի խափանումներ, Ռուսաստանի դեմ պատժամիջոցներ և համաաշխարհային գնաճ: Հայաստանի կախվածությունը Ռուսաստանից թուլացել է՝ ազդելով առևտրի, դրամական փոխանցումների և անվտանգության երաշխիքների վրա՝ դրդելով Հայաստանին դիվերսիֆիկացնել իր տնտեսական հարաբերությունները, թեև դա էլ իր ռիսկերն է պարունակում:

Հայկական դրամը սպասվածից ավելի ուժեղ գտնվեց՝ զսպելով գնաճը, բայց դժվարություններ ստեղծելով արտահանողների և արտարժույթային պարտավորություններ ունեցող ձեռնարկությունների համար: Համաաշխարհային գնաճը և էներգիայի աճող գները ճնշում են գործադրում Հայաստանի տնտեսության վրա՝ հատկապես ներմուծումից կախվածության պատճառով:

Չնայած այս մարտահրավերներին՝ ձեռնարկությունները դիվերսիֆիկացնում են մատակարարման շղթաները և ուսումնասիրում նոր շուկաներ, իսկ կառավարության բարեփոխումների ջանքերը երկարաժամկետ կայունության ուղի են ապահովում: Այնուամենայնիվ, Հայաստանի հաջողությունը կախված կլինի իր ձեռնարկատիրության՝ այդ ռիսկերը արդյունավետորեն նավարկելու կարողությունից:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Բանկի ղեկավարությունը շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և

քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

2.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման ձևը

Բանկը ներկայացնում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը ըստ իրացվելիության՝ հիմնվելով ֆինանսական հաշվետվության համապատասխան հողվածային տողի ակտիվների/պարտավորությունների մեծ մասը ստանալու/մարելու Բանկի մտադրության և ակնկալվող կարողության վրա: Հաշվետու ամսաթվից (ընթացիկ) հետո 12 ամսվա և հաշվետու ամսաթվից (ոչ ընթացիկ) հետո ավելի քան 12 ամիսների ընթացքում ակտիվների/պարտավորությունների ստացման կամ մարման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 35-ում:

3 Նոր և վերանայված ստանդարտներ կամ մեկնաբանություններ

3.1 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ընդունված նոր ստանդարտներ

Ընթացիկ տարում Բանկն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2024թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍՀ) և ՀՀՄՍՀ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Նշված փոփոխությունների բնույթը և ազդեցությունը բացահայտված են ստորև:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2024թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ» (<<ՄՍ 1 փոփոխություններ),
- «Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալությամբ գործարքներում» (<<ՄՍ 16 փոփոխություններ),
- «Մարակարարման շղթայի ֆինանսավորման մեխանիզմներ» (<<ՄՍ 7 և <<ՄՍ 7 փոփոխություններ),
- «Կովենանտով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ» (<<ՄՍ 1 փոփոխություններ)

3.2 Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Բանկի կողմից

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍՀ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Բանկի կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից և ներկայացված են ստորև.

- «Փոխանակելիության բացակայություն» (<<ՄՍ 21 փոփոխություն)
- <<ՄՍ 19 «Դուսր Ծեռնարկություններ առանց հանրային հաշվետվողականության. բացահայտումներ»
- «Ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման փոփոխություններ» (<<ՄՍ 9 և <<ՄՍ 7 փոփոխություններ)
- <<ՄՍ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»

Ղեկավարության կանխատեսմամբ՝ բացառությամբ ստորև նշված ստանդարտների, որոնք գտնվում են գնահատման գործընթացում, այս փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

«Ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման փոփոխություններ» (ՖՀՄՍ 9 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ)

2024թ. մայիսին Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհուրդը (ՀՀՄՍԻ) հրապարակել է փոփոխություններ Ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման վերաբերյալ, որոնք փոփոխել են ՖՀՄՍ 9-ը և ՖՀՄՍ 7-ը:

Պահանջները ուժի մեջ են մտնելու 2026թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ վաղաժամկետ կիրառման հնարավորությամբ և վերաբերում են՝

- էլեկտրոնային վճարումների համակարգի միջոցով ֆինանսական պարտավորությունների մարմանը և
- ֆինանսական ակտիվների՝ ներառյալ կայուն զարգացման հետ կապված ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրերի գնահատմանը:

Բանկը գտնվում է նոր փոփոխությունների ազդեցության գնահատման գործընթացում:

ՖՀՄՍ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»

ՖՀՄՍ 18-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 1-ին՝ «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և ուժի մեջ է մտնում 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջաններից հետո: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է հետևյալ հիմնական նոր պահանջները.

Ընկերությունները պետք է դասակարգեն բոլոր եկամուտներն ու ծախսերը շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում հինգ՝ մասնավորապես՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, դադարեցված գործառնությունների և շահութահարկի կատեգորիաներով: Ընկերությունները պետք է ներկայացնեն նաև գործառնական շահույթի նոր ենթագումար: Ընկերությունների զուտ շահույթը չի փոխվի:

Ղեկավարության կողմից որոշված կատարողականի ցուցանիշները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվություններին կից առանձին ծանոթագրությունում:

Տրամադրում է ընդլայնված ուղեցույց ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվության խմբավորման վերաբերյալ:

Բացի այդ, բոլոր կազմակերպությունները անուղղակի մեթոդով գործառնական դրամական միջոցների հոսքերը ներկայացնելիս պետք է օգտագործեն գործառնական շահույթի ենթագումարը՝ որպես դրամական միջոցների հոսքերի հաշվետվության ելակետ:

Բանկը շարունակում է գնահատել նոր ստանդարտի ազդեցությունը, մասնավորապես՝ կապված Բանկի շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունների կառուցվածքի, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունների և Ղեկավարության կողմից որոշված կատարողականի ցուցանիշներ համար պահանջվող լրացուցիչ բացահայտումների հետ: Բանկը նաև գնահատում է ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվության խմբավորման վրա ազդեցությունը, ներառյալ որպես «այլ» դասակարգված հոդվածների մասով:

4 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Պատրաստման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մեթոդով: Ֆինանսական գործիքները ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով, ինչպես նաև իրական արժեքով: Որոշ հիմնական միջոցներ հաշվառվում են վերագնահատված արժեքներով:

4.2 Կլիմային առնչվող հարցեր

Բանկը և նրա հաճախորդները ապագայում կարող են բախվել կլիմայի հետ կապված զգալի ռիսկերի: Այս ռիսկերը ներառում են ֆինանսական կորստի սպառնալիքը և անբարենպաստ ոչ ֆինանսական

ազդեցությունները, որոնք ներառում են կլիմայի փոփոխության քաղաքական, տնտեսական և բնապահպանական արձագանքները: Կլիմայական ռիսկերի հիմնական աղբյուրները սահմանվել են որպես ֆիզիկական և անցումային ռիսկեր:

Ֆիզիկական ռիսկերն առաջանում են եղանակային կտրուկ իրադարձությունների հետևանքով, ինչպիսիք են փոթորիկները, ջրհեղեղները և անտառային հրդեհները, ինչպես նաև կլիմայական պայմանների երկարաժամկետ փոփոխությունները, ինչպիսիք են կայուն բարձր ջերմաստիճանը, ջերմային ալիքները, և երաշտը:

Անցումային ռիսկերը կարող են առաջանալ զրոյական արտանետումներով տնտեսության անցնելու հետևանքով, ինչպիսիք են օրենքների և կանոնակարգերի փոփոխությունները, դատավարությունները, որոնք կապված են չեզոքացման կամ հարմարվելու ձախողման հետ, և որոշակի ապրանքների, արտադրանքների և ծառայությունների առաջարկի և պահանջարկի փոփոխությունների հետևանքով՝ կապված սպառողների վարքագծի և ներդրողների պահանջարկի փոփոխության հետ:

Այս ռիսկերը ստանում են աճող կարգավորիչ, քաղաքական և հասարակական վերահսկողություն ինչպես երկրի ներսում, այնպես էլ միջազգային մակարդակով: Թեև որոշ ֆիզիկական ռիսկեր կարող են կանխատեսելի լինել, կան զգալի անորոշություններ դրանց դրսևորման չափի և ժամանակի վերաբերյալ: Անցումային ռիսկերի առումով անորոշությունը պահպանվում է առաջիկա կարգավորող և քաղաքական փոփոխությունների, սպառողների պահանջարկի և մատակարարման շղթաների փոփոխությունների հետ կապված:

4.3 Արտարժույթ

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (<< դրամ), որն էլ հանդիսանում է Բանկի գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով (եթե այլ բան նշված չէ), քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել կիրառելի է Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: << դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող) իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի

փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

Յուրաքանչյուր արտարժույթային գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
<< դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	396.56	404.79
<< դրամ/1 Եվրո	413.89	447.90
<< դրամ/1 Ռուբ	3.71	4.50

4.4 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման

գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(գ) - ում:

Այլ տոկոսային եկամուտ

Այլ տոկոսային եկամտի հաշվարկում անվանական տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն արժեքի նկատմամբ գծային հիմունքով:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտների և ծախսեր

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Ջուտ առևտրային եկամուտ

Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը

կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

4.5 Շահութահարկ

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի չի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.6 Ֆինանսական գործիքներ

ա) Ծանաչում և սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Սկզբնական ճանաչման պահին կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափում է իր իրական արժեքով՝ գումարած կամ հանած, երբ դա «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվ կամ ֆինանսական պարտավորություն չէ, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

բ) Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Առևտրային նպատակներով չափվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է՝

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը,
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,

- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամկետ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածություններ) և
- հատկանիշներ, որոնք փոխում են փողի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

գ) Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (տե՛ս նաև Ծանոթագրություն 4.6(գ)) կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ վնասի տարբերությունը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կա՛մ բոլոր, կա՛մ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կա՛մ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոփով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան պասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

դ) Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(գ)), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(գ)), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

ե) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գուման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

զ) Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները («ECL») հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր
- փոխատվության հանձնառություններ
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին.

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտազանցման ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից:

Ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած պարտազանցման ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է Ծանոթագրություն 36.1.2-ում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3 և գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված խմբերում, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 - արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:
- Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների խումբ - գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվներն սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության, պարտազանցման պահին պարտքի գումարի, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարի զեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականություն (PD): Այն որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD): Այն ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարտքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD): Այն արտահայտում է կորստի գնահատված գումարն, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականությունը պարտազանցման պահին պարտքի գումարը, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարը մանրամասն բացահայտվում են Ծանոթագրություն 36.1.2-ում:

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(գ)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտազանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսննկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում,

- փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
 - Փոխատվության հանձնառությունների չօգտագործված մասի գծով ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է փոխատվության հանձնառության ամբողջ ժամկետի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
 - Երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և:
 - Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Այդ նպատակով Բանկը գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները՝ հիմնվելով ակնկալվող վճարումների ներկա արժեքի վրա՝ պարտատիրոջ կրած պարտքային կորուստները փոխհատուցելու համար: Նվազեցումները զեղչվում են ռիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստներում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

4.6.1 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, << ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6.2 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.6.3 Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորություններ

Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորությունները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել

Են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով, կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, ապա հետագայում չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված գործարքային ծախսերով: Իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են որպես շահույթում կամ վնասում զուտ առևտրային եկամտի մի մաս:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոփեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

4.6.4 Հաճախորդներին տրված վարկեր

Հաճախորդներին տրված վարկերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.6.5 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- պարտքային և բաժնային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով կամ նախորոշվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, իսկ իրական արժեքի փոփոխությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,

- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և հակադարձում
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթուղթը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

4.6.6 Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեզրկվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

4.7 Վարձակալություն

Ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք գեղջելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Բանկը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

Բանկը որպես վարձատու

Որպես վարձատու՝ Բանկը դասակարգում է իր վարձակալությունները որպես գործառնական կամ ֆինանսական:

Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական, եթե այն փոխանցում է հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքի հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերը և հատույցները և գործառնական, եթե նշվածը տեղի չի ունենում:

Վարձակալության մեկնարկն այն ամսաթիվն է, երբ վարձակալն իրավունք ունի օգտվել վարձակալված ակտիվը օգտագործելու իր իրավունքից: Դա վարձակալության սկզբնական ճանաչման ամսաթիվն է: Ֆինանսական վարձակալության մեկնարկից հետո Բանկը ճանաչում է վարձակալության զուտ ներդրումը, որը ստացվելիք նվազագույն վարձավճարն է, որը զեղչվում է վարձակալության ենթադրվող տոկոսադրույքով: Համախառն ներդրման և ներկայիս արժեքի միջև տարբերությունը գրանցվում է որպես ֆինանսական վարձակալության չվաստակված եկամուտ:

Ֆինանսական եկամուտը ճանաչվում է վարձակալության ընթացքում այնպես, որ ապահովի անփոփոխ պարբերական դրույք վարձակալության շրջանակներում չմարված զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսերը ներառվում են զուտ ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Երբ վարձակալման պայմանագրերի դադարեցման արդյունքում Բանկի տիրապետության տակ է անցնում վարձակալության առարկան, այդ ակտիվները չափվում են իրացման զուտ արժեքի և պատմական ամորտիզացված արժեքների նվազագույնով:

4.8 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են << ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա: Թանկարժեք մետաղները ներառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության այլ ակտիվներ հոդվածում:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ օգուտ/վնաս հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

4.9 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքերը և համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցները ներկայացված են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է իրական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	25	4
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	5	20
Կապի և հաղորդակցման միջոցներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	10	10
Բանկումատներ	10	10
Այլ հիմնական միջոցներ	8	12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ այդ ծախսումները բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշներին: Այս

ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրս գրման դեպքում այդ հիմնական միջոցներին վերաբերվող վերագնահատման պահուստի մնացորդն ամբողջությամբ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.10 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.11 Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկի քաղաքականությունն է սահմանել՝ արդյոք բռնագանձված ակտիվը կարող է լավագույնս օգտագործվել իր ներքին գործառնությունների համար, թե պետք է վաճառվի: Ներքին գործառնությունների համար օգտագործման ենթակա ակտիվները փոխանցվում են իրենց համապատասխան ակտիվների դաս սկզբնական ապահովված ակտիվի բռնագանձված կամ հաշվեկշռային արժեքի նվազագույնով: Ակտիվները, որոնց համար վաճառքն ավելի լավ տարբերակ է ճանաչվում, ըստ Բանկի քաղաքականության՝ փոխանցվում են վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դաս՝ իրենց իրական արժեքով (ֆինանսական ակտիվների դեպքում), իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվների դեպքում՝ իրական արժեքով՝ հանած բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ վաճառքից ծախսերը:

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

4.12 Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը զեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքերից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի

համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

4.13 Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են << կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.14 Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՄ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

Բանկի թողարկված ոչ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը համապատասխանում են փոխատվության հանձնառության սահմանմանը և կիրառվում է ՖՀՄՄ 9-ը:

4.15 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է Ծանոթագրություն 4.20-ում:

4.16 Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է Էմիսիոն եկամուտից:

Զբաղիված շահույթ

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

4.17 Սեգմենտների ներկայացում

ՖՀՄՍ 8-ի համաձայն՝ Բանկի գործառնությունները առանձնացված չեն գործառնական սեգմենտների և ամբողջական բիզնես միավոր են: Բանկի գործառնությունների վերաբերյալ որոշումներ կայացնող գլխավոր մարմինը որոշումներ է կայացնում համատեղ արդյունքների հիման վրա, և ոչ մի օպերացիոն սեգմենտ չի հանվում ընդհանուր գործառնություններից: Բանկի ակտիվները հիմնականում կենտրոնացած են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում:

4.18 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում ղեկավարության կատարած նշանակալի դատողություններ և գնահատման անորոշություն

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են:

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

4.18.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված կարևոր դատողություններ

Ստորև ներկայացված են ղեկավարության՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված դատողությունները, որոնք ամենաէական ազդեցությունն ունեն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի շրջանակում ակտիվները պահվում են, ինչպես նաև գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(բ)):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկմանը վերաբորող չափանիշների սահմանում

Բանկը սահմանում է չափանիշներ որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրությունն և հաստատումը:

4.18.2 Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման մոդելներ: Սա ներառում է գնահատումների և ենթադրությունների մշակում համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է ձեռք բերվել անհատական գործարքների դեպքում (տե՛ս Ծանոթագրություն 33):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը նմանատիպ ակտիվների օգտագործման փորձի հիման վրա դատողության արդյունք է: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող մաշվածությունը:

Վարձակալության երկարաձգման օպցիոններ

Երբ Բանկն ունի վարձակալության երկարաձգման հնարավորություն, ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը՝ որոշելու այդ հնարավորության ողջամտորեն կիրառումը: Ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր փաստերն ու հանգամանքները՝ ներառյալ իրենց նախկին փորձը և ակտիվը փոխելու դեպքում առաջացած ցանկացած ծախս, եթե երկարաձգման հնարավորությունը չի կիրառվում վարձակալության ժամկետը որոշելու համար:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տե՛ս Ծանոթագրություն 36.1.2), ինչպես նաև

վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տե՛ս ծանոթագրություն 4.6(զ)):

Հարկային օրենսդրություն

<< հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տե՛ս Ծանոթագրություն 31:

5 Զուտ տոկոսային եկամուտ

	2024թ.	2023թ.
Արդյունավետ փոկոտադրույքի մեթոդով հաշվարկված փոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	25,800,863	20,902,774
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	109,173	82,146
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,345,266	2,984,250
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,415,678	1,263,760
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	254,182	1,819
	29,925,162	25,234,749
Այլ փոկոսային եկամուտ		
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	119,940	10,726
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	30,045,102	25,245,475
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9,709,039	7,296,056
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	508,958	234,039
Կառավարության վարկեր	47,661	79,302
Ռեպո գործառնություններ	158,705	810,458
Փոխառություններ	182,274	168,746
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	276,556	177,668
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	868,035	536,152
Ընդամենը տոկոսային ծախս	11,751,228	9,302,421
Ընդամենը զուտ տոկոսային եկամուտ	18,293,874	15,943,054

6 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ և ծախս

	2024թ.	2023թ.
Դրամարկղային գործառնություններ	1,574,235	1,316,796
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,849,102	2,652,646
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	20,390	26,396
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	777,843	1,377,121
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	312,677	292,420
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4,534,247	5,665,379
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	235,359	376,502
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,235,845	1,187,677
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	12,791	42,691
Բորսայական ծառայություններ	125,518	50,077
Հաճախորդների ներգրավման գծով ծախսեր	131,887	249,894
Այլ ծախսեր	26,337	17,339
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	1,767,737	1,924,180

7 Զուտ առևտրային եկամուտ

	2024թ.	2023թ.
Արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ	6,358,080	7,850,398
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխություններից օգուտ	67,621	-
Ածանցյալ գործիքներից զուտ վնաս	(238,619)	(108,707)
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	6,187,082	7,741,691

8 Այլ եկամուտներ

	2024թ.	2023թ.
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	637,275	758,709
Պահառության գործունեությունից օգուտ	52,705	12,070
Հիմնական միջոցների վաճառքից օգուտ	365,496	-
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից եկամուտներ	32,960	20,435
Այլ ակտիվների վաճառքից օգուտ	33,440	-
Այլ եկամուտ	25,340	39,200
Ընդամենը այլ եկամուտներ	1,147,216	830,414

9 Պարտքային կորուստների գծով ծախս (ծախսի հակադարձում)

		2024թ.			
	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	(19,566)	-	-	(19,566)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	19	334,912	671,441	(2,550,392)	(1,544,039)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	18	124	-	-	124
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	18	(29,003)	-	-	(29,003)
Այլ ակտիվներ	23	436,822	-	-	436,822
Ֆինանսական երաշխավորություններ	30	(5,445)	-	-	(5,445)
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս (ծախսի հակադարձում)		717,844	671,441	(2,550,392)	(1,161,107)

		2023թ.			
	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	(10,656)	-	-	(10,656)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	19	80,591	(589,241)	3,283,592	2,774,942
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	18	(2,140)	-	-	(2,140)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	18	(106,276)	-	-	(106,276)
Այլ ակտիվներ	23	616,667	-	-	616,667
Ֆինանսական երաշխավորություններ	30	(56,390)	-	-	(56,390)
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս (ծախսի հակադարձում)		521,796	(589,241)	3,283,592	3,216,147

10 Վնաս պարտքի զիջումից

2023թ սեպտեմբերի 19-ին Ադրբեջանի կողմից վերսկսվեց ռազմական գործողություններն Լեռնային Ղարաբաղի տարածքում, ինչի հետևանքով Լեռնային Ղարաբաղի բնակչությունը տեղահանվեց իր բնակության տարածքներից և Լեռնային Ղարաբաղի նախագահը ստորագրեց հրամանագիր՝ մինչև 2024 թվականի հունվարի 1-ը գերատեսչական ենթակայության բոլոր պետական հիմնարկների և կազմակերպությունների լուծարման մասին:

Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ֆինանսական կազմակերպությունները՝ այդ թվում «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն, ունեին ստորև նշված ներդրումները.

- Լեռնային Ղարաբաղի կառավարության և նրա հիմնադրամների կողմից թողարկված արժեթղթերում ներդրումներ,

- ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր:

Հաշվի առնելով տուժած ֆինանսական կազմակերպությունների կրած կորուստների վերականգնման կարևորությունը տնտեսության զարգացման վրա՝ 2023թ. դեկտեմբերին Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը սկսեց իրականացնել միջոցառումներ զինված հակամարտության հետևանքով տուժած Ֆինանսական կազմակերպություններին աջակցման նպատակով:

2023թ. դեկտեմբերին ՀՀ կառավարությունը կայացրեց որոշում, համաձայն որի Կառավարությունը թողարկում է 9.6% արժեկտրոնային եկամտաբերությամբ պետական գանձապետական երկարաժամկետ պարտատոմսեր՝ Լեռնային Ղարաբաղի կառավարության և նրա կողմից ստեղծված հիմնադրամների և ֆիզիկական անձանց նկատմամբ ՀՀ ֆինանսական կազմակերպությունների դրամական պահանջների զիջման դիմաց տեղաբաշխելու համար:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ՀՀ կառավարությանն է զիջել 7,876,602 հազ. ՀՀ դրամ հաշվեկշռային արժեքով Լեռնային Ղարաբաղի կառավարության և նրա հիմնադրամների կողմից թողարկված արժեթղթերում ներդրումների և 147,537 հազ. ՀՀ դրամ ֆիզիկական անձանց վարկերի նկատմամբ (Ծանոթագրություն 18, 19) պահանջի իրավունքը, որի դիմաց ստացել է ՀՀ կառավարության կողմից թողարկված պետական պարտատոմսեր ընդհանուր 5,616,898 հազ. ՀՀ դրամ նոմինալ արժեքով: Փոխարինելու պահին ստացված պարտատոմսերի անվանական արժեքը համապատասխանում էր զիջված պահանջի իրավունքի գումարի 70%-ին, որի արդյունքում Բանկը կրել է 2,407,241 հազ. ՀՀ դրամ գումարի չափով վնաս պարտքի զիջումից գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

11 Անձնակազմի գծով ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Աշխատակիցների հատուցումներ ներառյալ դրանց վերաբերող հարկերը	9,477,643	7,411,376
Անձնակազմի ուսուցման և այլ ծախսեր	92,378	67,855
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	9,570,021	7,479,231

12 Այլ ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Այլ ակտիվների արժեզրկումից վնաս	1,593,844	489,531
Համաակարգչային ծրագրեր սպասարկում	763,854	692,891
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	758,337	633,287
Գովազդի ծախսեր	666,403	438,901
Ներկայացուցչական ծախսեր	432,289	240,645
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	422,387	431,553
Ավանդների ապահովագրություն	412,247	490,704
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	370,828	553,024
Անվտանգության գծով ծախսեր	247,926	207,961
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	211,143	183,989
Բարեգործական նվիրատվություններ	108,662	180,826
Գրասենյակային ծախսեր	89,628	169,555
Ինկասացիոն ծառայություններ	86,788	98,143
Գործուղման ծախսեր	62,243	76,618
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթային փոխարկումից զուտ վնաս	46,956	169,905
Վճարված տուգանքներ	15,227	120,000
Կարճաժամկետ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ծախսեր	143,263	191,951
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից ծախսեր	-	4,931
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ վնաս	-	366,872
Այլ ծախսեր	523,500	590,711
Ընդամենը այլ ծախսեր	6,955,525	6,331,998

13 Շահութահարկի գծով ծախս

	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	2,772,178	1,682,245
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	869,981	-
Հետաձգված հարկ	(847,628)	251,474
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	2,794,531	1,933,719

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2023թ.՝ 18%): << հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

	2024թ.	Արդյունավետ հարկային դրույթաչափ (%)	2023թ.	Արդյունավետ հարկային դրույթաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	11,022,441		6,387,917	
Շահութահարկ	1,984,039	18	1,149,825	18
Զուտ չնվազեցվող ծախսեր	191,244	2	753,311	12
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	869,981	8	-	-
Նախորդ տարվա հետաձգված հարկի ճշգրտում	(259,185)	(2)	-	-
Արտարժույթի (դրական) բացասական փոխարժեքային տարբերություն	8,452	-	30,583	-
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	2,794,531	26	1,933,719	30

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ՝

	2023թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	2024թ.	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավորություն
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(24,241)	9,621	-	(14,620)	-	(14,620)
Ներդրումային արժեթղթեր	72,031	(10,760)	(5,376)	55,895	55,895	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(379,769)	304,707	-	(75,062)	-	(75,062)
Հիմնական միջոցներ	(266,029)	(37,600)	-	(303,629)	-	(303,629)
Ոչ նյութական ակտիվներ	-	104,273	-	104,273	104,273	-
Բռնագանձված ակտիվներ	-	360,355	-	360,355	360,355	-
Այլ ակտիվներ	-	133,649	-	133,649	133,649	-
Այլ պարտավորություններ	58,159	(16,617)	-	41,542	41,542	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ (պարտավորություն)	(539,849)	847,628	(5,376)	302,403	695,714	(393,311)

			Այլ			2023թ.
	2022թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավորություն
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(33,170)	8,929	-	(24,241)	-	(24,241)
Ներդրումային արժեթղթեր	42,871	36,095	(6,935)	72,031	72,031	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(26,378)	(353,391)	-	(379,769)	-	(379,769)
Հիմնական միջոցներ	(299,676)	33,647	-	(266,029)	-	(266,029)
Այլ պարտավորություններ	34,913	23,246	-	58,159	58,159	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ (պարտավորություն)	(281,440)	(251,474)	(6,935)	(539,849)	(130,190)	(670,039)

14 Մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթ

	2024թ.	2023թ.
Տարվա շահույթ	8,227,910	4,454,198
Հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	(515,976)	(516,000)
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերին վերագրվող զուտ շահույթ	7,711,934	3,938,198
Շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվ (հազար հատ)	181,254,472	181,254,472
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0,0425476	0,0217275

15 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	14,960,598	16,113,644
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	34,213,846	36,948,806
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	2,791,608	2,606,580
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	51,966,052	55,669,030

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվարկվել են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային միջոցների 4%-ի (2023թ.՝ 4%) չափով և արտարժույթով ներգրավված միջոցների 18%-ի չափով: Բանկերը արտարժույթով ներգրավված միջոցների 12%-ը պահուստավորում են ՀՀ դրամով և 6%-ը՝ արտարժույթով:

ՀՀ դրամով պահվող պահուստները լիքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Պահուստները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 30,284,825 հազար ՀՀ դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 28,051,811 հազար ՀՀ դրամ):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,832,167 հազար << դրամ գումարով (65.63%) թղթակցային հաշիվները կենտրոնացված են երեք բանկում (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,062,122 հազար << դրամը՝ (41%) երկու բանկում):

2024թ. ընթացքում իրականացվել է վարկային պարտավորությունների մարում գրավի սեփականության իրավունքի փոխանցման միջոցով 4,556,098 հազար << դրամ գումարով (2023թ.՝ 1,069,605 հազար << դրամ):

16 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Արժույթի և տոկոսադրույքի սվոփերը դրամական միջոցների մեկը մյուսով փոխարինման ապահովումներ են: Սվոփերը հանգեցնում են արտարժույթների տնտեսական փոխանակման: Բանկի պարտքային ռիսկը ներկայացնում է սվոփային պայմանագրերի փոխարինման պոտենցիալ ծախս, այն դեպքում, եթե պայմանագրային կողմերը չմարեն իրենց պարտավորությունները:

Առկա ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համախառն պայմանագրային կամ պայմանական գումարները, համաձայն որոնց գործիքները նպաստավոր են կամ ոչ, կարող են ժամանակ առ ժամանակ նշանակալիորեն տատանվել՝ հանգեցնելով ածանցյալ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համախառն իրական արժեքների տատանման:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները ներկայացված են ստորև.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.		
	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավորու- թյունների իրական արժեք
Արտարժույթով պայմանագրեր			
Արտաժույթային ֆորվարդ պայմանագրեր	165,207	349	-
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		349	-

	31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավորու- թյունների իրական արժեք
Արտարժույթով պայմանագրեր			
Արտաժույթային սվոփ պայմանագրեր	2,013,980	11,025	1,055
Արտաժույթային ֆորվարդ պայմանագրեր	268,529	211	-
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		11,236	1,055

17 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Դեպոնացված միջոցներ << ԿԲ-ում	595,000	790,000
Դեպոնացված միջոցներ այլ բանկերում	2,365,111	2,480,385
Բանկերում ներդրված ավանդներ	3,202,269	3,331,913
Բանկերին տրամադրված վարկեր	11,950,806	17,094,524
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված վարկեր	449,561	2,580,975
	18,562,747	26,277,797
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(74,652)	(94,218)
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	18,488,095	26,183,579

Ավանդները բանկերում ունեն 90 օրից ավել մարման ժամկետ (կամ կարճաժամկետ են, բայց պարբերաբար մարման ժամկետները վերանայվում են և երկարաձգվում):

Դեպոնացված միջոցները բանկերում իրենցից ներկայացնում են Master Card և Visa վճարային համակարգերով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդներ:

Դեպոնացված գումարը << ԿԲ-ում իրենցից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստ (տե՛ս Ծանոթագրություն 15):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ բանկի տրված վարկեր, որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 5,543,297 հազար << դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 14,092,730 հազար << դրամ, որը տրամադրվել է երեք բանկերի):

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև.

	2024թ.		2023թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	94,218	94,218	104,874	104,874
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(19,566)	(19,566)	(10,656)	(10,656)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	74,652	74,652	94,218	94,218

18 Ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		
<< պետական պարտատոմսեր	27,166,994	22,783,607
<< կորպորատիվ պարտատոմսեր	4,047,205	2,793,618
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(62,829)	(75,816)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	31,151,370	25,501,409
Հերզնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		
<< պետական պարտատոմսեր	3,476,530	9,412,880
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(9,598)	(25,614)
Ընդամենը հետզնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	3,466,932	9,387,266
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	34,618,302	34,888,675

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը << կառավարությանն է զիջել Լեռնային Ղարաբաղի և նրա հիմնադրամների կողմից թողարկված արժեթղթերում ներդրումների (տե՛ս Ծանոթագրություն 10) պահանջի իրավունքը 7,876,602 հազար << դրամ, որի դիմաց ստացել է << կառավարության կողմից թողարկված պետական պարտատոմսեր 5,513,622 հազար << դրամ նոմինալ արժեքով: Արժեթղթերից զիջումից վնասը կազմել է 2,362,980 հազար << դրամ:

Ստացված արժեթղթերը դասակարգվել են, որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր: Արժեթղթերի սկզբնական արժեքի ճշտման արդյունքում Բանկը կրել է 303,964 հազար << դրամ գումարով վնաս, գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, ներառյալ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	2024թ. Փուլ 1	2023թ. Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	101,430	207,706
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(29,003)	(106,276)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	72,427	101,430

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերը, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերն ըստ եկամտաբերության և մարմանը մնացած ժամկետների.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
<< պետական պարտատոմսեր	7.15-11	2025-2033	6.25-11	2024-2023
<< կորպորատիվ պարտատոմսեր	3.75-7.95	2025-2029	3.75-5	2024-2025

Գրավադրված արժեթղթերը այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գրավադրված են հետգնման պայմանագրերով այլ բանկերում, Բանկի պարտազանցման բացակայության դեպքում գործընկերոջ կողմից վաճառելու և կրկին վերագրավադրելու իրավունքով, բայց գործընկերոջ կողմից պայմանագրի ժամկետի ավարտին արժեթղթերը հետ վերադարձնելու պայմանով: Բանկը սահմանել է, որ պահպանում է այդ արժեթղթերի հետ կապված բոլոր հիմնական ռիսկերն ու հատույցները և հետևաբար, չի ապաճանաչում դրանք: Գրավադրված արժեթղթերի դիմաց հաշվառվող պարտավորությունները ներկայացված են Ծանոթագրություն 24-ում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		
<< պետական պարտատոմսեր	1,073,505	1,043,802
<< բաժնային գործիքներ	750,325	528,811

Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

1,823,830 1,572,613

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	2023թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	2,840	4,980
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	124	(2,140)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,964	2,840

Վերոնշյալ կորուստների գծով պահուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային գործիքների հաշվեկշռային արժեքը հենց իրենց իրական արժեքն է:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Բանկը տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող (2023թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
<< պետական պարտատոմսեր	11	2028	11	2028

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերում ներառված չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը ներկայացված են ստորև.

	Գրանցման երկիրը	Վերահսկվող %			
		2024թ.	2023թ.	2024թ.	2023թ.
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	1.25	1.25	16,500	16,500
ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ	Հայաստանի Հանրապետություն	2.54	2.54	33,657	12,143
Ես Եմ ՓԲԸ	Հայաստանի Հանրապետություն	8.33	-	200,000	-
				250,157	28,643

Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ այս գործիքների գնահատված իրական արժեքը մոտարկում է դրանց սկզբնական արժեքին 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

19 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.			31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր						
Հիփոթեքային վարկեր	64,973,408	(938,037)	64,035,371	35,287,237	(946,889)	34,340,348
Սպառողական վարկեր	86,263,752	(3,012,607)	83,251,145	76,600,307	(2,789,607)	73,810,700
	151,237,160	(3,950,644)	147,286,516	111,887,544	(3,736,496)	108,151,048
Առևտրային վարկեր						
Արդյունաբերություն	7,846,079	(1,213,983)	6,632,096	7,405,037	(1,186,776)	6,218,261
Գյուղատնտեսություն	2,738,729	(13,264)	2,725,465	2,897,358	(54,365)	2,842,993
Շինարարություն	16,989,962	(175,160)	16,814,802	7,815,868	(138,931)	7,676,937
Տրանսպորտ	720,905	(7,180)	713,725	581,118	(13,141)	567,977
Առևտուր	9,597,990	(100,748)	9,497,242	7,946,239	(233,823)	7,712,416
Սպասարկում	11,004,143	(83,219)	10,920,924	8,654,049	(158,443)	8,495,606
Այլ	9,384,430	(434,656)	8,949,774	7,904,942	(205,195)	7,699,747
	58,282,238	(2,028,210)	56,254,028	43,204,611	(1,990,674)	41,213,937
Ընդամենը	209,519,398	(5,978,854)	203,540,544	155,092,155	(5,727,170)	149,364,985

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

Վերոնշյալ աղյուսակում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստները ներառում են նաև որոշ փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները (վճարային քարտեր և օվերդրաֆտներ), քանզի Բանկը չի կարող առանձնացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչը ֆինանսական գործիքների բաղադրիչից:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դիմաց ստացած գրավը, այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 4,556,098 հազար << դրամ (2023թ.՝ 1,069,605 հազար << դրամ): Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները կարճ ժամանակահատվածում:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ փոխառու և կապակցված կողմերի խումբ, որոնց վարկի մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս վարկի համախառն արժեքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 4,832,875 հազար << դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,384,708 հազար << դրամ, համախառն վարկային պորտֆել): Նշված վարկերի գծով պարտքային կորուստների պահուստը կազմում է 6,637 հազար << դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 21,051 հազար << դրամ):

2023թ. դեկտեմբերի << կառավարության որոշման հիման վրա Բանկը << կառավարությանն է զիջել 147,537 հազար << դրամ ընդհանուր գումարով ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերի պահանջի իրավունքը, որի դիմաց ստացել է << կառավարության կողմից թողարկված պետական պարտատոմսեր 103,276 հազար << դրամ նոմինալ արժեքով (տե՛ս Ծանոթագրություն 10): Ղեկավարության գնահատմամբ մոտ էր վարկերի իրական արժեքին: Վարկերի զիջումից վնասը կազմել է 44,261 հազար << դրամ:

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	104,111,602	1,399,564	6,376,378	111,887,544
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	92,028,821	730,104	1,128,340	93,887,265
Մարված ակտիվներ	(47,208,156)	(566,505)	(2,252,861)	(50,027,522)
- փոխանցում Փուլ 1	621,235	(240,767)	(380,468)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(1,162,693)	1,216,460	(53,767)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(3,881,388)	(813,370)	4,694,758	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(636,932)	(5,060)	(50,756)	(692,748)
Վերականգնում	-	-	2,056,719	2,056,719
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(5,874,098)	(5,874,098)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	143,872,489	1,720,426	5,644,245	151,237,160

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	35,792,650	3,052,832	4,359,129	43,204,611
Ակզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	24,415,478	1,197,180	134,344	25,747,002
Մարված ակտիվներ	(7,275,575)	(458,346)	(7,293,007)	(15,026,928)
- փոխանցում Փուլ 1	97,886	(16,623)	(81,263)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(275,341)	2,179,247	(1,903,906)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(313,848)	(46,860)	360,708	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(1,084,818)	(135,039)	(35,692)	(1,255,549)
Վերականգնում	-	-	6,119,613	6,119,613
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(506,511)	(506,511)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	51,356,432	5,772,391	1,153,415	58,282,238

	2023թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	78,562,744	1,542,293	7,010,765	87,115,802
Ակզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	75,266,721	664,282	1,804,647	77,735,650
Մարված ակտիվներ	(46,759,247)	(819,395)	(4,410,343)	(51,988,985)
- փոխանցում Փուլ 1	878,632	(216,144)	(662,488)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(1,039,289)	1,100,082	(60,793)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(3,324,858)	(880,149)	4,205,007	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	526,899	8,595	60,309	595,803
Վերականգնում	-	-	3,044,882	3,044,882
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(4,615,608)	(4,615,608)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	104,111,602	1,399,564	6,376,378	111,887,544

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	25,522,146	161,322	17,616,791	43,300,259
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	33,750,194	-	48,496	33,798,690
Մարված ակտիվներ	(21,647,153)	(51,523)	(6,667,559)	(28,366,235)
- փոխանցում Փուլ 1	132,614	(18,245)	(114,369)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(446,371)	3,074,868	(2,628,497)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(1,917,098)	(115,579)	2,032,677	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	398,318	1,989	136,539	536,846
Վերականգնում	-	-	1,533,823	1,533,823
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(7,598,772)	(7,598,772)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	35,792,650	3,052,832	4,359,129	43,204,611

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,115,446	109,333	2,511,717	3,736,496
- փոխանցում Փուլ 1	152,775	(14,529)	(138,246)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(15,924)	34,786	(18,862)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(38,826)	(14,887)	53,713	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(657,497)	168,479	2,909,665	2,420,647
Նոր տրամադրված վարկեր	825,693	273,497	511,690	1,610,880
Վերականգնում	-	-	2,056,719	2,056,719
Դուրսգրում տարվա ընթացքում			(5,874,098)	(5,874,098)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,381,667	556,679	2,012,298	3,950,644

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	351,279	401,503	1,237,892	1,990,674
- փոխանցում Փուլ 1	24,887	(143)	(24,744)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(2,059)	696,458	(694,399)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(2,654)	(273)	2,927	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(18,157)	98,771	(5,987,054)	(5,906,440)
Նոր տրամադրված վարկեր	184,873	130,694	15,307	330,874
Վերականգնում	-	-	6,119,613	6,119,613
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(506,511)	(506,511)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	538,169	1,327,010	163,031	2,028,210

	2023թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	974,832	124,987	2,795,589	3,895,408
- փոխանցում Փուլ 1	257,192	(15,080)	(242,112)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(17,969)	40,279	(22,310)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(56,017)	(86,026)	142,043	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(792,564)	(24,988)	787,058	(30,494)
Նոր տրամադրված վարկեր	749,972	70,161	622,175	1,442,308
Վերականգնում	-	-	3,044,882	3,044,882
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(4,615,608)	(4,615,608)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,115,446	109,333	2,511,717	3,736,496

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

	2023թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	211,851	7,395	6,473,249	6,692,495
- փոխանցում Փուլ 1	35,138	(453)	(34,685)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(1,439)	1,035,628	(1,034,189)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(17,454)	(6,653)	24,107	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(103,271)	(634,414)	1,861,917	1,124,232
Նոր տրամադրված վարկեր	226,454	-	12,442	238,896
Վերականգնում	-	-	1,533,823	1,533,823
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(7,598,772)	(7,598,772)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	351,279	401,503	1,237,892	1,990,674

Վարկային պորտֆելի ակնկալվող պարտքային կորուստների աճը պայմանավորված է եղել պորտֆելի համախառն չափի աճով և պարտքային ռիսկի աճի և տնտեսական պայմանների վատթարացման հետևանքով փուլերի միջև շարժով: Տնտեսական գործոնների հետագա վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 36.1.2-ում:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների տրված 6,208,670 հազար << դրամ համախառն գումարով (2023թ.՝ 4,914,274 հազար << դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը գրավադրված է ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերի և 555,282 հազար << դրամ համախառն գումարով (2023թ.՝ 745,480 հազար << դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը՝ << կառավարությունից ստացված վարկերի համար (տե՛ս Ծանոթագրություն 24, 26)։

Ինչպես նշված է Ծանոթագրություն 33-ում, 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի գնահատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Հաճախորդներին տրված վարկերի ժամկետային վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 35-ում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային, փոխարժեքային և տոկոսադրույքային վերլուծությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 36-ում:

Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց հետ գործարքների վերաբերյալ բացահայտված է Ծանոթագրություն 32-ում:

Ֆինանսական վարձակալության գծով զուտ ներդրումները ներառված են հաճախորդներին տրված առևտրային վարկերում և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 1,982,408 հազար << դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 364,062 հազար << դրամ):

Ֆինանսական վարձակալության զուտ ներդրումների գծով արժեզրկման պահուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկեր գծով արժեզրկումից պահուստում և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 24,745 հազար << դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3,813 հազար << դրամ):

Ֆինանսական վարձակալության զուտ ներդրումների գծով ենթադրվող միջին տոկոսադրույքը կազմում է 10.3% (2023թ.՝ 9.9%):

20 Հիմնական միջոցներ

		Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կապիտալ ներդրումներ	Համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասենյակային սարքավորումներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	
	Հոդ և շենքեր					Հոդ և շենքեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,941,612	455,948	1,559,956	404,230	5,222,719	3,166,244	16,750,709
Ավելացում	670,779	5,268	169,524	90,251	265,219	554,863	1,755,904
Վերաչափում	-	-	-	-	-	309,247	309,247
Օտարում	(1,130,846)	(14,867)	(43,870)	(31,653)	(138,859)	(155,416)	(1,515,511)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,481,545	446,349	1,685,610	462,828	5,349,079	3,874,938	17,300,349
Ավելացում	9,072	205,376	534,105	41,330	157,532	1,406,717	2,354,132
Վերաչափում	-	-	-	-	-	324,355	324,355
Օտարում	(589,160)	(5,037)	(17,229)	(59,488)	(619,848)	(79,690)	(1,370,452)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,901,457	646,688	2,202,486	444,670	4,886,763	5,526,320	18,608,384
Կուտակված մաշվածություն							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	150,549	68,254	1,005,808	29,664	3,290,260	1,309,199	5,853,734
Տարվա ծախս	307,670	9,623	133,838	42,586	429,815	526,903	1,450,435
Օտարում	(70,297)	(7,719)	(42,244)	(11,573)	(94,592)	(63,352)	(289,777)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	387,922	70,158	1,097,402	60,677	3,625,483	1,772,750	7,014,392
Տարվա ծախս	283,243	14,829	261,636	44,761	228,852	615,079	1,448,400
Օտարում	(59,130)	(5,037)	(16,876)	(17,458)	(619,848)	(19,291)	(737,640)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	612,035	79,950	1,342,162	87,980	3,234,487	2,368,538	7,725,152
Հաշվեկշիռային արժեք							
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,093,623	376,191	588,208	402,151	1,723,596	2,102,188	10,285,957
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,289,422	566,738	860,324	356,690	1,652,276	3,157,782	10,883,232

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկի հոդը և շենքերը, համակարգչային տեխնիկան և կապի միջոցները ներկայացված են վերագնահատված արժեքով: Հողի և շենքերի վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2020թ. դեկտեմբերին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշռային արժեքի գուտ աճ 408,411 հազար << դրամ գումարով: Հողի և շենքերի իրական արժեքի գնահատման համար ղեկավարությունը հիմք է ընդունում անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Եթե հոդը և շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեր՝ 3,445,416 հազար << դրամ (2023թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,293,225 հազար << դրամ):

Համակարգչային տեխնիկայի և կապի միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2018թ. դեկտեմբերին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշռային արժեքի գուտ աճ 32,831 հազար << դրամ գումարով:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Վարձակալության գծով պարտավորությունները ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության այլ պարտավորություններ տողում (տե՛ս Ծանոթագրություն 28): Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ:

Ընդհանուր առմամբ յուրաքանչյուր վարձակալություն պարունակում է սահմանափակում, ըստ որի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործել միայն Բանկը, քանի դեռ առկա չէ ակտիվը այլ կողմի տրամադրելու պայմանագրային իրավունք: Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն: Բանկին արգելված է վաճառել կամ գրավադրել վարձակալված հիմքում ընկած ակտիվները: Բանկը պետք է այդ գույքերը պահպանի բարեկարգ վիճակում (վերանորոգված) և վարձակալության ավարտին գույքը վերադարձնի իր սկզբնական վիճակով:

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 1,897,725 հազար << դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,350,908 հազար << դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

Պայմանագրային պարտավորություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցներում ներդրումներ կատարելու նպատակով (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

21 Ոչ նյութական ակտիվներ

	Արտոնագրեր	Համակարգ- չային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,092,712	3,788,944	101,021	4,982,677
Ավելացում	88,600	268,270	-	356,870
Օտարում	(46,354)	(87,945)	-	(134,299)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,134,958	3,969,269	101,021	5,205,248
Ավելացում	32,664	921,866	-	954,530
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,167,622	4,891,135	101,021	6,159,778
Կուտակված ամորտիզացիա				
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	578,999	639,540	76,259	1,294,798
Օտարում	(36,602)	(87,945)	-	(124,547)
Մասհանումներ	220,229	450,440	8,756	679,425
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	762,626	1,002,035	85,015	1,849,676
Մասհանումներ	102,178	454,077	3,147	559,402
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	864,804	1,456,112	88,162	2,409,078
Հաշվեկշռային արժեք				
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	372,332	2,967,234	16,006	3,355,572
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	302,818	3,435,023	12,859	3,750,700

Պայմանագրային պարտավորություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ ոչ նյութական ակտիվներում ներդրումների գծով (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա ոչ նյութական ակտիվներ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2024թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համակարգչային ծրագրերում ներառված է 2,146,183 հազար << դրամ հաշվեկշռային արժեքով ProtoCRM վարկավորման ավտոմատացված ծրագիրը (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,983,225 հազար << դրամ):

2024թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվներում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 513,478 հազար << դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 202,294 հազար << դրամ):

22 Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող գրավների նկատմամբ տարվա ընթացքում սեփականության իրավունք ստանալու արդյունքում ձեռք բերված ոչ ֆինանսական ակտիվների մանրամասները 2024թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Անշարժ գույք	3,446,628	2,069,916
Այլ	3,100,341	1,952,197
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	6,546,969	4,022,113

Բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարած վարկային պարտավորության հաշվեկշռային արժեքից և գրավի իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել այդ ակտիվների իրացմանը պատշաճ կերպով և սեղմ ժամկետներում: Կազմակերպությունը հիմնականում չի օգտագործում ոչ կանխիկ գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսումները:

23 Այլ ակտիվներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ստացվելիք գումարներ	2,484,631	1,402,286
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(108,159)	(151,799)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,376,472	1,250,487

Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	1,347,822	1,717,646
Պահեստ	267,031	128,403
Թանկարժեք մետաղներ	170,799	145,658
Այլ ակտիվներ	424,277	274,030
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	2,209,929	2,265,737

Ընդամենը այլ ակտիվներ	4,586,401	3,516,224
------------------------------	------------------	------------------

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

	2024թ. Փուլ 1	2023թ. Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	151,799	35,462
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	436,822	616,667
Զուտ դուրսգրում	(480,462)	(500,330)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	108,159	151,799

24 Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	6,846,727	3,018,649
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	6,371,441	1,146,549
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	5,959,803	4,667,439
Ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	954,303	876,109
Վարկեր բանկերից հետգնման համաձայնագրերով	3,174,430	9,012,089
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23,306,704	18,720,835

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 6,208,670 հազար << դրամ համախառն գումարով (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,914,274 հազար << դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (տե՛ս Ծանոթագրություն 19):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ բանկից ներգրավված հետգնման համաձայնագրով վարկ, որը ապահովված են Բանկի կողմից գրավադրված 3,476,530 հազար << դրամ համախառն գումարով (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 9,412,880 հազար << դրամ) ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթով (տե՛ս Ծանոթագրություն 19):

2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցները չեն գերազանցում Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 10%-ը (2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 7,000,340 հազար << դրամ, մեկ բանկ):

Ֆինանսական կազմակերպություններից ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

Ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերն ունեն հաստատուն և փոփոխական տոկոսադրույքներ:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2023թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

25 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Իրավաբանական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	52,972,096	34,274,763
Ժամկետային ավանդներ	28,208,368	4,740,434
	81,180,464	39,015,197
Ֆիզիկական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	68,136,279	84,434,229
Ժամկետային ավանդներ	98,219,458	87,743,744
	166,355,737	172,177,973
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	247,536,201	211,193,170

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ընթացիկ և ժամկետային ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովվածություն տրամադրված

վարկերի, երաշխիքների գծով 2,552,961 հազար << դրամ գումարով (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2,968,212 հազար << դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ամենամեծ իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող երեք հաճախորդների, հաշիվների և ավանդների մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այդ ավանդների և հաշվարկային հաշիվների ընդհանուր գումարը կազմում է 21,312,210 հազար << դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ չի ունեցել):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2023թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

26 Փոխառություններ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ստորադաս փոխառություն ոչ պետական ֆինանսական կազմակերպություններից	1,586,544	1,619,470
Վարկեր << կառավարությունից	243,098	844,143
Այլ փոխառություն	653,241	2,450,973
Ընդամենը փոխառություններ	2,482,883	4,914,586

<< կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են վարկեր ստացված EIB-ի «Փոքր, Միջին Բիզնեսի Զարգացման», KFW-ի «Վերականգնվող էներգիայի աջակցություն», KFW-ի «Մանր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների (ՄՓՄՁ) էներգաարդյունավետության աջակցության» վարկային ծրագրի, «Գյուղատնտեսության ոլորտի աջակցման» վարկային ծրագրի շրջանակներում իրականացվող ֆինանսավորման նպատակով: Վարկերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ << կառավարությունից վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 555,282 հազար << դրամ համախառն գումարով (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 745,480 հազար << դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (տե՛ս Ծանոթագրություն 19):

Բանկը ներգրավել է ստորադաս երկարաժամկետ փոխառություն Բանկի հետ կապակցված Կազմակերպությունից (տե՛ս Ծանոթագրություն 32):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2023թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

27 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Թողարկված տոկոսային պարտատոմսեր	12,099,511	9,347,121
Թողարկված ստորադաս տոկոսային պարտատոմսեր	2,985,516	-
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր	15,085,027	9,347,121

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը թողարկել է տոկոսային պարտատոմսեր հետևյալ պայմաններով.

Թողարկման ամսաթիվ	Արժույթ	Մեկ պարտատոմսի արժեքը	Քանակ	%	Պարտատոմսի մարման ժամկետ	Ընդամենը անվանական արժեք
05/09/2023	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	5	05/09/2026	5,000,000
01/02/2024	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	5	01/02/2027	5,000,000
09/07/2024	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	5	09/07/2027	5,000,000
05/09/2023	<< դրամ	10,000	100,000	11	05/09/2026	1,000,000,000
02/10/2023	<< դրամ	10,000	100,000	10.75	02/10/2026	1,000,000,000
01/02/2024	<< դրամ	10,000	200,000	11	01/02/2027	2,000,000,000
09/07/2024	<< դրամ	10,000	200,000	9.75	09/07/2027	2,000,000,000

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը թողարկել է տոկոսային ստորադաս պարտատոմս հետևյալ պայմաններով.

Թողարկման ամսաթիվ	Արժույթ	Մեկ պարտատոմսի արժեքը	Քանակ	%	Պարտատոմսի մարման ժամկետ	Ընդամենը անվանական արժեք
19/11/2024	ԱՄՆ դոլար	100	74,741	6.25	19/11/2031	7,474,100

Բանկի պարտատոմսերը ցուցակված են «ՆԱՍԴԱԲ ՕԷՄԷԲՍ Արմենիա» ֆոնդային բորսայում:

Տարվա ընթացքում Բանկը հետ չի գնել իր կողմից թողարկված որևէ պարտատոմս (2023թ.-ի ընթացքում՝ նույնպես):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2023թ. ընթացքում՝ նույնպես):

28 Այլ պարտավորություններ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Վճարվելիք գումարներ	193,586	370,804
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,366,028	1,710,224
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	268,718	310,243
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,828,332	2,391,271
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	451,192	351,754
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	113,555	70,452
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ ֆինանսական երաշխիքների գծով	7,018	12,463
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	571,765	434,669
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	3,400,097	2,825,940

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի տարածքների համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրածախ ակտիվների վարձակալությունների (տե՛ս Ծանոթագրություն 12)՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տե՛ս Ծանոթագրություն 20):

Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

	2024թ.	2023թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,710,224	1,648,614
Ավելացում	1,406,717	554,863
Դադարեցում	(57,103)	(81,551)
Վերաչափում	324,355	309,247
Տոկոսի կուտակում	276,556	177,668
Վճարումներ	(1,294,721)	(898,617)
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,366,028	1,710,224

2024թ. ՖՀՄՍ 16-ի համաձայն ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների նկատմամբ կիրառված միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 10% (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 10%):

Վարձակալության գծով պարտավորությունները ապահովագրված են համապատասխան հիմքում ընկած ակտիվներով: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարձակալության գծով չզեղչված պարտավորությունների ժամկետային վերլուծությունը արտացոլված է Ծանոթագրություն 36.3-ում:

29 Սեփական կապիտալ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 22,425,447 հազար << դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 181,254,472 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100 << դրամ անվանական արժեքով և թվով 36,788,261 արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմսերից, այդ թվում՝ 32,010,000-ը՝ 100 << դրամ և 4,778,261-ը՝ 230 << դրամ անվանական արժեքներով:

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %
Յունիհոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ	18,754,264	83.6	18,758,224	83.6
Սֆիկարո Ինվեսթմենթս Լիմիթեդ	1,211,900	5.4	1,211,900	5.4
Կարապետյան Վահե	745,890	3.3	745,890	3.3
Զաքարյան Գագիկ	164,128	0.7	255,951	1.2
Այլ	1,549,265	7	1,453,482	6.5
	22,425,447	100	22,425,447	100

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

2024թ. Բանկի բաժնետիրական կապիտալում ավելացում չի եղել: 2023թ. Բանկը համալրել է բաժնետիրական կապիտալը՝ թողարկելով 836,794 հազ. << դրամի սովորական բաժնետոմսեր, որոնց տեղաբաշխման արդյունքում ստացել է 1,673,589 հազ. << դրամի էմիսիոն եկամուտ:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում: Արտոնյալ բաժնետոմսերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք միայն Բանկի վերակազմակերպման կամ լուծարման և կանոնադրության մեջ արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերի իրավունքները սահմանափակող որոշումների իրականացման հարցերում և ունեն երաշխավորված տարեկան շահաբաժին:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում 2024թ. հայտարարված և վճարված շահաբաժինների գումարը կազմում է 515,978 հազար << դրամ (2023թ. հայտարարված շահաբաժինների գումարը կազմում է 516,000 հազար << դրամ):

Սովորական բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում 2024թ. հայտարարված և վճարված շահաբաժինների գումարը կազմում է 4,100,000 հազար << դրամ (2023թ. ՝ չի ունեցել), որը վճարվել է 2023թ. Ֆինանսական արդյունքների հիման վրա:

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն << օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն << օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով:

30 Փոխառության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Վարկերի և վարկային գծերի չօգտագործված մաս	12,768,237	15,608,585
Տրամադրված երաշխիքներ	547,221	600,823
Ընդամենը պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	13,315,458	16,209,408

Փոխաստվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի պահուստներում (տե՛ս Ծանոթագրություն 19):

Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունները ներկայացվում է ստորև՝

	2024թ. Փուլ 1	2023թ. Փուլ 1
Ֆինանսական երաշխավորություն		
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	12,463	68,853
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(5,445)	(56,390)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,018	12,463

Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են «Այլ պարտավորություններում» (տե՛ս Ծանոթագրություն 28-ում):

31 Պայմանականություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ծնաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

32 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի նշանակալից բաժնետերեր են հանդիսանում գործարարներ Գ. Զաքարյանը և Գ. Պիսկովը, որոնց անուղղակի պատկանում է ձայների իրավունք տվող բաժնետոմսերի 84.33%:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

	2024թ.		2023թ.	
	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակ- ցված կողմեր
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Հաճախորդներին տրված վարկեր				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	196,001	638,969	6,297,013	1,107,869
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	56,364	451,866	51,977	357,819
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(83,920)	(163,091)	(6,152,989)	(826,719)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ, համախառն	168,445	927,744	196,001	638,969
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(336)	(43,763)	(1,261)	(67,951)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	168,109	883,981	194,740	571,018

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

	2024թ.		2023թ.	
	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակց- ված կողմեր
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	199,744	-	873,160	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված	366,783,095	-	121,778,841	-
Տարվա ընթացքում մարված	(366,750,182)	-	(122,452,257)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	232,657	-	199,744	-
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	904,563	-	231,147	-
Տարվա ընթացքում ստացված	219,264,687	-	24,073,416	-
Տարվա ընթացքում վճարված	(218,473,871)	-	(23,400,000)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,695,379	-	904,563	-
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(20,104)	-	(11,589)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,675,275	-	892,974	-
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	2,211,003	-	3,457,139	-
Տարվա ընթացքում ստացված	21,037,021	-	75,293,613	-
Տարվա ընթացքում վճարված	(22,454,795)	-	(76,539,749)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	793,229	-	2,211,003	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	2,345,086	140,540	5,876,898	346,399
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	77,877,739	5,250,550	68,818,876	12,542,137
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(78,886,561)	(4,277,746)	(72,350,688)	(12,747,996)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,336,264	1,113,344	2,345,086	140,540

	2024թ.		2023թ.	
	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակ- ցված կողմեր
Ստորադաս փոխառություններ	1,586,544	-	1,619,470	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	67,662	-	69,063
Ոչ նյութական ակտիվների առք	463,065	-	205,920	-

**Շահույթի կամ վնասի և այլ
համապարփակ Ֆինանսական
արդյունքի մասին
հաշվետվություն**

Տոկոսային և նմանարիպ եկամուրներ	68,333	99,846	14,889	46,296
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	(79,193)	(23,173)	(108,462)	(58,082)
Պարտքային կորուստների գծով (ծախս) ծախսի հակադարձում	(7,590)	24,188	2,669,535	3,686
Ապահովագրության գծով ծախսեր	(118,817)	-	(82,699)	-
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկման ծախսեր	-	-	643,920	-

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	3,013,753	1,929,187
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	3,013,753	1,929,187

33 Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

- Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):
- Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

33.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

				31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	51,966,052	-	51,966,052	51,966,052
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	18,488,095	-	18,488,095	18,488,095
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	203,540,544	-	203,540,544	203,540,544
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր, նեոարյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	3,895,008	30,527,768	-	34,422,776	34,618,302
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	2,376,472	-	2,376,472	2,376,472
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	23,306,704	-	23,306,704	23,306,704
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	246,454,834	-	246,454,834	247,536,201
Փոխառություններ	-	2,482,883	-	2,241,998	2,482,883
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	14,928,462	-	14,928,462	15,085,027
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	2,828,332	-	2,828,332	2,828,332

				31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	55,669,030	-	55,669,030	55,669,030
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	26,183,579	-	26,183,579	26,183,579
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	148,206,576	-	148,206,576	149,364,985
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր, նեոարյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	2,660,185	32,204,122	-	34,864,307	34,888,675
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	1,250,487	-	1,250,487	1,250,487
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	18,720,835	-	18,720,835	18,720,835
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	211,188,579	-	211,188,579	211,193,170
Փոխառություններ	-	4,812,074	-	4,812,074	4,914,586
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	9,326,016	-	9,326,016	9,347,121
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	2,391,271	-	2,391,271	2,391,271

Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով:

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների իրական արժեքը հիմնված է շուկայում գործող տոկոսադրույքների վրա: Այն արժեթղթերի իրական արժեքը, որոնց վերաբերյալ բացակայում են գնանշումները, հիմնված են ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկի վրա, որոնք զեղչվում են տարվա վերջին շուկայում գործող տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Փոխառություններ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների նկատմամբ

Ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների ավանդների իրական արժեքը գնահատվում է օգտագործելով զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող ավանդների համար առաջարկվող դրույքաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք ավանդների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերի գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

33.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող արժեթղթեր	-	119,991	-	119,991
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	1,823,830	-	1,823,830
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	349	-	349
Ընդամենը	-	1,944,170	-	1,944,170
Զուտ իրական արժեք	-	1,944,170	-	1,944,170

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	1,572,613	-	1,572,613
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	11,236	-	11,236
Ընդամենը	-	1,583,849	-	1,583,849
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	1,055	-	1,055
Ընդամենը	-	1,055	-	1,055
Զուտ իրական արժեք	-	1,582,794	-	1,582,794

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Զգնանշվող պարտքային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշվող պարտքային արժեթղթերի իրական արժեքը չափվում է գնահատման մեթոդների միջոցով՝ կիրառելով տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքները ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը զեղչելու նպատակով:

Զգնանշվող բաժնային գործիքներ

Բանկը չգնանշվող բաժնային գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար օգտագործում է շուկայական և եկամտային մոտեցումների համադրությունը: Շուկայական և եկամտային մոտեցումները ոչ հրապարակային բաժնային գործիքների գնահատմանը բնորոշ մեթոդներ են: Շուկայական մոտեցման համաձայն՝ Բանկն օգտագործում է գները և նույնական կամ համադրելի արժեթղթերով շուկայական գործարքներից հավաքված այլ համապատասխան տեղեկատվություն: Եկամտային մոտեցման ներքո ապագա գումարները վերափոխվում են մեկ ներկա գումարի (օրինակ՝ զեղչված դրամական հոսքերի մոդել): Շուկայական մոտեցումը համարվում է նախընտրելի, քանի որ հիմնական օգտագործվող տեղեկատվությունը, արպես կանոն, դիտարկելի է:

Ածանցյալներ

Երբ ածանցյալները շրջանառվում են կա՛մ բորսայում, կա՛մ բորսայից դուրս, Բանկը օգտագործում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փակման գինը:

Ընդհանրապես, Բանկի կողմից իրականացվող ածանցյալները չեն շրջանառվում գործող շուկաներում: Այս պայմանագրերի իրական արժեքները գնահատվում են՝ օգտագործելով այն գնահատման մեխանիզմը, որը առավելագույնս մեծացնում է դիտարկելի շուկայի գործիքների օգտագործումը, օր.՝ շուկայի արժույթի փոխանակման դրույքը (մակարդակ 2): Բանկի կողմից ներդրվող ածանցյալների մեծամասնությունը ներառված է 2-րդ մակարդակում և բաղկացած է արտարժույթային ֆորվարդային պայմանագրերից:

33.3 Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են տնօրենների խորհրդի և վերստուգիչ հանձնաժողովի կողմից յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Գնահատումը իրականացվել է կիրառելով համեմատական վաճառքների մոտեցումը, որն արտացոլում է նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում է վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը և ներկայիս օգտագործումը և այլն:

Հոդը և շենքը վերագնահատվել են 2020 թվականի դեկտեմբերին:

Նշանակալի չդիտարկվող ներդրումը՝ վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումն է: Այս ճշգրտումների ծավալն ու ուղղությունը կախված է դիտարկվող շուկայում նմանատիպ գույքի գործարքների քանակից և բնույթից, որոնք կիրառվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած նրան, որ այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողություն է, ղեկավարությունը գտնում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները նյութապես ազդեցություն չեն ունենա ընդհանուր գնահատման վրա:

34 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար՝	31 դեկտեմբերի 2024թ.		
				Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել		
				Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	Զուտ
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Վարկեր բանկերից ռեպո համաձայնագրերով (Ծանոթ. 18, 24)	3,174,430	-	3,174,430	(3,466,932)	-	(292,502)
Ընդամենը	3,174,430	-	3,174,430	(3,466,932)	-	(292,502)

	Ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների ամսական գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին	Ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների ամսական գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	31 դեկտեմբերի 2023թ.		
				Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել		
				Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված դրամական պահանջներ	Զուտ
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Վարկեր բանկերից ռեպո համաձայնագրերով (Ծանոթ. 18,24)	9,012,089	-	9,012,089	(9,387,266)	-	(375,177)
Ընդամենը	9,012,089	-	9,012,089	(9,387,266)	-	(375,177)

35 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 36.3-ում:

31 դեկտեմբերի 2024թ.								
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա-հանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա-հանրագումար	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	51,966,052	-	-	51,966,052	-	-	-	51,966,052
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	349	-	-	349	-	-	-	349
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,238,490	-	10,075,795	15,314,285	3,173,810	-	3,173,810	18,488,095
Հաճախորդներին տրված վարկեր	13,669,732	6,275,095	32,595,937	52,540,764	61,048,141	89,951,639	150,999,780	203,540,544
Ներդրումային արժեթղթեր								
Իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով չափվող արժեթղթեր	21,473	-	5,676	27,149	37,085	55,757	92,842	119,991
Իռական արժեքով ՝ այլ համապատասխան ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	-	-	-	1,823,830	-	1,823,830	1,823,830
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	3,469,271	22,888,012	3,544,231	29,901,514	2,440,214	2,276,574	4,716,788	34,618,302
Այլ ֆինանասական ակտիվներ	2,376,472	-	-	2,376,472	-	-	-	2,376,472
	76,741,839	29,163,107	46,221,639	152,126,585	68,523,080	92,283,970	160,807,050	312,933,635

31 դեկտեմբերի 2024թ.								
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
Պարտավորություններ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16,502,704	104,107	635,320	17,242,131	487,184	5,577,389	6,064,573	23,306,704
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	127,996,195	9,601,169	51,494,663	189,092,027	58,382,860	61,314	58,444,174	247,536,201
Փոխառություններ	11,370	-	31,729	43,099	853,240	1,586,544	2,439,784	2,482,883
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	60,468	67,476	44,754	172,698	11,948,400	2,963,929	14,912,329	15,085,027
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	42,790	85,578	345,011	473,379	1,199,269	693,380	1,892,649	2,366,028
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	193,586	268,718	-	462,304	-	-	-	462,304
	144,807,113	10,127,048	52,551,477	207,485,638	72,870,953	10,882,556	83,753,509	291,239,147
Զուտ դիրք	(68,065,274)	19,036,059	(6,329,838)	(55,359,053)	(4,347,873)	81,401,414	77,053,541	21,694,488
Կուտակված ճեղքվածք	(68,065,274)	(49,029,215)	(55,359,053)		(59,706,926)	21,694,488		

31 դեկտեմբերի 2023թ.							
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա-հանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա-հանրագումար	Ընդամենը
55,669,030	-	-	55,669,030	-	-	-	55,669,030
9,895,678	-	9,673,472	19,569,150	6,614,429	-	6,614,429	26,183,579
11,236	-	-	11,236	-	-	-	11,236
13,246,111	5,067,876	24,185,978	42,499,965	52,448,885	54,416,135	106,865,020	149,364,985
-	-	-	-	528,811	1,043,802	1,572,613	1,572,613
951,612	361,244	1,151,599	2,464,455	27,122,151	5,302,069	32,424,220	34,888,675
1,250,487	-	-	1,250,487	-	-	-	1,250,487
81,024,154	5,429,120	35,011,049	121,464,323	86,714,276	60,762,006	147,476,282	268,940,605
13,323,450	91,444	629,286	14,044,180	368,968	4,307,687	4,676,655	18,720,835
128,763,420	16,646,224	55,623,877	201,033,521	10,113,257	46,392	10,159,649	211,193,170
1,055	-	-	1,055	-	-	-	1,055
9,345	-	2,490,847	2,500,192	789,352	1,625,042	2,414,394	4,914,586
74,905	1,605,156	3,643,110	5,323,171	4,023,950	-	4,023,950	9,347,121
35,139	70,279	305,728	411,146	982,828	316,250	1,299,078	1,710,224
370,804	310,243	-	681,047	-	-	-	681,047
142,578,118	18,723,346	62,692,848	223,994,312	16,278,355	6,295,371	22,573,726	246,568,038
(61,553,964)	(13,294,226)	(27,681,799)	(102,529,989)	70,435,921	54,466,635	124,902,556	22,372,567
(61,553,964)	(74,848,190)	(102,529,989)		(32,094,068)	22,372,567		

36 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Բանկի Վարչություն

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կառավարման տնօրենություն

Ռիսկերի կառավարման տնօրենությունը ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման ռազմավարության, սկզբունքների, հայեցակարգերի, քաղաքականության և սահմանների մշակման ու կիրառման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման կարևոր խնդիրների համար և վերահսկում է դրանց նկատմամբ ընդունված համապատասխան որոշումների կատարումը:

Բանկի Ֆինանսական տնօրինություն

Բանկի ֆինանսական տնօրինությունը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ողջ ֆինանսական համակարգի համար: Ֆինանսական տնօրինությունը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես ակնկալվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի ամենաշատ կորուստների արժեքը ըստ վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայմանները: Բանկը նաև մոդելավորում է «վատագույն դեպքերը», որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Գործունեության բոլոր տեսակների գծով ստացվող տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվությունը բացատրություններով ներկայացվում է Տնօրինությանը, ռիսկերի կոմիտեին և բոլոր բաժինների ղեկավարներին: Հաշվետվությունը պարունակում է տեղեկություններ կրեդիտային ռիսկի համապարփակ չափի, կանխատեսումային կրեդիտային ցուցանիշների, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի բացառությունների վերաբերյալ, արժեքը ներառյալ ռիսկը (VaR), իրացվելիության ցուցանիշների և ռիսկի աստիճանի փոփոխության վերաբերյալ: Յուրաքանչյուր ամիս տրամադրվում է ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկատվություն ըստ բնագավառների, հաճախորդների և աշխարհագրական շրջանների: Եռամսյակային կտրվածքով ավագ ղեկավարող անձնակազմը որոշում է պահուստի ստեղծման անհրաժեշտությունը վարկային կորուստների համար: Տնօրինությունը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է ռիսկերի վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն, որը պարունակում է ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը Բանկի ռիսկերի գնահատման և համապատասխան որոշումների կայացման համար:

Բանկի բոլոր մակարդակների համար կազմվում են ռիսկերի վերաբերյալ տարբեր հաշվետվություններ, որոնք տարածվում են, որպեսզի Բանկի բոլոր բաժիններին ապահովեն հասանելիություն ընդհանուր, անհրաժեշտ և ժամանակին համապատասխան տեղեկատվությանը:

Յուրաքանչյուր օր անց է կացվում կարճատև խորհրդակցություն ղեկավարության և Բանկի այլ աշխատակիցների մասնակցությամբ, որտեղ քննարկվում են սահմանված սահմանաչափերի պահպանումը, վերլուծվում է արժեքը ներառյալ ռիսկը VaR, ներդրումները, իրացվելիությունը, ինչպես նաև ռիսկի մակարդակում փոփոխությունները:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, արտարժույթի, բաժնետոմսերի արժեքների փոփոխության ռիսկի, պարտքային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Բանկն ակտիվ կիրառում է ապահովումը, իր պարտքային ռիսկի նվազեցման համար (հավելյալ տեղեկությունը տե՛ս ստորև):

36.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Պարտքային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Բանկի Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի խորհրդին և վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները:

36.1.1 Պարտքային որակի վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ֆինանսական գործիքների ենթարկվածության վերլուծությունը, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ է ճանաչվում: Ստորև

բերված ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է Բանկի՝ այդ ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ հաշվի չառնելով որևէ ապահովվածություն կամ այլ բարելավումներ: Ստանձնված հանձնառությունների կամ երաշխիքների գումարները ներկայացնում են փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի գումարները:

Ներքին վականիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 36.1.23536.1.2-ում:

Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (բացառությամբ կանխիկի)				
Ստանդարտ	37,005,454	-	-	37,005,454
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	37,005,454	-	-	37,005,454
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	-	-	-	-
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	37,005,454	-	-	37,005,454
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Ստանդարտ	18,562,747	-	-	18,562,747
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	18,562,747	-	-	18,562,747
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(74,652)	-	-	(74,652)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	18,488,095	-	-	18,488,095
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Բարձր	142,069,073	-	-	142,069,073
Ստանդարտ	1,803,416	885,600	-	2,689,016
Ցածր	-	834,826	-	834,826
Չաշխատող	-	-	5,644,245	5,644,245
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	143,872,489	1,720,426	5,644,245	151,237,160
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(1,381,667)	(556,679)	(2,012,298)	(3,950,644)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	142,490,822	1,163,747	3,631,947	147,286,516
Առևտրային վարկեր				
Բարձր	49,127,352	-	-	49,127,352
Ստանդարտ	2,229,080	5,715,826	-	7,944,906
Ցածր	-	56,565	-	56,565
Չաշխատող	-	-	1,153,415	1,153,415
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	51,356,432	5,772,391	1,153,415	58,282,238
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(538,169)	(1,327,010)	(163,031)	(2,028,210)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	50,818,263	4,445,381	990,384	56,254,028

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները				
Ստանդարտ	34,690,729	-	-	34,690,729
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	34,690,729	-	-	34,690,729
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(72,427)	-	-	(72,427)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	34,618,302	-	-	34,618,302
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ				
Ստանդարտ վարկանիշ	1,073,505	-	-	1,073,505
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	1,073,505	-	-	1,073,505
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(2,964)	-	-	(2,964)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Ստանդարտ	2,484,631	-	-	2,484,631
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	2,484,631	-	-	2,484,631
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(108,159)	-	-	(108,159)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	2,376,472	-	-	2,376,472
Փոխարկության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ				
Ստանդարտ	13,315,458	-	-	13,315,458
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ*	(7,018)	-	-	(7,018)

Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Ստանդարտ	39,555,386	-	-	39,555,386
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	39,555,386	-	-	39,555,386
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	-	-	-	-
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	39,555,386	-	-	39,555,386
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Ստանդարտ	26,277,797	-	-	26,277,797
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	26,277,797	-	-	26,277,797
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(94,218)	-	-	(94,218)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	26,183,579	-	-	26,183,579

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Բարձր	103,011,031	-	-	103,011,031
Ստանդարտ	1,100,571	666,499	-	1,767,070
Ցածր	-	733,065	-	733,065
Չաշխատող	-	-	6,376,378	6,376,378
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	104,111,602	1,399,564	6,376,378	111,887,544
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(1,115,446)	(109,333)	(2,511,717)	(3,736,496)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	102,996,156	1,290,231	3,864,661	108,151,048
Առևտրային վարկեր				
Բարձր	35,777,108	-	-	35,777,108
Ստանդարտ	15,542	2,974,250	-	2,989,792
Ցածր	-	78,582	-	78,582
Չաշխատող	-	-	4,359,129	4,359,129
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	35,792,650	3,052,832	4,359,129	43,204,611
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(351,279)	(401,503)	(1,237,892)	(1,990,674)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	35,441,371	2,651,329	3,121,237	41,213,937
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները				
Բարձր	1,312,856	-	-	1,312,856
Ստանդարտ	33,677,249	-	-	33,677,249
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	34,990,105	-	-	34,990,105
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(101,430)	-	-	(101,430)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	34,888,675			34,888,675
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ				
Ստանդարտ վարկանիշ	1,043,802	-	-	1,043,802
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	1,043,802	-	-	1,043,802
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(2,840)	-	-	(2,840)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Ստանդարտ	1,402,286	-	-	1,402,286
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	1,402,286	-	-	1,402,286
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(151,799)	-	-	(151,799)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	1,250,487	-	-	1,250,487
Փոխարկության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ				
Ստանդարտ	16,209,408	-	-	16,209,408
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ*	(12,463)	-	-	(12,463)

* Պարտքային կորուստների պահուստը ներկայացնում է Ֆինանսական երաշխիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստները: Փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի պահուստներում:

Ամանցյալ գործարքների հետևանքով առաջացող պարտքային ռիսկը բացահայտվում է 16 ծանոթագրությունում:

36.1.2 Արժեզրկման գնահատում

Ստորև բերված հղումները ցույց են տալիս, թե տվյալ հաշվետվության որ ծանոթագրություններում են բացահայտվում Բանկի՝ արժեզրկման գնահատման և չափման մոտեցումները: Այն պետք է ընթերցվի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ միասին (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6 (զ)):

Ռիսկերի կառավարման նպատակներով պարտքային ռիսկերի գնահատումը բարդ է և պահանջում է մոդելների կիրառում, քանի որ շուկայական պայմաններով, ակնկալվող դրամական հոսքերով և ժամանակային փոփոխություններով պայմանավորված պարտքային ռիսկը կարող է տարբերվել: Ակտիվների պորտֆելի պարտքային ռիսկի գնահատումը պահանջում է հետագա գնահատումներ կատարել՝ կապված պարտազանցման, դրանից բխող կորուստների գործակիցների և գործընկերների միջև պարտազանցման կորելացիաների հավանականության հետ: Բանկը պարտքային ռիսկը գնահատում է պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության (PD), կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD) և պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD): Սա մոտ է ECL-ի չափման նպատակով կիրառված մոտեցմանը՝ համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի:

Պարտքային ռիսկի էական աճ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք էական է աճել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո: Գնահատում կատարելիս, Բանկը օգտագործում է ֆինանսական գործիքի մարման ակնկալվող ժամկետի ընթացքում պարտազանցում տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունները, այլ ոչ թե ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարի փոփոխությունները:

Պարտքային ռիսկի էական աճը որոշելու համար, Բանկը հաշվի է առնում ապագային միտված ինչպես քանակական, այնպես էլ ապագային միտված որակական չափանիշներ:

Այնուամենայնիվ, եթե ապագային միտված տեղեկատվությունը (ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային կերպով) հասանելի չէ առանց չարդարացված ծախսերի կամ ջանքերի, Բանկը օգտագործում է ժամկետանց օրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը որոշելու համար, թե արդյոք առկա է պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչման պահից հետո:

Հաճախորդներին տրված վարկերի չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխատվությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը

գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:

- Պարտազանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքից, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես պարտազանցման դեպք, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:
- Փորձաշրջանում գտնվող վարկեր. գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ վերանայման պահին աշխատող կամ վերանայման պահին չաշխատող, այն վարկերի համար, որոնք գտնվում են փորձաշրջանում (առողջացման ժամանակաշրջանից հետո ընկած ժամանակաշրջան): Միաժամանակ այդ վարկերը չպետք է ունենան 30 օրից ավել ժամկետանց օր կամ քիչ հավանական վճարման որևէ չափանիշ:

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների չափանիշներ

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները ներկայացված են հետևյալ պարագրաֆներում: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխառվածությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- 7 և ավել ժամկետանց օրեր հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար - Հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար 7 և ավել ժամկետանց օրերը վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում կորպորատիվ վարկանիշը: Վարկանշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's ու Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած BB մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ պարտազանցման վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքից, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես պարտազանցման դեպք, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:

Ներդրումային արժեթղթերի չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են արժեթղթերի պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները, որոնք բոլորն էլ որոշման մեջ ունեն հավասար կշիռ:

- 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն - 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում երկրի (սուվերեն) վարկանիշը: Վարկանիշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's ու Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's ու Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած BB մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ թողարկողները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ պարտազանցման վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:

Էական վատթարացման կարգավիճակից դուրս գալու չափանիշներ

Եթե առկա չէ Բանկի կողմից պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշներից որևիցե մեկը, ապա տեղի է ունենում փուլ 2-ից անցում փուլ 1-ին, բացառությամբ վերանայված պարտքերի, որոնց համար կիրառվում է փորձաշրջան:

Պարտքային ռիսկի մակարդակներ

Բանկը առանձնացնում է պարտքային ռիսկի մակարդակները տարբեր տվյալների հիման վրա, որոնք կանխատեսում են պարտազանցում տեղի ունենալու ռիսկը և հիմնվում են վարկային փորձված դատողության վրա: Պարտքային ռիսկի մակարդակները սահմանվում են որակական և քանակական (հիմնականում ժամկետանց օրերով պայմանավորված՝ ոչ ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ ստանդարտ վարկանիշ ունեցող, ավելի քան 30 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ ոչ ստանդարտ վարկանիշ ունեցող, ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ չաշխատող վարկանիշ ունեցող) գործոններով, որոնք մատնանշում են պատազանցում տեղի ունենալու ռիսկը: Այս գործոնները տարբերվում են կախված ռիսկի բնույթից և փոխառուի տեսակից:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի գնահատման համակարգի քարտեզագրումը և գործընկերների արտաքին վարկանիշները.

	Վարկանիշ	2024թ.	2023թ.
		12-ամսյա PD	12-ամսյա PD
AAA -ից A-	Բարձր	0.001-0.023%	0.001-0.028%
BBB+ -ից B-	Ստանդարտ	0.040-3.137%	0.047-2.813%
CCC+ to CC	Ոչ ստանդարտ	5.403-27.625%	4.695-21,841%
D	Չաշխատող	100%	100%

Խմբային կամ անհատական գնահատում

Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է անհատական կամ խմբային հիմունքներով: Ակտիվների դասերը, որտեղ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկները կատարվում են անհատական հիմունքներով, ներառում են.

- փուլ 3-ում գտնվող անհատապես նշանակալից վարկեր՝ ֆինանսական ակտիվների դասից անկախ,

- խոշոր և առանձնահատուկ վարկեր
- գանձապետական, առևտրային և միջբանկային հարաբերություններ, ինչպիսիք են բանկերում պահվող միջոցները, հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը և ամորտիզացված արժեթղթ/իրական արժեթղթ՝ այլ համապատասխան ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքները,
- Մնացորդներ, որոնք դասակարգվել են որպես գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, եթե սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է, իսկ նոր վարկը ճանաչվել է պարտքի վերակազմավորման արդյունքում:

Բանկը խմբավորում է ակտիվները, որոնց ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն հաշվարկվում անհատական հիմունքներով, ըստ համանման պարտքային ռիսկով առանձին դասերի՝ հիմնվելով վարկերի բնութագրերի վրա, ինչպես օրինակ՝

- վարկի տեսակը (կորպորատիվ, հիփոթեք, վարկային քարտ, սպառողական վարկ և այլն)
- հաճախորդի տեսակը (օրինակ՝ ֆիզիկական անձ կամ իրավաբանական անձ կամ ըստ տնտեսության ճյուղի),
- գրավի տեսակը (օրինակ՝ գույք, ստացվելիք գումարներ և այլն),
- արժույթ
- այլ բնորոշ հատկանիշներ:

Պարտազանցման սահմանում և «առողջացում»

Բանկը համարում է ֆինանսական գործիքը պարտազանցման ենթարկված, և, հետևաբար, Փուլ 3-ում դասակարգված (արժեզրկված) ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների նպատակով բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պայմանագրային վճարումները 90 օր ժամկետանց են:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ պարտազանցման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- դատավարություն, պարտքի հավաքագրման համար իրավական գործողությունների կատարում կամ հարկադիր կատարում,
- պարտապանի լիցենզիայի կասեցում,
- վարկառուն համարվում է համավարկառու, երբ հիմնական վարկառուն պարտազանցման ենթարկված է,
- նույն մնացորդի բազմակի վերաձևակերպում,
- կան հիմնավոր մտավախություններ վարկառուի ապագա ունակության վերաբերյալ՝ կայուն և բավարար դրամական հոսքերի ստեղծման հետ կապված,
- վարկառուի վարկերի օգտագործման մակարդակը՝ վարկային լծակը, զգալիորեն ավելացել է կամ առկա են վարկային լծակի նման փոփոխության համար արդարացված սպասումներ. հաշվետու ժամանակահատվածում կապիտալը 50%-ով կրճատվել է վնասների պատճառով,
- պարտքերի ծածկման գործակիցը ցույց է տալիս, որ պարտքը կայուն չէ,
- հիմնական հաճախորդի կամ վարձակալի կորուստ,
- փոխկապակցված և կարևոր հաճախորդ դիմել է սնանկ ճանաչվելու համար,
- վերաձևակերպում՝ վարկի զգալի մասի զիջմամբ,
- Բանկը սնանկության գործառույթ է սկսում փոխառուի նկատմամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «առողջացած», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն երեք անընդմեջ ամիսների ընթացքում պարտազանցման

սահմանված չափանիշներից որևէ մեկը բացակայել է: Ակտիվի՝ առողջանալուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է առողջացման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է պարտքային ռիսկի զգալի աճ: Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների «առողջացման» չափանիշն ավելի մեղմ է, քան վերանայված և չաշխատող պարտքերի վերաբերյալ 12-ամսյա պահանջը:

Վերանայված և փոփոխված վարկեր

Բանկը երբեմն զիջումներ կամ փոփոխություններ է կատարում վարկի սկզբնական պայմաններում՝ արձագանքելով վարկառուի ֆինանսական դժվարություններին՝ գրավը սեփականություն վերցնելու կամ այլ կերպ այն հավաքագրելու փոխարեն: Բանկը համարում է վարկը վերանայված այն ժամանակ, երբ կատարում է զիջումներ կամ փոփոխություններ՝ ելնելով վարկառուի ներկա կամ ապագային առնչվող ֆինանսական դժվարություններից, և դրանք չէր կատարի, եթե վարկառուն ֆինանսապես առողջ լիներ: Ֆինանսական դժվարությունների ցուցիչներ են ֆինանսական ցուցանիշների ձախողումները կամ պարտքային ռիսկերի բաժնի կողմից բարձրացված էական մտահոգությունները: Վերանայման միջոցառումները կարող են ընդգրկել վճարման պայմանավորվածությունների երկարաձգում և վարկավորման նոր պայմանների համաձայնեցում: Պայմանների վերանայումից հետո ցանկացած արժեզրկում չափվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի կիրառմամբ, որը հաշվարկվում է պայմանների փոփոխությունից առաջ: Դա Բանկի՝ վերանայված վարկերի վերահսկման քաղաքականությունն է, ինչը կօգնի ապահովել ապագա վճարումների հավանականությունը:

Ապաճանաչման վերաբերյալ որոշումները և Փուլ 2-ի ու Փուլ 3-ի միջև դասակարգումը կատարվում է դեպք առ դեպք:

Բանկը «առողջացման» ժամանակաշրջան է սահմանում վերանայումից հետո ընկած 12-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է միայն վերանայված և չաշխատող պարտքերի համար (բացառելով արտոնյալ ժամանակահատվածը): Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ վերանայումից անմիջապես հետո հնարավոր չէ որոշել ֆինանսական դժվարությունների առկայությունը՝ անհրաժեշտ է օգտագործել «առողջացման» ժամանակաշրջանը՝ որոշելու համար արդյոք պարտքն արդյունավետ է «առողջացել»: Այսպիսով, բոլոր վերանայված և չաշխատող պարտքերը վերանայումից հետո՝ «առողջացման» ժամանակաշրջանում, պետք է մնան 3-րդ փուլում, անկախ պարտավորության դրական դրսևորումից (ժամկետանց օրերի բացակայություն և այլն):

Բանկը փորձաշրջան է համարում «առողջացման» ժամանակաշրջանից հետո ընկած 24-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է վերանայված և աշխատող պարտքերի համար: Ակտիվը՝ որպես վերանայված և աշխատող պարտքեր դասակարգվելուց հետո շարունակում է մնալ առնվազն 24-ամսյա փորձաշրջանում որպես վերանայված:

Որպեսզի վարկը չդասակարգվի վերանայված կատեգորիայում, հաճախորդը պետք է համապատասխանի բոլոր հետևյալ չափանիշներին.

- իր բոլոր պարտքերը պետք է դիտարկվեն աշխատող,
- երկու տարվա փորձաշրջանն ավարտվում է այն օրը, երբ վերանայման պայմանագիրը համարվում է աշխատող,
- փորձաշրջանի ժամկետի առնվազն կեսի ընթացքում ոչ էական համարվող մայր գումարի կամ տոկոսագումարի կանոնավոր վճարումներ,
- հաճախորդը չունի որևէ պայմանագիր, որը ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Եթե փոփոխությունները զգալի են, վարկը ապաճանաչվում է, ինչպես բացատրվում է Ծանոթագրություն 4.6 (գ) -ում:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված են Փուլ 2-ում և Փուլ 3-ում ներառված ակտիվները, որոնք փոփոխվել են, և, հետևաբար, հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում համարվում են վերանայված՝ Բանկի կողմից փոփոխությունների գծով կրած կորուստների հետ միասին:

	2024թ.	2023թ.
Հաշվետու ժամանակաշրջանում փոփոխված ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեք	2,237,113	3,452,253
Փոփոխությունից զուտ օգուտ	351,193	928,965

Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականություն (PD)

PD- ն ներկայացնում է վարկառուի կողմից իր ֆինանսական պարտավորությունները կա՛մ առաջիկա 12 ամիսների (12mECL), կա՛մ պարտավորության գործողության ամբողջ ժամկետի (LTECL) ընթացքում չկատարելու հավանականությունը:

Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքի PD հաշվարկվում է կիրառելով ժամկետայնության կառուցվածքը 12-ամսյա PD-ի վրա: Ժամկետայնության կառուցվածքը ցույց է տալիս, թե ինչպես է փոխվում պորտֆելի պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունը՝ սկզբնական ճանաչման պահից սկսած՝ վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում: Ժամկետայնության կառուցվածքը հիմնված է պատմականորեն դիտարկված տվյալների վրա և ենթադրվում է, որ նույնն է պորտֆելի և վարկային դասի խմբի բոլոր ակտիվների համար: Սա հաստատվում է պատմական վերլուծությունների հիման վրա:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD)

LGD- ն որոշվում է այն գործոնների հիման վրա, որոնք ազդում են պարտազանցումից հետո իրականացվող վերականգնումների վրա: Դրանք տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- ապահովված ֆինանսական գործիքների համար սա առաջին հերթին հիմնված է գրավի տեսակի և դրա կանխատեսվող արժեքների, պարտադիր վաճառքների դեպքում շուկայական/հաշվեկշռային արժեքների պատմական զեղչերի, բռնազանձման ժամանակահատվածի և դիտարկվող փոխհատուցման ծախսերի վրա:
- Չապահովված ֆինանսական գործիքների դեպքում LGD- ն սովորաբար սահմանվում է ըստ գործիքի տեսակի՝ տարբեր փոխառուների վերականգնման սահմանափակ տարբերական պատճառով: LGD-ի վրա ազդում է հավաքագրման ռազմավարությունը՝ ներառյալ պայմանագրային պարտքերի վաճառքը և գինը:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD)

12-ամսյա և գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում EAD- ները որոշվում են ակնկալվող վճարումների հիման վրա, որը տարբերվում է ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- Պայմանագրային ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքների դեպքում դա հիմնված է փոխառուի կողմից 12 ամսվա կամ ամբողջ ժամկետի ընթացքում իրականացվելիք պայմանագրային մարումների վրա: Սա նաև ճշգրտվում է փոխառուի կողմից կատարվելիք ակնկալվող գերավճարներով: Հաշվարկի մեջ ներառվում են նաև վաղաժամկետ մարման/վերաֆինանսավորման հետ կապված ենթադրությունները:
- Վերականգնվող ֆինանսական գործիքի համար պարտազանցման տեղի ունենալու դիսկին ենթարկվածությունը կանխորոշվում է՝ ընթացիկ մնացորդային հաշվեկշռին գումարելով «վարկի շրջանառելիության գործակիցը», ինչը հաշվի է առնում պարտազանցման տեղի ունենալու պահին մնացած սահմանաչափի ակնկալվող օգտագործումը: Այս ենթադրությունները տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի և ընթացիկ սահմանաչափերի օգտագործման՝ հիմնվելով Բանկի պարտազանցումների վերջին տվյալների վերլուծության վրա:

Ապագայամետ տեղեկատվություն

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոտեցումը ներկայացվում է Ծանոթագրություն 4.6(զ) -ի գնահատումներում ու ենթադրություններում: Ամբողջականության և ճշգրտության ապահովման նպատակով Բանկը օգտագործում է տեղեկատվություն երրորդ կողմի աղբյուրներից (<Բ, ԿԲ, << Կառավարություն և այլն): Մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցության գնահատման նպատակով Բանկը որոշում է ընտրված մակրոտնտեսական գործոնների և կանխատեսված տարբեր սցենարների (բազային, լավատեսական և վատատեսական) կշիռները: Ակնկալվող պարտքային կորուստների մակրոտնտեսական ճշգրտումը հաշվարկելու համար Ընկերությունն օգտագործում է ապագայամետ տեղեկատվության լայն շրջանակ՝ որպես իր մոդելների տնտեսական ներածություն, ներառյալ.

- ՀՆԱ-ի աճ/նվազում
- ՀՆԱ (արտահայտված << դրամով)
- Զուտ ընթացիկ արտասահմանյան տրանսֆերտներ
- Գործազրկության մակարդակ
- Բանկի չաշխատող վարկերի մասնաբաժինն ընդհանուր տրված վարկերում (%)
- Առևտուր (աճի տեմպ %)
- Արդյունաբերություն (աճի տեմպ %)
- Շինարարություն (աճի տեմպ %)
- Գյուղատնտեսություն (աճի տեմպ %)
- Արտարժույթի պաշտոնական փոխարժեք
- Գնաճ
- Անշարժ գույքի գները (միջին գինը Երևանում)

36.1.3 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեզմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեզմենտների:

	<<	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	ՏՀԶԿ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	49,190,543	2,128,680	646,829	51,966,052
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	349	-	-	349
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	11,892,452	4,293,534	2,302,109	18,488,095
Հաճախորդներին տրված վարկեր	203,366,282	173,717	545	203,540,544
Իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով չափվող արժեթղթեր	-	119,991	-	119,991
Ներդրումային արժեթղթեր	36,442,132	-	-	36,442,132
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	256,843	1,541,543	578,086	2,376,472
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	301,148,601	8,257,465	3,527,569	312,933,635
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	255,170,936	12,809,699	959,970	268,940,605

Ակտիվները դասակարգվում են՝ հիմք ընդունելով այն երկիրը, որտեղ գործընկեր կողմը գրանցված է:

Արդյունաբերության ճյուղեր

2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի պարտքային ռիսկերը դասակարգված ըստ տնտեսության ճյուղերի կենտրոնացած են ֆինանսական հատվածում, բացառությամբ վարկերի: Տնտեսության ճյուղայնության բաշխումը վարկերի համար տե՛ս Ծանոթագրություն 19-ը:

36.1.4 Գրավ և վարկային ապահովման այլ միջոցներ

Պահանջվող գրավի գումարը և տեսակը կախված են փոխառուի պարտքային ռիսկի գնահատումից: Գոյություն ունեն գրավադրման յուրաքանչյուր տեսակի ընդունելիության և գնահատման վերաբերյալ ուղեցույցեր:

Ստացված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են.

- արժեթղթերի փոխառության և հակադարձ հետգնման գործարքների դեպքում՝, դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր,
- առևտրային վարկերի դեպքում՝ անշարժ և շարժական գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր, իսկ հատուկ հանգամանքներում՝ պետական երաշխիքներ,
- գրավադրմամբ սպառողական վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք
- հիփոթեքային վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք:

Բանկը նաև երաշխիքներ է ստանում մայր ընկերություններից իրենց դուստր ընկերությունների վարկերի համար: Ղեկավարությունը վերահսկում է գրավի շուկայական արժեքը և անհրաժեշտության դեպքում՝ ըստ հիմնական համաձայնագրի՝ պահանջում լրացուցիչ գրավ:

Բանկը չի ունեցել որևէ ֆինանսական գործիք, որի կորուստների գծով պահուստը ճանաչված չէ գրավի առկայության պատճառով:

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են գրավով, ֆիզիկական անձանց գծով վերականգնվող վարկային գծերը հիմնականում ապահովված չեն: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխառությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկերից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Հիմնականում ֆինանսական հաստատություններին, հատկապես բանկերին, վարկեր և կանխավճարներ տրամադրելու համար գրավներ չեն պահանջվում: Բացառություն են կազմում այն գրավները, որոնք ձեռք են բերվել ըստ հետգնման պայմանագրերի և արժեթղթերի փոխառության գործարքներից: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Անշարժ գույք	131,728,383	87,317,290
Շարժական գույք	3,403,826	3,470,884
Շրջանառու միջոցներ	1,789,538	612,851
Կազմակերպությունների երաշխիքներ	4,219,649	2,932,513
Դրամական միջոցներ	2,078,008	1,392,727
Կենցաղային տեխնիկա	32,937,602	29,556,893
Ապահովվածություն չունեցող	33,362,392	29,808,997
Ընդամենը վարկեր (համախառն)	209,519,398	155,092,155

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի:

Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

36.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

36.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի էտրիբուդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով եկամտաբերության կորի ենթադրվող փոփոխությունները:

Արտարժույթ	2024թ.		2023թ.
	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսա- դրույքներում	Կապիտալի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն
<< դրամ	+1	(26,339)	(31,795)
<< դրամ	-1	27,217	33,122

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2024թ.			2023թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	<< դրամ	ԱՄՆ դոլլար	Այլ արտարժույթ	<< դրամ	ԱՄՆ դոլլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Բանկերին տրամարված վարկեր	-	-	7.74	-	-	8
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններին	10.75	9	5.04	-	-	5.5
Բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդներ	-	5.0	2.3	-	5.0	2.3
Առևտրային վարկեր	14.06	11.9	6.46	15.42	10.04	6.17
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր	17.04	9.85	6.23	18.65	12.04	7.07
Ներդրումային արժեթղթեր	9.6	6.3	-	9.6	6.6	2.3
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Վարկեր բանկերից հետգնման պայմանագրերով	-	4.5	-	9.5	-	-
Վարկեր և ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	7.54	-	14.9	7.23	-	-
Ավանդներ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից	10.2	3.6	2.5	9.7	2.85	2.2
Վարկեր << Կառավորությունից	10.9	-	-	6.5	-	-
Ստորադաս փոխառություն	-	12.6	-	-	12.6	-
Սուբորդինացված թողարկված պարտատոմսեր	-	6.25	-	-	-	-
Թողարկված պարտատոմսեր	10.5	5	-	10.8	5	-
Այլ փոխառություններ	-	5.1	4.1	-	11.1	10.9

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների հսրհիւրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսքերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում ռիսքերը սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի << դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ) և կապիտալի վրա (կապված արտարժույթային սվոփերի և որպես դրամական միջոցների

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

հոսքերի հեջ օգտագործված արտարժույթի ֆորվարդների պայմանագրերի իրական արժեքի փոփոխմամբ և կապիտալի գործիքների հետ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
ԱՄՆ դոլար	+5	95,493	+5	80,682
Եվրո	+5	(22,287)	+5	(15,922)
ԱՄՆ դոլար	(5)	(95,493)	(5)	(80,682)
Եվրո	(5)	22,287	(5)	15,922

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.			
	<< դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22,724,150	26,810,182	2,431,720	51,966,052
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	606,547	13,831,328	4,050,220	18,488,095
Հաճախորդներին տրված վարկեր	150,550,597	52,624,549	365,398	203,540,544
Իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով չափվող արժեթղթեր	-	55,757	64,234	119,991
Ներդրումային արժեթղթեր	9,459,029	26,983,103	-	36,442,132
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	272,545	1,396,395	707,532	2,376,472
Ընդամենը	183,612,868	121,701,314	7,619,104	312,933,286
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,950,416	13,166,739	2,189,549	23,306,704
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	142,213,270	99,936,573	5,386,358	247,536,201
Փոխառություն	653,241	1,829,642	-	2,482,883
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	6,104,574	8,980,453	-	15,085,027
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,827,545	787	-	2,828,332
Ընդամենը	159,749,046	123,914,194	7,575,907	291,239,147
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	-	349	-	349
Զուտ դիրք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	23,863,822	(2,212,531)	43,197	21,694,488

	31 դեկտեմբերի 2024թ.			
	<< դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին	5,987,635	7,327,823	-	13,315,458
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	134,390,980	123,732,918	10,805,471	268,929,369
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	109,391,544	126,431,524	10,743,915	246,566,983
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	(2,282,509)	2,023,950	268,740	10,181
Զուտ դիրք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,716,927	(674,656)	330,296	22,372,567
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին	4,750,268	11,459,140	-	16,209,408

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

36.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Բացի այդ Բանկը << կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 4%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 18%-ի չափով պահուստավորման գումար (տե՛ս Ծանոթագրություն 15): Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները << կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.

	Աուդիտի չենթարկված	
	2024թ., %	2023թ., %
Ն21- Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ Ընդհանուր ակտիվներ)	26.05	31.23
Ն22- Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	79.86	71.06

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չզեղչված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տե՛ս Ծանոթագրություն 35-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական միջոցների հոսքերը, ինչպես նշված է Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմության մեջ:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.						
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 – 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռա- յին արժեք
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16,503,336	105,077	669,750	567,898	8,465,009	26,311,070	23,306,704
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	128,017,909	9,721,700	54,074,781	65,170,236	94,977	257,079,603	247,536,201
Փոխառություններ	11,371	-	33,512	1,014,014	2,294,214	3,353,111	2,482,883
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	73,247	178,381	836,374	13,867,874	3,334,673	18,290,549	15,085,027
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	45,903	91,806	370,806	1,289,672	746,073	2,544,260	2,366,028
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	193,586	268,718	-	-	-	462,304	462,304
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
	144,845,352	10,365,682	55,985,223	81,909,694	14,934,946	308,040,897	291,239,147

	31 դեկտեմբերի 2024թ.						
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 – 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռա- յին արժեք
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
Արտարժույթի փոխանակման ֆորվարդային պայմանագրեր							
Ներհոսք	165,556	-	-	-	-	165,556	349
Արտահոսք	(165,207)	-	-	-	-	(165,207)	-
Պարտքային ոչիսկ պարունակող պարտավորություններ	41,860	351,940	1,152,310	9,382,597	2,386,751	13,315,458	13,315,458
	31 դեկտեմբերի 2023թ.						
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռա- յին արժեք
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ							
	13,331,193	92,269	667,015	425,894	6,700,693	21,217,064	18,720,835
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ							
	128,796,761	16,827,385	57,867,132	11,165,368	73,332	214,729,978	211,193,170
Փոխառություններ	9,344	-	2,557,695	944,232	2,462,817	5,974,088	4,914,586
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	26,875	1,727,575	3,976,247	4,608,546	-	10,339,243	9,347,121
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	43,621	87,241	377,387	1,158,676	652,073	2,318,998	1,710,224
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	370,804	310,243	-	-	-	681,047	681,047
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	142,578,598	19,044,713	65,445,476	18,302,716	9,888,915	255,260,418	246,566,983

	31 դեկտեմբերի 2023թ.						
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռա- յին արժեք
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
Արտարժույթի սվոփ պայմանագրեր							
Ներհոսք	2,023,950	-	-	-	-	2,023,950	9,970
Արտահոսք	(2,013,980)	-	-	-	-	(2,013,980)	
Արտարժույթի փոխանակման ֆորվարդային պայմանագրեր							
Ներհոսք	268,740	-	-	-	-	268,740	211
Արտահոսք	(268,529)					(268,529)	
Պարտքային դիսկ պարունակող պարտավորություններ							
	78,829	204,496	1,933,921	6,377,445	7,614,717	16,209,408	16,209,408

Բանկի մոտ առկա է էական բացասական կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք մինչև մեկ տարվա կտրվածքով: Տե՛ս Ծանոթագրություն 35-ը: Դա այն բանի հետևանք է, որ 2024թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հիմնական ֆինանսավորման աղբյուր են հանդիսանում մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները: Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ չնայած մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները էական կշիռ են կազմում, վերջին տարիներին ձևավորված փորձը ցույց է տալիս, որ նշված ավանդները հանդիսանում են կայուն և երկարատև ֆինանսավորման աղբյուր:

36.4 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Բանկի ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Ռիսկերի կառավարման վարչությունը, Խորհուրդը, Գործադիր մարմինը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսի գումարի)

- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Բանկի ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

37 Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների համադրում

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Ավանդներ և վարկեր ֆինանսական կազմակեր- պություններից	Փոխառու- թյուններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Վարձակալու թյան գծով պարտավորու թյուններ	Ընդամենը
2024թ հունվարի 1-ի դրությամբ	5,543,548	4,914,586	9,347,121	1,710,224	21,515,479
Վճարումներ	(61,128,849)	(2,455,577)	(5,144,495)	(1,294,721)	(70,023,642)
Ստացված գումար	62,447,660	117,495	10,929,529	-	73,494,684
Վարձակալության գծով պարտավորությունների ճշգրտում	-	-	-	1,673,969	1,673,969
Փոխարժեքային տարբերություն	46,366	(101,643)	(155,906)	-	(211,183)
Հաշվարկված տոկոսներ	5,381	8,022	108,778	276,556	398,737
2024թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,914,106	2,482,883	15,085,027	2,366,028	26,848,044

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Ավանդներ և վարկեր ֆինանսական կազմակեր- պություններից	Փոխառու- թյուններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Վարձակալու թյան գծով պարտավոր- ություններ	Ընդամենը
2023թ հունվարի 1-ի դրությամբ	2,048,603	4,278,478	9,147,395	1,648,614	17,123,090
Վճարումներ	(1,667,049)	(8,123,212)	-	(898,617)	(10,688,878)
Ստացված գումար	5,276,251	8,750,304	-	-	14,026,555
Վարձակալության գծով պարտավորությունների ճշգրտում	-	-	-	782,559	782,559
Փոխարժեքային տարբերություն	(114,257)	9,016	195,627	-	90,386
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-	4,099	177,668	181,767
2023թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,543,548	4,914,586	9,347,121	1,710,224	21,515,479

38 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր պարտքային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան:

Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը 12% (Ն1.2), իսկ առաջին մակարդակի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցությունը՝ 9% (Ն1.1):

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման և այլ պահուստները, ստորադաս փոխառություններ:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

	Աուդիտի չենթարկված	
	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Առաջին մակարդակի կապիտալ	32,824,462	29,657,134
Երկրորդ մակարդակի կապիտալ	4,300,000	4,300,000
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	37,124,462	33,957,134
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	310,504,476	260,037,478
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ (Ն1.1)	11.96%	13.06%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

Նպատակ ունենալով խթանել բանկային համակարգի գործունեության արդյունավետության բարձրացմանը, բանկային համակարգի կայունության ու տնտեսական տարբեր իրավիճակներում շուկերին դիմակայելու ունակության ամրապնդմանը, ինչպես նաև նպաստել բանկային համակարգի կողմից առավել արդյունավետ և մատչելի բանկային ծառայությունների մատուցմանը, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի նվազագույն չափը սահմանել է 30,000,000 հազար ՀՀ դրամ:

39 Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկի գործառնությունները բավականին ինտեգրացված են և կազմում են մեկ գործարար սեզմենտ ըստ ՖՀՄՍ 8 'Գործառնական սեզմենտներ' ստանդարտի պահանջների:

Հաճախորդներից ստացվող եկամտի մեծ մասը վերաբերում է Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտներին: Բանկը չունի առանձին հաճախորդ, որից ստանում է իր հասույթի 10%-ը կամ ավելին:

Բանկի ակտիվները հիմնականում գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում:

40 Հետհաշվեկշռային իրադարձություններ

Բանկի իրականացրել է սովորական բաժնետոմսերի լրացուցիչ թողարկում՝ թվով 10,000,000 հատ, յուրաքանչյուրը 390 ՀՀ դրամ տեղաբաշխման արժեքով, բաց բաժանորդագրության միջոցով: Բաժանորդագրությունը սկսվել է 2025թ-ի փետրվարի 3-ին և ավարտվել է 2025թ-ի ապրիլի 7-ին: 2025թ. մայիսի 14-ին բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովում կհաստատվի փոփոխված կանոնադրությունը:

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական արդյունքների մասին
« 31 » ՄԱՐՏԻ 2025թ.

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ ՀՀ ք.Երևան, 0010, Չարենցի 12-53,
 (բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթա-գրու-թյուններ	(հազար դրամ)	
		Հաշվետու ժամանակա-շրջան 01.01.25_31.03.25	Նախորդ ժամանակաշրջան 01.01.24_31.03.24
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	8,286,648	6,883,944
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(3,555,752)	(2,491,964)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		4,730,896	4,391,980
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	1,258,144	1,048,391
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(332,819)	(492,834)
Մտացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		925,325	555,557
Եկամուտ շահաբաժիններից			
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	1,636,197	1,274,313
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	201,877	285,095
Գործառնական եկամուտներ		7,494,295	6,506,945
Զուտ մասհամումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	37,911	1,319,207
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(2,220,452)	(2,049,560)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(2,073,356)	(1,511,535)
Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս	10		
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		3,238,398	4,265,057
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(576,749)	(809,298)
Շահույթ (վնաս) հարկումից հետո		2,661,649	3,455,759
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	12		
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթ	12		
Ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ			
Այդ թվում՝			
Մալր կազմակերպության բաժնեմաս			
Չվերահսկվող բաժնեմաս			

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը _14.04.2025թ.

ԿՏ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
« 31 » ՄԱՐՏԻ 2025թ.

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ ՀՀ ք.Երևան, 0010, Չարենցի 12-53,
 (բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Հաշվետու ժամանակաշրջան 01.01.25_31.03.25	Նախորդ ժամանակաշրջան 01.01.24_31.03.24
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		
Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերահաշվարկից		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	6,989	34,702
Դրամական հոսքերի հեջավորում		
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	-	(35,100)
Այլ համապարփակ եկամուտի գծով շահութահարկ	(1,258)	72
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	5,731	(326)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք	2,667,380	3,455,433
Այդ թվում՝		
Մայր կազմակերպության բաժնեմաս		
Չվերահսկվող բաժնեմաս		

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը _14.04.2025թ.

ԿՏ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական վիճակի մասին

« 31 » ՄԱՐՏԻ 2025թ.

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ ՀՀ ք.Երևան, 0010, Չարենցի 12-53,

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակա-շրջանի վերջի դրությամբ 31.03.2025	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ 31.12.2024 (ստուգված)
Ակտիվներ			
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	15	67,917,309	51,966,052
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	16		349
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	20,130,412	18,488,095
Իրական արժեքով շահույթի և վնասի միջոցով չափվող արժեքային			119,991
Ներդրումային արժեքներ	18	23,240,477	32,975,200
Վաճառքի և հետգնման պայամանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեքներ	18		3,466,932
Հաճախորդներին տրված վարկեր	19	212,971,984	203,540,544
Հիմնական միջոցներ	20	10,887,997	10,883,232
Ոչ նյութական ակտիվներ	21	3,625,801	3,750,700
Հետաձգված հարկային ակտիվներ		247,782	302,403
Կանխավճար շահութահարկի գծով		556,327	
Բռնագանձված ակտիվներ	22	8,977,283	6,546,969
Այլ ակտիվներ	23	4,798,821	4,586,401
Ընդամենը՝ ակտիվներ		353,354,193	336,626,868
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	24	29,351,482	23,400,806
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	25	250,498,883	247,442,099
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		427	
Փոխառություն	26	3,210,308	2,482,883
Թողարկված պարտքային արժեքներ	27	15,964,103	15,085,027
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		522,127	578,673
Հետաձգված հարկային պարտավորություն			
Այլ պարտավորություններ	28	6,902,204	3,400,100
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		306,449,534	292,389,588
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	29	22,425,448	22,425,448
Էմիսիոն եկամուտ		11,279,227	11,279,227
Պահուստներ՝		2,351,665	2,345,935
Գլխավոր պահուստ		904,202	904,203
Վերագնահատման պահուստներ		1,447,463	1,441,732
Չբաշխված շահույթ (վնաս)		10,848,319	8,186,670
Կապիտալի այլ տարրեր			
Մայր կազմակերպությանը պատկանող կապիտալ			
Փոքրամասնության բաժնեմաս			
Ընդամենը՝ կապիտալ		46,904,659	44,237,280
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		353,354,193	336,626,868

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը _14.04.2025թ.

Մեծահարգանքներով,
ԳԵՆԵՐԱԼ ԴԻՐԵԿՏՈՐ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
« 31 » ՄԱՐՏԻ 2025թ.

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ ՀՀ ք.Երևան, 0010, Չարենցի 12-53
 (բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություն	Նախորդ ժամանակաշրջան 31.03.2024	Հաշվետու ժամանակաշրջան 31.03.2025
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		x	x
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		5,060,044	5,754,631
Ստացված տոկոսներ		6,050,226	8,111,977
Վճարված տոկոսներ		(2,275,889)	(3,510,721)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		1,057,962	1,240,158
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		(492,834)	(332,819)
Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		610,488	633,237
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)		1,515,504	1,530,248
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		973,500	1,246,122
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(1,781,125)	(2,146,766)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(597,788)	(1,016,805)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից		(3,588,719)	(2,600,213)
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		(12,168,419)	(12,568,638)
այդ թվում՝			
վարկերի և փոխառությունների նվազում/ (ավելացում)		(11,735,404)	(11,540,248)
առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի նվազում (ավելացում)		(40,063)	(978,027)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում/ (ավելացում)		(631,004)	(411,504)
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)		238,052	361,141
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		8,579,700	9,968,425
այդ թվում՝			
հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)		9,145,298	8,209,419
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)		(565,598)	1,759,006
Ձուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		1,471,325	3,154,418
Վճարված շահութահարկ		(1,085,000)	(1,135,000)
Ձուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		386,325	2,019,418
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		x	x
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների նվազում (ավելացում)		2,046,817	12,948,060
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)		(200,000)	
Այլ բանկերում տեղաբաշխված ավանդների նվազում (ավելացում)		(1,868,259)	(860,524)
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)		(827,964)	(46,091)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(82,503)	(153,412)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		82,365	-
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից		227,880	(662,809)
Ձուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(621,664)	11,225,224
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		x	x
Վճարված շահաբաժիններ		(71)	
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(9,286)	(69,818)
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)			
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)			
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		2,236,947	879,076
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)		597,991	1,075,463
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			
Ձուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		2,825,581	1,884,721
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(1,275,807)	821,894
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		1,314,435	15,951,257
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	13_2	55,669,030	51,966,052
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	13_2	56,983,465	67,917,309

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը _ 14.04.2025թ.

ԿՏ

(Handwritten signature and stamp)
 ՄԱՐԴՈՒՄ ԸՆԴՈՒՄ
 ՎԵՐԱՍՊԵՐՈՒՄ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին

« 31 » ՄԱՐՏԻ 2025թ.

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ ՀՀ ք.Երևան, 0010, Չարենցի 12-53
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

Հազար ՀՀ դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա-հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	22,425,447	11,279,227	686,316	8,115	1,415,133	6,650,314	42,464,552
Տարվա շահույթ						3,455,759	3,455,759
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք							0
Հիմնական միջոցների իրացումից պահուստի ճշգրտում					-35,100		-35100
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն				34,702			34,702
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում գուտ փոփոխություններ							0
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ				-6,246	6318		72
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	28,456	(28,782)	3,455,759	3,455,433
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում							0
Հատկացում պահուստին							0
Շահաբաժիններ բաժնետերերին							0
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	0	0	0	0	0	0	0
Հաշվեկշիռը 2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ	22,425,447	11,279,227	686,316	36,571	1,386,351	10,106,073	45,919,985

Հազար ՀՀ դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա-հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2025թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	22,425,447	11,279,227	904,203	34,927	1,406,805	8,186,670	44,237,279
Տարվա շահույթ						2,661,649	2,661,649
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք							0
Հիմնական միջոցների իրացումից պահուստի ճշգրտում							0
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն				6,989			6,989
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում գուտ փոփոխություններ							0
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ				-1,258			-1,258
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	0	0	0	5,731	0	2,661,649	2,667,380
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում							0
Հատկացում պահուստին							0
Շահաբաժիններ բաժնետերերին							0
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	0	0	0	0	0	0	0
							0
Հաշվեկշիռը 2025թ. Մարտի 31-ի դրությամբ	22,425,447	11,279,227	904,203	40,658	1,406,805	10,848,319	46,904,659

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը _ 14.04.2025թ.

